

FREDRIK BACKMAN

OAMENI ANXIOȘI

FREDRIK BACKMAN

OAMENI ANXIOȘI

Original: *Folk med ångest*
[Anxious People] (2019)

Traducere din limba suedeză și note de:
ANDREEA CALEMAN

virtual-project.eu

EDITURA
ART

2020

CAPITOLUL 1

Un jaf la o bancă. O luare de ostatici. O împuşcătură. O scară de bloc plină de poliţişti gata să ia cu asalt un apartament. A fost simplu să se ajungă la asta, mult mai simplu decât s-ar putea crede. N-a fost nevoie decât de o singură idee foarte, foarte proastă.

Aceasta este o poveste despre multe chestii, dar mai ales despre idioţi. De aceea trebuie spus de la bun început că e foarte simplu să-i faci pe alţii „idioţi” dacă uiţi că e stupid de greu să fii om. Mai ales când ai pe cineva de dragul căruia să încerci să fii, pe cât posibil, un om bun.

În ziua de azi, se aşteaptă incredibil de multe de la noi. Tot timpul. Trebuie să ai o slujbă, o locuinţă, o familie, trebuie să-ţi plăteşti impozitele, să porţi chiloţi curaţi şi să ţii minte parola de la afurisitul ăla de wi-fi. Unii dintre noi nu reuşesc niciodată să controleze haosul din jur, aşa că viaţa merge înainte fără voia noastră. Pământul goneşte cu două milioane de kilometri pe oră prin spaţiul cosmic, iar noi tremurăm cuprinşi de panică, aruncaţi pe te miri unde, ca nişte şosete rătăcite. Inimile ne sunt ca de săpun, ne alunecă din mâini în clipa în care ne destindem un pic, se avântă, se îndrăgostesc şi sunt frânte la întâmplare. N-avem niciun control. Aşa că învăţăm să ne prefacem tot timpul – la serviciu, în căsnicie, în relaţia cu propriii copii şi în orice altceva. Ne prefacem că suntem normali, că avem cultură generală, că înţelegem ce înseamnă „grad de îndatorare” şi „rata inflaţiei”. Că ştim cum funcţionează sexul. Adevărul este că despre sex ştim la fel de multe ca despre cablurile USB – cu bazaconiile alea mici nimerim mereu doar de la a patra încercare în sus („Greşit. Greşit. Greşit. ACU a intrat!”). Ne prefacem că suntem părinţi buni, deşi, de fapt, tot ce facem este să le dăm copiilor mâncare şi haine şi să ţipăm la ei dacă bagă în gură o gumă de mestecat găsită pe jos. Am avut cândva un acvariu cu peşti, dar au murit toţi şi adevărul este că nu ştim despre copii mai mult decât ştim despre peşti, iar responsabilitatea ne înfricoşează de moarte, din sculare până-n

culcare. N-avem niciun plan, doar încercăm să facem față încă unei zile, fiindcă mâine vine alta.

Uneori ne doare, ne doare al naibii de tare, din niciun alt motiv decât acela că propria piele ni se pare străină. Uneori ne cuprinde panica, fiindcă avem facturi de plătit și trebuie să fim maturi, dar nu știm cum și e atât de groaznic și de înnebunitor de simplu să tot dai rateu străduindu-te să fii om mare.

Toți iubim pe cineva și toți am trecut prin nopți de disperare, în care n-am putut dormi și în care ne-am gândit unde să mai găsim resurse ca să putem continua să fim oameni. Iar asta ne împinge uneori să facem lucruri care, pe urmă, sunt de neconceput, dar care, în clipele acelea, par singura cale.

•

O singură idee foarte, foarte proastă. Nu e nevoie de mai mult.

•

De pildă, într-o dimineață, o persoană de treizeci și nouă de ani a plecat de-acasă cu un pistol în mână, ceea ce, retrospectiv, a fost o idee năucitor de idioată. Căci, după cum am zis, aceasta este o poveste despre o luare de ostatici, dar n-a fost cu intenție. Adică, mă rog, intenția a fost să iasă o povestire, dar nu să se lase cu luare de ostatici, ci cu un jaf la o bancă. Dar toată treaba s-a dus dracului un pic, cum se întâmplă uneori cu jafurile la bancă. Iar făptașul a dat bir cu fugiții, doar că n-avea nici cea mai vagă idee cum să scape și, fără un plan de scăpare, s-a întâmplat ce îi zicea mereu maicăsa în copilărie, când uita cuburile de gheață și feliile de lămâie și trebuia să dea fuga înapoi în bucătărie: „Unde nu-i cap, vai de picioare!” (Trebuie menționat că, atunci când a murit, maicăsa era atât de îmbibată în gin și apă tonică, încât n-au îndrăznit s-o incinereze, de teamă să nu explodeze, dar, altfel, sfatul ei e bun de urmat.) Așadar, după jaful care n-a fost jaf la bancă până la urmă, a venit poliția, bineînțeles. Făptașul a luat-o la sănătoasa – pe trotuar, peste drum – și a intrat pe prima ușă pe care a văzut-o în fața ochilor. Poate că e un pic prea dur să facem pe cineva „idiot” pentru atâta lucru, dar, mda, pricepi tu... În orice caz, nu se poate spune că a dat dovadă de mare istețime. Căci ușa era a intrării într-un bloc, fără vreo altă ieșire, așa că n-a avut de ales și a trebuit să o ia în sus, pe scări.

E de la sine înțeles că avea o condiție fizică normală pentru cei treizeci și nouă de ani ai săi. Adică nu era ca toți cei de treizeci și nouă de ani din vreun oraș mare, care își gestionează criza de patruzeci de ani cumpărându-și pantaloni de ciclism sau căști de înot super-scurpe, pentru că au vreo gaură neagră în suflet care înghite poze de Instagram. Nu, era mai degrabă din categoria oamenilor de treizeci și nouă de ani care consumă zilnic cantități de brânză și făinoase într-un mod care, din punct de vedere medical, poate fi catalogat drept strigăt de ajutor, nu dietă. Așa că a ajuns la ultimul etaj cu tot felul de glande deschise la maximum și o răsuflare dintr-acelea pe care, în mod normal, le-ai asocia cu cluburi unde se intră spunând o parolă printr-o fereastră. Astfel, dată fiind situația, șansele de a scăpa de poliție erau, ca să zicem așa... inexistente.

Dar, din întâmplare, întorcând capul chiar atunci, a văzut ușa larg deschisă a unui apartament. Apartamentul era de vânzare și, la momentul respectiv, se ținea o vizionare cu „casă deschisă” pentru toți potențialii cumpărători, prin urmare era plin de lume. Și-atunci spărgătorul s-a repezit în apartament, gâfâind, asudând și cu pistolul ridicat. Așa s-a ajuns la luarea de ostatici.

•

Ei și, pe urmă, lucrurile s-au petrecut cum s-au petrecut. Poliția a înconjurat clădirea, a venit presa, ba s-a dat chiar și la televizor. Totul a durat câteva ore. După care făptașul s-a lăsat păgubaș, normal. Că doar n-avea de ales, nu? Iar cei opt ostatici, șapte persoane venite pentru vizionare și o agentă imobiliară, au fost eliberați. Câteva minute mai târziu, poliția a dat buzna în apartament. Dar era gol.

•

Nimeni n-a văzut încotro a luat-o făptașul.

•

Cam asta-i tot ce trebuie să știi dinainte. Acum începe povestirea.

CAPITOLUL 2

Acum zece ani, pe un pod era un bărbat. Dar povestea asta nu este despre bărbatul acela. Adică nu e nevoie să te gândești la el. Mă rog, acum e foarte greu să *nu* te mai gândești la el. E ca atunci când cineva îți zice: „Nu te gândești la prăjituri!” – normal că te gândești imediat la prăjituri. Nu te mai gândești la prăjituri!

•

Tot ce trebuie să știi este că, acum zece ani, pe un pod era un bărbat – sus, pe balustrada podului, mult deasupra apei, la capătul vieții. Dar nu te mai gândești la asta acum. Gândește-te la ceva mai plăcut!

•

Gândește-te la prăjituri!

CAPITOLUL 3

E înainte de ajunul Anului Nou, într-un oraș nu tocmai mare. În camera de interogatoriu a secției locale de poliție – un polițist și o agentă imobiliară. Polițistul arată de nici douăzeci de ani, dar e, probabil, mai în vârstă. Agentă pare să aibă puțin peste patruzeci, dar e, probabil, mai tânără. Polițistul poartă o uniformă prea mică, agenta imobiliară un sacou prea mare. Agentă imobiliară pare că și-ar dori să fie altundeva. După vreo cincisprezece minute de discuție, pare că și polițistul și-ar dori ca agenta să fie altundeva. Când femeia zâmbește neliniștită și deschide gura să spună ceva, polițistul răsuflă în felul acela de nu știi dacă omul oftează sau își suflă nasul.

— Răspundeți-mi, vă rog, la întrebare și terminăm! o roagă el.

Agentă imobiliară încuviințează energic și izbucnește:

— La bună vedere!

— Răspundeți-mi, vă rog, la întrebare! repetă polițistul, cu acea expresie des întâlnită la bărbații pe care viața i-a dezamăgit cândva, în copilărie, și nu și-au mai revenit niciodată.

— M-ai întrebat cum se cheamă agenția mea! insistă femeia, bătând expectativ darabana în marginea mesei, într-un mod care îl face pe polițist să vrea să arunce spre ea cu obiecte contondente.

— Nu, nu asta v-am întrebat. V-am întrebat dacă *făptașul* care v-a luat *ostatică* împreună cu...

— LA BUNĂ VEDERE se cheamă! Pricepi? Când cumperi un apartament, te interesează să aibă cea mai BUNĂ VEDERE, la cel mai bun preț, nu? Și de-aia îi salut pe clienți la telefon: „Mulțumim că ați sunat la agenția imobiliară *La bună vedere!* LA BUNĂ VEDERE!

Bine, agenta imobiliară tocmai a scăpat dintr-o situație traumatizantă – amenințată cu pistolul și luată ostatică – și oricine ar vorbi în dodii după așa ceva, firește. Polițistul încearcă să dea dovadă de răbdare. Își apasă sprâncenele cu degetele mari, parcă sperând că sunt două butoane pe care, dacă le ții apăsat, totul revine la setările din fabrică.

— O... K. Dar acum trebuie să vă pun câteva întrebări despre apartament și despre făptaș, oftează el.

N-a fost o zi ușoară nici pentru polițist. Secția de poliție e mică, resursele puține, dar angajații sunt competenți. Asta a încercat și el să-i explice, la telefon, șefului unui șef al unui șef, după luarea de ostatici. Dar fără succes, bineînțeles. Șeful o să trimită de la Stockholm o comisie specială de investigație, care să preia cazul. Și a rostit apăsător nu „comisie specială”, ci „*Stockholm*” de parcă e vreo superputere să fii din capitală. „E mai degrabă un diagnostic, la naiba!” își zice polițistul. Își apasă în continuare sprâncenele cu degetele mari. E ultima șansă să le arate șefilor că poate rezolva cazul și singur, dar cum să reușească dacă toți martorii sunt ca femeia din fața lui?

— Okidoki! cripește agenta imobiliară, de parcă „okidoki” e un cuvânt.

Polițistul își citește însemnările.

— Nu e o zi neobișnuită pentru vizionări de apartamente, cu o zi înainte de Revelion?

Agentă dă din cap că nu și spune, cu un zâmbet larg:

— În agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE nu există zile bune și zile rele!

Polițistul trage adânc aer în piept de câteva ori.

— OK. Să continuăm. Când l-ați văzut pe făptaș, care a fost prima dumneavoastră reac...

— Păi nu mă-ntrebi despre apartament mai întâi? Ai zis „despre apartament și despre făptaș” și de-aia mă gândeam că începi cu apartamentul...

— OK! mormăie polițistul.

— OK! cripește agenta.

— În legătură cu *apartamentul* atunci, cunoașteți bine imobilul?

— Bineînțeles, sunt agenta imobiliară! răspunde femeia.

Se abține cu greu să adauge „de la agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE!”, întrucât polițistul arată deja ca și cum și-ar dori ca muniția din dotare să nu fie atât de ușor de identificat.

— Puteți descrie apartamentul?

Agentă imobiliară se luminează la față și începe să turuie:

— O locuință de vis! Discutăm, în cazul acestui apartament, despre o oportunitate unică de a deveni proprietarul unui imobil

Într-o zonă liniștită, dar aproape de pulsul marelui oraș. Bucătărie deschisă, în stil american! Luminozitate din plin!

Polițistul o întrerupe:

— Aș vrea să știu dacă există vreo cămară, spații de depozitare ascunse sau ceva asemănător...

— A, nu-ți place cu bucătărie deschisă? Ți place cu pereți? Nu-i rău nici așa! răspunde agenta imobiliară pe un ton încurajator, dar dând de înțeles că, după părerea ei, cei cărora le plac pereții sunt niște încuiați.

— Este cumva vreo garderobă sau ceva care nu...

— Ți-am zis că-i luminos, oare?

— Da.

— Există studii care spun că lumina ne face mai fericiți! Știi?

Polițistul nu prea pare că ar vrea să i se bage lumină pe gât. Unii oameni vor să decidă singuri cât de fericiți să fie.

— Haideți să nu ne îndepărtăm de subiect...

— Okidoki!

— Există în apartament vreun spațiu care nu apare pe planul cadastral?

— Și zona e incredibil de bună pentru copii!

— Ce-are asta de-a face cu discuția noastră?

— Voiam doar să subliniez că zona e foarte bună. LA BUNĂ VEDERE, știi? Incredibil de bună pentru copii! În fine, da... cu excepția chestiei de azi cu luarea de ostatici. Dar, în rest, incredibil de bună pentru copii! Și, oricum, copiilor le plac mașinile de poliție, știi?

Brusc înveselită, agenta rotește o mână în aer imitând sirena și girofarul mașinii de poliție.

— Aceea e melodia mașinii de înghețată, cred, îi atrage atenția polițistul.

— Lasă că pricepi ce vreau să zic, insistă agenta imobiliară.

— O să vă rog să-mi răspundeți la întrebări.

— Scuze, care erau întrebările?

— Ce mărime are apartamentul?

Agenta imobiliară zâmbește derutată.

— Păi nu ziceai că mă-ntrebi despre spărgător? Nu vorbim despre jaf?

Polițistul își încleștează fălcile atât de strâns, de parcă ar încerca să respire prin unghiile de la picioare.

— Desigur. OK. Povestești-mi despre făptaș. Care a fost prima dumneavoastră reacție când...

Agenta îl întrerupe însuflețită:

— Spărgătorul? Da! *Spărgătorul* a dat buzna în apartament în mijlocul vizionării și ne-a amenințat pe toți cu pistolul! Și știi de ce?

— Nu.

— Bucătărie deschisă! Altfel n-ar fi putut să ne amenințe cu pistolul pe toți *deodată*!

Polițistul își masează din nou sprâncenele.

— OK, haideți să vă-ntreb altfel. Există vreo ascunzătoare bună în apartament?

Agenta imobiliară clipește atât de lent, de-ai zice că tocmai a învățat cum se face.

— Ascunzătoare?

Polițistul își dă capul pe spate și își înfinge răbdător privirea în tavan.

•

Maică-sa îi spunea mereu că polițiștii sunt doar băieți care nu și-au făcut niciodată alte visuri. Toată lumea îi întrebă pe copii: „Ce vrei să te faci când o să fii mare?” Și aproape toți băieții răspund la un moment dat: „Polițist!” Dar cei mai mulți au alte ambiții când cresc. Preț de-o clipă, își dorește să fi visat și el la altceva. Poate că atunci zilele și relațiile de familie i-ar fi fost mai puțin complicate. Maică-sa a fost întotdeauna mândră de el, nimic de zis. Nu ea a fost nemulțumită de profesia pe care și-a ales-o fiul. Mama era preot, o slujbă care înseamnă mai mult decât doar un mod de a-ți asigura pâinea de toate zilele, așa că ea l-a înțeles. Taică-su însă n-a vrut ca fiu-său să îmbrace uniforma de polițist. Dezamăgirea tatălui încă atârână greu, poate, pe umerii tânărului polițist, căci pare epuizat când întoarce din nou privirea spre agenta imobiliară și spune:

— Da. Încercam să vă explic. Credem că făptașul se află încă în apartament.

CAPITOLUL 4

Adevărul este că toți ostaticii au fost eliberați deodată – agenta imobiliară și potențialii cumpărători. Un singur polițist era pe etaj, în capul scărilor, când au ieșit ostaticii, trăgând după ei ușa, care s-a încuiat automat. Au coborât liniștiți la parter, au ieșit din bloc, s-au urcat în mașinile de poliție și au fost duși de acolo. Polițistul din fața apartamentului a așteptat până au urcat colegii lui. Un negociator a sunat la un telefon aflat în apartament. La scurt timp după aceea, polițiștii au spart ușa și au intrat, doar ca să constate că apartamentul era gol. Ușa de la balcon era încuiată, ferestrele erau închise și nu exista nicio altă ieșire.

•

Și, la naiba, nu trebuie să fii din Stockholm ca să pricepi pe loc că făptașul ori a fugit cu ajutorul vreunuia dintre ostatici, ori n-a fugit nicăieri.

CAPITOLUL 5

OK. Pe un pod era un bărbat. Acum poți să te gândești la asta.

•

A scris o scrisoare și a pus-o la poștă, și-a dus copiii la școală, apoi s-a urcat pe balustrada podului și a stat așa o vreme, uitându-se în gol. Zece ani mai târziu, după un jaf ratat la o bancă, opt oameni aflați la o vizionare de apartament sunt luați ostatici de o persoană înarmată. De pe acel pod se vede balconul apartamentului cu pricina.

•

Toate astea n-au, bineînțeles, nimic de-a face cu tine. Poate un pic, totuși. Că doar tu ești un om obișnuit, cumsecade, nu? Tu ce-ai fi făcut dacă ai fi văzut pe cineva sus, pe balustrada unui pod? Nu există răspuns corect sau greșit, nu-i așa? Ai fi făcut, pur și simplu, tot ce ți-ar fi stat în putință ca omul să nu sară. Nu-l cunoști, dar instinctul nostru înnăscut ne spune că nu putem lăsa nici măcar un străin să-și curme viața.

Așa că ai fi încercat să vorbești cu el, să-i câștigi încrederea, să-l faci să se răzgândească. Căci ai avut și tu parte de anxietate, de zile în care părți din tine, care nu se văd la radiografie, te-au durut atât de tare, încât n-ai găsit cuvinte să le explici ce simți nici măcar celor care te iubesc. În adâncul sufletului, în lăcașuri ale memoriei pe care le ascundem, poate, chiar și de noi înșine, știm că diferența dintre noi și bărbatul de pe pod e mai mică decât ne-am dori. Cei mai mulți adulți au trăit, vreodată, momente cu adevărat negre. Nici măcar oamenii cât de cât fericiți nu sunt chiar așa de al naibii de fericiți tot timpul, știi și tu. Așa că ai fi încercat să-l salvezi, fiindcă se poate să mori din greșeală, dar, ca să sari în gol, trebuie să vrei să o faci. Trebuie să te sui dinadins pe ceva înalt și să faci un pas înainte.

•

Da, ești un om cumsecade. Nu te-ai fi uitat fără să faci nimic.

CAPITOLUL 6

Tânărul polițist își pipăie fruntea cu vârfurile degetelor. Are un cucui cât un pumn de bebeluș.

— Cum te-ai pricopsit cu ăla? întreabă agenta imobiliară, părând gata, gata, să adauge: „La bună vedere!”

— M-a lovit ceva în cap, mormăie polițistul.

Se uită apoi în hârtii și întreabă:

— Făptașul părea obișnuit să mânuiască arme de foc? întreabă el.

Agenta imobiliară zâmbește mirată:

— Vrei să zici... pistolul?

— Da. Era agitat sau arăta ca și cum mai ținuse un pistol în mână înainte?

Polițistul vrea să afle dacă agenta crede că spărgătorul are, poate, pregătire militară. Dar agenta răspunde veselă:

— Aș, nici gând, nu era pistol adevărat!

Polițistul o privește circumspect, nesigur dacă femeia glumește sau e doar naivă.

— Ce vă face să spuneți asta?

— Păi se vedea că-i de jucărie! Credeam c-a priceput toată lumea...

Polițistul se uită lung la agenta imobiliară. Femeia nu glumește. Un dram de empatie licărește în privirea lui.

— Deci... nu v-a fost teamă nicio clipă?

Agenta imobiliară dă din cap că nu.

— Nu, nu, nu! M-am prins de la început că nu ne paște niciun pericol. N-ar fi putut face niciun rău nimănui!

Polițistul își citește din nou însemnările. Își dă seama că femeia n-a priceput.

— Un pahar cu apă? întreabă el prietenos.

— Nu, mersi, m-ai mai întrebat o dată, răspunde agenta nepăsătoare.

•

Polițistul hotărăște să-i aducă totuși un pahar cu apă.

CAPITOLUL 7

Adevărul este că niciunul dintre ostatici nu știe ce s-a întâmplat din momentul în care au fost eliberați și până în clipa în care polițiștii au intrat în apartament. Ostaticii se urcaseră deja în mașini și plecaseră spre secția de poliție când polițiștii s-au adunat în scara blocului. Apoi negociatorul special (trimis de la Stockholm de șeful șefilor, fiindcă „stockholmezilor” li se pare de la sine înțeles că ei sunt singurii care se descurcă să vorbească la telefon) a sunat la telefonul din apartament, sperând ca făptașul să accepte să se predea. Dar nu i-a răspuns nimeni. În schimb, s-a auzit o împușcătură. Polițiștii au spart ușa, dar era deja prea târziu. Când au intrat în sufragerie au călcat într-o baltă de sânge.

CAPITOLUL 8

În bucătăria secției, tânărul polițist se întâlnește cu unul mai în vârstă. Tânărul ia un pahar cu apă, polițistul mai în vârstă bea cafea. Relația lor e complicată, așa cum e, adesea, între polițiști din generații diferite. La final de carieră cauți un sens, la început de drum – o direcție.

— 'Neața! exclamă polițistul bătrân.

— Salut, salut! răspunde ursuz cel tânăr.

— Ți-aș oferi o cafea, da' tot nu te-ai luat de băut, nu? mustăcește polițistul cel bătrân, de parcă ar fi un soi de handicap să nu bei cafea.

— Nu! răspunde cel tânăr, de parcă ar refuza carne de om.

Polițistul cel bătrân și cel tânăr n-au multe în comun când vine vorba despre mâncare și băutură sau despre orice altceva, de fapt, ceea ce duce la repetate conflicte când se întâmplă să fie nevoiți să ia prânzul împreună în mașină, în timpul vreunui schimb. Mâncarea preferată a polițistului mai în vârstă e cârnat cu piure din fulgi de cartofi, de la chioșcul benzinăriei. În ziua de „bufet deschis” a restaurantului local, când chelnerul încearcă să-i ia farfuria goală din față, polițistul cel bătrân și-o trage înapoi și îl boscorodește: „Nu, n-am terminat de mâncat! E bufet deschis! Când o să mă vezi chircit sub masă, în poziție fetală, atunci să știi c-am terminat!” Mâncarea favorită a polițistului tânăr este, dacă îl întrebi pe cel bătrân, „scorneli de-alea, alge, iarbă-de-mare, pește crud. La naiba, ăsta se crede crab sihastru!” Unuia îi place cafeaua, celuilalt – ceaiul. Unul se uită tot timpul la ceas în timpul programului, ca să vadă dacă e ora prânzului, celălalt se uită la ceas tot timpul în timpul prânzului, ca să vadă dacă s-a terminat pauza. Cel în vârstă crede că datoria unui polițist este să acționeze bine, celălalt crede că este mai important să acționeze corect.

— Sigur? Pot să-ți fac un frappucino sau cum naiba îi zice. Am luat și lapte din ăla, de soia! Nu c-aș vrea să știi ce-au muls ca să-l facă! zice polițistul bătrân râzând în hohote și trăgând în același timp îngrijorat cu coada ochiului spre polițistul cel tânăr.

— Îhm, răspunde tânărul, fără să-l asculte.

— Și? Mergă bine audierea afurisitei ăleia de agentă imobiliară? Întreabă polițistul mai în vârstă, încercând să pară că glumește, ca să nu-i dea de înțeles tânărului că o face din grijă pentru el.

— Foarte bine! Îl asigură tânărul, dând să iasă din încăpăre și stăpânindu-și din ce în ce mai greu iritarea.

— Măi băiete, ești bine? Întreabă polițistul bătrân.

— Da, da, sunt OK! oftează polițistul tânăr.

— Întrebam și eu așa, că după tot ce s-a întâmplat, dacă vrei se vor...

— Sunt OK! insistă tânărul.

— Și... ăla? spune bătrânul, arătând cu bărbia spre cucuiul tânărului.

— E OK, nicio chestie. Tre' să plec.

— Aha, aha. Ai nevoie de ajutor cu împielițata de agentă? continuă polițistul bătrân, încercând să zâmbească și să nu se mai uite îngrijorat la pantofii polițistului tânăr.

— Mă descurc.

— Te-ajut cu plăcere, să știi.

— Nu, mersi!

— Sigur? strigă polițistul bătrân după cel tânăr, dar nu primește alt răspuns decât o foarte hotărâtă tăcere.

•

După ce polițistul tânăr pleacă, cel bătrân rămâne gânditor pe loc, sorbind din cafea. Vârșnicii știu arareori ce să le spună tinerilor, ca să arate că le pasă. E greu să-ți găsești cuvintele când, de fapt, tot ce vrei să spui e: „Știu că te doare”.

Pe podea se văd mici urme roșii. Polițistul cel tânăr are încă sânge pe pantofi, dar n-a băgat de seamă. Polițistul bătrân umezește o cârpă și șterge cu grijă podeaua. Degetele îi tremură. Poate că polițistul tânăr nu minte, poate că într-adevăr se simte bine. Dar cel în vârstă încă nu și-a revenit.

CAPITOLUL 9

Polițistul cel tânăr se întoarce în camera de interogatoriu și pune paharul cu apă pe masă. Agentă imobiliară îl privește și se întreabă dacă tânărul e unul dintre aceia care desfac sticle de bere cu cheia. Nu că ar fi ceva rău în asta...

— Mersi, îi mulțumește ea șovăind, pentru paharul cu apă pe care nu i-l ceruse.

— Trebuie să vă mai pun câteva întrebări, se scuză polițistul și scoate o hârtie mototolită, ce pare a fi un desen făcut de un copil.

Agentă imobiliară încuviințează, dar nu apucă să zică nimic, căci ușa se deschide încet și polițistul în vârstă se strecoară în încăpere. Agentă observă că brațele bărbatului sunt puțin prea lungi față de restul corpului, adică, dacă și-ar vărsa cafeaua, s-ar arde undeva de la genunchi în jos.

— Bună ziua, bună ziua! Voiam doar să văd dacă-i nevoie de ajutor pe-aici... spune polițistul bătrân.

Polițistul tânăr își dă exasperat ochii peste cap.

— Nu! Mulțumesc! După cum ți-am zis, mă descurc!

— Aha, aha. Voiam doar să ai... încearcă polițistul bătrân.

— Nu, fir-ar să fie! Nu! *Incredibilă* lipsă de profesionalism! Nu poți să dai buzna, pur și simplu, în timp ce audiez un martor! se răstește polițistul tânăr.

— Aha, aha, voiam doar să-ntreb unde ați ajuns, șoptește polițistul bătrân, jenat și incapabil să-și mai ascundă îngrijorarea.

— Tocmai voiam să-ntreb despre desen! izbucnește tânărul, de parcă l-a prins pe colegul în vârstă mirosind a fum de țigară și insistând că doar ținea fumul pentru un prieten.

— Pe cine voiai să-ntrebi? se miră bătrânul.

— Pe agenta imobiliară! izbucnește tânărul, arătând spre martor.

La care agenta, din păcate, însuflețită brusc de-o inspirație de moment, sare de pe scaun, cu mâna întinsă, gata să se prezinte:

— Eu sunt agenta imobiliară! De la agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE!

Apoi face o pauză, zâmbind teatral și foarte mulțumită de sine.

— Sfinte Sisoe, nu iar! oftează polițistul cel tânăr.

Agentă își ia avânt și repetă jovială:

— LA BUNĂ VEDERE!

Polițistul mai în vârstă se uită întrebător la cel tânăr.

— Așa face de când am adus-o la secție, îl informează tânărul, masându-și din nou sprâncenele cu degetele mari.

Polițistul bătrân o studiază pe agenta imobiliară, cu ochii mijiți, cum face de obicei când întâlnește oameni de neînțeles. O viață întreagă de mijit privirea i-a făcut pielea de sub ochi moale precum înghețata. Agentă, în mod vădit convinsă că nimeni n-a auzit-o, explică fără să i-o ceară cineva:

— Te-ai prins? Agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE! Mulțumim că ați sunat la agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE! *La bună vedere!* Așa îi salut! Pricepi? Că oamenii vor cea mai bună VEDERE și...

Polițistul bătrân pricepe, ba chiar zâmbește admirativ, dar cel tânăr ridică sever un deget și îi arată femeii scaunul:

— Luați loc! spune el, pe un ton pe care îl folosești doar cu copiii, câinii și agenții imobiliari.

Agentei îi piere zâmbetul de pe buze. Se așază stângace. Se uită ba la un polițist, ba la celălalt.

— Scuze! E prima dată când sunt interogată de poliție. Auziți, da' nu v-apucați să faceți cu mine chestia aia... știți... cu polițistul rău și polițistul bun, cum vezi prin filme, nu? Adică nu se duce unul să mai aducă niște cafea, în timp ce celălalt mă pocnește cu cartea de telefon și răcnește: „UNDE AI ASCUNS CADAVRUL?”

Agentă imobiliară râde nervos. Polițistul în vârstă mustăcește, tânărul nu zâmbește absolut deloc, așa că agenta continuă, încă și mai timorată:

— Hai c-am glumit! Nici nu mai există cărți de telefon, cu ce să mă pocniți? Cu vreun iPad?

Începe să dea din mâini, mimând un atac cu tableta și țipând cu o voce îngroșată, ceea ce pare a fi modul ei de a-i imita pe polițiști în general:

— Pfff, rahat! Bă, i-am dat fostei din greșală „Like” pe Instagram! Clic, clic, stai s-apăs la loc!

Polițistul tânăr nu pare deloc amuzat, ceea ce o neliniștește pe agenta imobiliară. Între timp, polițistul bătrân se uită peste însemnările celui tânăr și întreabă, ca și cum agenta n-ar fi acolo:

— Ce-a zis despre desen?

— N-am apucat s-o întreb, c-ai intrat tu și m-ai întrerupt! i-o retează tânărul.

— Care desen? vrea să știe agenta.

— Deci, după cum *urma* să vă zic când m-a întrerupt colegul, am găsit un desen pe scară și credem că făptașul l-a scăpat din greșeală. Și voiam să vă... începe să explice polițistul tânăr.

Dar cel în vârstă îl întrerupe imediat:

— Despre pistol ai vorbit cu dumneaei?

— Nu te mai băga! explodează tânărul.

La care polițistul bătrân își aruncă exasperat brațele în sus și mormăie:

— Bine, bine, iertare că exist, na!

— Nu era adevărat! Pistolul, adică! Era de jucărie! spune agenta repede.

Polițistul bătrân o privește surprins, apoi se uită la polițistul tânăr și spune pe un ton care doar bărbaților de o anumită vârstă li se poate părea șoptit:

— Nu i-ai... spus?

— Ce să-mi spună? întreabă agenta.

Polițistul tânăr oftează și împătorește la loc desenul, cu aceeași grijă cu care ar împături fața colegului mai în vârstă.

— Da, deci *urma* să vă zic... Știți, după ce făptașul v-a eliberat, pe dumneavoastră și pe ceilalți ostatici, și v-am adus la secție, am...

Polițistul bătrân îl întrerupe, încercând din nou să fie de ajutor:

— Făptașul, adică spărgătorul! S-a împușcat!

Polițistul tânăr își încheștează strâns pumnii, ca să nu-l sugrume pe cel în vârstă. Spune ceva, dar agenta imobiliară nu-l mai aude – căile auditive i s-au umplut deja de un soi de bâzâit monoton care crește și se preschimbă într-un răpăit, iar șocul preia controlul asupra sistemului nervos. La mult timp după aceea, femeia avea să jure că auzise ploaia bătând în fereastră atunci, în camera de interogatoriu, deși încăperea nu are ferestre. Se holbează la polițiști cu gura căscată:

— Adică... pistolul... era... reușește ea să îngaime.
— Era adevărat, da, încuviințează polițistul bătrân.
— Dar... începe agenta, însă gura i s-a uscat și nu reușește să articuleze mai departe.

— Poftim! Ia oleacă de apă! Îi oferă polițistul bătrân, de parcă el îi adusese paharul.

— Mulțumesc... Dar... dacă pistolul era adevărat, puteam să... *murim* cu toții! șoptește ea și bea apă, înfricoșată retroactiv.

Polițistul bătrân încuviințează grav, îi ia din față polițistului tânăr carnetul cu însemnări și începe să-și scrie propriile observații cu pixul.

— Poate ar trebui s-o luăm de la capăt cu audierea? spune el binevoitor.

La care polițistul tânăr ia o scurtă pauză și iese pe coridor, să se dea cu capul de un perete.

•

Când ușa se trânteste în urma tânărului, polițistul în vârstă tresare. E greu să-ți găsești cuvintele când ești bătrân și tot ce vrei să-i spui cuiva mai tânăr este: „Văd că suferi și mă doare”. Pantofii polițistului tânăr au lăsat urme maronii de sânge uscat pe podea, sub scaunul pe care a stat. Bătrânul le privește cu inima frântă. Fix din cauza asta n-a vrut niciodată ca fiu-său să se facă polițist.

CAPITOLUL 10

Primul care l-a văzut pe bărbatul de pe pod, acum zece ani, a fost un adolescent al cărui tată își dorea ca fiu-său să aibă alte visuri în viață. Poate că băiatul ar fi trebuit să aștepte să-i vină cineva în ajutor, dar... tu ai fi așteptat? Dacă mama ta era preot și tatăl polițist, dacă ai fi crescut cu convingerea că trebuie să ajuți pe oricine poți și să nu lași pe nimeni la greu decât dacă ești nevoit, ai fi stat cu mâinile în sân?

•

Nu.

•

Așa că adolescentul a luat-o la fugă spre bărbatul de pe pod, strigându-i să se oprească. Și omul s-a oprit. Neștiind ce să facă, băiatul a început să... vorbească. A încercat să-i câștige încrederea. Să-l convingă să facă doi pași înapoi, nu unul înainte. Vântul le făcea gecile să foșnească ușor, ploaia stătea să cadă și iarna începea să se facă simțită. Băiatul a încercat să-i înșire motive pentru care merita să trăiască, chiar dacă în momentele acelea omul nu părea să mai aibă vreunul.

Bărbatul de pe balustrada podului i-a spus adolescentului că are doi copii. Poate pentru că băiatul îi amintea de ei. Băiatul l-a rugat, cu panică în fiecare sunet rostit:

— Te rog, nu sări!

Bărbatul l-a privit liniștit, aproape cu compasiune, și i-a răspuns:

— Știi ce e cel mai rău când ești părinte? Că ești judecat tot timpul. Poți să faci un milion de lucruri cum se cuvine, dar e deja ajuns să greșești o dată ca să rămâi pentru totdeauna „părintele care era ocupat cu mobilul când leagănul i-a lovit copilul în cap”. Nu-i scăpăm din ochi zile în șir, dar se întâmplă să citim UN mesaj pe telefon și-atunci toate momentele noastre bune de grijă părintească nu mai valorează nimic. Nimeni n-ajunge la psiholog ca să vorbească despre momentele în care copilul *nu* a încasat un leagăn în cap. Părinții se definesc prin eșecurile lor.

Adolescentul n-a priceput ce voia să spună omul. Mâinile îi tremurau când s-a uitat peste balustradă și a văzut doar moarte,

de sus până jos. Bărbatul i-a zâmbit vag și a făcut o jumătate de pas înapoi. Iar asta i s-a părut băiatului o victorie.

Apoi bărbatul i-a povestit că avusese o slujbă destul de bună, că își pusese pe picioare propria afacere de succes și își cumpărase un apartament frumos. Că își investise toate economiile în acțiuni ale unor agenții imobiliare, astfel încât copiii lui să aibă venituri mai bune și apartamente mai frumoase, să se bucure de și mai multă libertate, să nu fie nevoiți să-și facă griji, să nu fie nevoiți să adoarmă epuizați, cu calculatorul în mână, în fiecare seară. Căci asta e rolul părinților – să fie umeri. Umeri pe care copiii să se urce când sunt mici, ca să vadă lumea, umeri pe care să stea când sunt mari, ca să poată atinge norii, umeri pe care să se sprijine când pașii le șovăie sau se clatină sub lovituri. Se bazează pe noi și asta e o responsabilitate uriașă, pentru că ei încă n-au înțeles că habar n-avem de nimic. Așa că omul făcuse și el ce facem toți – s-a prefăcut că știe. S-a prefăcut că știe răspunsul când copiii l-au întrebat de ce caca e maro, ce se întâmplă după moarte și de ce urșii polari nu mănâncă pinguini. Pe urmă, copiii au crescut. Iar el uneori a uitat, preț de-o clipă, și a încercat să-i țină de mână. Doamne, ce s-au mai rușinat! S-a rușinat și el. E greu să-i explici unui copil de doisprezece: „Când erai mic și mergeam prea repede, veneai fuga după mine și mă luai de mână. Erau cele mai fericite clipe din viața mea. Degețelele tale în palma mea. Înainte să afli câte rateuri am dat în viață”.

Da, omul s-a prefăcut. În tot. Experții financiari i-au promis că acțiunile agențiilor imobiliare erau o investiție sigură, că doar toată lumea știe că proprietățile imobiliare nu-și pierd niciodată valoarea. Doar că, pe urmă, și-au pierdut-o...

A fost criză financiară peste tot în lume. O bancă din New York a dat faliment și, departe de acel loc, într-un oraș nu tocmai mare, dintr-o altă țară, trăia un bărbat care a pierdut tot. A văzut podul de la fereastra biroului, în timp ce vorbea cu avocatul la telefon. Era dimineața devreme, încă neobișnuit de cald pentru perioada aceea din an și stătea să plouă. Bărbatul și-a dus copiii la școală, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. S-a prefăcut. Le-a șoptit la ureche că îi iubește și inima i s-a frânt când i-a văzut cum își dau, jenați, ochii peste cap. Apoi a plecat spre apă. A parcat ilegal, a lăsat cheile în contact, s-a dus pe pod și s-a urcat pe balustradă.

•

Toate astea i le-a povestit adolescentului. Și-atunci băiatul a crezut că se rezolvă. Căci, dacă un om suit pe balustrada unui pod îi povestește pe îndelete unui străin cât de mult își iubește copiii, atunci e clar că n-are de gând să sară.

•

Doar că omul a sărit.

CAPITOLUL 11

Zece ani mai târziu, tânărul polițist se află pe coridor, în fața camerei de interogatoriu. Taică-su a rămas înăuntru cu agenta imobiliară. A avut dreptate maică-sa, evident – ei doi n-ar fi trebuit să lucreze împreună niciodată, că nu fac decât să se certe. Dar n-a ascultat-o, ca de obicei. Mama se uita uneori la el, când era obosită sau băuse două pahare de vin, ca să nu mai simtă nimic, și îi spunea:

— Sunt zile în care mi se pare că nu te-ai întors de pe podul ăla, copile! Că încă încerci să-l salvezi pe omul de pe balustradă, deși e la fel de imposibil acum ca și atunci.

Poate că așa e. Nu mai are putere să se întrebe dacă e adevărat sau nu. Zece ani mai târziu încă are aceleași coșmaruri. Academia de Poliție, examene, apoi lucrat în schimburi și nopți lungi la serviciu, munca de polițist pentru care a primit atâtea laude de la toată lumea, mai puțin de la taică-su. Încă și mai multe nopți lungi și atât de multă muncă, încât a ajuns să urască zilele libere. Mers ostenit spre casă la răsărit, munți de facturi neplătite în hol, un pat gol, pastile de somn, alcool. În nopțile în care totul devine insuportabil iese să alerge. Kilometri întregi în întuneric și tăcere. Picioarele lovind asfaltul repede, tot mai repede, dar fără țintă. Unii aleargă ca vânătorii, el fuge ca prada. Golit de orice sentimente din cauza epuizării, se împleticește înapoi spre casă, pleacă la slujbă, o ia de la capăt. Uneori îi sunt de ajuns câteva înghițituri de whisky ca să adoarmă, iar în diminețile bune un duș rece ca gheața e suficient ca să se trezească. Între whisky și dușuri, face ce poate ca să-și anestezieze simțurile. Să-și înăbușe plânsul sub coaste, înainte să-i ajungă în gât și în canalele lacrimale. Dar coșmarul revine întruna. Vântul care face geaca să fâșâie, scârțâitul surd al tălpilor când pantofii bărbatului alunecă de pe balustradă, urletul adolescentului peste ape, cu o voce care îi sună străină, pe care n-o recunoaște. Un urlet abia auzit, căci șocul e prea mare și asurzitor. Încă este.

Astăzi el a fost primul polițist care a intrat pe ușa apartamentului, după ce ostaticii au fost eliberați și s-a auzit

împuşcătura. El s-a repezit în sufragerie, peste covorul plin de sânge, a forţat uşa de la balcon, s-a uitat derutat peste balustradă şi, instinctiv, primul lui gând înspăimântat a fost: „A sărit şi el!” Dar jos, în stradă, nu erau decât ziarişti şi vecini curioşi care se uitau la el prin telefoanele ridicate să fotografieze. Nici urmă de spărgător, dar, de pe balconul gol, poliţistul a văzut podul. Iar acum stă înţepenit pe coridorul secţiei de poliţie şi nu e în stare nici măcar să-şi şteargă urmele de sânge de pe pantofi.

CAPITOLUL 12

Aerul trece prin gâtul polițistului bătrân cu scrâșnet de mobilă veche împinsă pe o podea din lemn neșlefuit. Respirația greoaie hârâie cu ecou în cavitatea bucală – băgase el de seamă că, de la anume vârstă și kilograme în sus, răsuflarea începuse să-i sune așa, ca și cum căpătase și ea greutate odată cu trecerea timpului. Îi zâmbeste rușinat agentei imobiliare:

— Colegul e... e fii-miu.

— A! încuviințează agenta.

Pare că ar vrea să spună că are și ea copii sau, poate, că *nu* are copii, dar a citit despre ei într-un manual, la cursul pentru agenți imobiliari, iar favoriții ei sunt cei cu jucării în culori naturale, că acelea se potrivesc cu orice interior.

— Nevastă-mea a zis că-i o idee proastă să lucrăm împreună, recunoaște polițistul.

— Înțeleg, minte agenta imobiliară.

— Mi-a zis că sunt superprotector, ca un penguin care clocește o piatră fiindcă nu poate accepta că oul s-a dus. Și că nu poți să-ți protejezi copilul de viață, că viața ne lovește pe toți.

Agentă cântărește preț de-o clipă dacă să se prefacă iar că pricepe, dar decide să fie sinceră:

— Adică ce-a vrut să zică?

Polițistul roșește.

— Nu voiam să... aș, e ridicol, firește, să-ți împui capul cu ale mele, dar... eu unul n-am vrut niciodată ca fii-miu să se facă polițist. E prea sensibil. Prea... bun. Vezi dumneata, acum zece ani fii-miu a dat de un om pe un pod și... a încercat să-l convingă să nu se arunce. El chiar a făcut tot ce-a putut! TOT! Da' omul a sărit. Și știi cum te schimbă să vezi așa ceva? Vrea... să-i salveze pe toți. M-am gândit că, după treaba aia, n-o să mai vrea să se facă polițist, dar n-a fost așa. Dimpotrivă, și-a dorit mai mult decât oricând. Fiindcă vrea să salveze oameni. Fie ei și răufăcători.

Pieptul agentei imobiliare se coboară și se ridică aproape imperceptibil.

— Pe spărgător adică?

Polițistul bătrân încuviințează:

— Da. Era sânge peste tot în apartament când am intrat. Fii-mi uime că spărgătorul o să moară dacă nu-l găsim la timp.

Polițistul cel bătrân clipește des și agenta vede în tristețea de sub genele lui cât de mult înseamnă asta pentru el. Apoi Jim își înfinge unghiile în marginea mesei de scris și adaugă cu o forțată formalitate:

— Trebuie să-ți reamintesc că tot ce spui în timpul audierii este înregistrat.

— Priceput! Îl asigură agenta.

— E important să pricepi, da. Tot ce discutăm aici va fi consemnat într-un proces verbal citit și de alți polițiști, insistă el.

— OK, toată lumea poate să citească. Priceput!

Polițistul bătrân despătorește cu grijă hârtia pe care polițistul cel tânăr a lăsat-o pe masă. E un desen făcut de un copil ori foarte talentat, ori complet lipsit de talent, în funcție de ce vârstă ar avea copilul. Pare a înfățișa trei animale.

— Îl recunoști? L-am găsit pe scări, în bloc.

— Sunt dezolată, răspunde agenta și chiar pare cu adevărat dezolată.

Polițistul se silește să zâmbească și continuă:

— Colegii mei spun că arată ca o maimuță, o broască și un cal. Da' mie mi se pare că ăsta arată mai mult a girafa decât a cal. Că, uite, n-are coadă! Și girafele n-au coadă, nu? Eu zic că-i girafa, da, girafa e!

Agentă trage adânc aer în piept și îi răspunde așa cum le răspund, de obicei, femeile bărbaților care nu par să priceapă în veci că lipsa lor crasă de cunoștințe ar trebui să-i împiedice să tragă concluzii categorice:

— Sigur, sigur, ai dreptate.

CAPITOLUL 13

Adevărul este că nu bărbatul de pe pod l-a făcut pe adolescentul de atunci să vrea să devină polițist. Ci adolescența suită pe aceeași balustradă, o săptămână mai târziu. Ea n-a sărit.

CAPITOLUL 14

Cana de cafea e aruncată la mânia. Zboară peste ambele monitoare, dar, pe nevăzutele căi ale forței centrifuge, reușește să nu verse aproape nicio picătură, înainte să se facă țândări de peretele care, de atunci, are culoarea cappucino.

•

Cei doi polițiști se uită lung unul la celălalt – unul rușinat, celălalt speriat. Pe polițistul mai în vârstă îl cheamă Jim. Pe polițistul mai tânăr, fiul său, îl cheamă Jack. E prea mică secția asta de poliție ca să se poată evita unul pe altul, așa că stau așezați față în față, ca de obicei, fiecare la biroul lui, pe jumătate ascunși în spatele monitoarelor, căci, mai nou, munca de polițist e doar zece la sută muncă de polițist, iar restul e consemnarea în scris a muncii de polițist.

Jim s-a născut într-o generație în care computerele erau ceva de domeniul magiei. Jack e dintr-o generație care le ia ca pe ceva de la sine înțeles. Când Jim era mic, copiii erau pedepsiți trimițându-i în camera lor – acum îi obligăm să iasă din camere. O generație certată că nu stă „locului”, iar următoarea certată că nu se mișcă destul. Când scrie un raport, Jim apasă pe fiecare tastă până la fund și controlează imediat ce apare pe ecran, ca să se asigure că nu l-a păcălit computerul cumva. Abia apoi apasă tasta următoare. Că pe Jim nu-l ia nimeni de fraier! Jack, în schimb, tastează ca orice tânăr care n-a trăit niciodată într-o lume fără internet. Poate scrie chiar și legat la ochi, atinge tastele atât de ușor, încât nici măcar un afurisit de laborator criminalistic n-ar putea dovedi că le-a atins.

Cei doi se scot din sărite unul pe altul la culme, evident, cu cele mai mărunte chestii. Când fiul caută ceva pe internet spune că „googălește”. Când tatăl face același lucru, spune „ia să mă uit eu pe Google!”. Când nu sunt de acord cu ceva, tatăl spune: „Ba da, că am citit pe Google!”, iar fiul ripostează: „Pe Google nu citești, tată, pe Google CAUȚI informații!”

Dar nu faptul că tatăl nu se pricepe la tehnologie îl scoate din minți pe fiu, ci faptul că *aproape* se pricepe. Jim nu știe, de pildă, cum se face o captură de ecran direct din tastatură, așa

că pozează ecranul cu telefonul mobil când vrea să salveze informațiile afișate pe monitor. Iar când vrea să facă o captură de ecran pe mobil, pune telefonul în mașina de copiat. Ultima ceartă zdravănă dintre Jim și Jack a fost când unui șef al șefului secției i-a trăsnet că polițiștii trebuie să fie „mai disponibili pe platformele sociale” (de parcă polițiștii din Stockholm ar fi al naibii de disponibili tot timpul) și le-a cerut să-și facă poze unii altora în timpul unei zile obișnuite de lucru. Așa că Jim l-a fotografiat pe Jack în mașina de poliție. Cu blițul pus. În timp ce Jack conducea.

•

Iar acum, așezați la birou, unul în fața celuilalt, scriu de zor, mereu contratimp. Jim se pierde în detalii, Jack e eficient. Jim spune o poveste, Jack doar raportează. Jim șterge, editează, se gândește, o ia de la capăt. Jack tastează fără oprire, ca și cum nimic pe lume nu poate fi descris în mai multe feluri. În adolescență, Jim visa să devină scriitor. Când Jack a ajuns adolescent, Jim încă mai visa la asta. Apoi și-a dorit ca Jack să devină scriitor în locul lui. Lucrul de neînțeles pentru fii și rușinos pentru tați să recunoască este că, de fapt, nu ne dorim să-i vedem pe copiii noștri nici urmându-și propriile visuri, nici călcându-ne pe urme. Ci *noi* vrem să le călcăm pe urme, când *ei* ne urmează visurile.

Pe birou, amândoi țin fotografii cu aceeași femeie. Mama unuia, soția celuilalt. Pe masa lui Jim este și o altă fotografie, înfățișând o femeie tânără, mai mare cu șapte ani decât Jack. Vorbesc arareori despre ea, iar ea sună doar când are nevoie de bani. La începutul fiecărei ierni, Jim spune, plin de speranță: „Poate vine și soră-ta acasă de Crăciun”, iar Jack răspunde: „Da, tată, hai să vedem!” Fiul nu-i spune niciodată tatălui că e naiv, iar asta e o dovadă de iubire. Umerii tatălui sunt apăsăți de pietre invizibile când spune, târziu, în seara fiecărui ajun de Crăciun: „Nu-i vina ei, Jack, e...” Iar Jack răspunde de fiecare dată: „Bolnavă. Știu, tată. Soră-mea e bolnavă. Mai vrei o bere?”

Distanța dintre polițistul în vârstă și cel tânăr e atât de mare, chiar dacă locuiesc aproape unul de altul. Căci Jack a încetat să mai alerge după soră-sa și asta e diferența dintre fratele și tatăl femeii din fotografie. Când fiică-sa era adolescentă, Jim simțea că orice copil e ca un zmeu de hârtie, așa că a ținut sfoara cât de strâns a putut. Dar, până a urmă, a luat-o vântul și pe ea. S-a

smuls din mâinile lui și s-a ridicat în văzduh. Nu se poate spune niciodată cu exactitate când începe dependența, căci toți mint când spun „totul e sub control”. Drogurile sunt apusul care ne dă iluzia că noi hotărâm când stingem becul, dar decizia nu stă în puterea noastră, întunericul ne ia în stăpânire când pofteste. La un moment dat, acum câțiva ani, Jim a aflat că Jack și-a folosit toate economiile, banii cu care urma să-și cumpere un apartament, ca să-și interneze sora într-o clinică de dezintoxicare de lux. A dus-o chiar el, cu mașina, dar ea s-a externat singură, două săptămâni mai târziu, prea târziu ca Jack să-și mai poată lua banii înapoi. N-au mai știut nimic de ea vreo jumătate de an, până când a sunat din senin, în toiul nopții, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și l-a întrebat pe Jack dacă putea să-i împrumute „câteva mii”. Să-și ia bilet de avion să se întoarcă acasă, așa i-a zis. Jack i-a trimis banii, dar sora nu s-a întors. Tatăl încă aleargă încolo și-ncoace, încercând să nu piardă din ochi zmeul aflat sus, pe cer. Asta e diferența dintre fratele și tatăl ei. Și, la Crăciunul următor, unul va spune: „Soră-ta e...”, iar celălalt va șopti: „Știu, tată...” și îi va aduce încă o bere.

•

Se ceartă și din cauza berii, normal. Jack e cum sunt tinerii acum, curios să încerce beri cu gust de grepfrut, turtă dulce, bezea sau alte rahaturi. Pe când Jim vrea bere cu gust de bere. Uneori, Jim le zice „bere de Stockholm” tuturor berilor ăstora complicate, dar nu foarte des, firește, că atunci se enervează fiu-său și pe urmă trebuie să-și cumpere singur berea săptămâni în șir. Își zice de multe ori că e imposibil să-ți dai seama dacă doi copii vor fi complet diferiți, deși cresc împreună. Sau, poate, tocmai din cauza asta ajung să fie atât de diferiți? Peste monitor, trage cu ochiul la vârfurile degetelor fiului alergând pe tastatură. Mica secție de poliție, din orașul lor nu tocmai mare, e un loc destul de liniștit. Nu se întâmplă mare lucru pe-aici, nu sunt obișnuiți cu luări de ostatici dramatice sau cu orice fel de drame, în general. Așa că Jim știe că asta e marea șansă a lui Jack să le arate șefilor ce poate, ce fel de polițist este. Înainte să vină stockholmmezii.

Frustrarea îi încrețește fruntea lui Jack, neliniștea îi spulberă totul în suflet. Se clatină pe marginea unei crize de furie încă de când a intrat în apartamentul cu spargerea. După ultima audiere

de martori s-a abținut o bună bucată de vreme, apoi s-a dus în bucătăria secției de poliție și a explodat:

— Unul dintre martorii ăștia ȘTIE ce s-a întâmplat! Cineva știe și ne minte în față! ăștia chiar nu pricep că spărgătorul zace acum pitit pe undeva și o să sângereze până crapă? Cum dracu' să minți poliția când cineva stă să MOARĂ?

Pe urmă, după ce s-au așezat în fața computerelor, Jim n-a scos o vorbă. Dar, când cana de cafea s-a izbit de perete, nu Jack a aruncat-o. Căci, deși fiul era furios că nu putea salva viața spărgătorului și ura faptul că, în curând, afurisiții ăia de stockholmezi aveau să vină să preia cazul, nu era nici pe departe la fel de frustrat ca tatăl că nu-și putea ajuta copilul.

•

Tac amândoi îndelung. Mai întâi se fulgeră cu privirea unul pe celălalt, apoi se uită în monitoare. Într-un târziu, Jim mormăie:

— Scuze, o să șterg. Voiam doar... Știu că te-nnebunește toată chestia. Voiam doar să știi că... și pe mine!

Și el, și Jack au cercetat fiecare centimetru din planul cadastral al apartamentului. N-au găsit nimic - nicio ascunzătoare, nicio altă ieșire. Jack se uită la taică-su, apoi la cioburile cării de cafea din spatele lui și spune încet:

— Trebuie să fi primit ajutor. Ne scapă ceva.

Jim se uită lung la însemnările de la audierile martorilor și spune:

— Am făcut tot ce am putut, băiete.

În general, îi e mai ușor să vorbească despre slujbă când nu-și mai găsește cuvintele despre viață, dar se referă și la una, și la alta, bineînțeles. Jack se gândește la pod de când a început toată istoria asta cu luarea de ostatici, căci, în nopțile bune, visează că bărbatul n-a sărit, că l-a salvat. Jim se gândește neîncetat la același pod pentru că, în nopțile lui cele mai rele, visează că Jack e cel care a sărit de pe balustradă.

— Ori unul dintre martori minte, ori toți. *Cineva* știe unde se ascunde făptașul, repetă Jack mecanic, mai mult pentru sine.

Jim aruncă din nou o privire spre arătătoarele fiului, cum bat darabana în birou, întocmai cum făcea maică-sa, după vreo noapte grea, când era chemată la spital sau la închisoare. A trecut prea mult timp ca să-și întrebe fiul cum se simte, prea mult timp ca fiul să-i poată explica. Distanța dintre ei e prea mare acum și poate că așa va fi mereu.

Dar, când Jim se ridică greoi de pe scaun, cu toată simfonia de gemete a unui bărbat trecut de floarea vârstei, ca să șteargă peretele de cafea și să adune resturile cării sparte, Jack se ridică și el repede și se duce în bucătărie. Se întoarce cu două căni. Nu că Jack ar bea cafea, dar uneori înseamnă mult pentru taică-su să nu-și bea cafeaua singur.

— Nu trebuia să mă bag în audierea ta, măi băiete! spune Jim încet.

— E OK, tată, răspunde Jack.

Niciunul, nici celălalt nu spun adevărul. Pe cei pe care îi iubim, îi mințim. Și unul, și celălalt se apleacă din nou peste tastatură și își transcriu audierile. Le citesc încă o dată, căutând indicii.

•

Amândoi au dreptate. Martorii nu spun adevărul, în orice caz, nu tot adevărul. Cel puțin unii dintre ei.

CAPITOLUL 15

Audiere de martor

Data: 30 decembrie

Numele martorului: London

Jack: Ți-ar fi mai comod să stai pe scaun, nu pe jos.

London: Auzi, ai cataractă sau ce? N-ajunge firul de la încărcător până la scaun, nu vezi?

Jack: Și e exclus să muți scaunul, normal...

London: Ce?

Jack: Nimic.

London: Acoperire mai proastă ca la voi nici c-am văzut. O liniuță, gen!

Jack: O să te rog să-ți închizi telefonul, ca să-ți pot pune întrebările.

London: Păi, ce, te țin eu să nu-ntrebi? Bagă! Auzi, da' ești copoi pe bune? Pari prea tânăr ca să fii copoi.

Jack: Te cheamă London, corect?

London: „Corect”. Așa vorbești tu? Zici că ești într-un joc de roluri cu unul pe care-l excită contabilii.

Jack: Aș aprecia dacă ai lua în serios audierea. Te numești L-o-n-d-o-n?

London: Dăăă!

Jack: E un nume neobișnuit, trebuie să recunosc. Sau nu știu dacă neobișnuit, dar interesant, cu siguranță. De unde vine?

London: Din Anglia.

Jack: Da, normal, m-am prins. Voiam să zic – e vreun motiv anume pentru care te cheamă așa?

London: Așa m-au botezat părinții. Ce-ai, ai fumat ceva sau...?

Jack: Știi ceva? Hai s-o lăsăm baltă cu numele și să continuăm!

London: Și, a meritat să te superi pentru atâta lucru?

Jack: Nu m-am supărat.

London: Da, că nici n-arăți supărat! Deloc!

Jack: Hai să ne concentrăm pe întrebări! Lucrezi la bancă, corect? Erai la casă când a intrat făptașul, nu?

London: Făptașul?

Jack: Spărgătorul, adică.

London: Da, „corect”.

Jack: Să știi că nu e nevoie să faci așa cu degetele.

London: Să știi că sunt semnele citirii! Văd că scrii tot ce zic, gen, și vreau să pui semnele citirii când îți arăt semnele citirii, să priceapă cine se uită în notițele tale că sunt ironică. Altfel, o să creadă că sunt cea mai mare tută!

Jack: Se cheamă semnele *citării*.

London: Și eu ce-am zis? Sau e cu ecou pe-aici, pe la voi?

Jack: Ți-am spus doar cum se numesc.

London: Ți-am spus doar cum se numesc!

Jack: Eu nu vorbesc așa.

London: Eu nu vorbesc așa!

Jack: O să te rog să fii serioasă! Poți să-mi spui cum s-a petrecut jaful?

London: Păi n-a fost niciun jaf, că n-avem numerar. E agenție cashless, gen.

Jack: O să te rog să-mi povestești ce s-a întâmplat.

London: Ai scris că mă cheamă London? Sau scrii doar „martor”, gen? Vreau să-mi scrii numele, în caz că ajunge chestia pe internet și devin celebră!

Jack: Nu o să ajungă pe internet.

London: Totul ajunge pe internet.

Jack: Sigur, îți scriu numele.

London: Marfa!

Jack: Scuze?

London: „Marfă”. Nu știi ce-nseamnă „marfă”? Înseamnă SUPER, gen!

Jack: Știi ce înseamnă. Doar că n-am auzit ce-ai spus.

London: Doar că n-am auzit ce-ai spus!

Jack: Câți ani ai?

London: TU câți ani ai?

Jack: Întreb pentru că pari prea tânără ca să fii angajată la o bancă.

London: Douăzeci. Și sunt angajată doar temporar. Că nu voia nimeni să lucreze înainte de Anul Nou. Altfel, tocesc, să mă fac barmaniță.

Jack: Nu știam că există școală pentru așa ceva.

London: E mai grea decât Academia de Poliție.

Jack: Nu mă îndoiesc. Acum poți, te rog, să-mi povestești cum a decurs jaful.

London: Băi, dar pisălog mai ești! Îți zic cum a fost cu „jaful”, na...

CAPITOLUL 16

Era o zi fără vreme. În centrul Scandinaviei, în unele săptămâni de iarnă, nici cerul nu se străduiește să ne facă ziua mai bună, ci ne întâmpină cu culori ca de ziar căzut într-o baltă, iar asfințitul lasă în urmă o pâclă de parcă cineva a dat foc unor stafii. Era, așadar, o zi proastă pentru vizionări de apartamente. Cine să vrea să-și cumpere casă pe o asemenea vreme? Și, pe deasupra, era înainte de ajunul Anului Nou. Ce ȋicnit organizează vizionări de apartamente fix atunci? O zi proastă chiar și pentru un jaf, doar că nu din pricina vremii, ci a spărgătorului.

Dacă e să fim pedanȋi, nici măcar n-a fost jaf în adevăratul sens al cuvântului. Nu că n-ar fi avut de gând să jefuiască o bancă. Dimpotrivă. Doar că n-a reușit să găsească o sucursală cu numerar.

De fapt, n-a fost neapărat nici vina făptașului. Ci a societăȋii. Nu pentru că societatea ar purta vina pentru nedreptăȋile care împing pe cineva pe căi greșite (deși poate că totuși societatea e de vină, dar nu e tocmai relevant acum), ci pentru că, în ultimii ani, societatea a devenit un loc în care nimic nu mai e ce era odată. Cândva sapa era sapă și banca era bancă. Dar acum există, vezi bine, bănci „cashless”, adică fără numerar, și-atunci cine să mai priceapă ceva? Nu e de mirare că oamenii sunt derutaȋi și societatea se duce de râpă, când peste tot dai de cafea fără cafeină, pâine fără gluten, bere fără alcool și, dacă îndrăznește careva să spună lucrurilor pe nume, cum că sapa e, totuși, o sapă, vine altul și zice: „Neee, nu vezi că e *făraș*?”

Așadar, spărgătorul care nu era spărgător intră în banca respectivă, care nu prea era bancă, și, cu ajutorul unui pistol, își declară intenȋiile cât se poate de clar. Dar la casă era o domnișoară de douăzeci de ani, pe nume London, adâncită în navigatul pe platforme sociale care distrug competenȋa socială în asemenea hal încât, atunci când văzu pistolul, izbucni:

— Tu ce mai ești, vreo păcăleală sau ce?

(Tocmai faptul că fata n-a zis: „*Asta* ce mai e, vreo păcăleală?”, ci a întrebat fără nicio jenă: „TU ce mai ești, vreo

păcăleală?” spune multe despre lipsa de respect a generației tinere față de spărgători mai în vârstă.)

Cu o privire de părinte dezamăgit, spărgătorul flutură amenințător pistolul și scoase o foaie de hârtie pe care scria: „Acesta este un jaf! Dă-mi 6500!”

London se strâmbă și pufni:

— „Șase mii cinci sute”? Ai uitat două zerouri sau ce? Și, apropo, suntem agenție cashless, vrei să jefuiești o bancă fără numerar sau ce? Te-ai tâmpit?

La care spărgătorul tuși ușor și mormăi ceva neinteligibil. London își aruncă enervată brațele în aer și întreabă:

— Și ăla-i pistol pe bune? Adică-i de-adevăratelea? Că am văzut un serial cu un tip care, gen, nu putea fi condamnat pentru jaf armat fiindcă pistolul nu era adevărat!

La momentul acela al discuției, făptașul începuse deja să se simtă foarte în vârstă, pentru că interlocutoarea de douăzeci de ani dădea impresia că avea vreo paisprezece. Fata nu avea atât, bineînțeles, dar, când ai ajuns la treizeci și nouă, ți se pare o diferență foarte mică între paisprezece și douăzeci de ani. Și asta te poate face să simți că ai îmbătrânit.

— ALOOO? RĂSPUNZI odată sau? strigă atunci London, pierzându-și răbdarea.

Dacă te gândești mai bine, e curată nebunie să-i spui așa ceva cuiva cu cagulă pe cap și un pistol în mână. Dar, dacă ai fi cunoscut-o pe London, ți-ai fi dat seama că nu vorbea așa fiindcă era nebună. Ci doar pentru că era nesimțită. De asta nici nu avea prieteni adevărați, nici măcar pe platformele de socializare, și își petrecea cea mai mare parte a timpului deprimându-se că vreo celebritate pe care o ura nu și-a distrus viața *nici* azi. Chiar înainte să intre spărgătorul, London era ocupată să dea clic frenetic pe net, ca să vadă dacă doi actori celebri urmau să se despartă au ba. În sinea ei spera că da, căci e mai ușor să-ți duci propria anxietate dacă știi că nici alții nu sunt mai fericiți.

Dar spărgătorul nu-i răspunse, căci simțea deja că făcea o tâmpenie și începuse să se căiască. Jaful la bancă se dovedea o idee uluitor de proastă de la bun început. Și tocmai se pregătea să-i explice asta lui London, apoi să se care, și atunci poate că nu s-ar mai fi întâmplat nimic din tot ce a urmat, dar nu apucă, fiindcă London odată i-o trânti:

— Știi ceva, eu chem poliția!

•

Atunci spărgătorul se panică și ieși în fugă din bancă.

CAPITOLUL 17

Jack: Poți, te rog, să-mi dai câteva detalii despre făptaș?

London: Vrei să zici despre spărgător?

Jack: Da.

London: Și-atunci de ce nu-i zici așa?

Jack: Poți, te rog, să-mi dai câteva detalii despre *spărgător*?

London: Gen, ce?

Jack: Îți amintești ceva legat de înfățișarea lui?

London: Uau, cea mai superficială întrebare din top! Băi, ce percepție binară poți să ai despre sexul unei persoane!

Jack: Îmi cer scuze! Poți să-mi spui câte ceva despre înfățișarea „persoanei”?

London: Nu-i nevoie să pui semnele citirii pentru asta.

Jack: Dacă-mi permiți, insist că e nevoie. Poți să-mi spui ceva despre înfățișarea PERSOANEI care a vrut să jefuiască banca? Înaltă, scundă?

London: Eu nu descriu oamenii pe baza înălțimii, e discriminare! Eu, de exemplu, sunt scundă și știu că asta îi complexează pe mulți oameni înalți.

Jack: Poftim?

London: Oamenii înalți au și ei sentimente, să știi.

Jack: Aha. OK. Atunci îmi cer scuze din nou! Hai să reformulez! Spărgătorul... părea să aibă vreun complex?

London: Da' ce-ți tot freci sprâncenele așa? E *creepy*.

Jack: Îmi cer scuze. Care a fost prima ta impresie despre spărgător?

London: OK. Prima mea „impresie” despre „spărgător” a fost că plesnea de prostie.

Jack: Să înțeleg că e OK să ai o percepție binară asupra inteligenței?

London: Ce?

Jack: Nimic. Pe ce te bazezi când spui „plesnea de prostie”?

London: Deci, îmi bagă în ochi o hârtie pe care scrie: „Dă-mi șase mii cinci sute!” Cine naiba jefuiește o BANCĂ pentru șase mii cinci sute de coroane? Jaf dai pentru zece milioane, gen.

Dacă vrei fix șase mii cinci sute, ai un motiv al naibii de special, nu?

Jack: Trebuie să recunosc că nu m-am gândit.

London: Ar trebui să gândești mai mult, la asta te-ai gândit?

Jack: O să-mi dau silința. Poți, te rog, să te uiți la desenul ăsta și să-mi spui dacă îl recunoști?

London: ăsta? Zici că-i făcut de-un plod. Ce-i aia?

Jack: Cred că o maimuță, o broașcă și un cal.

London: ăla nu e cal, ce naiba! ăla e elan!

Jack: Crezi? Toți colegii mei au zis că e cal sau girafa.

London: Stai, că am un mesaj!

Jack: Nu, London, concentrează-te, te rog! Deci, zici că e un elan? Hei, lasă telefonul și răspunde la întrebare!

London: YES!

Jack: Poftim?

London: În sfârșit! ÎN SFÂRȘIT!

Jack: Nu înțeleg.

London: SE DESPART!

CAPITOLUL 18

Adevărul? Adevărul este că făptașul e o persoană adultă. Și nimic nu spune mai multe despre personalitatea cuiva decât fix asta. Partea îngrozitoare în a deveni adult este că ești obligat să recunoști că nimănui nu-i pasă de tine, că trebuie să te descurci pe cont propriu în orice, să te prinzi singur cum funcționează lumea. Să muncești și să-ți plătești facturile, să folosești ață dentară, să ajungi la timp la întâlniri, să stai la coadă și să completezi formulare, să fixezi cabluri și să asamblezi mobilă, să schimbi cauciucurile mașinii, să nu uiți să-ți încarci telefonul, să închizi cafetiera și să-ți înscrii copiii la școala de înot. Deschidem ochii dimineața și viața abia așteaptă să rostogolească spre noi o altă avalanșă de „Nu uita!” și „Adu-ți aminte să!”. Nici nu apucăm să gândim, să respirăm, ci ne zbatem, din clipa în care ne trezim, să ieșim din avalanșă, căci mâine vine o alta. Uneori te uiți în jur – la serviciu, la ședința cu părinții sau pe stradă – și îți dai seama, cu înfiorare, că toată lumea pare să știe ce face. Că doar tu te prefaci. Că toată lumea are resurse, totul sub control și energie pentru orice. Că toți copiii celorlalți știu să înoate.

•

Dar tu nu erai pregătit să devii om mare. Cineva ar fi trebuit să te oprească.

•

Adevărul? Adevărul este că, în clipa în care făptașul a ieșit din bancă și a luat-o la goană pe stradă, tocmai trecea pe-acolo un polițist. Mai târziu se va dovedi că, la ora aceea, niciun polițist nu era pe urmele nimănui, deoarece încă nu se anunțase nimic prin stația radio. Asta pentru că tânăra de douăzeci de ani, London, și angajatul care a preluat apelul la 112 au petrecut ceva timp jignindu-se reciproc mai întâi. (London a anunțat jaful, la care 112 a întrebat: „Unde?”, la care London i-a dat adresa băncii, la care 112 a întrebat: „Dar aceea nu-i o filială cashless? Ce să fure *de-acolo?*”, la care London a zis: „Păi, nu-i așa, zi și tu?”, la care 112 a spus: „Ce să zic?”, la care London s-a enervat: „Cum ce să zici?”, la care 112 i-a retezat-o, la rându-i:

„TU ai zis să zic!”, la care London a urlat: „Ba nu, TU ai...”, după care discuția a luat-o razna rapid.) De fapt, mai târziu se va mai dovedi și că polițistul care trecea atunci pe stradă nici măcar nu era polițist, ci paznicul unei parcuri. Dacă n-ar fi fost într-o stare de asemenea stres și derută, spărgătorul și-ar fi dat, cu siguranță, seama și ar fi fugit în altă direcție. Și-atunci povestea asta ar fi fost una mult mai scurtă.

*

Dar, în fine, după cum spuneam, spărgătorul nu s-a prins că „polițistul” era un paznic, așa că, din stradă, a intrat pe prima ușa pe care a văzut-o în fața ochilor. Ușa dădea într-o scară de bloc fără altă ieșire. Neavând încotro, a luat-o în sus pe scară. La ultimul etaj, ușa unui apartament era larg deschisă, așa că s-a repezit înăuntru, cu răsuflarea tăiată și learcă de transpirație, cu cagula strâmbă, de i se vedea doar un ochi. Abia atunci a băgat de seamă că lângă ușa era o grămadă de pantofi și că apartamentul era plin de oameni desculți. Văzând pistolul, o femeie a început să țipe: „Aoleu, hoțu’!” Părându-i-se că aude pe cineva alergând pe trepte, făptașul a crezut că era un polițist (nu era, era poștașul). În lipsa oricărei alternative, a închis ușa apartamentului și, ținând la întâmplare cu pistolul, a țipat: „NU... NU SUNT HO... VOIAM DOAR...”, apoi s-a corectat gâfâind: „ADICĂ VOIAM SĂ FUR! DAR NU DE LA VOI! ACUM MAI DEGRABĂ SE CHEAMĂ LUARE DE OSTATICI! SCUZE! AM O ZI CEVA MAI COMPLICATĂ, OK?”

Și chiar avea dreptate. Nu că i-ar lua cineva apărarea, dar și spărgătorii pot avea zile proaste la serviciu. Acum, cu mâna pe inimă, câți dintre noi n-am scoate pistolul după o discuție cu o persoană de douăzeci de ani?

*

Câteva minute mai târziu, strada din fața blocului s-a umplut de camere de luat vederi și reporteri. Apoi și de polițiști. Faptul că reporterii au ajuns înaintea majorității polițiștilor nu are nimic de-a face cu competența branșei respective, ci cu faptul că polițiștii aveau lucruri mai importante de făcut, reporterii aveau mai mult timp să navigheze pe rețelele de socializare, iar tână dezagreabilă de la agenția bancară care nu era bancă se exprima, pare-se, mult mai pedagogic pe Twitter decât la telefon. Pe rețelele sociale, domnișoara a raportat că, prin geamurile mari ale agenției bancare, a văzut persoana înarmată

și mascată refugiindu-se în blocul de peste drum. Poliția însă n-a fost înștiințată decât când poștașul, care a dat peste aceeași persoană cu cagulă pe scara blocului, și-a sunat soția, iar întâmplarea face că aceasta lucra la o cafenea vizavi de secția de poliție. Femeia s-a dus întins peste drum și abia atunci s-a dat alarma prin stația radio că o persoană, se presupune că de sex masculin, înarmată cu un obiect asemănător cu un pistol, cu capul acoperit cu ceva asemănător unei cagule de spărgător, a intrat în fugă într-un apartament, unde avea loc o vizionare cu casă deschisă, și s-a încuiat înăuntru cu agenta imobiliară și potențialii cumpărători. Cam așa s-au petrecut lucrurile când un jaf la o bancă a eșuat, în schimb luarea de ostatici a reușit cu brio. Viața nu e întotdeauna cum vrem noi.

Chiar în clipa în care spărgătorul a tras ușa apartamentului în urma sa, din buzunar i-a căzut o foaie de hârtie, care a zburat în jos pe trepte. Era un desen, făcut de un copil. Înfățișa o maimuță, o broască și un elan.

•

Nu un cal și, mai mult ca sigur, nu o girafă. Un elan. E important.

•

Deși cineva de douăzeci de ani poate greși în multe privințe (și noi,ăștia care nu mai avem douăzeci de ani putem fi de acord că majoritatea celor de douăzeci de ani greșesc atât de des, încât cei mai mulți au vreo douăzeci și cinci la sută șanse să aleagă răspunsul corect la o întrebare cu două variante de răspuns), s-a întâmplat ca, de data asta, să aibă dreptate – spărgătorii de bănci obișnuiți cer sume mai mari și rotunde. Oricine s-ar apuca să jefuiască o bancă ar intra și ar urla: „Dă-mi douăzeci de milioane sau trag!” Dar, când cineva intră într-o bancă înarmat și cere tremurând nici mai mult, nici mai puțin de șase mii cinci sute de coroane, atunci sigur există un motiv anume.

•

Sau două.

CAPITOLUL 19

Se spune că Dumnezeu râde de cei care își fac planuri. Dar se pare că nu ne învățăm minte niciodată.

Bărbatul de pe pod, de acum zece ani, și spărgătorul care a luat ostatici la vizionarea de apartament n-au nicio legătură. Nu s-au cunoscut. Singurul lucru pe care îl au în comun este riscul moral. Un termen bancar, de bună seamă – „risc moral”. Cineva a fost nevoit să-l inventeze pentru a descrie funcționarea pieței financiare, căci ne e atât de clar că băncile sunt imorale, încât n-a fost de ajuns să le numim „imorale”. A fost nevoie de un termen care să spună că e atât de improbabil ca o bancă să se comporte moral, încât e considerat un risc atunci când încearcă. Bărbatul de pe pod și-a dat toți banii unei bănci care să facă „investiții sigure” în numele lui – pe vremea aceea toate investițiile erau sigure. Apoi a folosit acele „investiții sigure” drept garanție pentru un împrumut. Apoi a făcut alte împrumuturi pentru a-l plăti pe primul. „Toată lumea face așa!” i-a zis banca și omul s-a gândit: „Or fi știind ei”. Dar, într-o zi, nimic n-a mai fost sigur. Se cheamă „criza pieței financiare” și „prăbușirea băncilor”, deși singurii care se prăbușesc sunt oamenii. Băncile rămân în picioare, piața financiară n-are inimă care să-i fie frântă, însă pentru bărbatul acela, economiile de-o viață au fost înlocuite cu un munte de datorii și nimeni n-a putut să-i explice cum s-a întâmplat asta. Când omul a insistat că banca i-a promis că investiția lui era „lipsită de riscuri”, banca și-a ridicat exasperată brațele în aer și i-a zis: „Nimic nu-i lipsit de riscuri, trebuia să vă gândiți ce faceți! Nu trebuia să ne dați banii!”

Bărbatul s-a dus atunci la o altă bancă să împrumute bani, ca să-și plătească datoriile pe care le adunase din cauză că prima bancă îi spulberase toate economiile. I-a explicat celei de-a doua bănci că, fără un alt împrumut, risca să-și piardă firma și casa. Și i-a mai spus că are doi copii. A doua bancă a dat din cap înțeleghătoare, dar, pe urmă, o femeie care lucra acolo i-a zis: „Te-a lovit ceea ce noi numim risc moral”.

Văzând că bărbatul nu înțelegea, femeia i-a explicat cu răceală că risc moral înseamnă că „una dintre părțile implicate în contract nu este afectată de consecințele negative ale propriilor acțiuni”. Cum omul tot nu părea să fi priceput, femeia a continuat cu un oftat: „E ca atunci când doi idioți stau pe o cracă uscată și idiotul care e mai aproape de trunchi ține ferăstrăul”. Bărbatul a continuat să clipească derutat, așa că, dându-și ochii peste cap, femeia i-a explicat plictisită: „Tu ești idiotul care stă pe cracă, departe de trunchi. Banca o să taie craca, să se salveze. Banca n-a pierdut banii proprii, ci doar pe-ai tăi, tu ești idiotul care a lăsat-o să țină ferăstrăul”. Apoi femeia a adunat calmă toate hârtiile bărbatului, i le-a înapoiat și i-a spus că nu-i putea aproba creditul.

„Dar nu-i vina mea că mi-au pierdut banii!” a izbucnit bărbatul.

Femeia l-a privit indiferentă și i-a spus: „Ba da. Nu trebuia să le dai banii”.

•

Zece ani mai târziu – un jaf într-un apartament unde are loc o vizionare pentru potențiali cumpărători. Spărgătorul n-a avut niciodată suficient de mulți bani ca să ajungă să-i explice un angajat al vreunei bănci ce înseamnă risc moral. Dar, în schimb, a avut o mamă care îi zicea adesea: „Dumnezeu râde de cel ce-și face planuri!”, ceea ce, uneori, înseamnă același lucru. Avea șapte ani când maică-sa i-a spus asta pentru prima oară. Poate că e puțin cam devreme să-i spui cuiva așa ceva, fiindcă, în principiu, înseamnă „viața te poate trimite pe cărări nebănuite, dar, cel mai probabil, te trimite la dracu’”. Dar până și un copil de șapte ani pricepe asta. Și mai înțelege că, deși mama îi spune că nu-i place să-și facă planuri și deși nu-și propune niciodată să se îmbete, o face mult prea des ca să fie o întâmplare. Copilul de șapte ani și-a jurat atunci să nu bea alcool și să nu se facă om mare niciodată. Și și-a ținut jumătate din promisiune, căci, din păcate, adult devii fără să vrei.

Și riscul moral? Copilul a învățat ce înseamnă asta chiar înainte de Crăciun, în același an. Când maică-sa s-a lăsat pe vine în bucătărie, i-a dat o îmbrățișare, scuturându-i fără să vrea scrum de țigară în păr și i-a zis, printre hohote de plâns: „Nu te supăra pe mine, te rog! Nu mă certa, n-a fost vina mea!” Mai întâi, copilul n-a înțeles ce voia mama să spună, dar încet-încet

și-a dat seama că avea legătură cu banii de pe ziarele pe care le vânduse toată luna, înainte de sărbători, și pe care i-i dăduse apoi maică-sii, să cumpere mâncare de Crăciun. Și-a privit mama în ochi – luceau de alcool și lacrimi, beție și ură de sine. Mama a plâns în brațele copilului. Bucătăria era plină de sticle cu băutură, dar nici urmă de mâncare. Mama i-a șoptit: „Nu trebuia să-mi dai banii!”, iar astea au fost singurele cuvinte spuse vreodată copilului ei prin care și-a cerut iertare.

Se gândește adesea la asta. Nu la cât de îngrozitor a fost ce a făcut maică-sa, ci la cât de ciudat e că încă nu o poate urî. Că nici acum nu simte că a fost vina ei.

•

Apoi, în februarie, mama a fost dată afară din apartament. Copilul de șapte ani și-a jurat să nu aibă niciodată copii, iar când a devenit totuși părinte, și-ajurat ca măcar să nu fie unul haotic. Să nu fie un părinte dintr-aceia care nu reușesc să fie adulți, care nu reușesc să-și plătească facturile sau care n-au unde locui cu copiii lor.

•

Iar Dumnezeu a râs.

•

Bărbatul de pe pod i-a scris o scrisoare angajatei băncii care îi explicase ce înseamnă risc moral. I-a scris ceva ce el a vrut neapărat ca ea să știe. Apoi a sărit. Femeia a ținut în geantă scrisoarea vreme de zece ani. Apoi s-a întâmplat să fie în apartamentul unde a nimerit spărgătorul.

CAPITOLUL 20

Jim și Jack ajunseră primii la locul faptei. Asta n-are nimic de-a face cu competența lor, ci cu mărimea orașului – pur și simplu nu erau prea mulți polițiști în localitate și cu atât mai puțini în ziua de dinainte de Revelion. Gluma obișnuită la secția de poliție era că, dacă cereai întăriri prin stația radio, te puteai trezi cu un răspuns de genul: „E la toaletă, să te sune el înapoi?”

Pe reporteri îi găsiră deja acolo, bineînțeles. Sau poate că erau mai mult vecini și curioși – greu de zis în ziua de azi, când toată lumea filmează, pozează și documentează tot, ca și cum fiecare om ar fi propriul canal de televiziune. Se uitau cu toții la Jim și Jack cu mare încredere, ca și cum polițiștii trebuiau să știe exact ce era de făcut. Nu știau. În orașul ăsta nu se luau ostatici și nici nu se spărgeau bănci, mai ales de când agențiile funcționau fără numerar.

— Ce zici, ce facem? întrebă Jack.

— *Eu?* Știu și eu, de unde să știu eu? De obicei tu știi! răspunse Jim sincer.

Jack îl privi dezamăgit.

— N-am mai avut de-a face cu luări de ostatici.

— Nici eu, băiete. Da' n-ai fost la cursul ăla? ăla despre ascultat?

— *Ascultatul activ*, mormăi Jack.

Fusese într-adevăr la curs, dar la ce îl putea ajuta acum îi venea greu să-și imagineze.

— Păi nu v-a învățat acolo cum se discută cu ăștia care iau ostatici? continuă Jim.

— Ba da, dar ca să asculți trebuie să ai cu cine să vorbești. Cum să luăm legătura cu făptașul? întrebă Jack nedumerit.

Nu primiseră niciun mesaj. Nicio cerere de răscumpărare. Nimic. Și Jack mai simțea și că, dacă acel curs de „ascultat activ” ar fi fost tot atât de bun pe cât pretindea trainerul, atunci ar fi trebuit să aibă deja o iubită.

— Știu și eu, de unde să știu eu? recunosc Jim.

Jack oftă.

— Tată, ești polițist de-o viață, *ceva* experiență tot ai, nu?

Atunci Jim se strădui să arate ca și cum în mod cert avea ceva experiență, căci tații vor să-și învețe fiii chestii. Altfel, în clipa în care nu mai putem face asta, copiii nu mai sunt responsabilitatea noastră, ci noi devenim responsabilitatea lor. Așa că își dresе vocea, se întoarse cu spatele și își scoase telefonul. Spera ca fiu-său să nu-l întrebe ce făcea. Dar bineînțeles că Jack sări imediat:

— Tată... zise el, uitându-se peste umărul lui Jim.

— Mmm, mormăi Jim.

— Pe bune, cauți pe Google „Ce să faci în situația în care te confrunți cu o luare de ostatici?” ACUM?

— Oi fi căutând, da, oi fi căutând.

•

Jack oftă din rărunchi și își sprijini palmele pe genunchi. Îi venea să urle, știind ce urmau să-i spună la telefon, în scurt timp, șefii și șefii șefilor: „N-ar fi bine să-i sunăm noi pe stockholmezi, să le cerem ajutorul?” Cele mai abjecte cuvinte de pe lume pentru Jack. „Păi sigur! Că, Doamne ferește, dacă ne descurcăm singuri din greșeală?” își zise el scos din sărite. Înjură. Ridică privirea spre balconul apartamentului în care se aflau ostaticii și spărgătorul. Tot ce avea nevoie era să poată începe de undeva, să intre în legătură cu făptașul.

— Tată! oftă el într-un târziu.

— Ce-i, băiete?

— Ce zice acolo pe Google?

•

Jim îi citi cu voce tare: mai întâi trebuia stabilită identitatea atacatorului și care îi erau revendicările.

CAPITOLUL 21

OK. Cineva sparge o bancă. Acum gândește-te la asta!

•

Bine, n-are mai nimic de-a face cu tine, firește. Are de-a face cu tine la fel de puțin cum are un bărbat care sare de pe un pod. Că doar tu ești un om obișnuit, cumsecade, care n-a spart niciodată o bancă. Există, pur și simplu, anumite lucruri pe care toți oamenii normali înțeleg că n-au voie să le facă, sub nicio formă. Nu e voie să minți, să furi, să ucizi, să dai cu pietre în păsări, toată lumea e de acord.

Mă rog, exceptând lebedele, poate, fiindcă lebedele pot fi niște mici nemernice pasiv-agresive. Dar, în afară de lebede, nu e voie să dai cu pietre în păsări. Și nici să minți. Sau... uneori *este* voie, ba chiar trebuie să minți, de pildă când te întreabă copiii: „De ce miroase a bomboane aici? Al MÂNCAT BOMBOANE?” Dar să furi și să ucizi nu e voie, cu *asta* suntem cu toții de acord.

Sau, în orice caz, nu e voie să omori oameni. De fapt, de cele mai multe ori, nu e voie să omori nici lebede, chiar dacă sunt niște nemernice, dar e voie să omori, de exemplu, animale, dacă au coarne și trăiesc în pădure. Sau dacă au șuncă. Dar oameni nu e voie să omori niciodată, OK?

Mă rog, doar dacă nu cumva e vorba de Hitler. Pe Hitler e voie să-l omori, dacă ai o mașină a timpului și se ivește ocazia. Că trebuie să fie voie să omori un om ca să salvezi câteva alte milioane și să eviți un război mondial, asta pricepe oricine. Dar câte persoane trebuie să salvezi ca să ai voie să ucizi un om? Un milion? O sută cincizeci? Două? Una singură? Niciuna? Nu că ai ști tu răspunsul la întrebarea asta, nimeni nu-l știe.

•

Hai să luăm un exemplu mult mai simplu. E voie să furi? Nu, nu e voie să furi. Suntem de acord. Doar dacă furi inima cuiva, că asta e romantic. Sau dacă le furi muzicuțele ălor care cântă la muzicuțe la petreceri, că aia se cheamă curaj civic. Sau dacă furi ceva mic fiindcă ești nevoit. E OK, nu? Și-atunci, ai voie să furi și ceva un pic mai mare? Cine decide cât de mare e voie să

fie? Și dacă e musai să furi, ce înseamnă *trebuie* atunci când „trebuie”, ca să ai voie să furi ceva ca lumea? Dacă, de pildă, simți că trebuie să furi, dar că nimeni n-ar avea de suferit din cauza asta – atunci e voie să spargi o bancă?

•

Nu, tot nu e voie. Probabil că ai dreptate. Tu n-ai sparge niciodată o bancă, așa că n-ai nimic în comun cu spărgătorul din povestea asta.

Poate doar frica. Ți-o fi fost și ție foarte frică vreodată. Da, spărgătorului îi era frică. Poate pentru că are copii mici și atunci a avut timp să exerseze frica. Dacă ai copii, nu scapi niciodată de frică, știi și tu. Frica de a nu ști tot, de a nu mai face față, de a fi neputincios. Până la urmă ne obișnuim atât de bine cu sentimentul eșecului, încât, atunci când *nu* ne dezamăgim copiii, în secret suntem șocați. E posibil ca unii copii să simtă asta și de aceea, când și când, fac lucrurile acelea mici, mici de tot, în cele mai bizare situații, ca să ne sufle un pic de aer în plămâni. Doar cât abia, abia, abia să ne salveze de la înec.

Așa că părintele-spărgător a plecat de acasă în dimineața aceea, fără să știe că are desenul cu broasca, maimuța și elanul în buzunar. Fetița care l-a desenat i l-a pus în buzunar. Fetița are o soră mai mare, cu care ar trebui să se certe, cum se ceartă, de obicei, surorile, dar nu se întâmplă aproape niciodată. Sora cea mică are voie să se joace în camera surorii mai mari fără ca aceasta să țipe la ea. Sora cea mare poate să aibă la vedere lucruri la care ține, fără să se teamă că sora cea mică o să i le strice intenționat. Părinții obișnuiau să spună: „Nu le merităm!” când fetele erau foarte mici. Și aveau dreptate.

Acum, după divorț, în săptămânile în care fetele stau cu unul dintre părinți, dimineața ascultă știrile la radio în mașină. La știri se vorbește despre celălalt părinte al lor, dar ele încă nu știu că s-a apucat de jefuit bănci.

În săptămânile în care fetele stau cu părintele-spărgător, merg cu autobuzul. Le place mult, căci pe drum pot născoci istorioare despre necunoscuții de pe locurile din fața lor. „Uite, nenea ăla s-ar putea să fie pompier”, ghicește părintele. „Și tanti de acolo – extraterestru!” spune fetița cea mică. Apoi e rândul surorii mai mari să spună cu voce tare: „Și ăla poate e un criminal dat în urmărire și are un cap de mort în rucsac, cine știe?” Atunci doamnele din autobuz se uită în jur foarte

neliniștite, iar cele două surori chicotesc până nu mai pot, în timp ce părintele-spărgător trebuie să facă o mutră extrem de serioasă către doamne, ca și cum ar vrea să spună: „Nu-i deloc amuzant, aveți dreptate!”

•

Aproape întotdeauna întârzie pe drumul spre stația de autobuz. Și, când traversează în fugă podul, fetițele strigă, râzând în hohote: „Vine elanul! Vine elanul!”, pentru că picioarele părintelui-spărgător sunt prea lungi față de trup și arată caraghios când aleargă. Nimeni n-a băgat de seamă asta înainte să vină fetele pe lume, dar copiii observă proporțiile fizice ale unui om altfel decât un adult. Poate pentru că tot timpul se uită la noi de jos în sus, unghiul din care arătam cel mai rău. Și de-asta micii noștri troli isteți sunt așa de buni la a râde de alții, pentru că au acces la tot ce e mai vulnerabil în noi. Cu toate astea, ne iartă aproape orice, tot timpul.

Iar ăsta e cel mai ciudat lucru când ești părinte – nu doar părinte-spărgător, ci orice fel de părinte – faptul că ești iubit, oricum ai fi. Uimitor de mult timp din existența lor, oamenii par incapabili să creadă altceva despre părinți decât că sunt superdeștepți, megahaiosi și nemuritori. Poate că e o funcție biologică – până la o anumită vârstă, copiii te iubesc pur și simplu necondiționat, nețărmut, dintr-un singur motiv: că ești al lor. Trebuie să recunoaștem că a făcut treabă bună natura.

Părintele-spărgător nu le spune niciodată fetițelor pe numele adevărate. E ceva ce nu observăm la alții, până când nu devenim părintele cuiva – chiar noi, cei care le dăm copiilor nume, suntem cei care le folosim cel mai puțin. Celor pe care îi iubim le dăm nume de alint, căci dragostea cere un cuvânt care să fie doar al nostru. Așa că părintele-spărgător își alintă fiicele după cum i-a venit să le zică atunci când s-au mișcat în uter pentru întâia oară, cu șase și cu opt ani în urmă. Una părea să țopăie acolo înăuntru, cealaltă părea că se cocoază. O broască. O maimuță. Și un elan care ar face orice pentru ele. Chiar și dacă e ceva complet idiot. Și poate aveți asta în comun, până la urmă. Poate că ai și tu pe cineva pentru care să fii un idiot.

•

Bine, normal, tu tot n-ai sparge niciodată o bancă. Normal că nu.

*

Dar poate ai fost vreodată îndrăgostit? Aproape toată lumea a fost măcar o dată îndrăgostită. Din iubire poți face multe lucruri nebunești. De exemplu să te căsătorești. Să faci copii, să ai viață de familie și o căsnicie fericită. Mă rog, așa crezi tu, că e fericită. OK, nu fericită, ci rezonabilă. O căsnicie rezonabilă. Că doar cât de fericit poți să fii, de fapt, non-stop? Când să apuci, dacă mai tot timpul ești ocupat să faci față unei simple zile? Poate ai avut și tu asemenea zile. Poate ai trecut prin suficient de multe și, într-o dimineață, te uiți peste umăr și descoperi că ești singur, că persoana cu care împărțeai căsnicia a luat-o pe un alt drum. Descoperi, poate, o minciună. Așa a pățit părintele-spărgător. Celălalt părinte a recunoscut că avea o legătură extraconjugală. Și, chiar dacă nimeni nu te-a înșelat, înțelegeți și tu că asta poate doborî pe oricine.

Mai ales dacă nu a fost doar un act de infidelitate, ci o legătură care dura de ceva vreme. Dacă descoperi că nu ai fost doar înșelat, ci și dus de nas. Cineva te poate înșela o dată fără să se gândească prea mult la tine, dar o legătură amoroasă cere planificare. Și asta poate că doare cel mai tare – milioanele de mici indicii care ți-au scăpat. Și poate că e și mai dureros când se întâmplă fără vreun motiv întemeiat. Ai fi avut ceva înțelegere dacă era vorba despre singurătate sau dor, dacă era vorba despre „tu ești mereu la muncă și n-avem timp unul pentru celălalt”. Dar, când explicația este „Aăă, drept să-ți zic, te-am înșelat cu șeful tău!”, atunci poate că e mai greu să te ridici după lovitură. Pentru că atunci e limpede că motivul pentru care ai lucrat atâtea ore suplimentare este același cu motivul pentru care nu mai ai o căsnicie. Și, când ajungi la serviciu luni dimineață, după despărțite, ți se spune: „Mda, cam aiurea pentru toată lumea... Deci... poate ar fi mai bine să nu mai lucrezi aici?” Vineri aveai o căsnicie și o slujbă, luni ai rămas și fără casă, și fără serviciu. Tu ce-ai face atunci? Ți-ai lua avocat? Ai da în judecată pe cineva?

•

Nu.

•

Căci părintelui-spărgător i s-a zis: „Fără scandal! Fără dramatisme, da? Gândește-te la copii!” Așa că n-a făcut scandal, n-a vrut să fie un astfel de părinte. S-a mutat din apartament, și-a dat demisia de la serviciu, și-a înăbușit lacrimile și a strâns din

dinți. De dragul copiilor. Poate că și tu ai fi făcut la fel. Odată, broasca a zis că a auzit, în autobuz, un adult spunând că „dragostea doare”, iar maimuța i-a răspuns că poate e din cauză că inimile sunt ascuțite când le desenezi. Cum să le explice divorțul? Cum să le explice infidelitatea? Cum să evite să le transforme în mici cinici? A te îndrăgosti e un lucru magic, romantic, de nestăpânit. Dar a te îndrăgosti și a iubi sunt două lucruri diferite. Sau? Nu-i musai să fie? Nimeni n-are energie să fie naibii îndrăgostit tot timpul, ani la rând.

*

Când ești îndrăgostit, nu te mai poți gândi la nimic altceva – uiți de prieteni, de job, uiți să-ți mănânci prânzul. Dacă am fi îndrăgostiți tot timpul, am muri de foame. A iubi înseamnă a fi îndrăgostit... din când în când. Înseamnă a te tempera un pic. Problema este că totul e relativ, iar fericirea se bazează pe așteptări. În plus, acum avem internet și o lume întreagă ne întreabă încontinuu: „Viața ta e perfectă? Nu? Dar acum? E la fel de perfectă CA...? Dacă nu, se impune o schimbare!”

Adevărul este că, dacă oamenii chiar ar fi la fel de fericiți pe cât par pe internet, n-ar mai petrece atât de al dracului de mult timp pe internet. Că niciun om care are o zi cu adevărat bună nu-și petrece jumătate din ea fotografiindu-se. Oricine își poate face propriul mit să rodească dacă are suficient îngrășământ, așa că, dacă iarba e mai verde în curtea vecinului, e din cauză că e plină de bălegar. Dar ce mai contează, când ne-am obișnuit să ne așteptăm ca fiecare zi să fie specială. *Fiecare zi!*

Și, deodată, te trezești că trăiești alături de cineva, nu cu cineva. Unul dintre noi continuă șocant de mult timp să creadă că lucrurile merg bine în căsnicie. Sau, cel puțin, că nu merg mai rău decât în căsnicia altcuiva. Sau că merg rezonabil de bine. Dar unul dintre noi a vrut mai mult, nu i-a fost de ajuns doar să mai facă față încă unei zile. Unul dintre noi mergea de acasă la serviciu și de la serviciu acasă și încerca să le facă tuturor pe plac. Și, pe urmă, s-a dovedit că persoana cu care eram căsătoriți și persoana care ne era șef își făceau și ele pe plac una celeilalte.

•

„Să ne iubim până când moartea ne va despărți”, nu așa am zis? Nu asta ne-am promis? Nu mai țin eu minte? Sau era „cel puțin până când ne vom plictisi?” Poate că așa am zis?

•

Acum broasca și maimuța, unul dintre părinți și șeful celuilalt locuiesc în apartament, iar părintele-spărgător nu mai locuiește nicăieri. Căci apartamentul era doar pe numele unuia dintre părinți și părintele-spărgător n-a vrut să facă scandal. N-a vrut haos. Dar nu e tocmai ușor să faci rost de o locuință în orașul ăsta. Sau în orice oraș, de fapt, dacă n-ai nici slujbă, nici bani puși deoparte. Că nu te gândești să economisești pentru o altă locuință când ai familie, copii și o viață așezată. N-are cum să-ți dea prin cap că poți pierde totul într-o după-amiază. Cel mai revoltător lucru pe care ți-l face un divorț nu este sentimentul că ai irosit tot timpul investit în relație, ci faptul că îți distruge toate planurile de viitor.

La credit pentru o locuință „nici să nu se gândească!”, i-a zis banca. Cine să-i împrumute bani cuiva care nu are bani? Împrumuturile se dau doar celor care, de fapt, n-au nevoie de bani. Și-atunci, unde să locuiască? „N-ai decât să închiriezi ceva!” i-a zis banca. Dar, ca să închiriezi un apartament trebuie să lași garanție chiria pe câteva luni, dacă n-ai slujbă. Garanția o primești înapoi când te muți. La ce ți-o mai folosi atunci, nu știu.

•

A urmat un e-mail de la un avocat, în care scria că unul dintre părinții broaștei și ai maimuței a decis să ceară custodie unică, „dată fiind situația actuală, în care celălalt părinte nu are nici locuință, nici loc de muncă. Trebuie să avem în vedere binele copiilor”. De parcă un părinte fără adăpost și fără venit se poate gândi la altceva.

Și celălalt părinte i-a trimis un e-mail părintelui-spărgător, în care i-a scris: „Să vii să-ți iei lucrurile!” Asta însemnând, bineînțeles, să vii să-ți iei lucrurile pe care celălalt părinte și fostul șef au hotărât să le arunce, păstrând doar chestiile de valoare. Și ți-au lăsat lucrurile în boxa apartamentului. Și-atunci ce faci? Poate că mergi acolo seara târziu, ca să nu dai ochii cu vecinii și să te rușinezi. Și-atunci îți dai seama că n-ai unde să te duci cu lucrurile. Că nici măcar n-ai unde să dormi și că s-a făcut frig, așa că rămâi în boxă peste noapte.

Într-o altă boxă, pe care un vecin a uitat să o încuie, găsești o cutie de carton plină cu păături. Le iei cu împrumut ca să nu degeri. Sub păături, găsești un pistol de jucărie, așa că dormi cu el în mână, pentru că te gândești că, dacă intră vreun spărgător

nebu în subsol noaptea, poți să-l sperii cu pistolul. Și apoi te apucă plânsul, pentru că îți dai seama că tu ești spărgătorul nebu.

A doua zi pui păturile la loc, dar păstrezi pistolul de jucărie, pentru că nu știi unde o să dormi diseară și poate că nu-i rău să-l iei cu tine. Și asta se întâmplă zi de zi, preț de-o săptămână. Poate că nu știi cum e, dar oi fi avut și tu vreodată în viață un moment în care te-ai uitat în oglindă și ți-ai zis: „Viața n-ar fi trebuit să ia întorsătura asta”. Te poate înspăimânta de moarte gândul ăsta. Și într-o dimineață poate că faci un gest disperat. Da, da, nu *tu*, normal, tu sigur ai fi făcut lucrurile altfel. Ai fi citit legile, ți-ai fi aflat drepturile, ai fi angajat un avocat și ai fi mers la tribunal. Sau poate că nici tu n-ai fi făcut-o. Că poate nici tu nu vrei să faci scandal în fața copiilor tăi, nu vrei să fii părintele haotic. Poate te-ai fi gândit și tu că, într-un fel sau altul, dacă se ivește o ocazie cât de mică, o să găsești o soluție, fără să îi întristezi.

Așa că, atunci când găsești un apartament mic, aproape de casa maimuței și a broaștei, chiar jos, lângă pod, închiriat la negru, la mâna a treia sau a patra, pentru șase mii cinci sute pe lună, îți zici: „Dacă mă descurc măcar o lună, poate găsesc o slujbă. Și, dacă am casă, n-au cum să-mi mai ia copiii”. Așa că îți golești contul, îți vinzi toate lucrurile, reușești să strângi banii de o chirie și apoi nu dormi treizeci de nopți la rând, tot întrebându-te de unde să mai faci rost de bani pentru încă o lună. Și n-ai de unde.

Și-atunci te duci la autorități, că așa se face. Și, poate, în fața acelei uși, te gândești la mama ta și la cum era aerul acolo, înăuntru, când așteptai pe o bancă de lemn, cu un număr de ordine între vârfurile degetelor. Îți amintești cât de mult poate minți un copil de dragul părinților. Și nu-ți vine să treci pragul. Cea mai idioată idee preconcepută a celor care au de toate despre oamenii care n-au de niciunele este că nu cer ajutor din mândrie. Dar asta se întâmplă foarte rar.

Dependenții de alcool sau de droguri se pricep să mintă, dar nu la fel de bine precum copiii lor. Fiii și fiicele lor sunt cei care învață de mici să găsească scuze – niciodată prea spectaculoase sau greu de crezut, întotdeauna suficient de banale ca nimeni să nu se obosească să le verifice. Unui copil de alcoolic nu-i mănâncă vreun cățel tema, ci spune că și-a uitat ghiozdanul

acasă. Mama n-a lipsit de la ședința cu părinții pentru că a fost răpită de ninja, ci pentru că a trebuit să facă ore suplimentare la serviciu. Copilul nu-și amintește cum se cheamă locul de muncă al mamei. Dar zice că mama e angajată temporar. Și că „face și ea ce poate ca să pună o pâine pe masă, acum că tata nu mai e, știți...” Copiii dependenților învață cum să vorbească astfel încât să nu le pună nimeni întrebări de control, învață devreme că doamnele de la autoritățile de stat te pot lua de lângă mama dacă află că mama a dat foc, din greșeală, apartamentului în care locuiați înainte, fiindcă a adormit cu țigara în mână, sau dacă află că de Crăciun a furat o șuncă din magazin. Mint atunci când vine paznicul și ia șunca din mâinile mamei și zic: „Eu am luat-o!” Nimeni nu cheamă poliția pentru un copil care a furat ceva, nu de Crăciun. Copilul merge acasă cu mama - înfometat, dar nu singur.

Dacă tu ai fi fost un astfel de copil și, ca adult, ai la rândul tău copii, n-ai vrea ca ei să treacă vreodată prin așa ceva. Nu i-ai face să devină mincinoși pricepuți, doar ți-ai promis asta! Așa că nu te duci la autorități, pentru că ți-e teamă să nu-ți ia fetițele. Accepți divorțul, nu te lupți să-ți păstrezi nici apartamentul, nici slujba, pentru că nu vrei ca fetele să aibă părinți care și-au declarat război. Încerci să rezolvi totul pe cont propriu și, în cele din urmă, ai noroc. Găsești o slujbă, în pofida a tot – nu una din care să trăiești, ci una care să te ajute să supraviețuiești o vreme. Asta e tot ce-ți trebuie, o șansă. Dar, pe urmă, la serviciu îți zic că primul salariu e ținut drept „depozit”, adică nu îți este plătit decât deodată cu salariul pe a doua lună, de parcă nu prima lună ar fi cea în care ai cea mai mare nevoie de bani.

Mergi la bancă și îi rogi, îi implori să-ți dea un împrumut, astfel încât să-ți poți permite să lucrezi fără salariu o lună, dar banca zice că nu se poate, fiindcă nu ești angajat permanent. Adică poți fi concediat oricând și-atunci ei cum și-ar lua banii înapoi? Că doar tu n-ai un sfanț! Iar tu încerci să le explici că, dacă ai fi avut bani, n-ar fi fost nevoie să împrumuți de la bancă, dar banca nu pricepe deloc logica firească a lucrurilor.

•

Și-atunci, ce faci? Te zbați mai departe. Speri să te descurci. Și vine o nouă scrisoare amenințătoare de la avocat. Nu știi ce să faci, încotro s-o mai apuci, fiindcă nu vrei să faci scandal. Alergi spre stația de autobuz dimineața și speră că fetele nu văd

cum îți e, dar ele bagă de seamă. Vezi în ochii lor că ar vrea să vândă ziare, să câștige bani și să ți-i dea ție pe toți. După ce le duci la școală, o iei pe o alee, te așezi pe trotuar și plângi pentru că nu te poți abține să te gândești: „N-ar trebui să mă iubiți!”

Toată viața ți-ai jurat că o să te descurci în orice. Că n-o să fi o persoană haotică. Că n-o să ajungi să cerșești ajutor. Dar vine Ajunul Crăciunului și înduri singurătatea și disperarea, doar pentru că fetele vor veni de Anul Nou la tine. Cu o zi înainte de ajunul Anului Nou, pui în buzunar ultima scrisoare de la avocatul care vrea să-ți ia copiii, lângă scrisoarea în care proprietarul îți spune că, dacă nu plătești chiria azi, te dă afară. Și atunci, în momentul acela, nu mai e nevoie de mare lucru ca să clachezi. O singură idee foarte, foarte proastă. Nu-i nevoie de mai mult. Te uiți la pistolul de jucărie care arată ca un pistol adevărat. Faci două găuri într-un fes negru și ți-l tragi peste ochi, intri într-o agenție a băncii care nu vrea să-ți împrumute bani fiindcă n-ai bani, te gândești să ceri doar șase mii cinci sute, banii de chirie, și să te întorci să-i plătești când îți primești salariul. „Cum adică?”, s-ar mira, poate, orice om cu mintea la cap. Dar... na... probabil că nu te-ai gândit mai departe de atât, nu? Te-oi fi gândit că poți să te întorci, cu aceeași cagulă pe cap și pistolul în mână, să-i forțezi să ia banii înapoi sau ce? Fiindcă tot ce-ți trebuie sunt banii pentru o lună. O singură șansă să rezolvi tot.

Dar, pe urmă, se dovedește că afurisitul de pistol de jucărie, care arată ca un pistol adevărat, de fapt arată așa fiindcă *este* un pistol adevărat. Pe scări flutură un desen cu un elan, o broască și o maimuță, iar în apartamentul de la ultimul etaj covorul e plin de sânge.

•

Nu, viața n-ar fi trebuit să ia întorsătura asta.

CAPITOLUL 22

Nu era o bombă.

•

Era o ladă cu luminițe de Crăciun, cu care un vecin își decorase balconul. Omul a vrut să le lase acolo până după Anul Nou, dar pe urmă s-a certat cu nevastă-sa, care i-a zis: „Cam multe, nu ți se pare? Și de ce n-avem și noi becuțe albe, ca toată lumea? Musai să pui de-alea în toate culorile, de zici c-am deschis bordel?” La care el a mormăit: „La ce bordeli cu luminițe ai fost tu?”, iar ea a ridicat din sprâncene și l-a întrebat: „La ce bordeli ai fost TU, de știi EXACT cum arată?” Ca să termine cearta, a dat jos afurisele de luminițe. Dar n-a avut chef să mai ducă lada înapoi în boxă, la subsol, așa că a lăsat-o pe hol, în fața ușii apartamentului. Apoi a plecat cu nevastă-sa la părinții ei, să sărbătorească Anul Nou și să se mai certe un pic pe bordeli. Iar lada a rămas în fața ușii, cu un etaj mai jos față de cel unde se află apartamentul cu luarea de ostatici. La începutul acestei povestiri, când poștaşul a urcat scările, fără să bănuiască nimic și, brusc, a dat de o siluetă înarmată și mascată, gata să intre în apartamentul deschis pentru vizionare, s-a grăbit să coboare înapoi, firește, și, din greșeală, s-a împiedicat de lada cu luminițe, împrăștiind firele peste tot.

Nu arăta ca o bombă, nu, ci ca o ladă cu luminițe. Răsturnată. De la un bordel. Dar, în apărarea lui Jim, se poate spune că arăta ca un obiect care *ar fi putut fi* o bombă, dacă ai auzit vorbindu-se despre bombe, dar n-ai văzut niciodată vreuna. Sau vreun bordel. Cam ca atunci când ți-e frică de șerpi și, stând pe toaletă, simți o adiere pe la fund și te gândești imediat: „ȘARPELE!” Bine, nu e nici logic, nici plauzibil, dar, dacă fobiile ar fi logice sau plauzibile, nu s-ar mai numi fobii. Lui Jim îi era mult mai frică de bombe decât de luminițele de Crăciun, iar creierul și ochii nu sunt întotdeauna de acord, cam asta e ideea.

Așadar, cei doi polițiști au fost primii în fața blocului. Jim să apucat să caute sfaturi pe Google, iar Jack l-a sunat pe proprietarul apartamentului în care se găseau ostaticii, pentru a încerca să afle câte persoane erau în acel moment înăuntru.

Proprietarul s-a dovedit a fi o mamă cu copii mici, care locuia într-un alt oraș. I-a explicat că moștenise apartamentul, dar că nu mai dăduse pe-acolo de multă vreme. Nu știa nimic despre vizionare. „Agenta imobiliară s-a ocupat de tot”, i-a spus ea. Atunci Jack a sunat la secția de poliție și a vorbit cu femeia care lucra la cafenea, soția poștașului și prima care alertase poliția în legătură cu persoana suspectă care intrase în bloc. Nici de la ea Jack n-a aflat prea multe informații, în afară de faptul că spărgătorul, pare-se, era „mascăt și destul de mic! Mă rog, nu foarte mic, normal de mic! Mai degrabă normal decât mic! În fine, ce e... normal?” Bazându-se pe aceste informații precare, Jack a încercat să întocmească un plan de acțiune, dar n-a apucat, căci a sunat șeful și, aflând că Jack n-avea niciun plan de acțiune încă, a sunat mai departe la șeful lui și la șeful șefului șefilor. Toți au zis, cum era de așteptat, că „nu mai bine sunăm noi imediat la Stockholm?”. Toți, în afară de Jack, bineînțeles, care ar fi vrut și el să rezolve ceva singur măcar o dată în viață! Le-a propus, în schimb, șefilor să-l lase să intre în bloc împreună cu Jim, să vadă dacă puteau lua legătura cu spărgătorul. Deși foarte sceptici, șefii au fost de acord, fiindcă Jack era genul de polițist în care alți polițiști aveau încredere. Jim era chiar lângă el și l-a auzit pe unul dintre șefi zbierând în telefon: „Fiți naibii atenți, să nu fie ceva explozibile sau alte rahaturi prin bloc! Dacă n-o fi luare de ostatici și o fi act terorist? Ați văzut pe careva cu geamantane dubioase? Sau cu barbă?” Lui Jack nu i-a părut de toate câte urla șeful, că e prea tânăr. Dar lui Jim i-a părut, căci el e tatăl cuiva.

•

Liftul era stricat, așa că au luat-o pe scări. Au sunat la toate ușile, să vadă dacă era cineva în bloc. Dar nu era nimeni acasă, căci, în ziua de dinainte de ajunul Anului Nou, cei care lucrau erau la serviciu, cei care nu munceau aveau lucruri mai bune de făcut, iar cei care nu aveau ceva mai bun de făcut, auzind sirena poliției și văzând de la fereastră polițiștii și reporterii în fața blocului, au ieșit să vadă ce se întâmpla. (Mulți dintre ei se temeau, de fapt, că vreun șarpe umbla liber prin bloc, fiindcă se zvonea pe internet de câteva zile că se găsisse un șarpe într-o toaletă, într-un bloc din orașul vecin – cam la nivelul ăsta era probabilitatea să se întâmple o luare de ostatici prin părțile locului.)

•

Când zări de pe scări lada și firele luminițelor de Crăciun, Jim sări ca ars de spaimă, de își întinse ceva mușchi ai spatelui (trebuie spus însă că Jim își întinsese de curând aceiași mușchi strănutând pe nepusă masă, dar, în fine...). Îl trase brusc pe Jack și şuieră:

— BOMBA!

La care Jack își dădu enervat ochii peste cap, cum numai copiii exasperați de părinți fac, și zise:

— Nu-i nicio bombă!

— De unde știi? întrebă Jim.

— Bombele n-arată așa! zise Jack.

— Poate că ăla de-a făcut-o asta a și vrut, să crezi că nu-i bombă!

— Tată, termină! Nu-i nicio...

Dacă ar fi fost oricare alt coleg, Jim l-ar fi lăsat să urce mai departe. Poate că de asta unii zic că nu e bine ca tații și fiii să lucreze împreună. Căci, în loc să-l lase să urce la etaj, Jim zise:

— Nu! Îi sun pe stockholmezi!

Jack nu l-a iertat niciodată pentru asta.

•

Șefii și șefii șefilor și cine o mai fi deasupra lor în ierarhie le-au ordonat imediat celor doi polițiști să se întoarcă jos, în stradă, și să aștepte întăriri. Dar acestea, bineînțeles, nu erau ușor de găsit - nici măcar în orașele mari. Cine naiba sparge bănci în ziua de dinainte de Revelion? Și cine naiba ia ostatici la o vizionare de apartament? „Și cine naiba organizează vizionări de apartamente cu o zi înainte de ajunul Anului Nou?” s-a întrebat cu voce tare un șef. Și au ținut-o așa o vreme prin stația radio. Apoi a sunat un negociator special, de la Stockholm și l-a anunțat pe Jack că preia cazul în întregime. Negociatorul era în mașină, la câteva ore distanță, și lui Jack să-i fie „al dracului de clar” că tot ce se aștepta de la el era să „țină situația sub control” până când negociatorul ajungea la fața locului. Negociatorul vorbea un dialect care, în mod evident, nu era din Stockholm, dar nu conta, căci, dacă îi întrebai pe Jim și pe Jack, „stockholmez” avea mai mult de-a face cu comportamentul decât cu originea. „Nu toți idioții sunt stockholmezi, dar toți stockholmezii sunt idioți”, se spune prin secția locală de poliție.

Ceea ce, firește, e o mare nedreptate. Pentru că se poate să încetezi să mai fi idiot, dar nu poți să nu mai fi stockholmmez.

În orice caz, după ce a vorbit cu negociatorul, Jack era mai furios decât ultima oară când vorbise cu Serviciul Clienți al furnizorului de internet. La rândul lui, Jim se simțea apăsător de vina de a nu-i fi lăsat lui fiu-său șansa de a arăta că putea prinde singur un spărgător. De fapt, toate deciziile lor din ziua aceea aveau să fie dictate de sentimente, nu de rațiune.

•

— Iertare, băiete, n-am vrut să... zise Jim abătut.

Nu știa cum să termine propoziția fără să recunoască faptul că, dacă Jack ar fi fost oricare alt băiat, Jim s-ar fi gândit și el că nu era nicio bombă în lada aia. Dar, dacă băiatul e copilul tău, nu poți risca.

— Nu acum, tată! ripostă Jack supărat, căci vorbea din nou la telefon cu șeful șefului.

— Ce vrei să fac? întrebă Jim, căci avea nevoie să se simtă de folos.

— Poți să-ncerci să dai de vecinii din apartamentele la care n-am mai ajuns din cauza ta și a bombei tale! Să știm dacă blocul e într-adevăr gol! îl repezi Jack.

•

Distrus, Jim s-a apucat tăcut să caute pe Google numerele de telefon. Mai întâi pe cel al proprietarului apartamentului de la etajul cu bomba. I-a răspuns un bărbat, care i-a spus că el și soția lui erau plecați, iar când soția a strigat: „Cine e?” de undeva din fundal, bărbatul a țipat și el iritat: „E bordelul!” Neștiind ce voia omul să zică, Jim l-a întrebat doar dacă era cineva acasă la ei. Când bărbatul i-a răspuns că nu, Jim n-a vrut să-l neliniștească pomenind de bombă, iar omul n-avea, firește, de unde să știe că dacă spunea „în lada aia de pe hol sunt becuțe de Crăciun”, atunci toată povestea asta ar fi luat, pe loc, o cu totul altă întorsătură. Bărbatul a întrebat doar: „Vă mai pot fi de folos cu altceva?”, iar Jim a răspuns: „Nu, nu, mulțumesc!” și a închis.

Apoi i-a sunat pe proprietarii celui alt apartament de la ultimul etaj, unde se afla și cel în care erau ostaticii. Proprietarii se dovediră a fi un cuplu tânăr, în jur de douăzeci și ceva de ani, care erau în plin divorț și se mutaseră amândoi de-acolo. „Adică apartamentul e gol?” a întrebat Jim ușurat. Da, era gol, dar, în

convorbiri separate, Jim a fost nevoit să asculte de două ori *de* ce se despărțiseră, căci cele două persoane de douăzeci și ceva de ani au luat-o ca de la sine înțeles că Jim voia neapărat să știe motivul. Se pare că el n-a mai putut suporta faptul că ea avea pantofi „gigaurâți”, iar pe ea o deranja faptul că lui îi scăpa salivă din gură când se spăla pe dinți. Și, de fapt, amândoi își doreau un partener care să nu fie atât de scund. El i-a spus că relația n-a funcționat pur și simplu fiindcă ei îi plăcea coriandrul. Atunci Jim a întrebat mirat: „Și ție nu-ți place sau ce?”, la care tipul i-a răspuns: „Ba da! *Da' nu la fel de mult ca ei!*” Ea i-a povestit că au început să se urască de-a binelea după o ceartă care, dacă a înțeles Jim bine, a pornit de la faptul că n-au reușit să găsească un storcător de o culoare care să-i reprezinte exact pe fiecare ca individ, dar și cuplul ca întreg. Atunci au înțeles că nu mai puteau trăi nici măcar un minut unul cu celălalt și au început să se urască. Jim s-a gândit atunci că tinerii din ziua de azi au prea multe opțiuni și că asta e problema. Dacă ar fi existat aplicațiile astea moderne de găsit perechea în viață când Jim a cunoscut-o pe nevastă-sa, n-ar fi ajuns în veci nevasta lui. „Dacă ai opțiuni tot timpul, sfârșești prin a nu mai alege naibii niciodată!” și-a zis el. Cum să trăiești cu stresul că, în timp ce unul e la toaletă, celălalt dă cu degetul pe ecran la stânga sau la dreapta și își găsește sufletul-pereche? O generație întreagă care o să facă infecții urinare, doar pentru că unul se ține și nu merge la toaletă până nu i se termină celuilalt bateria telefonului. Dar Jim n-a zis nimic, bineînțeles, ci doar a întrebat, ca să fie sigur: „Adică apartamentul e gol?”

Și el, și ea i-au confirmat că da, apartamentul era nelocuit. Tot ce mai rămăsese înăuntru era un storcător de fructe de culoare greșită. Apartamentul urma să fie pus în vânzare după Anul Nou, printr-o agenție imobiliară, nu-și mai aminteau cum se chema, doar că era un nume „megatont, umor din ăla de babalâci, gen!” Iar ea a întărit: „Daaa, tanti aia de la agenția imobiliară avea mai puțin umor decât o frizerie! Știi, ca aia din Centrul Vechi, îi zice *Ciufulici!* Adică, alooo, Cartea Recordurilor la gogomănie, gen!”

La care Jim a închis, zicându-și că era păcat că se despărțiseră cei doi, că se potriveau de minune.

Se apropie de Jack și încercă să-i povestească, dar Jack îl repezi iar:

— Nu acum, tată! Ai dat de vecini?

Jim dădu din cap că da.

— Era cineva acasă?

Jim dădu din cap că nu.

— Voiam doar să zic că... începu el.

Dar Jack îi făcu din nou semn să tacă și se întoarse la convorbirea cu șeful.

— Nu acum, tată!

Așa că Jim tăcu mîlc.

•

Și, pe urmă? Mda, păi, pe urmă, totul a luat-o razna. Toată luarea de ostatici a durat câteva ore, dar negociatorul a rămas prins în trafic pe autostradă, în ciocnirea în serie a anului („Stockholmezi care au pornit la drum fără cauciucuri de iarnă, clar!” a constatat Jim foarte sigur de el), așa că n-a mai ajuns la locul faptei. Jim și Jack au fost nevoiți să rezolve situația singuri, ceea ce, într-adevăr, s-a dovedit nu tocmai simplu, căci a durat ceva până când au reușit să ia legătura cu spărgătorul (ceea ce a făcut ca Jack să se aleagă cu un cucui în cap, dar asta e o poveste mai lungă). În cele din urmă, au reușit să introducă un telefon în apartament (ceea ce e o poveste și mai lungă), dar, când ostaticii au fost eliberați și negociatorul a sunat pe telefonul din apartament, s-a auzit un foc de armă dinăuntru.

Câteva ore mai târziu, Jack și Jim erau încă la secția de poliție și audiau toți martorii. Ceea ce n-a ajutat, bineînțeles, la nimic, pentru că cel puțin unul dintre ei n-a spus adevărul.

CAPITOLUL 23

Adevărul este că spărgătorul s-a străduit din răputeri să nu îndrepte pistolul spre niciun ostatic, ca să nu-i sperie. Dar prima persoană spre care a ațintit arma din greșală se numește Zara. Are undeva între cincizeci și șaiszeci de ani și e bine îmbrăcată, cum sunt adesea cei care au ajuns independenți din punct de vedere financiar pe spinarea oamenilor dependenți financiar.

Cel mai ciudat a fost că Zara n-a părut nici măcar speriată când spărgătorul a dat buzna în apartament, s-a împiedicat și, mișcându-și brațul fără să vrea, a îndreptat țeava pistolului spre ea. O altă femeie aflată în apartament însă a țipat panicată: „Aoleu, hoțu’!” Ceea ce a sunat bizar în momentele acelea, fiindcă nici măcar făptașul nu avea de gând să dea o spargere *acolo*. Niciunui om nu-i place să fie privit prin prisma unor prejudecăți – doar pentru că ții un pistol în mână nu înseamnă că ești pus pe jefuit și, *chiar dacă* ai fi, poate că vrei să spargi bănci, nu apartamente! Așa că, atunci când femeia i-a strigat soțului: „Scoate banii, Roger!”, spărgătorul aproape s-a ofuscat. Și pe bună dreptate. Un bărbat de vârstă mijlocie, în cămașă cadrilată, aflat lângă fereastră și care, evident, era Roger a mormăit posac: „N-avem bani gheață!”

Și, când făptașul tocmai se pregătea să protesteze, a dat cu ochii de propria-i imagine, reflectată în geamul ușii de la balcon. Și-a văzut fața mascată, arma din mână și oamenii din încăpere. Printre ei, o femeie foarte în vârstă. O alta gravidă. O a treia ce părea gata să izbucnească în plâns. Toți se holbau la pistol, cu priviri îngrozite, dar nu mai îngrozite decât privirea din spatele găurilor cagulei. Și abia atunci și-a dat seama cu deznădejde: „Nu ei sunt ostaticii. Eu sunt!”

•

Singura care n-a părut deloc înfricoșată a fost, după cum ziceam, Zara. Apoi s-a auzit din stradă prima sirenă de poliție.

CAPITOLUL 24

Audiere de martor

Data: 30 decembrie

Numele martorului: Zara

Jim: Bună ziua! Eu sunt Jim!

Zara: Da, da, bine, drăguță! mai repejor!

Jim: Trebuie să vă audiez în legătură cu cele întâmplare. Povestiți-mi, vă rog, cu cuvintele dumneavoastră.

Zara: Păi cu ale cui altcuiva aş putea?

Jim: Nu, nu, fireşte. Aşa se zice, nu? Voiam doar să vă atrag atenţia că tot ce spuneţi se înregistrează. Şi că aveţi dreptul să cereţi să fie prezent un avocat, dacă doriţi.

Zara: De ce aş vrea asta?

Jim: Am vrut doar să vă informez. Şefii mei spun că şefii lor le-au zis că e important să se procedeze corect. Vor veni anchetatori speciali, stockholmezi, să preia cazul. Fiul meu e foarte supărat din cauza asta. E şi el poliţist, ştiţi... în fine, voiam doar să nu uit să vă zic de treaba cu avocatul.

Zara: Drăguță, o să-mi plătesc avocat când o s-ameninţ EU oameni cu pistolul! Nu când alţii mă ameninţă pe mine!

Jim: Înţeleg. N-am vrut să fiu lipsit de respect, departe de mine gândul! Ştiu că aţi avut o zi grea, îmi dau seama. Trebuie doar să răspundeţi cât de sincer se poate la toate întrebările. Doriţi o cafea?

Zara: Aşa îi ziceţi, cafea? Am văzut eu ce curgea din maşinăria aia şi n-aş bea-o nici dacă tu şi eu am fi ultimii oameni de pe Pământ şi mi-ai zice că e otravă.

Jim: Asta nu ştiu dacă e o insultă la adresa mea sau a cafelei.

Zara: Ai zis să fiu sinceră.

Jim: Da, da, cum să nu? Oi fi zis, da, oi fi zis. Să vă întreb atunci, dacă-mi permiteţi, unde vă aflaţi în apartament?

Zara: Ce întrebare idioată! Tu erai în capul scărilor când ne-a dat drumul?

Jim: Da, eu eram.

Zara: Aha, tu ai intrat primul în apartament după noi? Deci ție ți-a scăpat!

Jim: De fapt, n-am intrat eu primul. Îl așteptam pe colegul meu, Jack. Probabil că l-ați văzut aici, la secție. El a intrat primul.

Zara: Voi, polițiștii, arătați toți la fel.

Jim: Jack e fii-miu, poate că de-asta.

Zara: Jim și Jack?

Jim: Da. Ca Jim Beam și Jack Daniel's.

Zara: Asta se presupune a fi amuzant?

Jim: Nu, nu. Nici nevesti-mii nu i s-a părut amuzant.

Zara: A, ești căsătorit? Bravo, drăguță!

Jim: Da, da. Adică nu, dar poate că nu e relevant aici și acum. Îmi puteți spune, pe scurt, de ce erați la vizionarea de apartament?

Zara: Fiindcă era o vizionare de apartament. Sau nu înțelegeți conceptul?

Jim: Așadar, erați acolo ca să vedeți apartamentul.

Zara: Ai o minte ascuțită ca o pungă cu fulgi de porumb uzi, să știi!

Jim: Asta înseamnă „da”?

Zara: Înseamnă ce înseamnă.

Jim: Adică voiam să întreb dacă intenționați să CUMPĂRAȚI apartamentul.

Zara: Ești agent imobiliar sau polițist?

Jim: Voiam să spun că s-ar putea trage cu ușurință concluzia că sunteți prea înstărită ca să fiți interesată de acel apartament.

Zara: Zău, s-ar putea trage, zici, s-ar putea?

Jim: Da. Adică, nu. Adică vreau să spun că eu și colegii mei am putea crede asta. Sau un coleg ar putea crede asta. Fiul meu, de pildă. Bazat pe anumite depoziții ale martorilor, de fapt. Păreți o persoană înstărită, asta vreau să spun. La prima vedere, apartamentul acela nu pare ceva ce dumneavoastră ați fi interesată să cumpărați.

Zara: Drăguță, problema cu clasa de mijloc este că vi se pare că noi suntem prea bogați ca să cumpărăm chestii. Nu suntem. Poți fi doar prea sărac ca să cumperi lucruri.

Jim: Aha. Mai bine să continuăm, zic eu. Apropo, v-am scris corect numele?

Zara: Nu.

Jim: Nu?

Zara: Dar există o explicație cât se poate de logică pentru faptul că dumneata gândești că așa se scrie.

Jim: Serios?

Zara: Da, faptul că ești un idiot.

Jim: Îmi cer scuze! Puteți să-mi spuneți pe litere?

Zara: I-d-i-o-t.

Jim: Numele dumneavoastră pe litere, am vrut să spun.

Zara: O să ne apuce noaptea aici, în ritmul ăsta, și unii dintre noi au slujbe cu adevărat utile societății, drăguță! Permite-mi să-ți fac rezumatul: o creatură tâmpită, înarmată cu un pistol, ne-a luat ostatici pe mine și un grup de amărâți cu posibilități materiale reduse. Tu și colegii tăi ați înconjurat blocul și totul s-a dat la televizor, cu toate astea, v-a scăpat. Și ați fi putut să faceți o prioritate din a prinde făptașul, dar, în schimb, dumneata ești aici și asuzi fiindcă n-ai mai văzut până acum un nume de familie cu trei consoane în el. Iar șefii dumitale nu mi-ar fi putut irosi mai repede banii plătiți în impozite nici dacă le dădeam chibrituri.

Jim: Vă înțeleg indignarea.

Zara: Bravo, drăguță!

Jim: Vreau să spun doar că încă sunteți în stare de șoc. Nimeni nu se așteaptă să fie amenințat cu pistolul la o vizionare de apartament, normal. Parcă nu e de ajuns că ziarele scriu că piața imobiliară e dură, dar chiar să te ia și ostatic e prea mult, nu? Adică în ziare ba scrie că tendințele pieței sunt „dictate de cumpărători”, ba că sunt „dictate de vânzători”, dar, la rigoare, piața e a împielitatorilor de bănci, nu?

Zara: Asta vrea să fie o glumă?

Jim: Nu, nu, nicidecum, făceam și eu conversație. Voiam să zic doar că, din punctul de vedere al societății, spărgătorului i s-ar fi alocat acum mult mai puține resurse polițienești dacă chiar ar fi reușit să spargă banca aia în loc să ia ostatici. Știți, toată lumea urăște băncile. Cum se zice: „Uneori e greu să-ți dai seama care sunt nemernicii mai mari, cei care sparg băncile sau cei care le conduc?”

Zara: Așa se zice?

Jim: Da. Așa se zice, nu? Nu se zice așa? Vreau să zic că am citit în ziare cât câștigă un director de bancă. Și că locuiesc în vile cât castelele, de cincizeci de milioane, în timp ce oamenii obișnuși abia fac față ratelor.

Zara: Pot să-ți pun o întrebare?

Jim: Bineînțeles.

Zara: Cum se face că oamenii ca dumneata gândesc întotdeauna că oamenii de succes trebuie pedepsiți pentru reușitele lor?

Jim: Poftim?

Zara: Vi s-a predat cumva vreo teorie avansată a conspirației la Academia de Poliție și ați fost păcăliți să credeți că polițiștii trebuie să aibă același salariu ca directorii de bancă? Sau pur și simplu nu vă descurțați cu simple calcule matematice?

Jim: Aha. Da. Adică, nu.

Zara: Sau vi se pare că lumea vă e datoare cu ceva?

Jim: Acum îmi dau seama că nu v-am întrebat unde lucrați.

Zara: Sunt directoare de bancă.

CAPITOLUL 25

Adevărul este că Zara, care are, probabil, cincizeci și ceva de ani – nimeni n-are curaj să întrebe câți exact – n-a avut niciodată intenția de a cumpăra apartamentul. Nu pentru că nu și-ar fi permis, evident. L-ar fi putut cumpăra și doar cu mărunțișul găsit printre pernele canapelei din apartamentul ei, care ocupa întregul etaj al unui imobil. (Zarei îi dădu acum prin cap că monedele sunt mici și dezgustătoare focare de bacterii, că Dumnezeu știe câte degete de clasă mijlocie le-or fi atins, și hotărî pe loc că mai degrabă ar da foc pernelor canapelei decât să adune monedele pierdute printre ele. Dar hai să zicem așa: cu siguranță ar fi putut cumpăra apartamentul cu banii pe una dintre pernele canapelei.) Așadar, s-a dus la vizionarea de apartament cu nasul pe sus și cercei de diamant la urechi, suficient de masivi cât să poți să omori ceva măricel cu ei. Dar nimic nu putea ascunde, dacă o priveai cu atenție, tristețea uriașă care mocnea în ea.

*

Pentru a înțelege, trebuie spus mai întâi că Zara, în ultimul timp, a mers regulat la psiholog. Asta fiindcă Zara are genul acela de carieră care, dacă ai avut-o suficient de multă vreme, te poate determina să apelezi la ajutorul unui specialist pentru instrucțiuni despre ce să faci, în general, cu propria-ți viață, dincolo de carieră.

Prima ședință cu psihologa n-a decurs tocmai bine. Chiar deloc. Zara a început prin a muta o fotografie de pe birou și a întreba:

- Cine e?
- Mama mea, a răspuns psihologa.
- Aveți o relație bună? a vrut Zara să știe.
- A murit de curând.
- Și înainte cum era relația? a insistat Zara.

Psihologa și-a zis că o reacție normală ar fi fost ca Zara să-i ofere condoleanțe, dar s-a stăpânit și i-a răspuns:

- Nu suntem aici să vorbim despre mine.

La care Zara a zis:

— Când îmi duc mașina la mecanic, ar fi bine să știu dacă mașina lui e doar o grămadă de fier vechi fără nicio valoare.

Psihologa a tras adânc aer în piept și a spus:

— E de înțeles, desigur. Pot să spun că eu și mama am avut o relație foarte frumoasă. Te simți mai bine acum?

Zara a încuviințat sceptică și a continuat:

— S-a sinucis vreunul dintre pacienții tăi?

Psihologa a simțit cum i se golesc plămânii de aer, dar a răspuns:

— Nu.

Zara a ridicat din umeri și a adăugat:

— Din câte știi tu!

Asta e o chestie destul de urâtă pe care să i-o zici unui psiholog. Dar psihologa a avut prezența de spirit să adauge repede:

— Mi-am terminat studiile de foarte curând. N-am avut timp să am prea mulți pacienți. De ce-mi pui întrebările astea?

Zara s-a uitat la singurul tablou de pe pereții cabinetului, și-a ținut gâdnitoarele buzele și a zis, surprinzător de sinceră:

— Vreau să știu dacă mă poți ajuta.

Psihologa a ridicat pixul și, afișând un zâmbet îndelung exersat, a zis:

— Cu ce?

Zara i-a spus că are „probleme cu somnul”. I se prescrieseră niște pastile, dar acum medicul refuzase să-i prelungească rețeta până când Zara nu vorbea cu un psiholog.

— Așa că, iată-mă! a constatat ea, bătând ușor cadranul ceasului cu degetul, de parcă ea era plătită cu ora și nu psihologa.

— Crezi că problemele cu somnul au de-a face cu munca ta? Când m-ai sunat ai spus că ești directoare de bancă, iar asta pare genul de slujbă care poate cauza și stres, și presiune, a zis psihologa.

— Nu, a răspuns Zara.

Psihologa a oftat și a continuat:

— La ce te-ai aștepti de la ședințele cu mine?

— Sunt ședințe de psihiatrie sau de psihologie? a întrebat Zara repede.

— Care e diferența, după tine?

— De psihologie ai nevoie dacă ți se năzare că ești delfin. De psihiatrie ai nevoie dacă ai omorât toți delfinii, a răspuns Zara.

Psihologa a părut brusc cuprinsă de neliniște. La următoarea ședință nu mai purta broșa cu delfin.

•

La a doua ședință, Zara a întrebat, oarecum pe neașteptate:

— Cum ai defini tu atacul de panică?

Psihologa s-a luminat la față cum numai psihologii pot, la o asemenea întrebare:

— Sunt greu de definit! Dar cei mai mulți experți sunt de acord că atacul de panică e o stare de...

Dar Zara a întrerupt-o:

— Nu. Vreau să știu cum l-ai defini *tu*!

Psihologa s-a fâstâcit. A cântărit în gând câteva variante de răspuns. Apoi, părând că s-a hotărât, i-a explicat Zarei:

— Aș zice că atacul de panică e o suferință psihică atât de intensă, încât se manifestă fizic. Anxietatea devine atât de puternică, încât creierul nu mai are... hm, în lipsa unui cuvânt mai bun, aș zice suficientă lungime de bandă ca să proceseze informația. Firewall-ul e distrus, ca să zic așa, și anxietatea ne copleșește.

— Nu prea le ai tu cu meseria asta, a observat Zara sec.

— Adică?

— Știu deja mai multe despre tine decât știi tu despre mine.

— Serios?

— Părinții tăi lucrau cu computere. Programatori, probabil.

— Cum... de unde... nu ți-am... de unde știi *asta*? s-a bâlbâit psihologa.

— Te-ai luptat mult cu rușinea? Cu rușinea că ei lucrează cu ceva aplicabil în realitate, în timp ce tu lucrezi cu...

Zara a tăcut preț de-o clipă, părând a căuta formularea corectă. Așa că psihologa a completat ofensată:

— ... sentimente? Lucrez cu sentimente.

— Voiam să zic *flecăreală*. Da' în fine, să le zicem *sentimente*, dacă te simți mai bine.

— Tata e programator. Mama era informatician. De unde știi?

Zara a pufnit, de parcă încerca să învețe un prăjitor de pâine să citească:

— Are vreo importanță?

— Da!

Zara a pufnit din nou spre prăjitorul de pâine:

— Când te-am rugat să-mi spui cum definești tu un atac de panică și nu să-mi reciți definiția învățată la școală, ai folosit cuvintele *lungime de bandă*, *procesa* și *firewall*. Cuvintele care, în mod vădit, nu fac parte din vocabularul de zi cu zi al unei persoane, sunt, de obicei, împrumutate de la părinți. Asta în cazul în care persoana are o relație bună cu ei.

Psihologa a încercat să preia conducerea întrebând:

— De asta crezi că *tu* ești atât de bună în meseria ta? Fiindcă te pricepi să citești oamenii?

Zara s-a întins ca o pisică plictisită și i-a răspuns:

— Drăguță, chiar așa de greu de citit nu ești! Oamenii ca tine nu sunt niciodată pe cât de complecși speră ei că sunt, mai ales dacă au și studii universitare. Generația ta nu vrea să studieze un domeniu anume, generația ta vrea doar să se studieze pe sine.

Psihologa a părut un pic jignită. Poate chiar mai mult decât un pic...

— Scopul întâlnirii noastre este să vorbim despre *tine*, Zara. Cu ce te pot ajuta?

— Pastile de somn, ți-am zis doar! Dacă se poate, unele care merg cu vin roșu.

— Nu-ți pot prescrie pastile de somn. Doar un medic poate.

— Și-atunci la ce-mi mai pierd vremea pe-aici?

— La asta numai tu poți răspunde, Zara.

•

Cam așa a început relația lor. Și nu s-a îmbunătățit cu nimic de-atunci. Dar trebuie spus direct că psihologei nu i-a fost deloc greu să-i pună diagnosticul noii paciente: Zara suferea de singurătate. Însă în loc să-i zică asta (una peste alta, doar nu-și făcuse împrumut de studii pe jumătate de deceniu ca să învețe să spună fix ce gândea), psihologa i-a spus Zarei că avea simptome de „depresie pe fond de epuizare psihică”.

Atunci Zara a comentat, fără măcar să ridice privirea de pe fluxul de știri pe care îl urmărea pe telefon:

— Da, da, sunt epuizată pentru că nu pot să dorm, așa că rezolvă-mă cu pastilele alea!

Psihologa i-a repetat că nu se putea și, în schimb, a început să-i pună întrebări, pentru a o ajuta pe Zara să vorbească despre propria-i anxietate într-un context mai larg:

— Te neliniștește soarta planetei?

— Nu, a răspuns Zara.

Psihologa i-a zâmbit cald și a continuat:

— Permite-mi să formulez altfel: care crezi tu că e cea mai mare problemă în ziua de azi?

Zara a dat din cap, ca și cum răspunsul era de la sine înțeles, și a zis fără să stea pe gânduri:

— Oamenii săraci.

Psihologa a corectat-o cu blândețe:

— Vrei să spui... *sărăcia*.

Zara a ridicat nepăsătoare din umeri.

— Sigur, dacă asta te face să te simți mai bine.

Când să-și ia rămas-bun, Zara nu i-a întins mâna psihologei. Înainte să iasă din cabinet, a mutat o fotografie de pe un raft și a schimbat locul a trei cărți. Psihologii n-au voie să aibă pacienți favoriți, dar dacă psihologa ar fi avut totuși unul, cu siguranță n-ar fi fost Zara.

•

Abia când s-au întâlnit pentru a treia oară, psihologa a înțeles cât de bolnavă era, de fapt, Zara. Asta s-a întâmplat imediat după ce Zara a afirmat că „democrația e un sistem condamnat la moarte, fiindcă idioții cred orice, dacă e o poveste bună”. Psihologa s-a străduit din răputeri să ignore comentariul și a vrut să afle câteva lucruri despre copilăria și munca Zarei, întrebând-o tot timpul ce simte: „Ce simți când se întâmplă asta? Ce simți când vorbim despre asta? Ce simți când te gândești cum te simți? Simți ceva sau e un punct sensibil?”

Așa că, în cele din urmă, Zara a *simțit* ceva.

Vorbiseră mult despre cu totul altceva când, brusc, cu privirea fixă, pierdută undeva în gol, Zara a șoptit cu o voce care parcă nu era a ei:

— Am cancer.

În cabinet s-a lăsat o tăcere de li se auzeau amândurora bătăile inimii. Degetele psihologei s-au oprit inerte pe blocnotes, răsuflarea îi era aproape imperceptibilă, căci plămânii se

umpleau doar pe sfert la fiecare respirație, înspăimântați să nu facă zgomot.

— Mă întristează nespus de mult să aud asta, a spus psihologa într-un târziu, cu o voce tremurătoare și o demnitate exersată la nivel academic.

— Și pe mine. De fapt, mă deprimă, a spus Zara, ștergându-și ochii.

— Ce fel de... cancer? a întrebat psihologa.

— Ce contează? a șoptit Zara.

— Nu, nu, nu contează, firește! Îmi cer scuze! A fost nedelicat din partea mea.

Zara a rămas o bună bucată de vreme cu privirea ațintită spre fereastră, fără să se uite la ceva anume, până când lumina dimineții s-a preschimbat în amiază. Apoi a ridicat bărbia câțiva centimetri și a zis:

— Nu-i nevoie să-ți ceri scuze. E un cancer închipuit.

— Pof... ...tim?

— N-am cancer. Am mințit. Exact ce-ți spuneam - democrația nu funcționează!

Atunci și-a dat psihologa seama cât de bolnavă era Zara.

— E o chestiune foarte delicată... deloc de luat în glumă! a reușit ea să spună în cele din urmă.

Sprâncenele Zarei s-au arcuit cu falsă mirare:

— Adică era mai bine dacă aveam cancer?

— Poftim? Nu! Absolut deloc, cum...

— Deci e mai bine să glumesc despre cancer decât să am, nu? Sau ai fi preferat să am de-adevăratelea?

Chipul psihologei s-a umplut de pete roșii de indignare.

— Dar... Nu! În niciun caz nu mi-aș dori să ai cancer!

Zara și-a împreunat mâinile pe genunchi și a spus apăsător:

— Ei, bine, eu așa mă SIMT acum, ca și cum aș avea.

•

În noaptea aceea, psihologa n-a putut dormi. Zara poate avea efectul ăsta asupra oamenilor. La următoarea ședință, psihologa nu mai avea fotografia mamei pe birou, iar în timpul întâlnirii, Zara s-a gândit chiar să-i mărturisească adevăratul motiv pentru care avea probleme cu somnul. În geantă ținea o scrisoare care explica totul. Dacă i-ar fi arătat-o psihologei, poate că totul ar fi decurs altfel. Dar Zara n-a scos-o, ci a continuat să se uite fix la

tabloul de pe perete, care înfățișă o femeie ce se uita în zare, spre o mare nețărmurită.

Psihologa și-a umezit buzele și a întrebat-o blând:

— La ce te gândești când te uiți la tablou?

— Mă gândesc că, dacă ar fi să aleg un singur tablou pe care să-l pun pe perete, nu pe ăsta l-aș alege.

Psihologa a zâmbit amar.

— Obişnuiesc să-mi întreb pacienții ce cred despre femeia din tablou. Cine este? E fericită? Tu ce crezi?

Zara a dat nepăsătoare din umeri.

— N-am de unde să știu eu ce înseamnă fericirea pentru ea.

Psihologa a tăcut o vreme, apoi a recunoscut:

— Răspunsul ăsta nu l-am mai auzit.

Zara a pufnit:

— Fiindcă îți închipui că există un singur fel de fericire. Dar fericirea e precum banii.

Psihologa a schițat acel zâmbet superior, pe care doar cel ce se consideră un om foarte adânc îl poate afișa, și a zis:

— Asta sună cam superficial.

Zara a pufnit din nou, sâcâită, ca un adolescent care încearcă să-i explice ceva unui non-adolescent:

— N-am spus că banii aduc fericirea. Am spus că fericirea e precum banii – o valoare inventată care echivalează cu ceva ce nu poate fi cântărit sau măsurat.

Vocea psihologei a tremurat ușor, preț de-o silabă, două:

— Da... da, poate. Dar putem cântări și măsura prețul depresiei. Și știm că, atunci când suntem deprimați, de obicei ne e frică să fim fericiți. Pentru că și depresia poate fi un refugiu comod când ne gândim că, dacă nu suntem deprimați sau supărați, atunci cine suntem?

Zara a strâmbat din nas.

— Crezi?

— Da, a răspuns psihologa.

— Asta e din cauză că oamenii ca tine se uită la cei mai bogați decât ei și se întreabă: „Or fi ei bogați, dar sunt și *fericiți*?” Că parcă ăsta-i sensul vieții, dacă nu ești complet idiot, desigur, să fii fericit tot timpul!

Psihologa și-a notat ceva, apoi a întrebat, fără să ridice privirea din blocnotes:

— Dar care-i sensul vieții, după tine?

Răspunsul Zarei a sunat ca al cuiva care cugetase ani de zile la asta. Răspunsul unei persoane care a hotărât că, pentru ea, era mai important să aibă o slujbă importantă decât o viață importantă:

— Să ai un scop. O menire. O direcție. Și, vrei să știi adevărul? Adevărul e că majoritatea oamenilor vor mai degrabă să fie bogați decât fericiți în viață.

Psihologa a zâmbit din nou și a zis:

— ... îi zise directoarea de bancă psihologei.

Zara a pufnit din nou disprețuitoare:

— Amintește-mi cât ieși pe oră. Pot să vin gratis dacă mă face mai fericită?

Atunci psihologa a râs, fără să vrea, la limita neprofesionalismului, ceea ce a luat-o complet prin surprindere și a făcut-o să roșească. După ce și-a revenit, a zâmbit și a spus jenată:

— Nu. Dar poate că te-aș lăsa să vii pe degeaba dacă m-ar face pe *mine* mai fericită.

Atunci Zara a râs și ea, fără să vrea, ca și cum râsul scăpase de undeva, din ea. Nu mai făcuse asta de ceva vreme.

•

Au tăcut îndelung, jenate, până când Zara, arătând spre tablou, a zis:

— Tu ce crezi că face femeia din tablou?

Psihologa s-a uitat la tablou și a răspuns, clipind rar:

— Ce facem și noi. Caută.

— Ce caută?

Umerii psihologei s-au ridicat un centimetru și au coborât doi.

— Ceva de care să se țină. Ceva pentru care să lupte. Ceva care să-i dea speranță.

Privirea Zarei a alunecat de la tablou, pe lângă psihologă, afară pe fereastră.

— Și dacă se gândește să se sinucidă?

Psihologa a zâmbit, fără să-și ia privirea de pe tablou, nelăsând să se vadă nimic din tot ce se prăbușise în ea în clipa aceea. O asemenea stăpânire de sine cere ani de exercițiu și doi părinți pe care să-i iubești și cărora să nu vrei să le dai vreodată motive de îngrijorare.

— De ce crezi că se gândește la asta, Zara?

— Nu toți oamenii inteligenți se gândesc la asta, măcar o dată în viață?

Psihologa a vrut mai întâi să-i răspundă cu vreo frază standard, învățată la școală, dar simțea, undeva în adâncul sufletului, că n-ar fi ajutat. Așa că i-a răspuns cu sinceritate:

— Ba da. Se poate... Și de ce crezi că nu ne sinucidem?

Zara s-a aplecat și a aliniat două creioane de pe birou, astfel încât să fie perfect paralele. Apoi a răspuns:

— Frica de înălțime.

Nimeni pe lume n-ar fi putut spune dacă Zara a spus asta în glumă sau nu. Psihologa și-a cântărit îndelung următoarea întrebare:

— Zara, pot să te întreb dacă ai vreun hobby?

— Hobby? a repetat Zara, pe un ton nu tocmai necondescendent.

Psihologa i-a explicat:

— Da. De pildă, voluntariat în scop caritabil sau ceva de genul ăsta?

Zara a dat din cap că nu. Psihologa a luat mai întâi ca pe un compliment faptul că Zara nu i-a răspuns cu o insultă, dar, când i-a văzut privirea, n-a mai fost așa de sigură – era ca și cum întrebarea dărmase și sfărâmase ceva în Zara.

— Te simți bine? Am zis ceva nelalocul lui? a întrebat psihologa îngrijorată.

Dar Zara s-a uitat la ceas, apoi s-a ridicat și s-a îndreptat spre ușă. Psihologa, care nu era psihologă de suficient de mult timp ca să nu fie cuprinsă de panică, și-a zis că a pierdut-o de pacientă și a reușit doar să îngaime ceva deosebit de neprofesionist:

— Să nu faci vreo prostie!

Zara s-a oprit mirată în pragul ușii.

— Adică?

Atunci psihologa n-a mai știut ce să spună, așa că a zâmbit rușinată și a zis:

— Să nu faci vreo prostie înainte să... să-mi plătești ședința!

Zara a izbucnit în râs. Și psihologa. Greu de zis dacă și asta era o dovadă de neprofesionalism.

•

Zara s-a urcat în lift, iar psihologa a rămas în cabinet, cu privirea ațintită asupra femeii din tablou, înconjurată de

albastrul cerului. Zara era primul pacient care sugerase că, poate, femeia se gândea să se sinucidă. Nimeni nu mai văzuse tabloul în lumina asta.

În ceea ce o privește, psihologa s-a gândit întotdeauna că femeia se uita în zare într-un mod care nu putea sugera decât două lucruri: dor sau teamă. De aceea a și pictat tabloul, ca un memento pentru sine. Era o temă dintr-acelea care le plac psihologilor, fiindcă te puteai uita la tablou ore în șir fără să observi ceea ce era evident – faptul că femeia era pe un pod.

CAPITOLUL 26

Jim: Acum mă simt prost că am zis ce-am zis.

Zara: Mi-e greu să cred că e vreun sentiment nou pentru dumneata.

Jim: Dacă știam că sunteți directoare de bancă, n-aș mai fi zis ce-am zis. Adică vreau să zic că oricum nu trebuia să zic. De fapt, nu știu ce vreau să zic.

Zara: Bine, atunci pot să plec?

Jim: Nu, stați un pic. Jenantă treabă... Nevastă-mea mi-a tot spus că uneori e mai bine să-mi țin fleanca. O să vă pun întrebările acum, bine?

Zara: Hai să încercăm!

Jim: Îl puteți descrie pe spărgător? Orice detalii vă aduceți aminte ar putea fi valoroase pentru investigație.

Zara: Pare că deja știi ce e mai important.

Jim: Adică?

Zara: Ai zis „spărgătorul”, prin urmare înțeleg că știi că ar fi vorba de un bărbat. Asta explică multe...

Jim: Simt deja că o să-mi pară rău dacă întreb ce explică.

Zara: Voi nici pipi nu puteți face fără să ratați. Firește că iese o varză dacă vă dă omul un pistol.

Jim: Să înțeleg că nu vă amintiți nimic legat de înfățișarea spărgătorului?

Zara: Dacă vine la tine cineva cu cagulă pe cap și te amenință cu un pistol, un psiholog ar compara situația cu a fi pe cale să fi călcat de un camion – probabil că nu ți-ai aminti numărul de înmatriculare al mașinii.

Jim: Trebuie să recunosc că e o observație foarte pertinentă.

Zara: Ce bine! Părerile dumitale sunt foarte importante pentru mine. Acum pot să plec?

Jim: Din păcate, încă nu. Recunoașteți desenul?

Zara: Ăla-i desen? Arată de parcă a vărsat careva o probă de urină pe el.

Jim: Înțeleg că răspunsul la întrebarea dacă recunoașteți sau nu desenul este „Nu”.

Zara: Bravo, drăguță!

Jim: Unde anume erați în apartament când a intrat spărgătorul?

Zara: Lângă ușa de la balcon.

Jim: Și ați rămas acolo pe tot parcursul luării de ostatici?

Zara: Ce importanță are?

Jim: Una chiar foarte mare.

Zara: Îmi vine greu să cred.

Jim: În orice caz, nu sunteți suspectată de nimic. Sau, cel puțin, nu încă.

Zara: Pardon?

Jim: Da, deci, adică, încerc să vă explic că trebuie să înțelegeți că eu și colegul meu suntem siguri că spărgătorul a fost ajutat să scape de unul dintre ostatici. Și că, pur și simplu, pare ciudat că dumneavoastră vă aflați acolo. În primul rând, nu aveați niciun motiv să cumpărați apartamentul. În al doilea rând, se pare că nici măcar nu v-ați speriat când spărgătorul a îndreptat pistolul spre dumneavoastră.

Zara: Și bănuți că eu l-am ajutat pe spărgător?

Jim: Nu, nu. Deci, nu sunteți suspectată de nimic. Adică, deocamdată nu. Adică, nu sunteți deloc suspectată! Dar colegul meu consideră că totul e ciudat.

Zara: Zău? Vrei să-ți zic ce consider eu despre colegul dumitale?

Jim: Mai bine spuneți-mi ce s-a întâmplat în apartament, vă rog! Ca să pot înregistra depoziția. Să-mi pot face datoria.

Zara: Desigur.

Jim: Bun așa. Câți potențiali cumpărători erau în apartament?

Zara: Ce înțelegi dumneata prin „potențiali cumpărători”?

Jim: Vreau să zic câte persoane interesate să cumpere apartamentul?

Zara: Cinci.

Jim: Cinci?

Zara: Două cupluri. Și o bătrână.

Jim: Bun, plus dumneata și agenta imobiliară. Așadar, șapte ostatici în total?

Zara: Da, cinci plus doi fac șapte. Bravo!

Jim: Dar opt persoane au fost luate ostatic, nu?

Zara: N-ai numărat iepurele.

Jim: Iepurele?

Zara: Ai auzit bine.

Jim: Care iepure?

Zara: Vrei să-ți spun ce s-a întâmplat au ba?

Jim: Îmi cer scuze!

Zara: Chiar crezi că unul dintre ostatici a fost complice?

Jim: Nu sunteți de acord?

Zara: Nu.

Jim: De ce?

Zara: Fiindcă erau niște idioți, cu toții.

Jim: Și spărgătorul?

Zara: Ce-i cu spărgătorul?

Jim: Credeți că s-a împușcat intenționat sau din greșeală?

Zara: Despre ce vorbești?

Jim: Din apartament s-a auzit o împușcătură, după ce au fost eliberați ostaticii. Când am intrat, podeaua era plină de sânge.

Zara: Sânge? Unde?

Jim: Pe covor și pe podea, în sufragerie.

Zara: Aha. Doar acolo?

Jim: Da.

Zara: Hm.

Jim: Poftim?

Zara: Pardon?

Jim: Mi s-a părut că ați spus „hm”, ca și cum voiați să adăugați ceva.

Zara: Absolut deloc!

Jim: Îmi cer scuze! În orice caz, colegul meu e sigur că spărgătorul s-a împușcat acolo, în sufragerie. Asta încercam să spun.

Zara: Și încă nu știți unde e făptașul?

Jim: Nu.

Zara: Drăguță, dacă nu îmi explici pe dată cum de ați ajuns să bănuieți că aș fi implicată, o să-ți *dorești* să-mi fi sunat avocatul.

Jim: Nimeni nu vă bănuiește de nimic! Colegul meu voia doar să știe de ce vă aflați în apartament dacă nu erați interesată să-l cumpărați?

Zara: Psihologa mea a zis că am nevoie de un hobby.

Jim: Și vizionările de apartament sunt hobby-ul dumneavoastră?

Zara: Țăstă ca tine sunt mai interesanți decât par.

Jim: Țăstă ca mine?

Zara: Țștia din clasa de mijloc. E interesant să văd cum locuiți, ce îndurați. La început am fost la câteva vizionări, apoi am ajuns să merg la tot mai multe. E ca heroina. Ai încercat heroină vreodată? Ajungi să-ți fie scârbă de propria persoană, dar e greu să te lași.

Jim: Adică vreți să spuneți că ați ajuns dependentă de mersul la vizionări de apartamente ale unor persoane care câștigă mult mai puțin decât dumneavoastră?

Zara: Da. Precum copiii care prind pui de păsări în borcan. Aceeași atracție a lucrurilor interzise.

Jim: Vreți să spuneți fluturi? Așa prind copiii fluturi.

Zara: Sigur, dacă te simți mai bine să zici așa.

Jim: Așadar, v-ați dus la vizionare doar de plăcere?

Zara: E adevărat tatuajul ăla de pe antebraț?

Jim: Da.

Zara: E o ancoră?

Jim: Da.

Zara: Ai pierdut vreun pariu sau ce?

Jim: Ce vreți să spuneți?

Zara: Te-a amenințat cineva? Sau ți l-ai făcut de bunăvoie?

Jim: De bunăvoie.

Zara: Adică ai plătit pe cineva să-ți facă chestia aia?

Jim: Da.

Zara: De ce urăsc banii ăștia ca dumneata?

Jim: Nu am de gând să comentez așa ceva. Nu vreau decât să-mi spuneți, ca să putem înregistra, de ce susțin ceilalți martori că n-a părut să vă fie teamă când spărgătorul a îndreptat pistolul spre dumneavoastră. N-ați crezut că era un pistol adevărat?

Zara: Eram cât se poate de conștientă că era adevărat. De aceea nu m-am speriat, ci m-am mirat.

Jim: O reacție ciudată la vederea unui pistol.

Zara: Poate pentru dumneata. Dar eu mă gândesc să mă sinucid de ceva vreme, de-aia m-am mirat când am văzut arma.

Jim: Nu știu ce să mai zic. Îmi cer scuze! V-ați gândit să vă sinucideți?

Zara: Da. Ceea ce m-a mirat a fost că atunci mi-am dat seama că nu vreau să mor. A fost un mic șoc.

Jim: Gândurile legate de sinucidere v-au făcut să apelați la psiholog?

Zara: Nu. M-am dus la psiholog fiindcă nu puteam să dorm. Nu puteam să dorm fiindcă mă gândeam că m-aș sinucide dacă aș avea suficiente pastile de somn.

Jim: Și psihologul v-a sugerat să vă faceți un hobby?

Zara: Da. După ce i-am spus că am cancer.

Jim: Vai de mine! Îmi pare rău să aud!

Zara: Bine, bine, drăguță.

CAPITOLUL 27

Data următoare când a mers la psihologă, Zara i-a spus că și-a găsit un hobby. Că a început să meargă „la vizionări de apartamente, acasă la clasa de mijloc”. Și că e „incitant”, fiindcă unele dintre apartamentele acelea arătau de parcă „oamenii care locuiau acolo făceau curățenie singuri”. Psihologa a încercat atunci să-i explice că nu asta a vrut să spună când a zis „voluntariat în scopuri caritabile”, dar Zara i-a răspuns că, la una dintre vizionări, „era un tip care voia să renoveze apartamentul cu MÂINILE, aceleași mâini cu care MÂNCA, adică nu-mi zice mie că nu fac tot ce-mi stă în putință să fraternizez cu amărății societății!”. Psihologa n-a mai știut ce să zică, dar Zara, văzându-i încruntarea și bărbia tremurândă, a pufnit:

— Gata, te-ai și ofuscat? Sfinte Sisoe, e de-a dreptul imposibil să nu-i jignești pe-ăștia ca ține de cum deschizi gura!

Psihologa a încuviințat înțelegătoare și a spus, regretând pe loc întrebarea:

— Poți să-mi dai exemple de alte situații în care oamenii ca *mine* s-au simțit jigniți, *fără* ca tu să fi spus ceva intenționat jignitor?

Zara a ridicat din umeri și i-a povestit atunci o situație în care i s-a reproșat că are „prejudecăți” – urma să intervieveze un tânăr pentru o poziție la bancă și, când l-a văzut intrând pe ușă, a exclamat: „Hm! Dumneata arăți ca unul care ar trebui mai degrabă să aplice la joburile din departamentul IT,ăștia ca tine sunt buni la computere, nu?” Zara i-a explicat îndelung și temeinic psihologiei că, de fapt, era un compliment la adresa tânărului, că doar „ce naiba, acum se cheamă prejudecăți și dacă îi faci cuiva un compliment?”

La care psihologa, încercând să găsească un mod de a vorbi despre asta fără să vorbească despre *asta*, i-a spus:

— Se pare că intri des în conflict cu alții, Zara. O tehnică pe care o recomand cu căldură este să-ți pui trei întrebări înainte să te repezi la cineva: 1. Acționează persoana cu care discuți cu intenția de a-ți face rău? 2. Ai toate informațiile despre situația în cauză? 3. Ai ceva de câștigat din conflict?

Atunci Zara și-a aplecat ușor capul într-o parte, până i-a trosnit grumazul. A înțeles toate cuvintele psihologei, dar contextul părea să fie că erau scoase la întâmplare, dintr-o pălărie.

— De ce mi-ar trebui ajutor ca să nu mai intru în conflicte? Conflictele sunt bune. Doar oamenii slabi cred în armonie și singura răsplată le e că pot să bată câmpii și să se simtă moral superiori, în timp ce noi, ceilalți, facem alte lucruri.

— Ce anume? a întrebat psihologa.

— Câștigăm.

— Și asta e important?

— N-ai cum să reușești în viață dacă nu ești un învingător, drăguță. Nimeni n-ajunge în consilii de conducere sau în guverne din întâmplare.

Psihologa a încercat atunci să-și retragă formularea sau întrebarea inițială sau ce o fi fost:

— Și... învingătorii câștigă mulți bani, iar asta e important, dacă nu mă-nșel? Tu ce faci cu banii?

— Cumpăr distanță față de alți oameni.

Psihologa nu mai auzise în viața ei așa ceva.

— Ce vrei să spui?

— Restaurantele scumpe au distanță mai mare între mese. Clasa întâi în avion nu are scaunul de la mijloc. Hotelurile de lux au intrare separată pentru cei care închiriază apartamente. Cel mai scump lucru pe care îl poți cumpăra, în cele mai aglomerate locuri din lume, e distanța.

Psihologa s-a lăsat gânditoare pe speteaza scaunului. Nu era greu să identifici exemple din manuale în personalitatea Zarei: evita contactul vizual, nu voia să dea mâna, avea „dificultăți” să empatizeze, ca să nu zicem mai mult, părea să-i displace dezordinea. Poate că de-asta își și alesese o meserie în care să lucreze cu cifre. Și, de fiecare dată, Zara îndrepta fotografia așezată dinadins strâmb pe raft de psihologă, înainte să înceapă ședința de terapie. Era greu să o întrebe pe față despre toate astea, așa că a luat-o pe ocolite:

— De ce îți place slujba ta, Zara?

— Pentru că eu sunt analist, dar cei mai mulți care au aceeași slujbă sunt economiști, a răspuns Zara fără să ezite.

— Care e diferența?

— Economiștii văd problemele doar în momentul în care apar. De aceea nu pot face predicții despre prăbușirea bursei.

— Pe când analiștii pot, vrei să zici?

— Analiștii *iau în calcul* prăbușirile bursei. Economiștii câștigă doar când le merge bine clienților băncii, analiștii fac bani tot timpul.

— Și asta îți dă mustrări de conștiință? a întrebat psihologa, mai mult ca să vadă dacă Zara gândea că „mustrări de conștiință” era un sentiment sau un soi de semințe.

— E vina crupierului că-ți pierzi banii la cazinou? a spus Zara.

— Nu știi dacă e o comparație potrivită, s-a apărut psihologa.

— Adică?

— Tu vorbești despre „prăbușirea bursei”, dar, de fapt, nu banca sau bursa se prăbușesc. Ci oamenii, i-a răspuns psihologa.

— Faptul că tu alegi să vezi lucrurile așa are o explicație cât se poate de logică.

— Serios?

— Ți se pare că lumea ți-e datoră cu ceva. Nu îți e!

— Totuși nu mi-ai răspuns, Zara. Te-am întrebat de ce îți place slujba ta? Mi-ai spus doar de ce ești *bună* în ceea ce faci.

— Doar oamenii slabi își iubesc joburile.

— Nu cred că-i adevărat.

— Asta-i din cauză că și tu îți iubești jobul.

— O spui de parcă ar fi ceva rău.

— Iar te-ai ofuscat? Zău, ăștia ca tine prea se indignează tot timpul! Și știi de ce?

— Nu.

— Fiindcă greșiți. Dacă n-ați mai greși întruna, nu v-ați mai bosumfla atât! a concluzionat Zara.

Psihologa s-a uitat atunci la ceas. Încă simțea că problema cea mai mare a Zarei era singurătatea, dar s-a gândit apoi că, poate, era o diferență între a fi singur și a nu avea prieteni. Însă, în loc să spună asta cu voce tare, psihologa a murmurat descurajată:

— Cred că... e timpul să încheiem ședința.

Zara a încuviințat nepăsătoare și s-a ridicat. A pus scaunul pe care stătuse înapoi lângă masa de scris, în unghi drept. Pe jumătate întoarsă spre ieșire, a zis, parcă fără intenție:

— Crezi că există oameni răi?

Psihologa a încercat să nu pară surprinsă și a reușit să îngaime doar:

— Te interesează părerea psihologului sau un punct de vedere pur filosofic?

Atunci Zara s-a răstit, de parcă vorbea din nou cu un prăjitor de pâine:

— Ți-au băgat un dicționar în fund când erai copil sau ai ajuns așa pe cont propriu? Răspunde la întrebare! Crezi că există oameni răi?

Psihologa s-a fosit intimidată pe scaun, mai-mai să-și întoarcă pantalonii cu dosul în față.

— Atunci trebuie să spun că... da. Cred că există oameni răi.

— Și crezi că ei știu că sunt răi?

— Adică?

Privirea Zarei s-a oprit pe tabloul de pe perete.

— Din experiența proprie, pot să zic că sunt mulți porci pe lume. Oameni reci, lipsiți de respect pentru alții. Dar nimeni nu crede despre sine că e rău.

Psihologa a cântărit îndelung cuvintele Zarei, înainte să-i răspundă:

— Da, sinceră să fiu, cred că aproape orice om simte nevoia să se convingă pe sine că face lumea mai bună. Sau cel puțin că nu o face mai rea. Că suntem de partea binelui. Că până și... nu știu... faptele noastre cele mai rele servesc unui soi de țel nobil, să zicem. Aproape orice om vede granița dintre ceea ce fiecare definește drept bine și rău. Și-atunci, dacă ne încalcăm propriul cod moral, trebuie să ne găsim o scuză. Cred că în criminologie se cheamă tehnici de neutralizare - convingeri politice sau religioase sau sentimentul că am fost *constrânși*, modalități prin care să ne justificăm nouă înșine propriile fapte rele. Cred că foarte puțini oameni ar avea puterea să trăiască mai departe știind asta despre sine, că sunt... *răi*.

Zara n-a zis nimic, ci și-a strâns un pic prea tare geanta mult prea voluminoasă și, preț de două clipe, a părut gata să recunoască brusc ceva. Ținea mâna pe jumătate în geantă, în compartimentul cu scrisoarea. Ba chiar și-a permis, fugar, să se joace cu ideea de a recunoaște că a mințit-o pe psihologă în ceea ce privește hobby-ul. Nu se apucase de curând să meargă la vizionări de apartamente, ci mergea de zece ani. Nu era un hobby, era o obsesie.

Dar n-a scăpat o vorbă. Și-a închis geanta și a plecat, trăgând ușa după ea, iar cabinetul s-a cufundat în tăcere. Psihologa a rămas așezată la birou, derutată de cât de confuză se simțea. A încercat să scrie câteva însemnări, pentru ședința următoare, dar s-a trezit că se uită pe internet la anunțuri imobiliare, încercând să ghicească la care vizionare urma să meargă Zara data viitoare. Era imposibil să-și dea seama, evident, dar ar fi fost simplu, dacă Zara i-ar fi mărturisit că se duce doar la vizionări de apartamente care au balcon. Doar la cele al căror balcon are vedere spre pod.

*

Între timp, Zara s-a urcat în lift. La jumătatea distanței, a apăsat pe butonul roșu și a blocat liftul între etaje, ca să poată plânge în voie. Scrisoarea din geantă era încă nedeschisă. Zara încă nu avea curaj să o citească, pentru că știa că tot ce i-a spus psihologa era adevărat. Zara era și ea unul dintre aceia care, în adâncul sufletului, n-ar avea puterea să trăiască mai departe dacă afla *asta* despre sine, că era un om rău.

CAPITOLUL 28

Aceasta este o poveste despre un jaf la o bancă, o vizionare de apartament și o luare de ostatici. Deși poate că e mai mult o poveste despre idioți. Sau poate că, până la urmă, nu.

•

Acum zece ani, un bărbat a scris o scrisoare. Adresată unei femei care lucra la o bancă. Apoi bărbatul și-a dus copiii la școală, le-a șoptit la ureche că îi iubește și a plecat. S-a oprit lângă pod, și-a parcat mașina, s-a suit pe balustrada podului și a sărit. O săptămână mai târziu, pe aceeași balustradă s-a urcat o adolescentă.

Pentru tine n-are nicio importanță cine era fata – doar un om din câteva miliarde, iar cei mai mulți nici nu ajung vreodată să fie „oameni” pentru noi, de fapt. Ci doar „lume”. Suntem doar străini care trec unul pe lângă celălalt, iar anxietatea ta o atinge în treacăt pe a mea când fibrele hainelor noastre se încurcă și se descurcă preț de-o clipă în aglomerația de pe un trotuar. Și nu știm niciodată cu adevărat ce facem unii cu alții, unii pentru alții, unii împotriva altora.

Adolescenta de pe pod se numea Nadia. Totul s-a întâmplat la o săptămână după ce bărbatul sărise de pe pod, de pe aceeași balustradă pe care s-a suit și ea. Fata nu știa nimic despre bărbat, dar mergea la aceeași școală la care erau și copiii lui și toată lumea vorbea despre cele întâmplate. Așa i-a și venit ideea. Nimeni nu poate explica, nici înainte, nici după, ce anume poate determina un adolescent să nu mai vrea să fie om. Dar există perioade când doare atât de al naibii de tare simplul fapt de a fi. De a nu te înțelege pe tine însuși, de a urî trupul în care ești. Când îți vezi privirea în oglindă și te întrebi a cui e. Când îți repeți încontinuu: „Ce e în neregulă cu mine? De ce mă simt așa?”

•

Fata nu purta povara vreunei traume, tristețea ei era nejustificată. Pur și simplu era tristă tot timpul. O creatură mică și rea, invizibilă la radiografie, îi alerga prin vene și îi umplea mintea cu șoapte despre cât de bună de nimic era, cât de slabă

de caracter și de urâtă și despre cum n-avea să fie vreodată un om întreg. Îți pot da prin cap lucruri inexplicabil de stupide când lacrimile ți-au secăt sau când nu poți face să tacă vocile pe care nimeni altcineva nu le aude. Când nicăieri nu te simți normal. Până la urmă te epuizezi tot încordându-ți pielea pe coaste, nescoțând niciodată capul dintre umeri, mergând toată viața pe lângă pereți, cu pumnii încleștați până ți se albesc încheieturile degetelor și fiindu-ți la fel de teamă că nu te vede nimeni ca și să nu cumva să te vadă cineva.

Tot ce știa Nadia era că nu simțise niciodată că avea ceva în comun cu alții. Era întotdeauna singură în tot ce simțea. În clasă, printre colegii de-o vârstă cu ea, arăta ca și cum totul era normal, dar, pe dinăuntru, Nadia urla singură într-o pădure, până când îi exploda inima. Pădurea a crescut și, într-o zi, lumina soarelui n-a mai avut putere să treacă de perdeaua de crengi, iar întunericul a ajuns de nepătruns.

Așa că Nadia s-a dus pe pod, s-a uitat la apă peste balustradă și s-a gândit că, de la distanța aceea, avea să se izbească de apă ca de un zid de beton. Nu avea să se înece, ci să se zdrobească. Iar gândul ăsta a liniștit-o, căci, încă de când era foarte mică, îi fusese frică de înec. Nu de moarte în sine, ci de secunde de dinainte. Panica și neputința. Un adult nechibzuit i-a spus cândva că înecul nu arată niciodată ca un înec: „Când te îneci, nu poți să strigi după ajutor, nu poți să dai din mâini, te scufunzi și gata. Ai tăi pot să-ți facă veseli semn de pe mal, fără să priceapă că mori”.

Nadia se simțise așa toată viața. Trăind în mijlocul familiei, stând la masă cu propriii părinți, se întreba: „Chiar nu vedeți?” Dar nu, nu vedeau nimic, iar ea nu le-a spus ce simțea. Dar într-o zi nu s-a dus la școală, ci și-a făcut patul, ordine în cameră și a plecat de-acasă fără geacă, pentru că oricum nu i-ar mai fi folosit la nimic. A răătăcit înghețată de frig prin oraș toată ziua, ca și cum voia să-l lase să o vadă o ultimă oară, să-l facă să priceapă ce i-a făcut neauzind-o cum urla pe dinăuntru. Nu era un plan, ci doar o consecință. Când soarele a apus, s-a trezit sus, pe balustrada podului. Atât de simplu. Tot ce trebuia să facă era să ridice un picior, apoi pe celălalt.

•

Și atunci a văzut-o un adolescent pe nume Jack. Nu și-a putut explica niciodată de ce se întorcea pe pod, seară de seară.

Părinții îi interziseseră, firește, dar nu îi asculta. Se furișa de-acasă și se ducea în fugă pe pod, ca și cum spera să-l vadă pe bărbat tot acolo, să poată da timpul înapoi și să facă lucrurile cum trebuie de data asta. Dar, când a văzut-o pe fată pe balustrada podului, n-a știut ce să-i strige. Așa că n-a strigat. S-a repezit la ea și a tras-o jos de pe balustradă cu o asemenea forță, încât fata s-a lovit cu capul de asfalt și și-a pierdut cunoștința.

•

S-a trezit la spital. Totul se petrecuse atât de repede, încât apucase să-l vadă pe băiatul care venea în fugă spre ea doar cu colțul ochiului. Când asistentele medicale au întrebat-o ce s-a întâmplat, nu prea a știut nici ea ce să le spună. Dar capul îi sângera la ceafă, așa că le-a spus că s-a suit pe balustradă să fotografieze apusul și a căzut pe spate. Era atât de obișnuită să spună ce voiau alții să audă, ca să nu-i îngrijoreze, încât o făcea instinctiv. Asistentele s-au arătat totuși îngrijorate, suspicioase, dar fata se pricepea să mintă. Exersase toată viața. Așa că, în cele din urmă, au certat-o doar: „Cum să te cocoți acolo? Ce prostie! Mare noroc că n-ai căzut în apă!” Fata a dat tăcută din cap, cu buzele uscate și ochii umezi. Noroc, da...

S-ar fi putut duce înapoi pe pod, direct de la spital, dar n-a făcut-o. Nu și-a putut explica nici ei înseși de ce, după cum nu și-a putut da seama niciodată nici ce ar fi făcut dacă băiatul n-ar fi tras-o de pe balustradă. Ar fi făcut pasul înainte sau nu? De-atunci a încercat, în fiecare zi, să-și dea seama care era diferența dintre ea și bărbatul care a sărit. Iar asta a împins-o să-și aleagă meseria, cariera, viața întreagă. S-a făcut psiholog. Oamenii care ajungeau la ea erau cei care sufereau atât de mult, încât păreau că stau și ei sus, pe balustrada unui pod, cu un picior în gol, în timp ce ea, așezată într-un fotoliu, îi privea parcă voind să spună: „Am fost și eu în situația ta și știu o cale mai bună”.

S-a gândit adesea la motivele pentru care a vrut să sară, a încercat să înțeleagă ce anume lipsea din imaginea pe care o vedea în oglindă, din singurătatea de la masa de seară cu părinții. Și a găsit moduri de a face față, de a se detașa de sine, de a recântări totul. Unii oameni acceptă că nu pot scăpa de anxietate niciodată și învață să-și poarte povara. A încercat să fie un astfel de om. S-a gândit că trebuie să fii bun cu alții, chiar

și cu idioții – pentru că nu știi cât de grea e povara fiecăruia. Și-a dat seama devreme că, în adâncul sufletului, aproape orice om își pune aceleași întrebări: „Am vreo valoare ca om? E cineva mândru de mine? Contribui și eu cu ceva în societatea asta? Mă pricep să-mi fac treaba? Sunt generos și îngăduitor cu alții? Sunt bun în pat? Ar vrea cineva să-mi fie prieten? Sunt un părinte bun? Sunt un om bun?”

În adâncul sufletului, oricine își dorește să fie bun. Să fie gentil cu alții. Problema este, evident, că nu îți vine să te porți frumos mereu cu idioții, pentru că sunt... idioți. Pentru Nadia însă, a devenit proiectul vieții ei – să se lupte să fie bună și cu idioții, în numele nostru, al tuturor.

•

Nu l-a mai întâlnit pe băiatul de pe pod. Uneori i se pare că și l-a imaginat. Un înger, poate. Nici Jack n-a mai văzut-o de atunci pe Nadia. Și nu s-a mai dus niciodată înapoi pe pod. Dar în ziua aceea s-a hotărât să devină polițist, când și-a dat seama că e o meserie în care chiar poți schimba ceva.

Zece ani mai târziu, Nadia se va muta înapoi în oraș, după terminarea studiilor de psihologie. Și va avea o pacientă pe nume Zara. Zara se va duce la o vizionare de apartament și va nimeri într-o luare de ostatici. Jack și Jim, taică-su, vor audia toți martorii implicați. Apartamentul în care s-a petrecut totul are un balcon de pe care se vede podul. De aceea Zara se afla acolo. Pentru că, acum zece ani, a găsit o scrisoare pe preșul din fața ușii, scrisă de un bărbat care sărise de pe pod. Numele lui era scris îngrijit pe spatele plicului. Zara și-a amintit discuția lor de la bancă și, chiar dacă ziarele nu au făcut publică identitatea persoanei scoase din apă, orașul ăsta e prea mic ca Zara să nu-și dea seama cine a fost omul.

•

Poartă scrisoarea lui în geantă zi de zi. S-a dus pe pod o singură dată, în săptămâna de după ce bărbatul s-a sinucis. A văzut o fată suindu-se pe aceeași balustradă și un băiat salvându-o de la moarte. Zara n-a schițat niciun gest, ci a rămas ascunsă în întuneric, tremurând. Era încă acolo când a sosit ambulanța și a luat-o pe fată la spital. Băiatul a dispărut. Apropiindu-se de balustradă, Zara a găsit portofelul fetei și cartea de identitate. Nadia.

Timp de zece ani a urmărit în secret, de la distanță, viața, studiile, cariera fetei, fără să aibă curaj să se apropie. Timp de zece ani s-a uitat la pod, tot de la distanță, de pe balcoane, la vizionări de apartamente. Din același motiv. Pentru că s-a temut că, dacă se apropia din nou de pod, poate că un alt om s-ar arunca. S-a temut că, dacă se apropia de Nadia și afla adevărul despre sine, poate că ea însăși va vrea să sară. Căci Zara e suficient de umană să vrea să audă care e diferența dintre bărbatul care s-a aruncat de pe pod și Nadia, dar știe că, de fapt, nu vrea să afle. Nu vrea să știe dacă a fost vina ei, dacă e un om rău. Toată lumea vrea să știe adevărul despre sine, dar, la rigoare, nimeni. Așa că Zara încă nu a deschis scrisoarea.

•

Este o poveste complicată și improbabilă. Asta poate pentru că, de cele mai multe ori, poveștile nu sunt deloc despre ce ni se pare nouă că sunt. De pildă, asta nu e o poveste despre un jaf la o bancă, o vizionare de apartament sau o luare de ostatici. Și poate că nici despre idioți nu este.

•

Este din ce în ce mai evident că e o poveste despre un pod.

CAPITOLUL 29

Adevărul? Adevărul este că afurisita aia de agentă imobiliară e o agentă al naibii de nepricepută, iar vizionarea de apartament a fost un dezastru de la bun început. N-aveau ei aceeași părere despre multe lucruri, dar cu asta au fost de acord toți potențialii cumpărători aflați la vizionarea apartamentului. Nimic nu sudează un grup mai bine decât posibilitatea de a ofta exasperați de prostia cuiva.

Chiar și anunțul pentru vizionare, dacă se poate numi așa, era o catastrofă cu greșeli de ortografie, cu poze atât de neclare, încât puteai crede că fotograful era convins că „efectul panoramic” se obține aruncând aparatul foto prin încăpere. „AGENȚIA IMOBILIARĂ LA BUNĂ VEDERE! LA BUNĂ VEDERE!” scria deasupra datei. Și cine organizează vizionări de apartamente înainte de Revelion? În baie erau aprinse lumânări cu aromă, în sufragerie era un castron cu lămâi verzi, ca și cum agenta auzise despre vizionări de apartamente, dar nu fusese niciodată la una. În schimb, dulapul era înțesat cu haine, iar pe podeaua dormitorului trona o pereche de papuci ce păreau să fi aparținut cuiva care își petrecuse ultima jumătate de secol deplasându-se fără să ridice vreodată tălpile de pe podea. Biblioteca gema de cărți care nu erau așezate nici măcar după culoare, iar pe pervazul ferestrelor și pe masa din bucătărie zăceau alte grămezi de cărți. Pe frigider erau desene îngălbenite ale vreunor nepoți. Zara fusese la suficient de multe vizionări de apartamente ca să-și dea seama că era treabă de amator: o vizionare trebuia să arate ca și cum nimeni nu locuia în apartament, nu ca și cum cineva era plecat de acasă. Ca și cum dacă ai vrea să cumperi o ramă, ți se oferă un tablou. Și putea trece cu vederea faptul că erau cărți în bibliotecă, dar nu și pe masa din bucătărie. Zara ar fi putut să o caute pe agentă în apartament și să-i atragă atenția, dacă agenta n-ar fi fost om, iar Zara n-ar fi urât oamenii. Îi ura mai ales când vorbeau.

În schimb, Zara dădu o tură prin casă, încercând să pară interesată, așa cum văzuse că fac oamenii care chiar sunt interesați să cumpere un apartament. Ceea ce nu îi venea deloc

ușor, căci doar un drogat care colecționează unghii ar fi putut fi interesat să locuiască în apartamentul acela. Așa că, atunci când nu se uita nimeni, Zara ieși pe balcon și se uită lung spre pod până când începu să tremure necontrolat. De zece ani, aceeași reacție de fiecare dată. Scrisoarea încă nedeschisă în geantă. Din motive practice, învățase să plângă aproape fără lacrimi.

*

Ușa de la balcon era întredeschisă. Se auzeau voci – nu doar în capul ei, ci și în apartament. Două cupluri se plimbau prin casă, încercând să ignore toate mobilele urâte și să-și imagineze în loc propriile lor mobile foarte urâte. Cuplul mai în vârstă era căsătorit de mult timp, cel mai tânăr – de foarte puțin. Asta se vede întotdeauna din modul în care se ceartă cei care se iubesc. Cu cât cei doi sunt de mai mult timp împreună, cu atât e nevoie de mai puține cuvinte pentru a se certa.

Anna-Lena și Roger – perechea mai în vârstă – erau pensionați de mai mulți ani, dar nu de suficient de mulți pentru a se fi obișnuit cu ideea. Încă se stresau încontinuu, deși nu mai era nicio grabă cu nimic. Anna-Lena era o femeie cu sentimente puternice, iar Roger – un bărbat cu păreri de neclintit. Dacă vă întrebați cumva cine sunt cei care scriu pe internet recenziile acelea de o-stea-din-cinci-posibile un pic prea detaliate, despre unelte și ustensile de bucătărie (sau piese de teatru, distribuitoare de bandă adezivă și pisici decorative din sticlă), să știți că Anna-Lena și Roger sunt. Uneori nici nu încercau uneltele sau ustensilele respective, bineînțeles, dar nu erau ei oamenii pe care să-i împiedice atâta lucru de la o recenzie acră. Că, dacă ai sta să încerci, să citești și să afli adevărul despre orice chestie tot timpul, n-ai mai avea timp *să-ți placă* nimic! Anna-Lena era îmbrăcată cu un pulover de o culoare pe care, altfel, nu o vezi decât pe parchet, iar Roger, cu blugi și o cămașă cadrilată, care primise una dintre acele recenzii unu-din-cinci pe internet, pentru că „intrase la apă câțiva centimetri!”. Asta s-a întâmplat la puțin timp după ce cântarul lui Roger a fost catalogat drept „în mod evident calibrat greșit”.

Anna-Lena trase de o perdea și zise:

— Perdele verzi? Cine, Doamne iartă-mă, își pune perdele verzi? Ce-i mai taie capul pe unii în ziua de azi! Or fi daltoniști. Sau irlandezi.

Nu i se adresa cuiva anume, se obișnuise să gândească uneori cu voce tare, fiindcă e mai comod așa când oricum nimeni nu te mai ascultă de mult timp.

Roger lovea ușor cu piciorul plintele parchetului, mormăind din când în când: „Asta-i desprinsă!”, fără să o asculte pe Anna-Lena. Plintele erau, probabil, desprinse și din cauză că Roger le tot lovea de vreo zece minute, dar, pentru un om ca Roger, adevărul e adevăr, indiferent care e cauza. Atunci Anna-Lena îi spuse în șoaptă ce credea ea despre ceilalți potențiali cumpărători. Iar Anna-Lena era la fel de bună la șoptit precum era la a tăcea, așa că țipetele ei în șoaptă au fost ca un soi de pârțuri în avion – te-aștepți să nu simți nimeni dacă le dai drumul pe rând. Nu reușim niciodată să fim pe cât de discreți ne imaginăm că suntem.

— Femeia aia de pe balcon, Roger, ce treabă are ea cu apartamentul? Se vede că-i prea bogată ca să vrea apartamentul, ce caută aici? Și a intrat și cu pantofii. La vizionări trebuie să-ți scoți pantofii, știe toată lumea!

Roger nu-i răspunse.

Anna-Lena se uită urât la Zara prin ușa de la balcon, de parcă Zara făcuse pârț. Apoi se aplecă spre Roger și îi șopti iar:

— Și femeile alea din hol? Nu prea par să-și permită să cumpere ceva aici! Nu par, nu?

Atunci Roger se opri din lovit plintele, se întoarse spre nevastă-sa și o privi drept în ochi. Și îi zise trei cuvinte pe care nu i le-a mai spus niciunei alte femei pe lume:

— Ce dracu', dragă!

Niciodată nu se ceartă mult. Sau poate că se ceartă tot timpul. Când ești de atâta vreme împreună nu mai e nicio diferență între a înceta să te cerți și a înceta să-ți mai pese.

— Ce dracu', dragă! De data asta fă bine și adu-ți aminte să le spui ăstora cu care vorbești pe-aici că apartamentul are **NEVOIE DE RENOVARE**! Că atunci nu mai sar ei cu oferte! continuă Roger.

Anna-Lena întrebă derutată:

— Păi și nu-i bine?

Roger oftă:

— Ce dracu', dragă! Normal că-i bine pentru noi. Noi *putem* să renovăm. Pe ăștia se vede de la o poștă că habar n-au cu ce se mănâncă o renovare.

Anna-Lena dădu docilă din cap, strâmbă din nas, adulmecă demonstrativ în jur și spuse:

— Da' miroase a umezeală, nu-i așa? Poate chiar a mucegai?

Că așa a învățat-o Roger, să întrebe cu voce tare, ca să audă ceilalți potențiali cumpărători și să se neliniștească.

Roger clipi frustrat:

— Ce dracu', dragă! Întreab-o pe agentă, nu pe mine!

Anna-Lena dădu din cap, rănită în orgoliul propriu, și gândi cu voce tare:

— Exersam și eu.

•

Zara îi auzi de pe balcon. Se uita țintă spre pod. Aceiași fiori de panică în trup, aceeași greață, același tremur în vârful degetelor când vedea podul. Poate că se autoiluzionase că într-o zi se va simți mai bine sau, în orice caz, mai puțin rău. Sau că într-o zi se va simți atât de rău, încât va sări și ea. Aruncă o privire peste balustrada balconului, dar nu i se păru suficient de sus. Singurul lucru pe care cel care sigur vrea să trăiască și cel care în mod cert vrea să moară îl au în comun este că, dacă vrei să sari de undeva, vrei să fii al naibii de sigur că e de la înălțimea potrivită. Doar că Zara nu știa care dintre cei doi este, căci, dacă nu-ți mai place viața, nu înseamnă neapărat că preferi să mori. Preț de zece ani mersese la vizionările astea de apartamente, se uitase țintă la pod de pe balcoane, stând în echilibru pe tot ce era mai rău în ea.

*

Auzi alte voci în apartament – celălalt cuplu, mai tânăr, Julia și Ro. Una era blondă, cealaltă brunetă și se ciondăneau zgomotos, cum te cerți, de obicei, când ești tânăr și crezi că orice sentiment care îți zburdă printre hormoni e unic. Julia era cea gravidă, iar Ro era cea enervantă. Hainele uneia arătau de parcă și le făcea singură din mantii furate de la vrăjitori morți, iar ale celeilalte arătau de parcă vindea droguri în fața unei arene de bowling. Ro (nume de alint, desigur, dar i se spunea așa de atâta timp, încât începuse și ea să se prezinte drept „Ro”, iar asta era doar unul dintre multele motive pentru care Zara o găsea enervantă) se plimba încolo și-ncoace, gesticulând cu telefonul și repetând: „Nici *pic* de acoperire!”, până când Julia i-o retează:

— Vai, ce nasol, îți dai seama, va trebui să *socializăm* dacă ne mutăm aici! Și nu mai schimba subiectul întruna, trebuie să hotărâm ce facem cu păsările!

Nu erau aproape niciodată de acord una cu cealaltă, dar, în apărarea lui Ro, nici ea nu știa întotdeauna dacă erau de acord sau nu. Adeseori, când o întreba: „Te-ai supărat?”, Julia îi răspundea „NU!!!” și-atunci Ro ridica din umeri, la fel de nepăsătoare precum o familie lipsită de griji din reclamele acelea la produse de curățenie. Iar asta o enerva pe Julia și mai rău, fiindcă evident că era supărată, ce naiba? Dar, de data asta, știa până și Ro ca nu erau de acord, fiindcă acum se certau, după cum spuneam, din cauza păsărilor. Ro avea deja păsări când s-a împrietenit cu Julia – nu ca să le mănânce, ci ca animale de companie. „E pirat?” a întrebat-o maică-sa pe Julia când a venit vorba despre păsările lui Ro pentru prima oară. Julia le-a suportat, pentru că era îndrăgostită și pentru că s-a gândit că, la urma urmelor, cât puteau trăi niște păsări?

S-a dovedit că puteau trăi al naibii de mult. Când Julia și-a dat seama, într-un târziu, și a încercat să gestioneze situația ca un adult, furișându-se într-o noapte și dându-le drumul afară, pe fereastră, una dintre mizerabile a căzut jos, pe stradă, și a murit. Doar UNA singură! Julia a fost nevoită să invite a doua zi copiii din bloc la suc, când Ro era la serviciu, ca să poată da vina pe ei că au lăsat colivia deschisă. Și celelalte păsări? Celelalte nu s-au clintit din colivie. Păi nu-i adevărată batjocură la adresa evoluției că asemenea creaturi reușesc să supraviețuiască?

— Eu una n-am de gând să omor păsări, am încheiat discuția! zise Ro ofuscată, uitându-se în jur, cu mâinile în buzunarele rochiei.

Avea rochie cu buzunare pentru că îi plăcea să se îmbrace elegant, dar, în același timp, să aibă cum să-și ocupe mâinile.

— OK, OK, OK! Ce zici de apartament? Eu zic să-l luăm! zise Julia râsuflând din greu, căci liftul era stricat.

De fiecare dată când Ro le zicea prietenilor sau rudelor „așteptăm un copil”, de parcă graviditatea era vreun sport de echipă, Juliei îi venea să-i toarne ceară topită în ureche când dormea. Nu că Julia n-ar fi iubit-o pe Ro, căci o iubea atât de mult, încât uneori devenea insuportabil, dar vizionaseră peste douăzeci de apartamente în ultimele două săptămâni, iar Ro găsisese ceva în neregulă la fiecare. Era ca și cum nu voia să se

mute. În același timp, Julia se trezea în fiecare noapte, în actualul lor apartament, ca să se joace jocul preferat al gravidelor – „mișcă bebe sau am gaze?” – și pe urmă nu putea adormi fiindcă și Ro, și păsările sforăiau. Așa că Julia era mai mult decât dornică să se mute în orice altă casă cu mai mult de o cameră.

— Nici pic de acoperire! repetă Ro bosumflată.

— Dă-o încolo de acoperire, îl luăm și gata! zise Julia hotărâtă.

— Hm, nu sunt așa de sigură. Trebuie să văd camera pentru... hobby-uri, spuse Ro.

— Aia e o garderobă cu intrare separată, adică un dressing, o corectă Julia.

— *Sau* cameră pentru hobby-uri! Stai să iau ruleta! spuse Ro voioasă, căci una dintre trăsăturile ei de caracter cele mai șarmante și absolut enervante era că, după ce se certau, Ro se putea însenina cât ai clipi dacă se gândea la brânză.

— Știi foarte bine că n-o să te las să maturezi brânză în dressingul meu! spuse Julia hotărâtă.

Apartamentul în care locuiau acum avea o boxă căreia Julia îi spunea Muzeul Pasiunilor Abandonate. O dată la trei luni, Ro făcea o nouă obsesie – rochii din anii '50, supă de midii, servicii de cafea vechi, antrenamente crossfit, bonsai sau vreun documentar audio despre Al Doilea Război Mondial. Apoi își ocupa tot timpul liber cu studiul respectivului subiect, cu neclintită dedicație, pe forumuri online populate de oameni cărora, în mod evident, n-ar trebui să li se dea voie să aibă wi-fi în celulele căptușite cu poliuretan în care erau încuiați. Pe urmă se plictisea și schimba pasiunea la fel de rapid. Singurul ei interes care rămăsese constant era colecționatul de pantofi și nimic nu poate defini un om mai bine decât faptul că deține două sute de perechi și nu are niciodată pantofi greșiți, fie ploaie, fie zăpadă.

— Ba nu, nu știu *foarte bine*! Încă n-am măsurat și nu știu dacă încap brânza! Și mai sunt și plantele mele, că tre'... începu Ro.

Tocmai hotărâse să se apuce de cultivat plante cu ajutorul lămpilor cu căldură, în camera pentru hobby-uri sau dressing sau ce era...

•

Și o ținură așa o vreme.

*

Între timp, Anna-Lena pipăi o pernă de pe canapea și se gândi la rechini. În ultimul timp se gândise mult la ei, fiindcă ea și Roger începuseră să semene cu doi rechini în căsnicie. O durere mută mocnea în Anna-Lena. Pipăi mai departe perna și încercă să-și abată gândurile, zicându-și: „Asta-i de la IKEA? De la IKEA e, da. O recunosc. Au și pe model înflorat. E mai frumoasă aia cu flori. Da' oamenii fac cum îi taie capul, firește!”

Pe Anna-Lena puteai s-o trezești și-n miezul nopții să-ți recite catalogul IKEA. De ce ai vrea să faci așa ceva nu știu, dar ideea e că *ai putea*. Anna-Lena și Roger au fost în toate magazinele IKEA din țară. Roger are el defectele și neajunsurile lui, Anna-Lena știe ce gândește lumea, dar la IKEA îi reamintește că o iubește. Prin chestii mărunte, dar, când ești împreună cu cineva de multă vreme, lucrurile alea mici înseamnă mult. Odată, de curând, când mâncau prânzul la IKEA, Roger a propus să-și ia fiecare *și* o prăjitură. Fiindcă a înțeles că era o zi importantă pentru Anna-Lena și că ei i-ar fi plăcut să fie importantă și pentru el. Fiindcă așa o iubește el.

Mai pipăi oleacă perna care era mai frumoasă pe modelul înflorat și se uită discret, în felul acela despre care Anna-Lena crede că e discret, la cele două femei, gravida și soția ei. Roger se uită și el la ele. Cu broșura de la agenta imobiliară în mâini, mormăi:

— Ce dracu', dragă, ia uitate! Camera mică e trecută drept „dormitor copii”! Ce, nu poate să fie un dormitor obișnuit? Ce dracu'?

Lui Roger nu-i plăcea când erau gravide la vizionări, fiindcă gravidele dau banii pe orice, fără să se uite la preț. Și nu-i plăceau nici camerele pentru copii. De aceea Anna-Lena îi pune o grămadă de întrebări când treceau prin departamentul pentru copii la IKEA. Ca să-i distragă atenția de la durerea perfidă. Fiindcă așa îl iubește ea.

•

Dând cu ochii de Roger, Ro zâmbi cu gura până la urechi, de parcă nu era în război cu Julia.

— Salutare! Eu sunt Ro și ea e Julia, zise Jullan, nevastă-mea! Pot să-mprumut un pic ruleta? Am uitat-o pe-a mea.

— În niciun caz! o repezi Roger, strângând atât de tare în mâini ruleta, minicalculatorul și carnețelul, încât îi zvâcneau sprâncenele.

— Hei, calmează-te, nu vreau decât să-mprumut... încercă Ro să-l liniștească.

— Fiecare cu ale lui! o întrerupse Anna-Lena tăios.

Ro îi privi surprinsă. Iar surprinderea o neliniștea. Iar neliniștea îi dădea senzația de foame. Și, cum nu prea era nimic de mâncare prin preajmă, se întinse și luă o lămâie verde din castronul de pe măsuta de lângă canapea. Anna-Lena văzu și izbucni:

— Ce Doamne iartă-mă faci? Alea nu-s de mâncat! Sunt pentru vizionare!

Ro dădu drumul lămâii și își ascunse mâinile în buzunarele rochiei. Se întoarse lângă Julia și mormăi:

— Hm, nu-i de noi apartamentul ăsta, iubito! E frumos, nu zic, dar plin de energie negativă. Aici n-o să putem să fim *noi* la superlativ, zic eu. Mai ții minte când ți-am povestit despre *energiile interioare*, în luna aia în care mă hotărâsem să mă fac designer de interioare? Când am citit că trebuie să dormim întorși spre răsărit? Și pe urmă am uitat dacă era vorba de cap sau de picioare și... aș... în fine, s-o lăsăm baltă! Nu vreau apartamentul ăsta. Mergem?

•

Zara era pe balcon. Adună țândările sentimentelor, își compuse o expresie plină de dispreț și se întoarse în sufragerie. Chiar în clipa aceea, femeia gravidă începu să țipe. Mai întâi gutural, ca un animal înfuriat lovit cu piciorul, apoi se putură distinge și cuvinte:

— NU! AJUNGE! GATA, RO! ÎȚI SUPT PĂSĂRILE ȘI GUSTURILE MUZICALE JALNICE, ÎNDUR ȘI MULTE ALTE RAHATURI, DAR EU UNA NU PLEC PÂNĂ NU CUMPĂRĂM APARTAMENTUL ĂSTA NICI DACĂ TREBUIE SĂ NASC AICI, PE JOS!

*

În apartament se lăsă o tăcere mormântală. Toată lumea se holba la Julia, cu excepția Zarei, care, din pragul ușii balconului, se uita țintă la o siluetă cu un pistol în mână și o cagulă pe cap, care, încremenită de frică, se holba la rându-i la Zara. Trecură o secundă, două, dar Zara fu singura din încăperea care pricepu ce urma să se întâmple.

Apoi Anna-Lena se prinse și ea și țipă:

— Aoleu, hoțu'!

Gurile tuturor se deschiseră în același timp, dar nimeni nu spuse nimic. La vederea unui pistol, frica poate anestezia simțurile, poate amorți tot, mai puțin funcțiile absolut necesare ale creierului, poate anula orice alt zgomot de fond. Încă o secundă, două, în care tot ce auzi e propriul puls. Inima se oprește, apoi începe să bată nebunește. Mai întâi vine șocul că nu înțelegi ce se întâmplă, apoi vine șocul că pricepi *exact* ce se întâmplă. Instinctul de supraviețuire și anxietatea morții se luptă și lasă loc unor gânduri surprinzător de iraționale. Nu e deloc ciudat ca o persoană care vede un pistol să se gândească: „Oi fi închis cafetiera de dimineață?” în loc de: „Ce-o să se-ntâmple cu copiii mei?”

Dar spărgătorul tăcea, părând a împărtăși spaima celorlalți. În cele din urmă, șocul se transformă în derută și Anna-Lena reuși să îngaime:

— Sau? De-AIA ai venit, nu, să furi?

La care cagula păru că voia să protesteze, dar nu apucă, fiindcă Anna-Lena începu să tragă de Roger de parcă era o perdea verde, ținând:

— Scoate banii, Roger!

Roger privi sceptic toată scena, cu ochii mijiți, vizibil prins într-o complicată luptă interioară, căci, pe de o parte, Roger era foarte zgârcit, iar pe de alta nu voia să moară într-un apartament cu asemenea potențial de renovare. Așa că își scoase portofelul din buzunarul de la spate al pantalonilor, că acolo își țin bărbaiii întotdeauna portofelul. Mă rog, dacă nu sunt la plajă, că atunci și-l țin într-un pantof. Nu găsi nimic de valoare în portofel, pare-se, așa că se întoarse spre prima persoană de lângă el, care, din întâmplare, era Zara și o întrebă:

— N-ai ceva bani gheață?

Zara părea șocată, dar greu de zis dacă din cauza pistolului sau a întrebării:

— Bani gheață? Drăguță, arăt eu ca una care vinde droguri sau ce?

Între timp, privirea spărgătorului rătăcea înnebunită prin încăpere. Clipi des, sudoarea îi picura parcă și din ochi. Își îndreptă cagula și urlă:

— NU... NU SUNT HO... VOIAM DOAR... apoi se corectă, gâfâind: ADICĂ VOIAM SĂ FUR! DAR NU DE LA VOI! ACUM MAI DEGRABĂ SE CHEAMĂ LUARE DE OSTATICI! SCUZE! AM O ZI CEVA MAI COMPLICATĂ, OK?

•

Așa a început totul.

CAPITOLUL 30

Audiere de martor

Data: 30 decembrie

Numele martorului: Anna-Lena

Jack: Bună ziua, numele meu este Jack!

Anna-Lena: Nu mai vreau să vorbesc cu niciun polițist!

Jack: Vă înțeleg perfect. Am doar câteva întrebări scurte.

Anna-Lena: Dacă era Roger aici, ți-ar fi spus că sunteți niște capete seci cu toții, că vă scapă spărgătorii și când sunt încuiați în apartamente!

Jack: De aceea și trebuie să vă pun câteva întrebări. Ca să reușim să găsim făptașul.

Anna-Lena: Vreau acasă!

Jack: Vă înțeleg, credeți-mă! Încercăm doar să punem cap la cap ce s-a întâmplat în apartament. Îmi puteți spune cum au decurs lucrurile când a intrat făptașul cu pistolul?

Anna-Lena: Femeia aia, Zara, a intrat încălțată. Și cealaltă, Ro, sau cum îi zice, a mâncat din lămâi. Nu se poate să te porți așa la o vizionare, nu se poate, nu! Există reguli nescrise!

Jack: Poftim?

Anna-Lena: A mâncat din lămâi. Lămâile pentru vizionare! Cum să mănânci din lămâile pentru vizionare? Alea sunt puse acolo de decor, nu sunt de mâncare! Chiar am vrut să o caut pe agenta imobiliară și să-i zic, ca să o dea afară pe Ro, că nu se poate să te porți așa la o vizionare. Dar atunci a intrat arătarea aia cu pistolul!

Jack: Exact! Și ce s-a întâmplat atunci?

Anna-Lena: Ar trebui să vorbiți cu Roger. Are memorie foarte bună!

Jack: Soțul dumneavoastră? Erați împreună la vizionarea apartamentului?

Anna-Lena: Da. Roger a zis că e o investiție foarte bună. Masa asta e de la IKEA? De la IKEA e, da. O au și pe ivoriu. S-ar fi potrivit mai bine cu culoarea pereților.

Jack: Știți, nu sunt eu responsabilul cu decorațiile interioare ale camerelor noastre de interogatoriu.

Anna-Lena: Ce, dacă e cameră de interogatoriu nu poate să arate plăcut? Dacă tot ați fost la IKEA, aia pe ivoriu era chiar lângă asta, în rafturile cu autoservire. Și voi, nimic, tot pe-asta ați luat-o! Mă rog, fiecare face cum vrea, firește!

Jack: O să încerc să vorbesc cu șeful meu despre asta.

Anna-Lena: N-ai decât să faci cum poțesteți!

Jack: Când Roger a zis că e „o investiție bună”, voia să spună că nu urma să locuiți în apartament? Că urma să-l cumpărați doar ca să-l vindeți ulterior?

Anna-Lena: De ce întrebi?

Jack: Încerc să înțeleg cine era în apartament și de ce, ca să putem exclude că vreunul dintre ostatici are vreo legătură cu făptașul.

Anna-Lena: O legătură?

Jack: Credem că l-a ajutat cineva.

Anna-Lena: Vrei să zici eu și Roger?

Jack: Nu, nu. Sunt doar întrebări de rutină. Asta e tot.

Anna-Lena: Adică zici că o fi Zara aia?

Jack: N-am spus asta.

Anna-Lena: Ai spus: „Credem că l-a ajutat cineva”. Zara aia era dubioasă, mi-am dat seama de cum am văzut-o! E limpede că e prea bogată să vrea apartamentul. Și am auzit-o pe gravidă spunându-i nevestii că i se pare că Zara arată ca „Cruella de Vil”. Cred că e dintr-un film. În orice caz, o dubioasă. Sau ziceți că o fi Estelle? Zău? Are aproape nouăzeci de ani, nu-mi spune că vă apucați acum să dați vina pe oameni de nouăzeci de ani că ajută spărgătorii? Asta se cheamă muncă modernă de poliție sau ce?

Jack: Nu acuz pe nimeni.

Anna-Lena: Eu și Roger n-ajutăm pe nimeni la vizionări de apartamente, de asta poți să fii sigur. Roger zice că, imediat ce am trecut pragul vreunei case, suntem ca în război, toată lumea ne e dușman. De asta mă pune să le zic tuturor că apartamentul are nevoie de multă renovare și că o să fie scump rău. Și că parcă miroase a umezeală oleacă, nu? Treburi dintr-astea. Roger e un negociator foarte bun! Am făcut investiții foarte bune!

Jack: Prin urmare, ați mai făcut asta înainte? Ați cumpărat vreun alt apartament doar ca să-l vindeți ulterior?

Anna-Lena: Dacă nu vinzi, investiția n-are niciun sens, așa zice Roger. Și de-aia cumpărăm. Roger renovează, eu mobilez și pe urmă îl vindem și cumpărăm altul.

Jack: O îndeletnicire neobișnuită pentru doi pensionari.

Anna-Lena: Mie și lui Roger ne place să avem proiecte comune.

Jack: Vă simțiți bine?

Anna-Lena: Da.

Jack: Mi s-a părut că plângeți.

Anna-Lena: Am avut o zi destul de grea!

Jack: Îmi cer scuze! A fost nedelicat din partea mea.

Anna-Lena: Știu că Roger nu pare foarte sensibil, dar este, să știi! El a zis că trebuie să avem un proiect comun, fiindcă îi e teamă că altfel nu mai avem despre ce să vorbim. I se pare că nu sunt suficient de interesantă să-și petreacă toată ziua cu mine fără să avem ceva de făcut.

Jack: Cu siguranță nu poate fi adevărat.

Anna-Lena: Ce știi tu despre asta?

Jack: Bănuiesc că nu știi nimic. Îmi cer scuze! Trebuie să pun câteva întrebări despre ceilalți potențiali cumpărători.

Anna-Lena: Roger e mai sensibil decât pare.

Jack: OK. Îmi puteți spune câte ceva despre celelalte persoane aflate la vizionare?

Anna-Lena: Voiau acasă.

Jack: Acasă?

Anna-Lena: Roger zice că există două feluri de cumpărători. Cei care vor o investiție și cei care *vor acasă*. Aia care vor acasă sunt nebuni mânați de sentimente, în stare să plătească orice sume, crezând că, dacă se mută într-un cămin nou, toate problemele lor se rezolvă.

Jack: Nu prea înțeleg ce vreți să spuneți.

Anna-Lena: Eu și Roger nu amestecăm sentimentele în alegerea investițiilor. Dar alții o fac. Femeile alea două de la vizionare, de pildă, gravida și cealaltă.

Jack: Julia și Ro?

Anna-Lena: Da!

Jack: Credeți că erau din categoria celor care „vor acasă”?

Anna-Lena: Mai mult decât evident. Genul de oameni care merg la vizionări și se gândesc că s-ar simți mai bine dacă ar locui acolo. Că acolo s-ar trezi dimineața fără să le fie greu să respire. Că acolo n-ar mai fi nevoiți să se uite în oglindă apăsăți de o piatră invizibilă pe inimă. Că acolo s-ar certa mai puțin. Că și-ar putea atinge mâinile ca la începutul căsniciei, când nu se puteau abține. Asta cred oamenii ăștia.

Jack: Mă scuzați că îmi permit să întreb, dar plângeți din nou?

Anna-Lena: Nu te privește pe dumneata!

Jack: OK, OK! Dar pot să remarc că vă gândiți destul de mult la sentimentele celor întâlniți la vizionările de apartamente, nu?

Anna-Lena: Mai mult Roger cugetă la chestiile astea. Roger e foarte inteligent, asta să-ți fie clar! Trebuie să-ți cunoști inamicul, așa zice el. Iar inamicul nu vrea decât să cumpere, să termine odată și să nu mai fie nevoit să se mute niciodată. Dar Roger nu e așa. Am văzut odată un documentar despre rechini, că Roger e foarte interesat de documentare, și există o specie care nu se oprește niciodată din înotat. Ceva cu oxigenul, nu pot respira dacă nu se mișcă fără încetare. Așa am ajuns și noi în căsnicie.

Jack: Îmi cer scuze, dar nu înțeleg.

Anna-Lena: Știi ce e cel mai rău când ești pensionar?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Ai prea mult timp să gândești. Omul are nevoie de o ocupație, așa că eu și Roger am devenit niște rechini. Dacă nu suntem tot timpul în mișcare, căsnicia noastră se sufocă. Așa că am ajuns să cumpărăm, să renovăm și să vindem apartamente. Eu i-am propus să ne apucăm de golf mai bine, dar lui Roger nu-i place golful.

Jack: Mă scuzați că vă întrerup, dar mă tem că ne abatem de la subiect. O să vă rog să-mi povestiți despre luarea de ostatici, nu despre dumneavoastră și soțul dumneavoastră.

Anna-Lena: Păi asta și e problema!

Jack: Care?

Anna-Lena: Că nu cred că mai vrea să fie al meu.

Jack: Ce vă face să spuneți asta?

Anna-Lena: Știi dumneata câte magazine IKEA sunt în țară?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Douăzeci. Știi în câte am fost eu și Roger?

Jack: Nu.

Anna-Lena: În toate. În fiecare. În cel mai nou am fost de curând. Și nu credeam că Roger a ținut minte, dar când ne-am dus în restaurant, să mâncăm prânzul, Roger s-a oprit deodată și a zis: „Să nu luăm și câte o prăjitură?” Noi nu mâncăm niciodată prăjitură la IKEA. Întotdeauna prânzul, dar niciodată desert. Și-atunci am știut că a ținut minte. Nu pare el prea romantic, dar uneori Roger e cel mai romantic bărbat din lume, asta să-ți fie clar!

Jack: Sună foarte romantic, într-adevăr.

Anna-Lena: Pare el dur așa, la prima vedere, dar nu urăște copiii.

Jack: Poftim?

Anna-Lena: Toată lumea crede că Roger urăște copiii, fiindcă se supără așa de tare când agenții imobiliari scriu „dormitor copii” în anunțuri. Dar el se supără doar fiindcă asta cu camera de copii – zice el – ridică prețul pe metru pătrat al naibii de mult. Dar nu urăște copiii. Iubește copiii! De asta trebuie să-i distrag atenția când trecem prin departamentul cu mobilă pentru copii la IKEA.

Jack: Îmi pare rău.

Anna-Lena: De ce?

Jack: Din câte înțeleg, n-ați putut avea copii. De asta am spus că-mi pare rău.

Anna-Lena: Avem doi copii!

Jack: Îmi cer scuze, am înțeles greșit.

Anna-Lena: Ai copii?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Ai noștri sunt de vârsta dumitale, dar nu vor să aibă copii. Băiatul nostru zice că preferă să se concentreze pe carieră, iar fata zice că planeta e oricum suprapopulată.

Jack: Aha.

Anna-Lena: Îți dai seama ce părinți proști am fost dacă propriii noștri copii nu vor să devină și ei părinți?

Jack: Nu m-am gândit...

Anna-Lena: Roger ar fi fost un bunic foarte bun, asta să-ți fie clar! Dar acum nici măcar bărbatul meu nu mai vrea să fie.

Jack: Sunt convins că orice s-ar fi întâmplat, vă veți rezolva problemele.

Anna-Lena: Habar n-ai ce s-a întâmplat. Nu știi ce-am făcut, a fost vina mea totul! Dar nu voiam decât să termin odată, că

sunt deja ani buni de apartament după apartament și m-am săturat. Dar n-aveam niciun drept să-i fac asta lui Roger. N-ar fi trebuit să-l plătesc pe afurisitul ăla de iepure!

CAPITOLUL 31

E mai greu decât s-ar putea crede să iei ostatici dacă sunt niște idiști.

•

Ezită. Cagula îi dădea mâncărimi și toată lumea se holba din toate părțile. Se căzni să îndruga ceva, dar Roger rupse tăcerea, arătându-i palma goală:

— N-avem bani gheață!

Anna-Lena repetă și ea imediat peste umărul lui Roger:

— N-avem *bani*, pricepi?

Femeia își frecă demonstrativ vârful degetelor unele de celelalte. Anna-Lena părea a crede că Roger vorbea o limbă pe care numai ea o înțelegea, de parcă el ar fi fost un cal, iar Anna-Lena ar fi avut puterea magică de a-l înțelege și de aceea încerca tot timpul să traducă spusele lui pentru cei din jur. Când erau la restaurant și Roger cerea nota, Anna-Lena se întorcea imediat spre chelner și mima cu buzele: „N-o-t-a, te rog!”, în timp ce scria cuvântul în palmă cu un creion imaginar. Roger ar fi crezut, cu siguranță, că e foarte enervant, dacă ar fi ascultat vreodată ce spunea Anna-Lena.

— Nu-mi trebuie banii voștri... tăceți un pic, vă rog... Vreau să aud dacă... spuse spărgătorul, ascultând cu atenție la ușă, să vadă dacă erau polițiști pe scară.

— Ce cauți aici dacă nu vrei bani? Dacă ai de gând să ne iei ostatici, poate ar fi bine să-ți formulezi mai *clar* solicitările! pufni Zara de lângă ușa balconului, de parcă voia să dea de înțeles că a văzut și spărgători mai competenți.

— Lăsați-mă un pic să mă gândesc! se rugă spărgătorul.

Din păcate, avea să constate că oamenii aflați în apartament nu erau deloc dispuși să facă întocmai cum li se cerea. Te-ai gândi că, dacă ai un pistol, lumea o să te asculte, dar unora care n-au văzut în viața lor un pistol li se pare atât de improbabil să se întâmple așa ceva, încât și când se întâmplă, le vine greu să ia în serios un pistol îndreptat asupra lor.

Roger nici la televizor nu prea văzuse pistoale, fiindcă lui Roger îi plac documentarele despre rechini, așa că, arătându-i

din nou palma goală (acum gesticula cu mâna cealaltă, ca să-i arate că vorbea serios), întrebă cât se poate de clar și fără să ezite:

— Zi, e *jaf* sau nu? Sau acum o dai pe *luare de ostatică*? Hotărăște-te odată, ce vrei?

Anna-Lena păru un pic neliniștită că Roger a schimbat mâna, fiindcă nu era niciodată de bine când Roger gesticula în fața cuiva cu ambele mâini în decurs de câteva minute, așa că țipă în șoaptă:

— Poate ar fi bine s-o luăm mai ușurel cu provocatul, Roger!

— Ce dracu', dragă, n-avem și noi dreptul să fim informați corect? răspunse Roger enervat, apoi întorcându-se spre ușă, repetă: Zi odată, e *jaf* sau NU?

Anna-Lena se întinse peste umărul lui Roger, întinse degetul mare și arătătorul și, fluturându-le demonstrativ, mimă cu buzele mai întâi două „*Pac, pac!*”, apoi, binevoitoare: „*Jaf?*”

Cagula respiră adânc de câteva ori, strângând din ochi, cum faci când copiii se ceartă pe bancheta din spate a mașinii și te stresezi, îți pierzi cumpătul, ții la ei un pic mai tare decât intenționezi, iar ei se sperie și tac brusc și pe urmă te urăști pentru ce ai făcut. Că nu vrei să fii un astfel de părinte. Cu tonul acela de imediat după, când le ceri iertare și le spui că îi iubești, dar că trebuie să te concentrezi pe șofat – cu tonul acela îi rugă pe toți cei aflați în apartament:

— Puteți, vă rog, să... vă întindeți un pic pe jos și să tăceți? Ca să pot să... gândesc?

Nimeni nu se întinse pe jos. Roger refuză, spunând:

— Până nu primim informații ca lumea, nu!

Zara protestă:

— Nu vezi cum arată podeaua? Țsta e motivul pentru care clasa de mijloc poate să aibă animale de companie în casă, pentru ei e totuna!

Julia îi ceru s-o scutească fiindcă:

— Știi ceva, pe mine și într-un fotoliu dacă mă pui, îmi trebuie douăzeci de minute să mă ridic. Eu una nu mă-ntind nicăieri!

Abia atunci spărgătorul observă că Julia era gravidă. Ro sări repede în fața ei, cu mâinile ridicate protector în aer și spuse zâmbind forțat:

— N-o băga în seamă pe nevastă-mea! E mai țăfnoasă așa! Nu trage! Facem exact cum ai zis!

— Da' nu sunt deloc țâfnoasă, ce nai... protestă Julia.

— Are p-i-s-t-o-l! şuieră Ro.

Ro nu mai arătase atât de speriată de când încercase să-și pozeze pantofii odată și reușise să activeze setarea de selfie în loc de poză obișnuită.

— Nici măcar nu pare adevărat! spuse Julia, de parcă singurul pericol în a fi împușcat era vreo reacție alergică la nichel.

— Aha, perfect, atunci hai să riscăm! E vorba *doar* de viața copilului nostru, nimic important! o luă Ro peste picior.

Atunci spărgătorul simți că își pierde răbdarea și arătă spre Julia.

— N-am... n-am văzut că ești gravidă. Poți să pleci. Nu vreau să rănesc pe nimeni, cu atât mai puțin vreun copil. Am nevoie să mă gândesc un pic.

Atunci lui Roger îi veni o idee genială, cum numai lui Roger îi putea da prin cap:

— Da! Așa facem! Mergeți! izbucni el.

Apoi adăugă grav:

— Adică poți să le dai drumul la toți. La urma urmelor, îți ajunge un ostatic. Mai simplu, nu?

Roger se bătu convingător cu degetul peste piept, ca să nu încapă îndoială cine era ostaticul la care se referea și spuse:

— Plus agenta! Rămân eu cu agenta imobiliară.

Julia îl privi suspicioasă și se rățoi:

— Ți-ar cam plăcea, ăăă? Ca să-i faci tu o ofertă pentru apartament cât suntem plecați noi,ăștilalți, nu?

— Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala! i-o reteză Roger.

— Nici să nu te *gândești* că te lăsăm singur cu agenta! spuse Julia hotărâtă.

Roger își clătină demn gușa dublă și adăugă:

— Apartamentul ăsta nu-i de voi! Aici e nevoie de cineva ÎNDEMÂNATIC!

Julia avea prea mult spirit de competiție ca să tolereze comentariul, așa că zbieră:

— NEVASTĂ-MEA E AL NAIBII DE ÎNDEMÂNATICĂ!

— Ce? se miră Ro, de parcă era vorba despre vreo altă nevastă a Juliei, despre care ea nu știa.

Anna-Lena gândi cu voce tare:

— Nu țipa! Nu te gândești la copil?

Roger încuviință belicos:

— Exact! Nu te gândești la copil?

Anna-Lena se bucură că Roger o auzise, pe când ochii Juliei se înnegriră de furie:

— Nu plec nicăieri până nu cumpăr apartamentul, babalâcule!

Atunci Ro o trase exasperată de braț pe Julia și îi spuse printre dinți:

— Chiar trebuie să te cerți tot timpul, cu toată lumea?

Căci Ro mai văzuse privirea aceea din ochii Juliei. La prima lor întâlnire, acum câțiva ani, Julia fuma în fața unui bar, în timp ce Ro era înăuntru și comanda. Două minute mai târziu, un paznic s-a apropiat de Ro, i-a arătat-o pe Julia prin fereastră și a întrebat-o: „Ești cu ea?” Ro a dat din cap că da, iar paznicul a dat-o afară. Se pare că, în fața barului era un pătrat, zona destinată fumătorilor, dar paznicul o prinsese pe Julia cu țigara aprinsă la vreo doi metri distanță de locul respectiv. Iar când a rugat-o să se mute în spațiul special destinat fumatului, Julia s-a apucat să țopăie pe linia de marcaj și să-și bată joc de el: „Aici e bine? Dar AICI? Dacă țin țigara în afară, dar eu sunt în pătrat e bine? Sau aici? Dacă *țigara* e în afară, dar suflu *fumul* în pătrat e ok?” Când Julia consuma alcool, avea oareșicare greutăți în a respecta regulile, ceea ce ar fi putut părea o trăsătură de caracter nu tocmai de arătat la prima întâlnire romantică, dar, când paznicul a dat-o afară din bar, Ro l-a întrebat de unde știa că venise cu Julia, iar el i-a răspuns acru: „Când i-am zis să plece de-acolo, a făcut semn spre tine și mi-a zis că aia e iubita ei și nu pleacă fără ea!” Era prima dată când Ro era iubita cuiva. Și, în seara aceea, a trecut de la îndrăgostire năvalnică la iubire fără cale de întoarcere.

Pe urmă s-a dovedit că personalitatea Juliei când era abțiguită era exact aceeași ca personalitatea Juliei când era gravidă, așa că fuseseră opt luni destul de pestrițe, dar na, viața e plină de surprize.

— Jullan, te rog! Încercă iar Ro.

Dar Julia pufni:

— Dacă plecăm acum, se poate să se vândă până ne întoarcem! Câte apartamente am văzut până acum? Douăzeci? La toate le-ai găsit noduri în papură și purici în brânză. Iar eu una nu mai pot, îl iau pe ăsta, la naiba! Așa că să nu vină careva să-mi zică mie să...

— P-i-s-t-o-! repetă Ro.

— Auzi, Ro, tu trebuie să scoți o maimuță de cinci kile din tine din clipă în clipă? Nț! Așa că, gura!

— Nu-i cinstit s-o bagi la înaintare pe-asta cu grvida de câte ori ne certăm, Jullan, am mai vorbit despre asta... murmură Ro și își băgă mâinile adânc în buzunarele rochiei.

Atunci Julia pricepu că poate mersese prea departe, căci atât de adânc în buzunare Ro nu-și mai băgase mâinile de când copiii din vecini lăsaseră deschisă colivia cu păsări.

— Scuzați... Nu vreau să întrerup, dar... spuse spărgătorul, dregându-și ușor vocea și ridicând pistolul mai sus, ca să le reamintească tuturor ce se petrecea, de fapt.

Julia își încrucișă brațele pe burtă și spuse sus și tare, să le fie limpede tuturor:

— Nu plec nicăieri!

Ro scoase un oftat atât de adânc, că ar fi trebuit să sapi mult și bine ca să-l găsești și dădu din cap hotărât:

— Nici eu fără ea!

Și ar fi putut fi un moment dintr-acelea cu adevărat mișcătoare, dacă Zara n-ar fi distrus totul luând-o în zeflema pe Ro:

— *Tie* nu ți-a zis nimeni să te cari, că nu *tu* ești borțoașă!

Atunci Ro își băgă atât de adânc mâinile în buzunare că le găuri și șopti:

— E o experiență comună, de fapt...

Roger, tot mai frustrat că nimeni nu părea să priceapă ce era cu adevărat important și anume faptul că Roger nu primise nicio informație, gesticulă cu ambele mâini și izbucni:

— Ce vrei, de fapt? Zi! Apartamentul sau ce?

Anna-Lena făcu un pătrat în aer cu mâinile, încercând să mimeze „apartament”. Cagula gemu și zise cu resemnare:

— De ce aș... n-ai cum... Vrei să zici dacă încerc să fur... apartamentul?

Auzind vorbele astea spuse cu voce tare, Roger păru să priceapă cât de aiurea suna, dar, întrucât Roger era un om care nu greșea niciodată, nici măcar atunci când în mod evident greșea, exclamă:

— Să știi că are potențial enorm dacă e renovat!

În spatele lui Roger, Anna-Lena lovi demonstrativ aerul cu un mic ciocan imaginar.

Capula își dresă din nou vocea și, cu o incipientă durere de cap, spuse:

— Hai, nu vă-ntindeți un pic? Doar un pic? Am încercat să... adică voiam să sparg o bancă, nu să... asta nu era în plan!

Se lăsă tăcerea, din diverse motive. Un timp nu se mai auziră decât suspinele din capulă. Nu era o combinație plăcută vederii – o persoană care plânge cu un pistol în mână –, așa că nimeni nu prea știa cum să se poarte.

Ro o înghionti pe Julia mormăind:

— Uite ce-ai făcut!

La care Julia mormăi și ea:

— Ba TU ai...

Roger se întoarse spre Anna-Lena și îi șopti:

— Da' chiar *are* potențial, dacă e renovat!

La care Anna-Lena răspunse cu însuflețire:

— Nu-i așa? Așa e! Ai absolută dreptate! Da'... miroase oleacă a umezeală, oleacă miroase, nu? Sau chiar a mucegai, miroase, nu?

*

De sub capulă încă răzbăteau suspine, dar nimeni nu voia să se uite într-acolo, fiindcă, după cum ziceam, e greu să te simți în largul tău cu o persoană care are și pistol, și o cădere nervoasă în același timp. Într-un târziu, Estelle se apropie încet. Ori nu înțelegea prea bine ce se întâmpla, ori pricepuse mai bine decât oricine. Acum, cinstit vorbind, poate părea ciudat că Estelle n-a fost menționată mai devreme în povestea asta, dar nu e din cauză că Estelle ar fi ușor de uitat, ci pentru că e foarte greu să ți-o aduci aminte. Estelle are, ca să zicem așa, o personalitate transparentă. Bătrâna de optzeci și șapte de ani, cocârjată precum ghimbirul, întrebă cu blândețe:

— Ești bine, puiule?

Și, cum nu primi niciun răspuns, continuă să trăncănească blajin:

— Pe mine mă cheamă Estelle și venisem să văd apartamentul pentru fii-mea, știi? Knut, bărbat-miu, parchează mașina. Nu-i deloc treabă ușoară să găsești loc de parcare pe-aici, vezi bine, și mai ușor nici c-o să fie când s-o umple strada de mașini de poliție. Iertare, poate te-am stresat. N-am vrut să spun că-i vina ta că nu găsește Knut loc de parcare, firește. Te simți bine, puiule? Vrei un pahar cu apă?

Pistolul nu părea să o sperie pe Estelle. Pe de altă parte, Estelle era o persoană atât de bună, încât și dacă ar fi fost omorâtă, sigur ar fi luat drept un compliment faptul că ucigașul a băgat-o în seamă fix pe ea. Cagula își șterse ochii și reuși să îngaime:

— Da, mulțumesc.

— Avem și lămâi verzi! strigă Ro, arătând spre castronul de pe măsuta de lângă canapea.

Erau pe puțin două duzini de lămâi, care se pare că erau decorațiunea preferată pentru vizionări de apartamente. Te-ai putea gândi că, dacă s-ar interzice brusc meseria de agent imobiliar, Pământul s-ar acoperi cu un strat gros de lămâi verzi și doar adolescenții posesori de cuțitașe și o pasiune inexplicabilă pentru bere mexicană ar supraviețui.

Estelle aduse un pahar cu apă, iar spărgătorul își ridică un pic cagula, ca să poată bea.

— Un pic mai bine? întrebă ea.

Spărgătorul încuviință în tăcere și îi întinse înapoi paharul.

— Îmi pare rău pentru... tot!

— Ei, puiule, nu face nimic! spuse Estelle. Și voiam să-ți zic că te-ai gândit bine să nu furi apartamentul. Ar fi o prostie, să știi, fiindcă poliția și-ar da imediat seama unde locuiești! Auzi, dar ce bancă voiai tu să jefuiești? Asta aici aproape? Păi n-au făcut-o din aia fără numerar?

— Ba da, mersi. Am văzut! răspunse spărgătorul.

— Bravo! zise Zara.

Atunci spărgătorul își ieși din fire, se întoarse spre ea și țipă, cum țipi la copii când se ceartă pe bancheta din spate a mașinii:

— N-AM ȘTIUT, OK? Toată lumea face GREȘELI!

Roger, al cărui instinct când țipa cineva era să țipe și mai tare, indiferent de context, strigă și el:

— EU VREAU SĂ FIU INFORMAT! ACUM!

La care spărgătorul urlă:

— LASĂ-MĂ SĂ MĂ GÂNDESC UN PIC!

La care Roger zbieră:

— NU TE PRICEPI DELOC LA SPARGERI, SĂ ȘTII!

La care spărgătorul răcnii, fluturând pistolul:

— NOROCUL TĂU!

Atunci Ro făcu doi pași în față și strigă:

— LINIȘTE, TOATĂ LUMEA! NU-I BINE PENTRU COPIL!

Ceea ce era adevărat, copiii nu cresc armonios când se țipă în jurul lor. Ro citise asta în aceeași carte în care scria că graviditatea este „o experiență comună pentru cuplu”. Se întoarse spre Julia de parcă aștepta o medalie pentru replica asta, dar Julia își dădu iritată ochii peste cap.

— Serios, Ro? Îți flutură pistolul pe la nas și pe tine te doare că ridică vocea?

Estelle continuă să-i vorbească prietenos, atingându-i blând brațul cu care ținea pistolul:

— Doamnele o să aibă un copil împreună, deși sunt din... mda, știi tu.

Îi făcu apoi cu ochiul, de parcă era de la sine înțeles ce voia să spună. Cum dinspre cagulă nu văzu niciun semn că se făcuse înțeleasă, Estelle își netezi cutele fustei și încercă altfel:

— Eu zic că n-are rost să ne certăm, în orice caz. N-ar fi mai bine să ne prezentăm? Eu sunt Estelle. Nu ne-ai spus cum te cheamă.

La care spărgătorul își lăsă capul într-o parte și arată scurt spre cagulă:

— Aăă... Asta cu prezentatul... cam cum v-ați gândit?

Estelle dădu imediat înțelegătoare din cap în loc de scuze și se întoarse spre ceilalți.

— Da, da, poate că trebuie s-avem puțină înțelegere că dorește să păstreze anonimatul. Dar poate dumneata ne spui cum te cheamă? continuă ea, întorcându-se spre Roger.

— Roger, mormăi el.

— Și pe mine Anna-Lena! spuse Anna-Lena, obișnuită să nu fie întrebată niciodată.

— Eu sunt Ro și pe nevastă-mea o cheamă JuliAU! spuse Ro, ducându-și brusc mâna la fluierul piciorului.

Spărgătorul îi privi și salută scurt:

— OK. Îmi pare bine!

— Uite, acum ne cunoaștem cu toții! Ce plăcere! exclamă Estelle, bătând fericită din palme.

Pentru o persoană atât de mititică, bătea din palme cu surprinzătoare forță. Ceea ce nu era tocmai o idee genială într-o cameră în care cineva agită un pistol, fiindcă toată lumea, crezând că bătaile bruște din palme erau împușcături, se aruncă pe podea.

Spărgătorul se uită cu surprindere la trupurile întinse pe jos. Se scărpină în creștetul cagulei, apoi se întoarce spre Estelle și spune:

— Mulțumesc, drăguț din partea dumneavoastră!

•

Anna-Lena zăcea ghemuită pe covorul de lângă canapea. Respiră cu greu vreo jumătate de minut, până când își dădu seama că era din cauză că Roger, crezând că auzise o împușcătură, se aruncase peste ea.

CAPITOLUL 32

Audiere de martori

Data: 30 decembrie

Numele martorului: Estelle

Jim: Îmi pare foarte rău că a trebuit să treceți printr-o asemenea experiență. O să încercăm să vă ducem acasă cât mai repede cu putință.

Estelle: Ei, n-are nimic, drept să-ți zic, a fost chiar înviorătoare. Nu se întâmplă prea multe lucruri interesante când ai aproape nouăzeci de ani!

Jim: Nu, nu, desigur. Mai întâi de toate, colegul meu m-a rugat să vă arăt desenul acesta. L-am găsit pe scara blocului și credem că înfățișează o maimuță, o broască și un elan. Îl recunoașteți cumva?

Estelle: Nu, din păcate, nu. Chiar e un elan?

Jim: O fi, nu știu, o fi. Dar putem să-l lăsăm deoparte, sincer să fiu. Îmi puteți spune, pe scurt, de ce vă aflați la vizionarea apartamentului?

Estelle: Eram cu soțul meu, Knut. Adică, mă rog, el nu era acolo atunci. Căuta loc de parcare. Voiam să vedem apartamentul pentru fiica noastră.

Jim: Ați observat ceva anume legat de ceilalți potențiali cumpărători, înainte să intre spărgătorul?

Estelle: A, nu, înainte să intre am discutat doar cu doamnele acelea drăguțe care... știi dumneata, sunt... din Stockholm.

Jim: Cine anume?

Estelle: Eh, dumnealor *din Stockholm*.

Jim: Îmi faceți cu ochiul ca și cum ar trebui să știu ce vreți să spuneți.

Estelle: Ro și Jullan. O să aibă copii împreună. Deși sunt, știi dumneata, *din Stockholm*.

Jim: Vreți să spuneți lesbiene?

Estelle: Nu-i nimic greșit în asta.

Jim: Nici n-am spus că ar fi, nu?

Estelle: În ziua de azi e perfect normal.

Jim: Bineînțeles. Nici n-am spus altceva.

Estelle: Mie una mi se pare minunat, da, că iubirea e liberă în ziua de azi.

Jim: Vă asigur că sunt într-un totu de acord.

Estelle: Pe vremea mea ar fi stârnit vâlvă, să știi, să te căsătorești și să faci copii ca... știi dumneata.

Jim: Ca stockholmezii?

Estelle: Da. Dar mie una mi-a plăcut întotdeauna Stockholmul. Oamenii trebuie să fie lăsați în pace să-și trăiască viața cum vor. Nu că aș fi fost eu vreodată la Stockholm, firește că nu. Eu nu sunt, n-am fost niciodată, eu sunt fericită în căsnicia mea. Cu Knut. Și mă mulțumesc cu lucruri de-astea obișnuite, da.

Jim: Nu mai am nici cea mai vagă idee despre ce vorbim.

CAPITOLUL 33

Când primele sirene de poliție se auziră pe stradă, spărgătorul se repezi pe balcon și se uită peste balustradă. Așa au apărut pe internet primele poze neclare cu „mascatul cu pistol”. Pe urmă veniră și mai mulți polițiști.

— Rahat! Rahatrahatrahat! repetă spărgătorul ca pentru sine și intră în fugă înapoi în apartament.

Toți, mai puțin Julia, erau încă întinși pe jos.

— Nu mai pot să stau, trebuie să merg la toaletă! Vrei să-mi fac nevoile pe podea? se răsti Julia defensiv, fără ca spărgătorul măcar să fi deschis gura.

— Nu c-ar fi mare diferență, spuse Zara dezgustată, ridicând capul de pe parchet.

Ro, care părea rodată în a fi bălăcărită fără să fi spus ceva, se ridică în fund și îi zise încurajator spărgătorului, punându-i prietenește o mână pe picior:

— N-o lua personal când se rățoiește Julia. E sensibilă că bebe face discotecă în mațele ei, știi?

— Sfera personală, Ro!!! urlă Julia.

Julia și Ro au o sferă personală, deși doar Julia știe exact care sunt granițele ei.

— Ai zis că n-am voie să le spun chestii altor cumpărători, n-ai zis nimic de spărgători! se apără Ro.

— Nu sunt spărgă... Încercă și spărgătorul să se apere.

Dar Julia sări pe dată:

— Nu contează, Ro! Lasă prietenia deoparte, că știi ce se întâmplă! Te-apuci să le spui toată povestea vieții tale și pe urmă ai muștrări de conștiință când facem o ofertă mai bună decât a lor pentru apartament!

— Asta s-a întâmplat o SINGURĂ dată! țipă Ro.

— De TREI ori! țipă și Julia, smucind ușa toaletei.

Ro se ridică și explică scuzându-se:

— Julia zice și că sunt ca ăia care refuză să mai mănânce rulouri de pește după ce au văzut spectacole la delfinariu.

Spărgătorul încuviință cu multă înțelegere:

— Așa sunt și fetele mele.

Ro zâmbi.

— Ai fete? Câți ani au?

Spărgătorul spuse atunci cu o voce spartă de emoție:

— Șase și opt.

Zara tuși cu subînțeleș și se băgă în discuție:

— Și? Le lași moștenire afacerea de familie?

Spărgătorul clipi des cu un aer rănit și se uită la pistol:

— N-am mai făcut niciodată... asta. N-am mai dat niciun jaf!

— Sper din tot sufletul că așa-i, fiindcă te descurci șocant de prost! îi spuse Zara pe șleau.

— Musai să fii așa de critică? se oțărî Ro.

— Nu sunt critică, îi fac evaluarea! i-o reteză Zara.

— Poate că nici tu n-ai fi așa de pricepută la jefuit oameni! zise Ro.

— Nu jefuiesc oameni, ci bănci! interveni spărgătorul.

— Și cam unde te vezi așa, pe o scară de la unu la zece? întrebă Zara.

Spărgătorul o privi cu amărăciune:

— De un doi așa...

— Vreun plan de scăpare ai măcar? întrebă Zara.

— Termină cu exigențele astea! Nimeni nu devine mai bun dacă e criticat! o critică Ro.

Zara o cercetă atent de sus până jos:

— Asta e personalitatea ta în mod normal? Și ești mulțumită?

— TU vorbești, care... începu Ro.

La care spărgătorul încercă să calmeze spiritele:

— Vă rog, n-ați putea să... N-am niciun plan. Încerc să mă gândesc. Nu trebuia să ia întorsătura asta...

— Ce anume? întrebă Ro.

— Viața, suspină spărgătorul.

Zara își scoase telefonul din buzunar și spuse:

— Gata, sunăm la poliție, să facem un pic de ordine pe-aici!

— Nu! Nu face asta! o rugă spărgătorul.

Zara își dădu exasperată ochii peste cap:

— De ce ți-e frică? Nu crezi că poliția știe deja că ești aici? Trebuie să le dai măcar un telefon să le spui suma revendicată!

— Nu putem să sunăm, că nu-i acoperire în apartament, spuse Ro.

— Suntem în ghetou sau ce? întrebă Zara și scutură telefonul, de parcă asta ar fi ajutat la ceva.

Ro își înfipse mâinile în buzunarele rochiei și spuse gânditoare, mai mult pentru sine:

— Poate că nici nu-i așa de rău... Copiii care cresc într-un mediu fără ecrane sunt mai inteligenți, așa am citit. Tehnologia împiedică dezvoltarea normală a creierului.

Zara dădu din cap ironică:

— Zău? Ia zi-mi cum e cu câștigătorii Premiului Nobel care au crescut în sate Amish.

— Există studii care spun că radiațiile emise de telefoanele mobile cauzează cancer, se încăpățână Ro.

— Ha, dar ia zi, cum ar fi să vă mutați aici, copilului să-i stea în gât o nucă, să se sufoce și să moară, fiindcă n-aveți cum să chemați salvarea, că n-ai acoperire? Întrebă Zara.

— Ce tot zici? De unde să ia copilul nuca?

— A strecurat-o careva noaptea prin deschizătura pentru scrisori.

— Ești dusă cu capul?

— De ce? Nu EU îmi las copilul să moară sufocat...

Atunci le întrerupse Julia, care apăru brusc lângă ele:

— De ce vă certați?

— Ea a început! Eu am vrut să fiu drăguță și să știi că NU e ca atunci când n-am vrut să mănânc rulouri de pește! urlă Ro defensiv, arătând spre Zara.

Julia gemu. Se uită la Zara cu aerul că-și cere scuze:

— Ți-a povestit Ro de chestia cu parcul pentru animale? Delfinii nici măcar nu sunt pești.

— Ce-are una de-a face cu alta? Și parcă te duceai la toaletă! i-o reteză Ro.

— E ocupat, spuse Julia, ridicând din umeri.

Spărgătorul se scărpină pe cagulă. Numără persoanele aflate în încăpere, apoi întrebă bâlbâindu-se:

— Stai... stai un pic... cum adică e ocupat?

— E ocupat! repetă Julia, de parcă asta ajuta la ceva.

•

Se duse și trase de ușa toaletei. Era încuiată.

•

Și uite-așa povestea asta devine una despre un iepure.

CAPITOLUL 34

Estelle: Vreau să spun că sunt sigură că Stockholmul e un oraș deosebit de plăcut. Dacă îți plac stockholmezii. Și să știi că Knut n-are nici el prejudecăți, că odată, în tinerețe, când i-am făcut ordine în birou, am găsit într-un sertar o revistă întreagă despre Stockholm.

Jim: Îmi pare bine să aud.

Estelle: Atunci nu l-am crezut. Ba chiar ne-am ciondănit zdravăn din cauza asta, eu și Knut.

Jim: Înțeleg. Așadar, ați vorbit cu Ro și Julia înainte să intre spărgătorul?

Estelle: Au păsări. Și se certau întruna. Dar așa, într-un fel drăgălaș. Și celălalt cuplu se certa, Roger și Anna-Lena, dar nu la fel de drăgălaș.

Jim: De ce se certau Roger și Anna-Lena?

Estelle: Din cauza iepurelui.

Jim: Care iepure?

Estelle: Vai, e o poveste lungă, drept să-ți zic! S-au certat și pe prețul pe metru pătrat, vezi dumneata. Roger e îngrijorat că toată lumea încearcă să ridice prețul pe metru pătrat. A zis că afurisiții de agenți imobiliari, băncile și stockholmezii manipulează piața imobiliară.

Jim: Stați puțin, voia să spună că homosexualii manipulează piața imobiliară?

Estelle: Homosexualii? Cum să facă asta? Asta chiar e prea de tot! Cine a zis așa ceva?

Jim: Dumneavoastră ați zis că stockholmezii fac asta.

Estelle: A, da, dar vreau să zic stockholmezii, nu *stockholmezii*.

Jim: E vreo diferență?

Estelle: Da, una e stockholmezii și alta e *stockholmezii*.

Jim: Îmi cer scuze, dar sunt derutat. Permiteți-mi să consemnez totul în ordine cronologică.

Estelle: Firește, firește, eu una n-am nicio grabă.

Jim: Mă scuzați, dar poate ar fi bine să ne întoarcem la prima întrebare?

Estelle: Care era întrebarea?

Jim: Dacă ați observat ceva anume legat de ceilalți potențiali cumpărători?

Estelle: Zara părea tristă. Annei-Lena nu i-au plăcut perdelele verzi. Iar Ro se temea că garderoba nu e suficient de încăpătoare. Deși e ditamai dressingul, cum se zice acum, fiindcă are intrare separată. N-am știut nici eu până nu i-a zis Julia așa.

Jim: Nu, stați puțin, nu se poate! Nu există nicio garderobă cu ușă pe planul cadastral.

Estelle: Poate arată mai mică pe hârtie.

Jim: Dar planul trebuie să fie la scară, nu?

Estelle: Aha, zici?

Jim: Pe planul cadastral, garderoba n-are nici măcar o jumătate de metru pătrat. Încăperea despre care vorbiți ce dimensiuni are?

Estelle: Nu mă pricep la măsurători. Dar Ro zicea că vrea s-o amenajeze pentru hobby-uri. Dânsa maturează brânză, vezi dumneata. Și cultivă flori. Sau, mă rog, ceva plante, în orice caz. Julia nu e deloc încântată. Odată Ro a încercat să facă șampanie și a pătat sertarul cu chiloții Juliei și, după cum a zis Ro, s-a lăsat cu „scandalul dracului”.

Jim: Mă scuzați, putem să ne concentrăm pe mărimea garderobei?

Estelle: Julia insistă că e un dressing. Că are intrare separată.

Jim: E suficient spațiu să se ascundă cineva acolo?

Estelle: Cine să se ascundă?

Jim: Oricine.

Estelle: Bănuiesc că da. E important?

Jim: Nu, nu, poate că nu. Dar colegul meu m-a rugat să întreb toți martorii despre eventuale ascunzători în apartament. O cafea?

Estelle: Ar fi nemaipomenit de bine-venită o cafea, de ce să nu recunosc...

CAPITOLUL 35

Spărgătorul se holbă la ușa toaletei, apoi la ostatici și întrebă:

— Credeți că e cineva înăuntru?

Zara îi întoarse întrebarea într-un mod care putea fi interpretat drept sarcastic:

— Da' tu ce crezi?

Spărgătorul clipi des, de-ai fi zis că încerca să spună ceva în codul Morse:

— Deci *crezi* că e cineva acolo?

— Auzi, părinții tăi aveau deja același nume de familie când s-au cunoscut? Întrebă Zara.

La care Ro simți nevoia să-i ia apărarea și spuse tăios:

— Da' chiar trebuie să te porți ca o cotoroanță?

La care Julia îi trase iar una în fluierul piciorului și şuieră:

— Ia nu-ți mai băga tu nasul în toate, Ro!

— Păi nu zici *tu* mereu că trebuie să ne-nvățăm copilul să le țină piept ălor care îi hărțuiesc pe alții? N-am de gând să tac și s-o las să vorbească așa cu... protestă Ro.

— Cu cine, Ro? Asta-i hărțuire? Ce să-ți povestesc, să nu cumva să-i jignim pe spărgătorii care se apucă să ne amenințe cu pistoale! mârâi Julia.

— Nu sunt... dădu să zică spărgătorul, dar Julia ridică prevenitor un deget și continuă:

— Știi ceva, tu ești de vină pentru tot, așa că ai face bine să-ți ții fleanca!

Zara, după ce își studie praful de pe haine, dezgustată de parcă tocmai se ridicase dintr-o grămadă de fecale, comentă:

— Bine că măcar *una* dintre mamele odraslei voastre nu-i comunistă!

Julia se întoarse ca arsă spre ea:

— Și tu să-ți ții fleanca!

•

Între timp, Roger se ridică precaut. O ajută și pe Anna-Lena să se ridice. Ea îl privi în ochi, el nu știu încotro să se uite, căci nu erau obișnuiți să se atingă fără să fie lumina stinsă. Anna-Lena roși, Roger se întoarse și se apucă să ciocănească distrat pereții,

încercând să pară ocupat. Întotdeauna ciocănea pereții apartamentelor, Anna-Lena nu prea știa de ce, dar Roger zicea că trebuie să vadă „dacă merge să dai găuri în ei”. Era important pentru Roger să se poată da găuri în pereți și la fel de important era dacă sunt pereți de susținere sau nu. Că, dacă dărâmi un perete de susținere, se prăbușește tavanul. Și puteai afla ce fel de perete este doar dacă îl ciocăneai. Sau dacă erai Roger. Așa că făcea asta la fiecare vizionare de apartament – *cioc, cioc, cioc*. Anna-Lena se gândea uneori că orice persoană are secunde care trădează ce fel de om este, mici momente în care vezi până în adâncul sufletului cuiva. Pentru Roger, ciocăniturile erau clipele acelea. Căci uneori, atât de fugar încât doar Anna-Lena apuca să bage de seamă, Roger se uita plin de speranță la perete după ce ciocănea. Se uita ca un copil. Ca și cum spera că, într-o bună zi, cineva o să-i răspundă la ciocănit. Erau clipele favorite ale Annei-Lena cu Roger.

•
Cioc, cioc, cioc. Cioc. Cioc. Cioc.
•

Roger se opri brusc din ciocănit. Auzise discuția dintre Ro, Julia și Zara despre ușa încuiată a toaletei. Un fior îl trecu pe șira spinării când se gândi că, în spatele ușii, se putea ascunde ce era mai rău – un alt cumpărător. Așa că se hotărî pe loc să preia controlul asupra situației. Se apropie de ușa toaletei, ridică mâna să ciocănească, dar Anna-Lena țipă:

— NU!

Roger se întoarse mirat spre nevastă-sa. Anna-Lena tremura, roșie până în vârful unghiilor:

— Te rog... nu deschide ușa! șopti ea.

Roger nu o mai văzuse niciodată atât de speriată și îi era peste poate să priceapă ce o înfricoșa. Lângă ei, Zara se uita de la unul la celălalt. Și, cum era de așteptat, se apropie de toaletă și bătu la ușă. După o clipă, dinăuntru se auzi o ciocănitură.

•
Atunci pe bărbia Annei-Lena se rostogoliră lacrimi.

CAPITOLUL 36

Audiere de martor

Data: 30 decembrie

Numele martorului: Roger

Jack: Vă simțiți bine?

Roger: Asta ce întrebare mai e?

Jack: Vă curge sânge din nas.

Roger: A, da, da, mi se întâmplă uneori. Șarlatanul ăla de doctor a zis că e de la „stres”. Nu-ți bate capul, dă-i înainte cu întrebările mai bine.

Jack: OK, de acord. Așadar, ați mers la vizionarea de apartament împreună cu soția dumneavoastră, Anna-Lena?

Roger: De unde știi?

Jack: Scrie în documentele mele.

Roger: De unde ai tu documente despre nevastă-mea?

Jack: De la audierile martorilor.

Roger: N-ai de ce să ai tu hârtii despre nevastă-mea!

Jack: O să vă rog să vă calmați!

Roger: Sunt al dracului de calm!

Jack: Din experiența mea, asta obișnuiesc să spună oamenii când își pierd calmul.

Roger: N-am de gând să răspund la întrebări despre nevastă-mea!

Jack: Nu, nu, bine. Îmi puteți răspunde la întrebări despre făptaș atunci?

Roger: De unde să știu dacă pot, până nu mă întrebi?

Jack: Să începem cu... unde credeți că se ascunde?

Roger: Cine?

Jack: Despre cine credeți că vorbesc?

Roger: Făptașul?

Jack: Nu, lupul!

Roger: Cine?

Jack: Aș, mă refeream la o poveste pentru copii... Am fost sarcastic, nu mă băgați în seamă...

Roger: N-am niciun motiv să citesc cărți pentru copii.

Jack: Îmi cer scuze. Îmi puteți spune unde credeți că se ascunde făptașul?

Roger: De unde să știu eu?

Jack: Iertați-mi întrebarea, dar avem motive întemeiate să credem că făptașul este încă în apartament. Mă gândesc că ne puteți fi de ajutor, căci soția dumneavoastră a spus că studiați cu atenție fiecare apartament înainte să mergeți la o vizionare. Și că aveți grijă să verificați măsurătorile din planul cadastral.

Roger: Nu poți avea încredere în agenții imobiliari. Unii dintre ei n-ar putea măsura nici măcar o riglă cu rigla!

Jack: Întocmai, asta am vrut să spun. Ați observat ceva special legat de acest apartament?

Roger: Da, agenta era o neghioabă.

Jack: De ce?

Roger: Lipsea un metru pătrat din planul cadastral, între pereți.

Jack: Serios? Între care pereți anume? Îmi puteți arăta pe planul cadastral?

Roger: Uite, acolo! Se și aude când ciocănești. E un spațiu acolo.

Jack: Și la ce ar putea servi acel spațiu?

Roger: Probabil apartamentul ăsta și cel vecin erau unul singur cândva, când oamenii erau mai bogați și apartamentele mai ieftine. Acum piața imobiliară e manipulată, ca să înșele oamenii de rând. E vina agenților imobiliari. Și a băncilor. Și a stockholmezilor! Umflă prețurile și ce mai fac ei acolo! De ce dracu' îți dai ochii peste cap?

Jack: Îmi cer scuze! Nu vreau să mă amestec. Dar dumneavoastră și soția dumneavoastră ați cumpărat și ați vândut mai multe apartamente în ultimii ani, nu? Asta nu manipulează piața?

Roger: Ce, acum a imoral să faci bani?

Jack: N-am spus asta.

Roger: Sunt un negociator bun și asta nu e o crimă, să-ți fie clar!

Jack: Nu, nu este, desigur.

Roger: Mă rog, sau așa credeam, că sunt un negociator bun.

Jack: Nu înțeleg.

Roger: Am fost inginer, înainte să mă pensionez. Nu scrie în hârtiile alea ale tale?

Jack: Poftim? Nu.

Roger: Adică nu e ceva relevant, nu? O viață întreagă la slujbă, dar nu e destul de important de scris în hârtiile alea? Știi tu ce-au făcut în ultimii ani?

Jack: Nu.

Roger: S-au prefăcut. Ca și ea.

Jack: Soția dumitale?

Roger: Nu, *lupul*.

Jack: Poftim?

Roger: Crezi că doar generația ta poate să fie sarcastică, mucosule?

CAPITOLUL 37

Julia făcu semn spre ușa toaletei, întinse mâna spre pistol și spuse autoritar:

— Dă-mi pistolul!

— Nici... nici gând! Ce vrei să faci? bălmăji spărgătorul și ascunse pistolul sub geacă, de parcă era un pisoai și cineva tocmai întrebase dacă a văzut careva vreun pisoai pe-acolo.

— Sunt gravidă și trebuie să merg la toaletă! Dă-mi pistolul să împușc broasca! insistă Julia.

— Nu! scânci spărgătorul.

Julia își aruncă enervată brațele în aer:

— Atunci fă-o tu! Împușcă yala aia odată!

— Nu vreau!

Ochii Juliei se îngustară amenințător.

— Cum adică nu vrei? Ne ții ostatici, poliția mișună pe-afară și ai o persoană necunoscută încuiată în toaletă. Poate să fie oricine! Trebuie să pui lumea la respect! Altfel cum vrei să faci carieră? Nu poți să-i lași mereu pe alții să-ți spună ce să faci!

— Păi și *tu* îmi spui ce să fac! încercă spărgătorul să se apere.

Dar Julia i-o reteză pe loc:

— Împușcă odată yala aia când îți zic!

Iar spărgătorul păru gata să facă întocmai, dar nu apucă. Căci se auzi un mic clic, clanța se lăsă încet și din toaletă se auzi o voce:

— Nu trage! Te rog, nu trage!

Un bărbat îmbrăcat în costum de iepure ieși din toaletă. Mă rog, dacă e să fim corecți, nu era tocmai un costum, ci doar un cap, pentru că, în rest, bărbatul era îmbrăcat doar în chiloți și șosete. Avea cincizeci și ceva de ani și, diplomatic spus, nu avea un fizic pe care îmbrăcămintea sumară sau cantitatea de piele să-l pună într-o lumină măgulitoare.

— Te rog, nu mă împușca, îmi fac doar treaba! strigă bărbatul cu cap de iepure, ridicând brațele.

Avea accent de Stockholm. Și chiar era din Stockholm, după cum avea să se dovedească. Adică unul născut în Stockholm, nu doar „stockholmez”, cum zic Jim și Jack în loc de „idiot”. (Ceea

ce nu înseamnă deloc că omul nu putea fi și idiot în același timp, bineînțeles, doar e o țară liberă.) Dar nu era nici „stockholmez” în sensul în care folosește Estelle cuvântul pentru a descrie acel gen de uniune care nu e în niciun fel greșită (dar *dacă* ar fi fost „stockholmez” și în sensul acela, n-ar fi fost nicio problemă, firește!). În fine, era doar un stockholmez obișnuit, care țipă înfricoșat din capul de iepure:

— Zi-le să nu mă-mpuște, Anna-Lena!

Toată lumea amuți, dar nimeni nu era mai tăcut decât Roger. Se holbă la Anna-Lena, care se uita la iepure și plângea, frământându-și degetele și evitând privirea uluită a lui Roger. Nici nu-și mai amintea când își surprinsese bărbatul ultima oară, că nu te mai ții de chestii de-astea când ești căsătorit de atâta vreme. Că doar, în viață, ideea e să găsești acel lucru unic, traiul cu acea unică persoană cu care totul devine ceva de la sine înțeles. Dar atunci, în clipa aceea, totul se spulberase pentru Roger, Anna-Lena știa prea bine. Șopti deznădăjduită:

— Nu-i face rău! E Lennart!

— Îl CUNOȘTI? izbucni Roger.

Anna-Lena încuviință distrusă:

— Da, dar nu-i ce crezi tu, Roger!

— E... e... un alt cumpărător? se poticni Roger până reuși să formuleze imposibilul.

Anna-Lena nu avu putere să răspundă, așa că Roger se întoarse pe călcâie și se repezi spre toaletă cu asemenea furie, încât Julia și Ro (Zara se dădu repede la o parte din calea lui) fură nevoite să-l țină, ca să nu sară la gâtul iepurelui.

— De ce plânge nevastă-mea? Cine ești? Ești și tu cumpărător? Răspunde odată! tună Roger.

Nici atunci nu primi vreun răspuns pe loc. Anna-Lena suferea în tăcere. Roger fusese întotdeauna un om important și respectat la serviciu, până și șefii îl ascultau. Roger nu „ieșise” la pensie, ci fusese lovit de pensionare ca de o boală. În primele luni trecuse cu mașina pe lângă birou chiar și de câteva ori pe zi, doar fiindcă, în adâncul sufletului, spera că se va dovedi că cei de acolo nu se descurcă fără el. Dar s-au descurcat. N-a fost deloc greu de înlocuit. L-au trimis acasă, iar compania a continuat să existe, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Iar asta i-a apăsât greu umerii lui Roger și l-a făcut să pășească mai anevoie.

— RĂSPUNDE! Îl somă el pe intrus, dar acesta era ocupat să-și scoată capul de iepure care se înțepenise.

Broboane de sudoare se prelingeau de pe un fir de păr pe altul, apoi pe spatele bărbatului, ca într-un dezgustător joc de noroc cu bile, iar chiloții îi alunecaseră și stăteau strâmb.

Spărgătorul tăcea chitic deoparte, așa că Zara decise că era timpul pentru încă puțină critică. Îi trase un ghiont încurajator și zise:

— Fă și tu ceva!

— Ce? Întrebă mirat spărgătorul.

— Preia comanda! Păi așa se iau ostatici? o admonestă Zara.

— Da' eu nu iau ostatici, eu jefuiesc bănci! se smiorcăi spărgătorul.

— Ha, nu crezi că ți-ai făcut calcule cam optimiste?

— Nu te mai lua de mine, te rog frumos!

— Pfff! Împușcă iepurele, fă nițică ordine pe-aici și pune lumea la respect! E de-ajuns să-l împuști în picior!

— NU, NU TRAGE! urlă iepurele.

— Nu-mi mai da ordine! o imploră spărgătorul.

— S-ar putea să fie polițist, insinuă Zara.

— Chiar dacă, tot nu vreau...

— Atunci dă-mi pistolul!

— Nu!

Zara se întoarse impasibilă spre iepure.

— Tu cine ziceai că ești? Ești polițist? Răspunde sau tragem!

— Dacă-i așa, EU trebuie să trag! Nu așa ai zis? protestă spărgătorul.

Zara se uită condescendent la cagulă și zise condescendent:

— Îhm. Sigur, sigur, tu tragi...

La care spărgătorul bătu cu piciorul în podea și explodă frustrat:

— Nimeni nu m-ascultă! Sunteți cei mai răi ostatici care pot exista!

— Te rog, nu trage! S-a înțepenit masca! urlă Lennart din capul iepurelui. Anna-Lena poate să vă explice tot! Suntem... sunt cu... ea!

*

Lui Roger i se tăie răsuflarea. Se întoarse încet spre nevastă-sa, atât de încet cum Anna-Lena nu-și amintea să se mai fi întors Roger vreodată spre ea din anii '90 încoace, când se

Întâmplase ca ea să ia caseta video greșită și să înregistreze o telenovelă peste un documentar important despre antilope. Roger nu găsisese atunci cuvinte să redea trădarea ei, așa cum nu le găsea nici acum. Ei doi nu fuseseră niciodată oamenii care să se exprime cu ușurință. Anna-Lena crezuse că, poate, avea să fie mai ușor odată ce aveau copii, dar n-a fost deloc așa, dimpotrivă. Când ești părinte, tot oxigenul familiei e consumat, preț de câțiva ani, de sentimentele copiilor. Iar emoțiile pot fi atât de intense, încât unii adulți nu apucă ani de zile să-și mărturisească propriile trăiri. Și, dacă n-ai avut șansa să vorbești despre asta suficient de lung timp, în cele din urmă nu mai știi cum se face.

Roger își arăta iubirea pentru Anna-Lena în alte moduri – lucrurile mărunte, de zi cu zi, cum ar fi să controleze șuruburile și balamalele ușii cu oglindă a dulăpiorului ei din baie, ca să se asigure că se deschide și închide fără să opună nici cea mai mică rezistență. Căci, la ora aceea din zi la care își deschidea dulapul din baie, Anna-Lena nu voia să întâmpine nicio rezistență, Roger știa prea bine. Anna-Lena devenise interesată de decorațiuni interioare târziu, dar citise într-o carte că orice decorator de interioare are nevoie de o „ancoră” în fiecare nou proiect. Ceva imuabil, stabil, care susține totul ca o coloană vertebrală, de la care pornește decorarea unui interior și se dezvoltă în cercuri concentrice tot mai largi. Pentru Anna-Lena ancora era dulăpiorul ei din baie. Iar Roger pricepea asta pentru că înțelegea valoarea obiectelor care nu pot fi mutate încolo și-ncoace într-un spațiu, cum ar fi un perete de rezistență – nu-l poți adapta, trebuie să te adaptezi tu după el. Așa că, atunci când se mutau, dulăpiorul din baie era ultimul obiect pe care Roger îl deșuruba și primul pe care îl fixa înapoi în baia noului apartament. Așa își arăta el iubirea.

Iar ea uite de ce se ținea!

Spre uluirea lui, Anna-Lena recunoscuse:

— El e Lennart. Noi... suntem... ăăă... avem o... N-ar fi trebuit să aflî, iubitul!

•

Tăcere. Trădare.

•

— Adică voi doi... tu și... ați... pe la spatele meu? îngăimă Roger.

— Nu-i ce crezi tu! insistă Anna-Lena.
— Nu-i deloc ce crezi tu! se jură iepurele.
— Nici gând! Întări Anna-Lena.
— Mă rog, poate că e un pic ce crezi tu, da depinde ce crezi!
recunosc iepurele.

— Gura, Lennart! sări Anna-Lena.
— Atunci n-ai decât să-i zici adevărul! spuse iepurele.
Anna-Lena oftă din răunchi și închise ochii.
— Lennart e doar un... Ne-am cunoscut pe internet. N-am vrut
să... S-a întâmplat pur și simplu, Roger!

Roger începu să gesticuleze necontrolat, spumegând de furie.
Se întoarse apoi spre spărgător, arătă spre iepure și spuse în
șoaptă:

— Cât vrei ca să-l împuști?
— Ce-ar fi să mă mai lăsați toți în pace cu împușcatul ăsta?
gemu spărgătorul.

— Facem s-arate a accident! îi promise Roger.
Anna-Lena făcu câțiva pași disperați spre Roger, încercând să-
l atingă cu vârful degetelor.

— Roger, iubitele, liniște-te, te rog!
Dar Roger nu părea nici pe departe gata să se calmeze.
Arătând spre iepure cu toată mâna, se jură:

— O să mori, m-auzi? O să mori!
Panicată, Anna-Lena reuși să scape singurele cuvinte la care
se putu gândi ca să-i distragă atenția lui Roger:

— Roger! Dacă moare careva aici, apartamentul o să fie locul
faptei și atunci crește prețul pe metru pătrat! Că oamenilor le
plac la nebunie chestiile astea cu crime!

Atunci Roger se opri, cu pumnii încă vibrând, trase adânc aer
în piept și reuși să se adune cât de cât. Prețul pe metru pătrat
era... prețul pe metru pătrat, totuși. Umerii i se prăbușiră, apoi
Roger se prăbuși cu totul, și pe dinăuntru, și pe dinafară. Cu
privirea înfiptă în podea, șopti:

— De cât timp? Tu și împielițatul ăla de... iepure?
— De un an, răspunse Anna-Lena.
— Un AN!?
— De dragul tău am făcut-o, Roger!

Roger începu să tremure, derutat și descumpănit. Buzele i se
mișcau, dar sentimentele se încăpățâneau să nu iasă. Bărbatul cu
cap de iepure prinse ocazia să explice cum stătea, de fapt,

treaba și spuse pe un ton de care numai un bărbat de vârstă mijlocie cu dialect de Stockholm e în stare:

— Auzi, măi Roggan? Pot să-ți zic Roggan? Să nu te simți prost din cauza chestiei ăsteia! E normal ca femeile să apeleze la mine, pricepi, fiindcă eu sunt gata să fac chestii pe care bărbații lor poate că nu vor să le facă.

Chipul lui Roger se schimonosi de furie.

— Ce chestii? Ce fel de relație aveți voi doi, de fapt?

— Relație de *afaceri*, sunt un profesionist de felul meu! ripostă iepurele.

— Profesionist? L-ai și PLĂTIT să te culci cu el, Anna-Lena? urlă Roger.

Anna-Lena făcu ochii cât cepele.

— Ai înnebunit? se rățoi ea.

Iepurele se apropie de Roger, dornic să clarifice neînțelegerea.

— Aaa, nu, nu sunt profesionist din ăla! Nu mă culc cu oameni. Mă rog, nu la slujbă. Sunt distrugător de vizionări. Distrugător de vizionări profesionist, uite cartea mea de vizită!

Iepurele pescui dintr-o șosetă o carte de vizită pe care scria *Lennart Fără Frontiere*. De fapt, *Lennart Fără Frontiere SRL*, ca să fie clară seriozitatea firmei.

Anna-Lena își mușcă obrazul pe dinăuntru și spuse:

— Da. Lennart m-a ajutat. Ne-a ajutat!

— Ce dracu'? izbucni Roger.

Iepurele încuviință mândru de sine:

— Da, da, măi, Roggan! Uneori sunt vecinul alcoolic, alteori închiriez apartamentul de deasupra celui deschis pentru vizionări și mă uit la filme erotice, cu volumul dat foarte, foarte tare.

Apoi, arătând demonstrativ spre propria-i persoană de jos în sus, de la șosetele trei sferturi, la pieptul gol și până la capul de iepure pe care nu reușise să și-l scoată, continuă:

— Dar asta-i cea mai scumpă combinație din portofoliul meu! „Iepurele-care-face-caca”, pricepi? punctă el, cu aerul că se prezintă. Pachetul premium! Clientul îl comandă, iar eu mă strecor la vizionări și mă ascund în toaletă. Când ceilalți cumpărători deschid ușa toaletei, dau cu ochii de un bărbat dezbrăcat, cu cap de iepure, care face caca. Nimeni nu-și mai

revine după asta! Podelele sau tapetele urâte le înlocuiești și uiți de ele, nu? Dar un iepure care se cacă?

Iepurele ciocăni demonstrativ pe tâmpile și adăugă:

— Aia îți rămâne pe creier! Acolo nu vrei să te muți!

Uitându-se la iepure, cei de față pricepură fără urmă de îndoială ce voia să zică.

Anna-Lena întinse mâna spre brațul lui Roger, dar Roger și-l trase ca ars. Femeia suspină:

— Roger, iubitule, îți aduci aminte vizionarea aia de anul trecut, în casa de cărămidă roșie de la început de secol, în care fusese schimbată toată țevăria? La un moment dat a apărut brusc un vecin beat, care a început să arunce cu spaghete și chiftele în ceilalți cumpărători?

Roger pufni cu atâta înverșunare, că se umplu de salivă pe buze.

— Normal că-mi amintesc! Am cumpărat apartamentul cu trei sute douăzeci și cinci de mii de coroane sub prețul pieței!

Iepurele încuviință satisfăcut:

— Nu că vreau să mă dau mare, da' vecinul beat care aruncă spaghete e unul dintre pachetele mele cele mai populare!

Roger se holbă la Anna-Lena.

— Vrei să zici că... Dar... negocierile mele cu agenții imobiliari? Toată *tactica* mea?

Anna-Lena nu avu putere să se uite în ochii lui.

— Te-ntristezi atât de tare când pierzi o licitație pentru un apartament. Voiam să... câștigi.

Dar Anna-Lena nu spunea chiar adevărul gol-goluț – faptul că ajunsese și ea una care voia „acasă”, voia să termine cu căutările, tânjea să meargă la cinema și să vadă vreo scorneală și nu încă un documentar la televizor; faptul că nu mai voia să fie un rechin. Îi era teamă că o asemenea trădare ar fi fost prea mult pentru Roger.

— De câte ori? șopti Roger devastat.

— Trei, minți Anna-Lena.

— Ba de șase! Știu adresele pe de rost, prima a fost... o corectă iepurele.

— Gura, Lennart! suspină Anna-Lena.

Lennart dădu din cap docil, apoi se apucă să tragă din nou de capul de iepure. Și o ținu așa o vreme, până când strigă bucuros:

— Hai că acu' și-a dat drumul, cred!

Între timp, Roger fixă îndelung podeaua cu privirea o vreme, cu degetele făcute ghem în pantofi, căci Roger e unul dintre aceia care au sentimentele în vârful picioarelor. Apoi începu să se plimbe într-un semicerc larg, spre ușa de la balcon și înapoi. Lovi din întâmplare cu piciorul o plintă a parchetului și înjură încet, încet de tot, și plinta, și pe împielitul de iepure.

— Fir-ai al dracului... fir-ai al dracului... al dracului... mormăi el, căutând cea mai urâtă înjurătură posibilă.

În cele din urmă o găsi:

— Fir-ai al dracului de *stockholmez*!

Degetele de la picioare îl dureau la fel de tare ca inima, așa că strânse pumnii, ridică privirea din podea, traversă apartamentul în grabă și, fără ca nimeni să-l poată opri, îl doborî pe iepure la pământ – cu toată forța dragostei, dintr-o singură lovitură.

Iepurele căzu grămadă în pragul toaletei. Din fericire, capul de iepure absorbi izbitura pumnului lui Roger, iar moliciunea fizicului lui Lennart (la urma urmelor, avea densitatea unei găluști) absorbi șocul aterizării. Când deschise ochii, o văzu pe Julia aplecată asupra lui.

— Mai miști? Întrebă ea.

— S-a înțepenit iar capul, răspunse el.

— Ești rănit?

— Nu cred.

— Bine. Atunci dă-te la o parte, că trebuie să fac pipi!

Iepurele mormăi o scuză și ieși pe brânci din baie. Îi întinse Juliei o carte de vizită și dădu din cap spre burta ei cu atâta râvnă, că îi căzură urechile peste ochi.

— Fac și petreceri pentru copii. Dacă nu-ți iubești odraslele...

Julia închise ușa după el. Dar păstră cartea de vizită. Orice părinte normal ar fi făcut la fel.

•

Anna-Lena se uită la Roger, dar el refuză să-i întoarcă privirea. Îi curgea sânge din nas – doctorul i-a spus Annei-Lena că era o reacție la stres, întrucât Roger fusese diagnosticat ca suferind de epuizare la locul de muncă.

— Sângerezi, mă duc s-aduc hârtie, șopti ea.

Dar Roger se șterse cu mâneca.

— Sunt doar nițel obosit, ce dracu'!

Roger se duse hotărât spre hol, mai mult ca să fie singur, ceea ce îl făcu să înjure „bucătăria deschisă, în stil american”. Anna-Lena vru să se ducă după el, dar pricepu că Roger avea nevoie de puțină distanță, așa că se întoarse și se băgă în garderobă, cât mai departe de el cu putință. Se așeză pe un mic taburet și izbucni în plâns. Nu băgă de seamă că în garderobă bătea un aer rece, ca și cum era vreo fereastră deschisă. Dacă asta e posibil într-o garderobă...

•

În sufragerie rămaseră făptașul și o grămadă de stockholmezi, și la propriu, și la figurat. „Stockholm” este, la urma urmelor, mai mult o expresie decât un loc, atât pentru bărbați ca Roger, cât și pentru cei mai mulți dintre noi. Un cuvânt simbolic care întruchipează toți oamenii enervanți care stau în calea fericirii noastre, toți cei care se cred mai buni decât noi – directorii băncilor care ne refuză împrumutul, psihologii care ne pun întrebări când tot ce vrem sunt pastile de somn, indivizii care ne iau de sub nas apartamentul visurilor noastre și iepurii care ne fură nevestele. Toți cei care nu ne văd, nu ne înțeleg, cărora nu le pasă de noi. Toți oamenii au stockholmezi în viața lor, doar că uneori le zic „ăia din New York” sau „politicienii de la Bruxelles” sau „nemernicii” din oricare altă parte unde oamenii se cred mai buni chiar și decât se cred stockholmezii înșiși.

Toți cei aflați în apartament în ziua aceea aveau complexe, demonii și anxietatea lor: Roger era rânit în orgoliul propriu, Anna-Lena voia „acasă”, Lennart nu-și putea scoate capul de iepure, Julia era obosită, Ro era îngrijorată, Zara suferea, iar Estelle... mda... nu prea știa nimeni ce era cu Estelle. Poate că nici Estelle însăși. Uneori „Stockholm” poate fi chiar și un compliment: un vis despre un spațiu mai amplu, unde putem fi altcineva. Ceva la care visăm, dar pentru care ne lipsește îndrăzneala. Toată lumea din apartament se lupta cu propria-i poveste.

— Iertați-mă! rupse tăcerea brusc spărgătorul.

Nimeni nu zise nimic. Cum pereții erau foarte subțiri și afurisita de bucătărie era „deschisă, în stil american”, îi auziseră cu toții vocea, chiar și în garderobă, în hol și prin ușa toaletei. Și, poate că nu aveau mare lucru în comun, dar fiecare dintre ei știa ce înseamnă să faci o greșală.

— Iertați-mă! repetă spărgătorul cu o voce pierită.

Și, chiar dacă nimeni nu i-a răspuns, așa a început totul. Adevărul despre cum a reușit să scape din apartament este că spărgătorul avea nevoie să spună cuvintele acelea, iar cei aflați acolo aveau nevoie să ierte pe cineva.

•

„Stockholm” poate fi și un sindrom.

CAPITOLUL 38

Jack: OK, OK. Putem să ne concentrăm pe întrebările mele?

Roger: Împielițatul ăla de iepure! Aștia ca el manipulează piața imobiliară! Băncile, agenții imobiliari și afurisiții de iepuri. Manipulează tot! Totul e fals!

Jack: Acum vă referiți la Lennart, să înțeleg? Este pe lista mea de martori, dar nu avea capul de iepure când a ieșit din apartament. Ce vreți să spuneți prin „totul e fals”?

Roger: Totul! Lumea întreagă e falsă! Până și la serviciu se prefăceau toți.

Jack: Mă refeream la vizionare.

Roger: Ha! Eu la serviciu m-am îmbolnăvit, dar ce-ți pasă ție? Oamenii sunt înlocuibili în nenorocita asta de societate de consum, nu?

Jack: N-am vrut să spun asta.

Roger: Am nimerit un neghiob de doctor care a zis că sunt „epuizat”. Nu eram epuizat, ce dracu’, eram un pic obosit. Și nitam-nisam, toată lumea a început să mă cocoloșească, șeful voia să discute cu mine despre „mediul de muncă”. Iar eu nu voiam decât să muncesc, pricepi? Sunt un bărbat adevărat! Dar în ultimul an îmi dădeau numai sarcini de lucru inventate, proiecte care nici măcar nu existau. Nu mai aveau nevoie de mine, doar le era milă. Și credeau că nu înțeleg, dar m-am prins! Sunt un bărbat adevărat, ce dracu’! Pricepi?

Jack: Absolut!

Roger: Un bărbat adevărat vrea să fie privit în ochi și să i se spună cinstit când nu mai e de folos. Dar ei s-au prefăcut. Și acum Anna-Lena face la fel. Se pare că n-am fost niciodată un negociator bun, ci afurisitul ăla de iepure a fost, de la bun început!

Jack: Înțeleg.

Roger: Pot să te-asigur că nu pricepi nimic, mucosule!

Jack: Înțeleg că toate astea v-au rănit, am vrut să spun.

Roger: Știi tu ce s-a întâmplat la serviciu după ce m-am pensionat?

Jack: Nu.

Roger: Nimic! Nu s-a întâmplat nimic. Totul a mers înainte, ca de obicei.

Jack: Îmi pare rău!

Roger: Mă îndoiesc.

Jack: Îmi puteți da mai multe detalii despre spațiul dintre pereți? Îmi puteți arăta pe planul cadastral? Despre ce suprafață este vorba? Suficientă ca un adult să poată sta în picioare?

Roger: Uite acolo. Cel puțin un metru. Când au împărțit vechiul apartament în două, probabil au făcut încă un perete, în loc să-l îngroașe pe ăla care era.

Jack: De ce?

Roger: De neghiobi!

Jack: Și au lăsat un spațiu între ele?

Roger: Da.

Jack: Vreți să spuneți că e posibil ca făptașul nostru să se fi pitit în perete?

Roger: Nu-i nimic de glumit.

Jack: Așteptați-mă aici!

Roger: Unde te duci?

Jack: Trebuie să vorbesc cu colegul meu!

CAPITOLUL 39

Roger stătu o vreme lângă ușa de la intrare, ținându-se strâns de rădăcina nasului cu degetele de la o mână, ca să oprească sângerarea, în timp ce cu cealaltă mână strângea clanța. Spărgătorul se apropie de el, văzu ce făcea, dar nu avu inimă să-l oprească, așa că îi zise:

— Mergi, Roger, dacă vrei. Înțeleg...

Roger șovăi. Trase ușor de clanță, dar nu deschise. Lovi cu piciorul o plintă până se desprinse.

— Nu-mi spune tu mie ce să fac!

— OK, zise spărgătorul, pentru că nu se simțea în stare să-i atragă atenția că taman asta se presupune că face orice spărgător.

După asta nu prea au mai avut ce să vorbească, dar spărgătorul se scotoci în buzunar și scoase un pachet cu vată. I-l întinse și spuse încet:

— Uneia dintre fetițele mele îi curge uneori sânge din nas, așa că am mereu la mine...

Roger luă sceptic vata. Își băgă câte un ghemotoc în fiecare nară. Ținea încă strâns clanța ușii, dar picioarele nu-l ascultau să părăsească apartamentul. Nu știau încotro în lume s-o apuce fără Anna-Lena.

În hol era o bancă. Spărgătorul se așeză la un capăt al ei, iar Roger la celălalt. În cele din urmă, sângerarea se opri. Roger se șterse cu mâneca la nas și la ochi. O bună bucată de vreme nu spuseră nimic. Într-un târziu, spărgătorul zise:

— Îmi pare rău că v-am băgat pe toți în chestia asta! N-am vrut să fac rău nimănui. Aveam nevoie de șase mii cinci sute de coroane pentru chirie, de-asta voiam să jefuiesc banca. Dar aveam de gând să dau toți banii înapoi. Cu dobândă!

Roger nu spuse nimic. Ridică o mână și ciocăni peretele din spatele lui. Încet, aproape blând, ca și cum se temea că peretele s-ar fi putut sparge. *Cioc, cioc, cioc*. Nu era suficient de abil emoțional ca să recunoască, pur și simplu, că Anna-Lena era stâlpul lui de rezistență. Așa că, în schimb, zise:

— Fixă sau variabilă?

- Poftim? spuse spărgătorul.
- Ai spus că voiai să dai banii înapoi cu dobândă. Ce fel de dobândă, fixă sau variabilă?
- Nu m-am gândit.
- Poate să fie o diferență al naibii de mare! spuse Roger.

*

Că parcă spărgătorul nu avea destule motive de îngrijorare.

•

Între timp, Julia ieși din baie. Din obișnuință, se uită acuzator spre Ro, care era în sufragerie:

— Unde-i Anna-Lena?

Ro o privi nedumerită, la fel ca atunci când aflase că există un mod corect și unul greșit de a pune vasele în mașina de spălat.

— S-a băgat în dressing, cred.

— Singură?

— Da?

— Și nu te-ai dus să vezi ce face? Tocmai a certat-o babalâcul ăla al ei cu sindrom premenstrual, deși TOT ce face de dragul lui face, iar tu nu te duci să vezi cum îi e? Dacă e pe cale să divorțeze și tu o lași singură? Cum poți să fii atât de INSENSIBILĂ?

Ro își rulă încurcată limba între dinți.

— Stai așa... nu-nțeleg. Vorbim despre Anna-Lena sau despre... tine acum? Adică am făcut ceva care te-a supărat și acum te prefaci că ești indignată din cauza Annei-Lena ca să pricep eu, că uneori...

— Uneori chiar nu pricepi *nimic*. murmură Julia și se îndreptă spre garderobă.

— Voiam doar să zic că uneori nu ești supărată pe ce spui tu că ești supărată! Și voiam să știu dacă sunt insensibilă fiindcă sunt insensibilă sau dacă... încercă Ro să strige după ea.

Dar Julia îi răspunse cu un limbaj al trupului de obicei destinat comunicării cu bărbații nervoși care conduc mașini nemțești.

Ro se duse și luă o lămâie din castron și începu s-o mănânce angoasată, cu tot cu coajă. Dar o văzu la fereastră pe Zara, de care îi era puțin teamă, căci tuturor oamenilor inteligenți le era frică de Zara, așa că se mută în hol.

Acolo îi găsi pe Roger și pe spărgător, fiecare pe un capăt de bancă. În toată căsnicia ei, Ro a auzit că trebuie să bage la cap „că oamenii au limite personale”, dar încă n-a priceput ea prea

bine. Așa că se moțoci între ei pe bancă. „Moțoci” poate că nu e un cuvânt adevărat, dar așa zice tatăl lui Ro. Și el are lipsuri în înțelegerea granițelor personale, astfel că Julia zice că dacă el și Ro s-ar uita pe o hartă ar vedea doar mare. Dar, cu bune și cu rele, tot ce știe Ro despre viață de la taică-su a învățat.

Spărgătorul trase cu coada ochiului spre ea, deloc în largul său, Roger o privi iritat, dar Ro se moțocise atât de bine între ei, încât amândoi stăteau acum cu fundul pe jumătate în aer.

— Lămâie? îi îmbie ea jovială.

Dădură din cap că nu. Ro se uită la Roger și își ceru scuze:

— *Sorry* că nevastă-mea ți-a zis babalâc cu sindrom premenstrual.

— Ce mi-a zis?

— A, poate că nici n-ai auzit. Nimic...

— Ce-nseamnă aia? Ce dracu' e aia babalâc cu sindrom premenstrual?

— N-o lua în nume de rău, de cele mai multe ori nimeni nu pricepe jignirile Juliei. Zice chestii pe un ton răutăcios, e un talent al ei. Și sunt sigură că tu și Anna-Lena n-aveți de gând să divorțați.

Roger se holbă la ea, cu ochii mai mari decât urechile:

— Cine a zis ceva de vreun *divorț*?

Ro începu să tușească, scuișând coji de lămâie. Undeva, în acea parte a creierului ei care controlează logica și rațiunea, mii de impulsuri nervoase țopăiau și urlau: „TACI! ACUM!” Cu toate astea, Ro se trezi zicând:

— Nimeni, chiar nimeni n-a zis nimic despre vreun *divorț*! Sunt sigură că se rezolvă. Da' dacă *nu* se rezolvă, mi se pare foarte romantic când se despart oameni mai în vârstă. Mă bucur când văd pensionari care încă se gândesc că mai au timp să găsească pe altcineva de care să se îndrăgostească, e așa de frumos!

Roger își încrucișă brațele. Cu buzele abia întredeschise, spuse:

— Mersi, paiața dracu'! Ești ca o carte din aia de auto-ajutorare, doar că invers.

Impulsurile nervoase din creier reușiră, în cele din urmă, s-o prindă pe Ro de limbă. Încuviință și, înghițind în sec, se scuza:

— *Sorry*! Vorbesc prea mult, Julia îmi zice mereu. Zice că sunt atât de optimistă, încât sunt în stare să deprim lumea. Că

întotdeauna eu văd jumătatea plină a paharului, dar că asta e suficient să facă pe cineva să se înece și...

— Mda, greu de imaginat de ce-ți zice așa ceva! pufni Roger.

Ro răspunse abătută:

— Sau... obișnuia să-mi zică... De când a rămas însărcinată suntem așa de serioase. Că toți părinții sunt serioși și încercăm și noi să intrăm în rândul lumii. Uneori simt că nu sunt pregătită pentru atâta responsabilitate. Uneori mi se pare că și telefonul vrea prea mult de la mine, când cere să-i fie actualizat vreun program și atunci țip: MĂ SUFOCI! Și la copii nu poți să ții așa. Iar copiii au nevoie să fie actualizați tot timpul, că sunt în stare să crape și dacă doar trec strada sau mănâncă o alună! Și mi-am scăpat telefonul de trei ori doar azi, eu nu știu dacă sunt pregătită să am grijă de o ființă umană!

Roger întrebă înțelegător:

— Și cât de gravidă e? Julia, adică.

Ro se luminează la față pe loc.

— Foarte! Se poate întâmpla oricând!

Sprâncenele lui Roger zvâcniră spasmodic. Apoi adăugă, aproape la fel de binevoitor:

— Aha! auzi, dacă *nu* vrei să cumperi apartamentul, te-aș sfătui să nu riști să nască aici. Că atunci o să aibă valoare sentimentală pentru ea. Și mai crește și prețul pe metru pătrat ceva de groază!

Ro poate că ar fi trebuit să se supere la asemenea vorbe, dar, de fapt, păru că s-a întristat.

— O să mă gândesc.

De la celălalt capăt de bancă, spărgătorul oftă și spuse cu resemnare:

— Poate că totuși am făcut ceva bun pe ziua de azi? Toată drama asta cu luarea de ostatici pesemne că scade prețul pe metru pătrat, nu?

Roger pufni disprețuitor:

— Ba din contră! Agentă aia imobiliară sigur scrie mare în următorul anunț: „Bine cunoscut de la TV!” și-atunci e și mai rău!

— Iartă-mă! murmură spărgătorul.

Ro se sprijini cu spatele de perete, molfăindu-și lămâia, cu tot cu coajă. Spărgătorul o privi admirativ.

— N-am văzut în viața mea pe cineva mâncând lămâie așa, cu totul. E bună?

— Deloc! recunosc Ro.

— E bună împotriva scorbutului. Odinioară marinarii mâncau lămâi pe corabie, o informă Roger.

— Ai fost marinar? întrebă Ro.

— Nu, da' mă uit mult la televizor, răspunse Roger. Ro încuviință gânditoare, așteptând, poate, ca vreunul dintre ei să o întrebe ceva și, cum niciunul nu se sinchisi, spuse fără ocolișuri:

— Sinceră să fiu, eu nu vreau să cumpăr apartamentul ăsta până nu-l vede taică-miu și zice dacă e OK. Că tata a verificat tot ce am cumpărat vreodată și mi-a zis dacă e OK, înainte să iau vreo decizie. Că tata știe tot, gen.

— Și când vine? întrebă Roger suspicios.

Apoi scoase un carnețel și un creion pe care scria IKEA și începu să scrijelească febril cifre și ipoteze cu prețuri pe metru pătrat. Într-o coloană a unui tabel își notă toți factorii de risc care puteau crește prețul apartamentului: naștere, crimă (dacă se dă la TV), stockholmmezi. Într-o altă coloană scrisese factorii care puteau scădea prețul: umezeală, mucegai, nevoia de renovare.

— Nu vine, spuse Ro, apoi continuă, mai mult oftând decât vorbind: E bolnav. Demență senilă. E internat la un azil. Urăsc că se zice că e „internat” și nu că locuiește acolo. Nu i-ar fi plăcut defel casa aia, că totul e stricat și robinetele curg, aparatele de aer condiționat fac zgomot, cârligele ferestrelor sunt slăbite și nimeni nu repară nimic. Tata repara tot. Și știa răspunsul la orice. N-aveam curaj nici să cumpăr un carton de ouă cu data de expirare prea aproape fără să-l sun să-l întreb dacă e OK.

— Îmi pare foarte rău să aud asta, spuse spărgătorul.

— Mulțumesc, șopti Ro. Da' e OK... Ouăle țin mai mult decât crede lumea, așa zice tata.

Roger scrisese *demență senilă* în tabel și se întristă când își dădu seama că asta nu-l bucura deloc. Nu mai conta cine erau ceilalți posibili cumpărători, dacă nu o avea pe Anna-Lena. Așa că puse carnețelul și creionul înapoi în buzunar. Apoi mormăi:

— E adevărat! Politicienii manipulează piața, ca să mâncăm noi ouăle mai repede.

Văzuse asta la televizor, într-un documentar difuzat imediat după cel cu rechinii. Roger nu prea era interesat de ouă, dar uneori se uita la televizor până târziu, după ce Anna-Lena adormea, pentru că nu voia ca ea să se trezească și să-și mute capul de pe umărul lui.

Ro își frământa degetele, căci Ro e una dintre aceia care au sentimentele în vârful degetelor, și spuse:

— Nu i-ar fi plăcut caloriferul de la azil lui tata. Că sunt din alea moderne, care reglează automat temperatura din casă în funcție de aia de afară, să nu trebuiască să-ți bați capul singur.

— Pfff! sări Roger, ca și cum era unul dintre cei care cred cu putere că trebuie să poți să decizi singur ce temperatură vrei în casă.

Ro zâmbi vag.

— Da' tata o iubește pe Julia. Doamne, ce o mai iubește! A fost așa de mândru că m-am căsătorit cu ea! Zice mereu: „Fata asta e grozavă!”, continuă ea, apoi izbucni brusc: O să fiu un părinte oribil!

— Nu, nici gând! o consolă spărgătorul.

Dar Ro nu se lăsă:

— Ba da, pe bune! Nu știu nimic despre copii. Odată am avut grijă de copilul vărului meu și nu voia să mănânce. Se văita tot timpul că-l doare burta. Așa că i-am zis că-l doare fiindcă îi cresc aripile și că toți copiii care nu mănâncă se transformă în fluturi.

— Ce drăguț! spuse spărgătorul zâmbind.

— Bine, dup-aia s-a dovedit că avea apendicită acută, adăugă Ro.

— Aoleu! spuse spărgătorul, fără să mai zâmbească.

— Păi eu ce ziceam? Nu știu nimic! Taică-miu o să moară și eu o să am un copil și voiam să fiu un părinte ca el și n-am apucat să-l întreb cum se face. Că trebuie să știi o groază de chestii când ești părinte. Și Jullan mă pune să HOTĂRĂSC eu tot timpul, dar eu nu pot să hotărăsc nici dacă... să cumpăr ouă. N-o să mă descurc! Jullan zice că găsesc ceva în neregulă la toate apartamentele intenționat, doar fiindcă mi-e frică să... nu știu. Doar fiindcă mi-e frică!

•

Lipit și el de perete, Roger se scobea sub unghia degetului mare cu vârful creionului IKEA. Înțelegea chiar foarte bine de ce se temea Ro: să cumpere un apartament fără nicio hibă și să fie

nevoită să recunoască apoi că, de fapt, ea era problema. Lui Roger nu-i fusese deloc greu să recunoască asta în sinea lui în ultimii ani, doar că nu era în stare s-o spună cu voce tare, fiindcă era nespus de mânios. Oamenii ajung atât de ranchiunoși din cauza a ceea ce bătrânețea le răpește – capacitatea de a fi utili sau, cel puțin, pe aceea de a pretinde că le place ceea ce fac. Anna-Lena îl citise cât se poate de bine, era conștient de asta. Anna-Lena știa prea bine că el nu mai avea nimic să-i ofere. Simțea că, pentru ea, căsnicia lor devenise doar admirație prefăcută și împielițați de iepuri ascunși în baie. Un apartament în plus sau în minus, ce mai conta? Așa că Roger se scobi sub unghie cu creionul IKEA până când vârful se rupse, apoi își dresă scurt glasul și îi dădu lui Ro cel mai de preț cadou la care se putu gândi:

— Ar trebui să cumpărați apartamentul ăsta, tu și nevastă-ta. N-are niciun cusur. Și nu trebuie să faceți nici mari renovări. Nici pic de umezeală sau mucegai, baia e într-o stare excelentă, iar asociația de locatari are plățile la zi. Sunt câteva plinte desprinse, dar se rezolvă, spuse el.

— Nici plinte nu știu să repar, șopti Ro.

Roger tăcu îndelung, îndelung, până când rosti trei dintre cele mai grele cuvinte pe care un bărbat mai în vârstă i le poate spune unei femei mai tinere:

— Te descurci tu.

CAPITOLUL 40

Jim își ia o cafea din bucătăria secției de poliție, dar nu apucă să o bea, căci Jack vine în goană de la audierea lui Roger și strigă:

— Trebuie să mergem înapoi la apartament! Știu unde se ascunde spărgătorul! În perete!

Jim nu pricepe ce Doamne iartă-mă mai înseamnă asta, dar îl urmează. Pleacă de la secție, se urcă în mașină și se întorc la locul faptei, cu mari speranțe că totul se va lămuri de îndată ce vor intra în apartament, că vor descoperi că au scăpat din vedere ceva evident, că vor găsi răspunsul înainte să ajungă stockholmezii acolo și își vor recăpăta respectul de sine.

Și au dreptate, în parte, bineînțeles. Chiar au scăpat din vedere ceva evident.

•

În hol, un polițist tânăr stă de pază, ca să împiedice reporterii sau vreun alt băgăreț curios să intre în apartament. Jack și Jim îl cunosc, firește, orașul ăsta e prea mic ca să nu-l știe. Și, dacă uneori se glumește pe seama unor polițiști tineri care „nu-s tocmai cele mai ascuțite cuțite din sertar”, ei, bine, polițistul ăsta nici măcar nu e în sertar, ca să zicem așa. Nu bagă de seamă că Jim și Jack trec pe lângă el și intră în apartament. Cei doi se privesc nemulțumiți.

— Eu pe ăsta nu l-aș lăsa să păzească niciun loc al faptei, dacă ar fi după mine, mormăie Jack.

— Eu pe ăsta nu l-aș lăsa să-mi păzească nici berea până mă duc să mă ușurez! mormăie Jim, la rându-i, fără să se sinchisească să explice care situație ar fi mai gravă.

Dar e întotdeauna lipsă de personal înainte de Anul Nou, așa că nu-și permit luxul să-și aleagă colegii.

Se împart, fiecare caută în altă parte. Jack ciocănește toți pereții, mai întâi cu încheieturile degetelor, apoi cu lanterna de buzunar. Jim încearcă să pară că și el știe ce are de tăcut și atunci ridică un pic canapeaua, să vadă dacă nu se ascunde careva acolo. Pe măsuta din sufragerie sunt cutii de pizza, așa

că Jim se uită să vadă dacă a rămas ceva. Lui Jack i se umflă nările de nervi când îl vede.

— Pe bune, tată, adică dacă găseai resturi, chiar aveai de gând să le mănânci? Pizza asta a zăcut aici toată ziua!

Jim dă jignit drumul capacului cutiei și mormăie:

— Pizza ține...

— Ca o capră care caută prin gunoaie, serios! îl bodogănește Jack.

Continuă să ciocănească cu grijă pereții, mai întâi tare, apoi mai încet, mai întâi plin de speranță, apoi din ce în ce mai disperat. Palmele caută pe tapet așa cum primele priviri caută cheile după ce ți-au scăpat într-un lac. Pojghița de încredere i se crapă cu fiecare ciocănit și deznădejdea reprimată toată ziua răzbate prin toți porii.

— Fir-ar să fie! M-am înșelat. Nicio șansă să fie aici!

Jack se uită lung la porțiunea din perete unde ar trebui să se afle spațiul despre care vorbea Roger. Dar nu pare să fi fost niciun gol în perete. Ca spărgătorul să fie înăuntru ar fi trebuit spart peretele, apoi zidit omul în perete, după care zugrăvit frumos totul la loc. N-ar fi avut nimeni timp. Jack debitează o serie de înjurături combinând organe sexuale și animale de pe lângă casa omului. Spatele îi pârâie când se sprijină descurajat de perete. Jim vede sentimentul eșecului pe chipul fiului, distanța tot mai mică dintre urechi și umeri, așa că încearcă, cu toată grija de părinte, să-l încurajeze:

— În garderobă?

— E prea mică! răspunde Jack tăios.

— Doar pe hârtie. Din câte zice doamna aceea, Estelle, e, de fapt, un dressing, că are intrare separată...

— Ce?

— Așa a zis. N-am scris în procesul verbal de la audiere?

— Și de ce n-ai zis nimic? izbucnește Jack, îndreptându-se într-acolo.

— N-am știut că e important, se apără Jim.

*

Când Jack bagă capul pe ușa garderobei și caută întrerupătorul, se lovește cu fruntea de un umerăș, în același loc unde are deja un cucui mare. Îl doare așa de tare, încât, de furie, îi trage un pumn umerășului. Așa că acum îl dor și

degetele. Dar Jim are dreptate, e o garderobă mai mare decât reiese din planul cadastral.

CAPITOLUL 41

Cineva bătea la ușa garderobei.

•

Cioc, cioc, cioc.

•

— Intră! spuse Anna-Lena, plină de speranță.

Speranța i se spulberă, nu era Roger.

— Pot să intru? întrebă Julia blând.

— De ce? întrebă Anna-Lena, ferindu-și chipul, căci, pentru ea, plânsul era ceva mai personal chiar și decât mersul la toaletă.

Julia ridică din umeri.

— M-am săturat de toți! Și pare că și tu la fel, poate că avem ceva în comun.

Anna-Lena fu nevoită să recunoască în sinea ei că nu mai avusese nimic în comun cu nimeni, în afară de Roger, de multă vreme, și că nu i-ar plăcea. Încuviință tăcută, așezată pe un taburet, sub bara plină ochi cu costume bărbățești vechi, puse pe umerase.

— Scuză-mă că plâng. Știu că am greșit, șopti ea.

Julia se uită în jur, căutând ceva pe care să se așeze. În fundul garderobei, găsi o scară de metal și se așeză pe treapta cea mai de jos. Apoi spuse:

— Când am rămas gravidă, primul lucru pe care mi l-a zis mama a fost: „Acum trebuie să-nveți să plângi în garderobă, Jullan, că sperii copiii dacă plângi în fața lor!”

Anna-Lena își șterse lacrimile și își iți capul dintre costume:

— Țsta a fost *primul* lucru pe care ți l-a zis?

— Am fost un copil-problemă, așa că dispoziția ei era așa, mai aparte, zâmbi Julia.

Anna-Lena zâmbi și ea slab. Arătă grijulie spre burta Juliei:

— Te simți bine? Și tu și... bebele?

— Da, da, mulțumesc. Fac pipi de treizeci și cinci de ori pe zi, urăsc șosetele și am ajuns să cred că teroriștii care trimit amenințări cu bomba în transportul în comun sunt, de fapt, doar gravide care simt cum MIROS oamenii în autobuz. Fiindcă miros rău de tot! Poți să crezi că ieri, alaltăieri s-a așezat lângă mine

unul care mâncase salam. Salam, auzi! Dar da, mulțumesc, ne simțim bine și eu, și bebele!

— Groaznic să fii luată ostatic când mai ești și gravidă, spuse Anna-Lena cu blândețe.

— Aș, e la fel de groaznic și pentru tine. Eu doar am ceva mai mult de cărat.

— Ți-e frică rău?

Julia dădu liniștită din cap că nu.

— Nu, chiar nu. Nici pistolul nu cred că e adevărat, drept să-ți spun!

— Nici eu nu cred, încuviință Anna-Lena, deși habar n-avea.

— Vine imediat poliția, trebuie doar să fim calmi! o asigură Julia.

— Sper, zise Anna-Lena.

— Eu zic că-i e mai frică decât nouă!

— Să știi că ai dreptate!

— Tu cum te simți?

— Nu... nu prea știu. L-am rănit tare pe Roger!

— Aș, ceva îmi spune că tu ai îndurat destule rahaturi din partea lui de-a lungul anilor și că sunteți chit.

— Nu-l cunoști pe Roger! E mai sensibil decât crede lumea. Doar că ține la principii.

— Sensibil și principial, am mai auzit eu de-ăștia, încuviință Julia, gândindu-se că era o descriere bună pentru toți bărbații din istorie care porniseră vreodată un război.

— Odată, un tânăr cu barbă neagră l-a rugat pe Roger să-i dea locul de parcare dacă tot plecăm și atunci Roger a așteptat douăzeci de minute înainte să elibereze locul. Din principiu!

— Șarmant, spuse Julia.

— Nu-l cunoști! insistă Anna-Lena, cu chipul strălucind.

— Cu tot respectul cuvenit, Anna-Lena, dacă Roger ar fi atât de sensibil cum spui tu că e, atunci s-ar fi băgat el în dressing să plângă.

— E sensibil... în sinea lui. Dar nu pot să pricep cum de... când l-a văzut pe Lennart s-a gândit imediat că avem o... *relație*. Cum să creadă așa ceva despre mine?

Julia caută o altă poziție, cât de cât mai comodă și își văzu chipul răsfrânt în metalul scării. Nu era deloc flatant ce vedea.

— Dacă Roger crede că-l înșeli, e problema lui, nu a ta.

Anna-Lena își ținea mâinile strâns pe coapse, ca să nu-i mai tremure. Privirea îi rămăsese fixată într-un punct.

— Nu-l cunoști pe Roger!

— Cunosci destui ca el.

Bărbia Annei-Lena se clătină ușor într-o parte și în cealaltă.

— A așteptat douăzeci de minute din principiu, înainte să mute mașina. Pentru că dimineață, la știri, a fost un tip, un politician, care a zis să nu-i mai ajutăm pe imigranți. Că vin aici și li se pare că totul li se cuvine și că așa nu poate funcționa o societate. Și a înjurat o grămadă și a zis că sunt toți la fel. Iar Roger a votat cu partidul în care e tipul ăsta, știi? Roger are păreri foarte hotărâte despre economie și acciza pe carburant și chestii de-astea și nu-i place când vin stockholmezii și decid ei cum să-și ducă traiul cei din afara Stockholmului. Și-atunci poate deveni foarte sensibil. Uneori se exprimă el așa mai grosolan, da, dar are principii, nimeni nu poate să spună că Roger n-are principii. Ei, și-n ziua aia, când a vorbit politicianul la televizor, eram la un mall, chiar înainte de Crăciun, și parcare era plină de mașini care căutau un loc când să plecăm. Cozi lungi, lungi de tot, știi? Și tânărul acela cu barbă neagră ne-a văzut că dăm să ieșim și s-a apropiat de mașina noastră și ne-a întrebat dacă plecăm și, dacă da, dacă Roger putea să-i dea locul de parcare cu pricina.

La care Julia se pregăti să se ridice și să facă din garderoba cu intrare separată una cu ieșire separată.

— Știi ceva, Anna-Lena? Nu cred că am chef să aud finalul poveștii ăsteia...

Anna-Lena dădu înțelegătoare din cap, căci în mod cert nu era prima dată când cineva nu voia să-i asculte poveștile. Dar, cum era atât de obișnuită să gândească mereu cu voce tare, termină totuși de povestit:

— Erau atât de multe mașini la coadă, încât i-a luat tânărului douăzeci de minute să ajungă cu mașina unde eram noi parcați. Iar Roger a refuzat să scoată mașina până n-a ajuns omul înapoi. Avea și doi copii cu el, tânărul, eu n-am văzut, dar a văzut Roger. Și când am plecat de-acolo, i-am zis lui Roger că sunt mândră de el și el a zis că asta nu înseamnă că și-a schimbat părerile despre economie, accize sau stockholmezi. A zis că și-a dat seama că, în ochii tânărului aceluia, el și politicianul de la televizor arătau exact la fel, fiindcă sunt de

aceeași vârstă și au ochii de aceeași culoare. Și de-aia Roger n-a vrut ca tânărul cu barbă neagră să creadă că asta înseamnă că el este exact ca politicianul ăla!

•
Anna-Lena își șterse nasul cu mâneca unui sacou din garderobă. Și își dori să fi fost al lui Roger.

•
Mai trebuie spus că, în timp ce Anna-Lena povestea istorioara asta, Julia încerca să se ridice de pe scară să plece, o manevră care i-a luat ceva timp. Și dură la fel de mult să se așeze la loc când auzi finalul. Abia după aceea, Julia deschise gura – mai întâi tuși, cu răsuflarea întretăiată de efort, apoi izbucni în râs:

— N-am mai auzit de mult ceva atât de frumos și de țicnit, Anna-Lena!

Anna-Lena strâmbă jenată din nas.

— Ne certăm mult pe politică, eu și Roger, că avem păreri foarte diferite, dar se zice... *eu* zic că oamenii se pot înțelege și fără să fie de acord unii cu alții, nu? Știu că lumea crede că Roger e un nemernic, dar nu e mereu nemernic exact așa cum crede lumea.

Julia recunosc:

— Eu și Ro votăm cu partide diferite.

Mai vru să adauge că asta era din cauză că Ro gândea ca o hipiotă nebună când era vorba despre politică, dar asemenea chestii nu le descoperi decât după câteva luni de relație, însă se abținu. Fiindcă poți să iubești pe cineva în ciuda a ceea ce este.

Anna-Lena își șterse iar fata cu mâneca sacoului.

— N-ar fi trebuit să fac lucruri pe la spatele lui! Roger era foarte bun la slujbă, ar fi trebuit să fie șef, dar n-a avut șansa. Și se supără așa de tare când nu... câștigă. Voiam doar să se simtă ca un învingător. De-aia am sunat la *Lennart Fără Frontiere* și mi-am zis că încerc doar o dată, dar... cu fiecare dată, e tot mai ușor. Te iluzionezi că... Eh, tu ești tânără, ți-e greu să-nțelegi, dar... minciuna devine mai ușoară cu fiecare încercare. Mi-am zis că o fac de dragul lui Roger, dar a fost de dragul meu. Am mobilat atâtea apartamente ca să le fac să arate exact cum trebuie să arate un cămin adevărat, astfel încât oricine ar veni la vizionare să gândească: „Ooo, aici mi-ar plăcea să locuiesc!”, dar acum îmi doresc să fiu și eu una care să poată zice asta. Să fiu din nou cineva care locuiește undeva. Eu și Roger n-am mai

locuit undeva de atâta vreme. Doar am... trecut prin diverse case.

— De cât timp sunteți împreună?

— De când aveam eu nouăsprezece ani.

Julia cântărește îndelung întrebarea, apoi spune:

— Cum reușiți?

Anna-Lena răspunde fără să șovăie:

— Îl iubești pe celălalt până când nu mai puteți trăi unul fără altul. Pe urmă, nici când nu mai iubești o vreme, tot nu mai poți trăi... fără celălalt.

Julia tace preț de câteva minute. Mama ei trăia singură, dar părinții lui Ro erau căsătoriți de patruzeci de ani. Oricât o iubea Julia pe Ro, gândul ăsta o speria uneori. Patruzeci de ani. Cum să ai putere să iubești atâta amar de vreme? Arătând cu un gest scurt spre pereții garderobei, zâmbi și îi spuse Annei-Lena:

— Nevastă-mea mă înnebunește. Vrea să facă vin și să matureze brânză aici, în dressing.

Anna-Lena scoase capul, cu dâre albe de lacrimi pe obraji, dintre două perechi de pantaloni cu dungi tot albe și răspunse, cu aerul că dezvăluie un secret jenant:

— Uneori și Roger mă scoate din minți. Folosește föhnul să se usuce la... înțelegi tu... pe sub prosop. Nu se poate folosi... acolo. Când văd, îmi vine să țip la el!

Julia se cutremură.

— Bleah! Și Ro face exact ca el! E așa de dezgustător că-mi vine să vomit.

Anna-Lena își mușcă buza.

— Trebuie să recunosc că nu m-am gândit niciodată că și voi aveți probleme dintr-astea. Mi-am imaginat mereu că e mai ușor dacă trăiești cu o... femeie.

Julia izbucni în hohote de râs.

— Nu te îndrăgostești de un sex, Anna-Lena. Te îndrăgostești de un idiot sau o idioată.

Anna-Lena râse și ea, mult mai zgomotos decât era obișnuită. Apoi se priviră una pe cealaltă. Anna-Lena avea dublul vârstei Juliei, dar, în clipele acelea, aveau totul în comun. Amândouă erau căsătorite cu idiști care nu pricepeau diferența dintre păr și... păr. Anna-Lena zâmbi cu privirea pe burta Juliei.

— Când e termenul?

— Eu una sunt gata ACUM! M-auzi, extraterestrele? răspunse Julia, jumătate pentru Anna-Lena, jumătate pentru micul ei extraterestru.

Anna-Lena nu părea să știe ce e un extraterestru, dar închise ochii și spuse:

— Avem un băiat și o fată. Sunt de vârsta ta. Dar nu vor să aibă copii. Roger nu s-a împăcat deloc cu ideea. Poate că n-ai cum să pricepi dacă îl întâlnești în treacăt, dacă nu-l cunoști, dar ar fi un bunic foarte bun, de i s-ar da șansa.

— Bine, dar mai e timp, nu? întrebă Julia, mai mult din cauză că, dacă Anna-Lena avea copii de vârsta ei, nu voia să se simtă prea bătrână ca să fie mamă.

Anna-Lena dădu tristă din cap.

— Nu. Au hotărât deja. Fiecare face cum vrea, firește... Așa e acum. Fiică-mea zice că Pământul e suprapopulat și că are anxietate climatică. Nu știu de ce n-ajunge anxietatea obișnuită. Musai să fie una nouă?

— De-asta nu vrea copii?

— Da. Așa zice. Sau n-am înțeles eu bine. Poate că-i mai bine pentru mediul înconjurător dacă sunt mai puțini oameni, nu știu. Tot ce-mi doresc e ca Roger să se simtă din nou important.

Julia nu părea să înțeleagă logica spuselor ei.

— Adică nepoții l-ar face să se simtă important?

Anna-Lena schiță un zâmbet.

— Ai ținut vreodată de mână un copil de trei ani, în drum spre casă de la grădiniță?

— Nu.

— Niciodată nu ești mai important ca atunci!

•

Tăcură amândouă, tremurând ușor din cauza curentului de aer care răzbătea în garderobă, dar niciuna, nici cealaltă nu se întrebă de unde venea.

CAPITOLUL 42

Estelle ieși neauzită în hol – trupul ei bătrân devenise atât de ușor în ultimii ani, încât ar fi putut fi un vânător desăvârșit, dacă n-ar fi vorbit atât de mult. Se uită blajin pe rând la Roger, la Ro și la spărgător și, cum nimeni nu păru să bage de seamă prezența ei, își drese ușor glasul și întrebă:

— Îmi permiteți să-ntreb dacă vă e cumva foame? E mâncare în congelator, aș putea încropi ceva. Adică vreau să zic că sigur e mâncare. În bucătărie. De obicei oamenii au ceva de mâncare în bucătărie.

Estelle nu știa un mod mai bun de a-și arăta grija față de alții decât întrebându-i dacă le era foame. Spărgătorul zâmbi amar, dar cu recunoștință.

— N-ar fi rău ceva de mâncare, mulțumesc, dar nu vreau să deranjez.

Ro, din contră, încuviință exaltată, din niciun alt motiv decât acela că-i era atât de foame, de ar fi fost în stare să mănânce lămâi verzi cu tot cu coajă.

— Ce-ar fi să comandăm pizza? zise ea.

Gândul o entuziasma atât de tare, încât îi dădu un cot lui Roger, care părea adâncit în gânduri. Ridică privirea.

— Ce-i?

— Pizza! repetă Ro.

— Pizza? La ora asta? pufni Roger, uitându-se la ceas.

Spărgătorul, care tocmai realizează ceva, oftă:

— Nu. Că n-am bani nici să plătesc pizza. Nici ostatici nu pot să iau fără să-i las să moară de foame...

Roger își încrucișă atunci brațele și se uită fix la spărgător – pentru prima oară nu acuzator, ci mai degrabă curios.

— Pot să te-ntreb ce plan ai? Cum te gândești să scapi de aici?

Spărgătorul clipi des și spuse fără ocolișuri:

— Nu știu. Nu m-am gândit prea departe. Am încercat doar... Am nevoie de bani pentru chirie, fiindcă sunt în divorț și avocatul a zis că dacă n-am o locuință o să-mi ia copiii. Fetițele

mele. O poveste lungă, n-are rost să vă încarc cu... lertare, mai bine o las baltă! Îmi dau și eu seama!

— Dacă ne lași baltă acum și ieși pe stradă, e posibil să te omoare poliția, zise Ro, deloc încurajator.

— Vai de mine, cum să spui așa ceva! zise Estelle.

— S-ar putea să aibă dreptate, că pe ăia pe care îi consideră înarmați și periculoși îi împușcă din prima! Întări Roger.

Cagula se umezi în jurul ochilor.

— Nici măcar nu-i un pistol adevărat.

— Mda, nu prea pare adevărat, fu de acord Roger, bazându-se pe lipsa lui totală de experiență în materie.

Spărgătorul șopti:

— O idee proastă. O singură idee proastă. N-am niciun plan. Dacă vor să mă-mpuște, n-au decât să mă-mpuște. Oricum nu sunt în stare să fac nimic ca lumea!

Apoi se ridică degrabă și porni cu avânt spre ușa de la intrare.

Ro fu cea care îi tăie calea. În parte pentru că spărgătorul le vorbise despre copiii săi, bineînțeles, dar și pentru că Ro, fix în acea fază din viața ei, înțelegea foarte bine sentimentul de a nu fi în stare să faci nimic ca lumea. (Bine, în parte și pentru că lui Ro îi place pizza mult, mult, mult de tot.) Așa că izbucni:

— Alo? Renunți ACUM după toată tărășenia asta? Stai măcar să comandăm pizza! În filmele cu luări de ostatici, poliția trimite întotdeauna pizza. Gratis!

Estelle își încrucișa mâinile în poală și zise:

— N-am nimic împotrivă. Credeți că vine cu salata din aia bună lângă?

Roger mormăi, fără să ridice privirea:

— Gratis? Serios?

— Serios ca pietrele la rinichi! Îl asigură Ro. Ostaticii primesc *întotdeauna* pizza în filme! Trebuie doar să ne gândim cum să contactăm poliția, ca să comandăm!

Roger fixă podeaua cu privirea vreme îndelungată. Apoi trase cu coada ochiului spre ușa închisă a garderobei din celălalt capăt al apartamentului, încercând să o simtă pe Anna-Lena dincolo de ușă. Pielea de sub ochi îi tresărea spasmodic. Apoi odată se hotărî, căci, după Roger, atâta gândit și răzgândit nu ducea niciodată la nimic bun. Își bătu ferm genunchii cu palmele și se ridică. Luă inițiativa. O febrilitate îi cuprinse tot trupul.

— OK! Mă ocup eu de pizza!

•

Roger mărșălui spre balcon. Estelle se strecură în bucătărie să aducă farfurii. Ro se duse spre garderobă să o întrebe pe Julia ce fel de pizza voia. Pe banca goală din holul pustiu, cu pistolul în mână, spărgătorul murmură în cagulă:

— Cei mai răi ostatici! Sunteți *cei mai răi* ostatici din câți ar putea să existe!

CAPITOLUL 43

Jack și Jim întorc garderoba cu susul în jos, dar nu găsesc nici urmă de spărgător. Cufărul din fundul încăperii e gol, cu excepția câtorva sticle de vin, mai mult sau mai puțin goale, ascunse de cine știe ce bețiv. Smulg de pe umerașe toate hainele, costume bărbătești și rochii care arată de parcă au fost toate croite înainte să se inventeze televizorul în culori, dar nu găsesc nimic. Jim asudă atât de tare în timpul căutărilor, încât nici nu bagă de seamă curentul rece din încăpere. Dar Jack se oprește brusc și adulmecă stresat aerul, ca un labrador la un festival de muzică.

— Miroase a țigări! constată el, masându-și cucuiul de pe frunte.

— Poate vreunul dintre cumpărători a tras un fum pe ascuns, e de înțeles, na, în situația aia, își dă cu părerea Jim.

— Bine, dar atunci ar fi mirosit MAI MULT a fum. În restul apartamentului nu miroase deloc, e ca și cum cineva a... aerisit aici?

— Cum să aerisești garderoba?!

Jack nu răspunde, ci cercetează metodic încăperea, căutând sursa curentului de aer pe care, mai întâi, crede că și l-a imaginat. Deodată apucă scara de metal care zace răsturnată pe podea, dă la o parte un maldăr de haine, se suie pe scară și începe să bată cu palma tavanul până când simte că peretele cedează într-un loc.

— E un soi de gură de aerisire veche aici!

Jim nu apucă să zică nimic. Jack a băgat deja capul prin gura de aerisire. Așa că își face de lucru scuturând sticlele de vin găsite în cufăr. Ia o înghițitură dintr-una care nu e chiar goală. Că și vinul ține, firește, ca și pizza.

Jack strigă dinăuntru:

— E un canal îngust, cred că din pod vine curentul.

— Un canal? Cât să se poată târî cineva prin el și să iasă în altă parte? întreabă Jim.

— Naiba știe, e foarte îngust, dar poate că o persoană mică de statură ar încă... stai așa...

— Vezi ceva?

— Încerc să luminez, să văd unde duce, dar e ceva aici, ceva... pufos.

— Pufos? repetă Jim neliniștit, gândindu-se la toate animalele pe care Jack sigur n-ar vrea să le găsească moarte într-un canal de aerisire.

Că lui Jack nu-i plac nici măcar animalele vii.

•

Jack înjură, apucă obiectul și îl aruncă spre Jim. E un cap de iepure.

CAPITOLUL 44

Roger se uită la polițiști, peste balustrada balconului, își luă avânt și strigă:

— Vrem mâncare!

— Salvare? Sunteți răniți? strigă înapoi unul dintre polițiști.

Polițistul, pe nume Jim, nu auzea prea bine și nu avea prea multă experiență în situații cu luare de ostatici. De fapt n-avea deloc experiență, dacă e s-o spunem pe-aia dreaptă.

— Nu! Înfometați! țipă Roger.

— Încoronați? urlă mirat polițistul.

Lângă el, un alt polițist mai tânăr încerca să-l facă să tacă, să poată auzi ce striga Roger, dar polițistul în vârstă nu-l auzi, bineînțeles.

— NU! PIZZA! strigă Roger, dar, întrucât avea câte un ghemotoc de vată înfipt în fiecare nară, cuvintele lui aduceau mai mult a „mița”.

— MIȚA? MIȚA E RĂNITĂ? zbieră polițistul mai bătrân.

— DA' CHIAR N-ASCULTAȚI?

— ÎNȚEPAȚI?

— TATĂ, TACI ODATA S-AUD CE ZICE! urlă și polițistul mai tânăr către polițistul mai bătrân.

Dar Roger plecase deja de pe balcon, de-a dreptul frustrat. Nu mai înjurase așa de când o nenorocită de organizație făcuse o campanie și schimbase numele prăjiturii lui favorite fiindcă numele vechi era considerat jignitor sau așa ceva. Mărșălui înapoi în apartament, gesticulând cu carnețelul și creionul IKEA.

— Facem o listă și le-o aruncăm! îi anunță el. Care ce pizza vrea? Hai, pe rând! Zi! îi ordonă el spărgătorului.

— Eu? Nu contează, de care o fi! chițăi jalnic spărgătorul.

— Auzi, ai muștar pe sinapse sau ce? Hotărăște și tu o dată în viață, altfel n-o să te respecte nimeni! se răsti Zara de pe canapea (pe care se așezase după ce luase un prosop din baie și îl pusese între ea și husa canapelei, că Dumnezeu știe ce indivizi din clasa de mijloc or fi stat acolo înainte).

— Nu pot să mă hotărăsc! Îngăimă spărgătorul, iar acestea erau, probabil, cele mai sincere cuvinte care îi ieșiseră din gură în ziua aceea.

Când ești copil, tânjești să fii om mare și să decizi singur totul, dar când ajungi la maturitate, îți dai seama că asta e partea cea mai grea. Că trebuie să ai tot timpul opinii, să decizi cu ce partid să votezi și ce tapet îți place, ce preferințe sexuale ai și care iaurt îți reflectă cel mai bine personalitatea. Să alegi și să fii ales de alții, clipă de clipă, tot timpul. „Cel mai rău lucru într-un divorț e că, fix când credeai că ai terminat deja cu multe dintre alegeri, trebuie s-o iei de la capăt. Și doar aveam tapet și un serviciu de douăsprezece persoane, mobila de pe balcon era aproape nouă și copiii urmau să învețe să înoate. Aveam o viață împreună, n-ajungea?” se gândi spărgătorul. Ajunsese în punctul acela din viață când vrei ca totul să fie... gata. Când nu mai vrei să explorezi iar terenuri necunoscute și să încerci să afli iar cine ești. Încercă să-și facă ordine printre atâtea gânduri, dar n-apucă, bineînțeles, căci Zara avea noi instrucțiuni:

— Trebuie să vii cu revendicări!

Roger întări:

— Are dreptate, să știi! Altfel, polițiștii se agită și încep să tragă. Am văzut eu un documentar despre asta. Dacă ai luat ostatici, trebuie să le zici ce vrei, ca să poată începe negocierile.

Cu un aer nefericit, spărgătorul răspunse cu sinceritate:

— Vreau acasă la copiii mei!

Roger cugetă îndelung, apoi zise:

— Hai că te trec cu o Capricciosa, că aia îi place oricui! Următorul! Ce pizza?

Se uită la Zara, care părea a fi în stare de șoc.

— Eu? Eu nu mănânc pizza, draguță!

Când ieșea la restaurant, Zara comanda întotdeauna crustacee și avea grijă să ceară să-i fie servite cu tot cu carapace, fiindcă astfel era sigură că personalul din bucătărie nu i-a atins mâncarea. Dacă restaurantul nu avea crustacee, Zara comanda ouă fierte. Ura fructele de pădure, dar aprecia bananele și nucile de cocos. Pentru Zara, ladul era un loc unde diavolul le servea damnaților un bufet deschis în fiecare zi, iar ea era nevoită să stea la coadă în spatele unuia care era răcit.

— Toată lumea mănâncă pizza! E gratis! țin Roger să o lămurească, fonfăind din cauza ghemotoacelor de vată din nas.

Zara strâmbă din nas, iar restul feței i se schimonosi și el.

— Oamenii mănâncă pizza cu mâinile. Aceleași cu care și *renovează*!

Dar Roger nu se lăsă, bineînțeles. Studie geanta, pantofii și ceasul Zarei, apoi continuă să scrijelească în carnețel.

— Te trec cu cea mai scumpă, bine? Poate au ceva cu trufe, brânză mucegăită, foiță de aur sau vreun pui de broască țestoasă pe cale de dispariție. Vreo afurisită de Marinara de lux, na! Următorul!

Estelle, stresată că trebuia să se hotărască atât de repede, zise:

— Iau și eu ca Zara!

Roger miji sceptic ochii spre ea și scrise „Capricciosa” în carnețel.

Fu rândul lui Ro, ceea ce îi aduse pe chip o expresie pe care numai o mamă sau un producător de defibrilatoare ar putea-o aprecia:

— Pentru mine una cu carne de kebab și sos de usturoi! Cu mult sos. Și multă carne. Să fie ușor arsă. Stai să văd ce vrea Jullan!

Bătu iar în ușa garderobei.

— CE-Î? Țipă Julia dinăuntru.

— Comandăm pizza, te-ai hotărât? strigă Ro.

— VREAU O HAWAII FĂRĂ ANANAS ȘI FĂRĂ ȘUNCĂ, DA' CU BANANE ȘI ALUNE ÎN SCHIMB. ȘI ZI-LE SĂ N-O ARDĂ!

Ro trase atât de adânc aer în piept, că îi trosni coloana vertebrală. Se aplecă ușor spre ușă.

— Nu poți măcar o dată să iei și tu o pizza care e în meniu, iubito? O pizza obișnuită? Musai să sun eu mereu și să le dau instrucțiuni de parcă îndrum un orb să aterizeze un avion?

— ȘI CU MAI MULTĂ BRÂNZĂ DACĂ E DE CALITATE! ÎNTREABĂ-I DACĂ AU BRÂNZĂ BUNĂ!

— DE CE NU POȚI SĂ IEI UNA DIN MENIU CA ORICE OM NORMAL?

Julia ori n-a auzit ce a zis Ro, ori pur și simplu nu i-a păsat, cert e că Țipă în continuare din garderobă:

— ȘI MĂSLINE! DA' SĂ NU FIE DIN ALEA VERZI!

— Asta nu e Hawaii, murmură Ro foarte încet, ca pentru sine.

— BA E!

Roger făcu tot posibilul să noteze tot. Apoi ușa garderobei se deschise, Julia scoase capul și spuse brusc, cât se poate de prietenos:

— Anna-Lena vrea ce iei și tu, Roger.

Roger încuviință tăcut, cu ochii în carnețel. Fu nevoit să se ducă în bucătărie și să transcrie totul pe o foaie nouă, fiindcă pe cea dinainte nu mai putu scrie când se udă. Când Roger se întoarse în sufragerie, iepurele ridică respectuos mâna.

— Eu aș dori o... se auzi din capul de iepure.

— Capricciosa! îl întrerupse Roger.

Clipi des să-și alunge lacrimile și îi aruncă iepurelui o privire ca și cum voia să-l prevină că nu era cazul să fie vegetarian sau alte rahaturi din astea.

Așa că iepurele dădu ascultător din cap și șopti:

— Scot șunca, nu face nimic, nicio problemă!

Apoi Roger căută ceva suficient de greu de care să lege foaia de hârtie. În cele din urmă, privirea îi căzu pe un obiect ce părea a avea exact densitatea dorită.

•

Așa s-au petrecut lucrurile când polițiștii au auzit pe cineva strigând de la balcon, iar când s-au uitat în sus Jack a încasat o lămâie verde drept în cap. De la distanța aia, lămâia i-a făcut ditamai cucuiul. Dar e și ăsta un soi de „ascultat activ”.

CAPITOLUL 45

Jack nu reușește să intre decât pe jumătate în gura de aerisire din tavanul garderobei. Pe urmă, ca să-l ajute să iasă, Jim e nevoit să se urce pe scară și să-l tragă de picioare cu toată forța, ca pe un șoarece care s-a băgat într-o sticlă cu suc și, după ce a băut conținutul, s-a umflat și a rămas înțepenit. Când Jack reușește în sfârșit să iasă, cad amândoi grămadă – Jim cu un bubuit, Jack cu o bufnitură. Zac prăbușiți pe podea, printre confecții de damă din secolul trecut, în timp ce capul de iepure se rostogolește de câteva ori, sperînd de moarte motoceii de praf, care o iau la fugă. Jack se lansează într-o nouă demonstrație verbală a cunoștințelor sale despre anatomia animalelor din fauna de la țară, apoi se adună de pe jos și zice:

— Da, e un canal de aerisire acolo, sus, dar e sigilat la celălalt capăt. Fumul de țigară poate că iese, un om n-are cum, nicio șansă!

Jim pare supărat să audă asta, dar e mai mult din cauză că Jack e supărat. Tatăl mai rămâne o vreme în garderobă, după ce fiul iese în trombă, ca să-i lase timp să dea roată prin sufragerie și să termine de înjurat. Când iese în cele din urmă din garderobă, îl găsește pe Jack în picioare lângă șemineu, cufundat în gânduri.

— Crezi c-o fi fugit pe-acolo? întreabă Jim.

— Crezi că e Moș Crăciun? i-o întoarce Jack, cu atâta ciudă, că se căiește imediat.

Dar în șemineu e cenușă, încă ușor caldă – cineva a făcut focul de curând. Când Jack răscolește ușor cu lanterna de buzunar, găsește rămășițele unei cagule de spărgător. O ridică și o cercetează în lumină. Se uită la sângele de pe podea, la mobila din jur, încercând să combine indiciile, să rezolve odată misterul.

•

Între timp, Jim măsoară apartamentul cu pasul, aparent fără nicio intenție. Intră în bucătărie, deschide frigiderul (ceea ce dovedește că nu se plimba prin casă chiar fără intenție). Găsește salată din aceea pe care pizzeriile o dau gratis la orice

comandă, pusă într-un castron, acoperit grijuliu cu folie din plastic. Cine face așa ceva în timpul unei luări de ostatici? Și, încă și mai important, simte Jim, cine face asta cu *salata* de la pizzerie? Ce țcănit cu papilele gustative amputate se poate gândi: „ASTA o să fie bună și mâine?” Jim închide frigiderul și se întoarce în sufragerie. Jack e tot lângă șemineu, cu resturile cagulei în mână și umerii căzuți.

— Nu știu, tată, nu știu cum a putut să iasă din apartament, am încercat să mă gândesc din toate unghiurile posibile și imposibile și tot nu pricep...

Jack pare dintr-odată atât de trist, încât taică-su încearcă să-l îmbărbăteze, punându-i întrebări:

— Și sângele? Cum a putut să piardă atâta sânge și tot să...

Din hol, o voce îl întrerupe pe neașteptate. E polițistul care păzește intrarea în apartament:

— A, păi nu e sângele spărgătorului! spune el nepăsător, căutând ceva printre dinți.

— Despre ce vorbești? întreabă Jack.

— Șșșânșșefefușișă, spune polițistul, cu mâna băgată în gură până la cot, ca și cum sângele nu era deloc mai important decât suvenirul de la prânz rămas între dinți.

Mâna scoate o bucățică de nucă. Gura zâmbeste și se bucură.

— Poftim? întreabă Jim, pierzându-și răbdarea.

Polițistul arată jovial spre sângele de pe podea.

— Ziceam că-i sânge de recuzită. Uite cum se usucă! Sângele adevărat n-arată așa, zice el, încă ținând în mână bucățica de nucă, parcă nehotărât dacă să o arunce sau să o înrămeze drept amintire a acestei prestații personale deosebite.

— De unde știi? întreabă Jim.

— Mai fac pe magicianul în timpul liber. De fapt, sincer să fiu, fac pe *polițistul* în timpul liber!

Polițistul se așteaptă ca Jim și Jack să râdă, dar se dovedește că estimările lui au fost optimiste. Tușește ușor încurcat și adaugă:

— Mai fac și câte un spectacol pe ici, pe colo. Aziluri de bătrâni, chestii din astea. Și uneori mă prefac că mă tai și atunci folosesc sânge de recuzită. Sunt destul de bun, să știi. Dacă ai un pachet de cărți la tine, îți ar...

Cu mutra unuia care n-a avut un pachet de cărți la el în viața lui, Jack arată spre sângele de pe podea și întreabă:

— Ești foarte sigur că nu e sânge adevărat?

Polițistul încuviințează foarte sigur pe el.

Jack și Jim se privesc gânditori. Apoi își aprind lanternele, deși toate becurile din casă sunt aprinse și încep să cerceteze apartamentul centimetru cu centimetru. O dată, și încă o dată, și încă o dată. Se uită cu atenție peste tot, dar nu văd nimic. Pe masă, lângă cutiile cu pizza e un castron cu lămâi verzi. Toate paharele sunt așezate frumos pe suporturi, ca să nu păteze masa. Pe podea e marcat locul unde polițiștii au găsit pistolul. Iar lângă marcaj e o măsuță cu o mică veioză.

— Tată? Telefonul pe care i l-am trimis infractorului, unde l-am găsit când am intrat? întreabă Jack deodată.

— Acolo, pe măsuța aia, răspunde Jim.

— Asta explică totul, oftează Jack.

— Ce explică?

— Am gândit greșit de la bun început.

CAPITOLUL 46

Audiere de martori

Data: 30 decembrie

Numele martorilor: „Jullan” și „Ro”.

Jack: Întrucât ați fost martore la o infracțiune gravă, trebuie să insist să discut cu voi separat, nu împreună.

Jullan: De ce?

Jack: Fiindcă așa trebuie.

Jullan: Scuze, ești posedat cumva de vreun drac care vorbește ca maică-mea? Cum adică „fiindcă așa trebuie”?

Jack: Sunteți martori implicați într-o investigație a poliției. Există reguli.

Jullan: E vreuna dintre NOI suspectă sau?

Jack: Nu.

Jullan: Bun așa, atunci stăm împreună. Și știi de ce?

Jack: Nu.

Jullan: Fiindcă așa trebuie!

Jack: Dumnezeu, o adunătură de martori mai duși cu capul nu cred să mai fi existat!

Jullan: Pardon?

Jack: N-am spus nimic.

Jullan: Ba ai zis, crezi că n-aud ce mormăi acolo?

Jack: Nu era nimic. OK, ai câștigat, n-aveți decât să stați împreună!

Ro: Jullan se teme doar c-o să zic ceva aiurea dacă nu e lângă mine.

Jullan: Taci, iubito!

Ro: Vezi?

Jack: Pentru numele lui Dumnezeu, voi nu tăceți o clipă? Am zis OK! Vă audiez împreună! Dar nu se face așa!

Ro: Dar chiar trebuie să fii atât de nervos?

Jack: Nu sunt nervos!

Ro: OK!

Jullan: Îhm, nu ești nervos deloc!

Jack: O să am nevoie de numele voastre adevărate.

Ro: Sunt numele noastre adevărate.

Jack: Ba sunt nume de alint, nu?

Jullan: Auzi, n-ar fi mai bine să te concentrezi pe audiere? Ce contează numele? Trebuie să merg la toaletă.

Jack: OK, OK, sigur, că doar „Cum te cheamă?” e o întrebare foarte complicată!

Jullan: Lasă mormăitul și pune întrebările!

Jack: Păi da, că eu sunt doar un polițist, normal că *tu* trebuie să decizi mersul lucrurilor pe-aici.

Jullan: Ce?

Jack: Nimic. Trebuie să îmi confirmați dacă ați fost în apartament pe toată durata luării de ostatici. Deci... ați fost?

Ro: Ostatici în sus, ostatici în jos. Sună așa de dur.

Jullan: Ro, bagă-ți mințile în cap! Ce am fost, dacă nu ostatici? Amenințați cu pistolul din greșeală?

Ro: Am fost mai degrabă consecințe nefericite ale unor decizii proaste, gen.

Jullan: Fiindcă s-a întâmplat să se-mpiedice careva și să cadă cu nasul în cagula de spărgător?

Jack: Puteți, vă rog, să-mi răspundeți la întrebare?

Jullan: Care întrebare?

Jack: Ați fost tot timpul în apartament?

Ro: Jullan a fost în camera pentru hobby-uri destul de mult timp.

Jullan: Nu-i cameră pentru hobby-uri!

Ro: În fine, în garderobă. Mai lasă-mă cu etichetările astea!

Jullan: Știi foarte bine cum îi zice!

Jack: Vrei să zici că ai stat în garderobă? Cât? Vreau să zic până ai ieșit din garderobă.

Jullan: Ce-ai zis?

Jack: Adică vreau să zic... Nu, nu *asta* vreau să zic.

Jullan: Aha, deci ce vrei să zici exact?

Jack: Nimic. N-am vrut să spun că ai ieșit din garderobă ca vreun eufemism pentru ceva, ci mă refeream la simpla ta prezență fizică în după cum am zis, garderobă.

Jullan: Am fost în apartament tot timpul, da.

Ro: Tu de ce ești nervoasă?

Jullan: O fi de la HORMONI, Ro! ASTA vrei să zici?

Ro: Neee, nici gând! Sau, în orice caz, nu asta vreau să spun, așa că nu se pune.

Jack: Îmi dau seama că ați avut o zi grea, dar încerc să înțeleg unde se afla fiecare în diferite momente. De pildă când s-a livrat pizza.

Ro: De ce atunci?

Jack: Pentru că e ultima oară când știm sigur că și făptașul se afla în apartament.

Ro: Eu am stat pe șezlong când s-a mâncat pizza.

Jack: Pe ce?

Jullan: Pe capătul ăla mai lung al canapelei. Ăla ca un divan, gen.

Ro: Nu, nu, de câte ori să-ți spun că nu e ca un divan? Știi cum îți dai seama că un șezlong nu e un divan? Că atunci AR FI FOST DIVAN!

Jullan: Băi, eu una nu mai pot, ne certăm acum ca atunci când n-am știut ce e aia o comodă de baie? Tu știi ce e o comodă de baie?

Jack: Cine, eu? Vreo șopărlă?

Jullan: Vezi? Ce ți-am zis?!

Ro: NU E O SOPĂRLĂ!

Jullan: Cică e dulapul ăla din baie, de sub chiuveță.

Jack: Habar n-aveam.

Jullan: Niciun om zdravăn la cap nu știe ce e aia.

Ro: Auzi, dar voi ați crescut în peșteră? Pe bune? O comodă e un fel de continuare a lavoarului. Măcar asta știi ce e?

Jack: Un lava... ce?

Jullan: Dar tu cum de știi ce e aia un lavoar și totuși îi zici *garderobă*?

Ro: Fiindcă *dressing* e un cuvânt inventat de bloggerii ăia care o dau cu detox cu sucuri și care n-au făcut un rahat solid de trei ani, dar un lavoar e o mobilă adevărată!

Jullan: Vezi ce trebuie să îndur? A făcut o obsesie pentru lavoare anul trecut, fiindcă îi trăsniise să se facă tâmplar. Asta fix înainte să vrea să se facă instructoare de yoga și fix după ce i-a dat prin cap să se facă speculant la bursă.

Ro: De ce trebuie să exagerezi tot timpul? Nu voiam să mă fac speculant la bursă.

Jullan: Dar ce?

Ro: Agent de bursă.

Jullan: Care-i diferența?

Ro: N-am avut timp să-mi dau seama. Că în același timp devenisem interesată de brânzeturi.

Jack: V-aș ruga să ne întoarcem la întrebarea mea.

Ro: Pari stresat. Nu-i bine să-ți muști limba așa!

Jack: Aș fi mai puțin stresat dacă mi-ați răspunde la întrebare.

Jullan: Am stat pe canapea și am mâncat pizza. Poftim răspunsul!

Jack: Mulțumesc! Și cine se afla în apartament în acel moment?

Jullan: Noi două. Estelle. Zara. Lennart. Anna-Lena și Roger. Spărgătorul.

Jack: Și agenta imobiliară?

Jullan: Sigur.

Jack: Unde se afla agenta?

Jullan: Fix atunci?

Jack: Da.

Jullan: Ce sunt eu, GPS-ul tău sau ce?

Jack: Nu vreau decât să verific dacă toată lumea era adunată în jurul mesei și mânca pizza.

Jullan: Bănuiesc că da.

Jack: Bănuiești?

Jullan: Auzi, care-i problema ta? Sunt gravidă și eram amenințată cu pistolul! Aveam alte chestii la care să mă gândesc, că nu sunt vreo educatoare care numără rucsacuri în autobuzul pentru excursie!

Ro: Asta-i o bomboană?

Jack: E o gumă de șters.

Jullan: Nu mai mânca orice rahat pe care îți pică ochii!

Ro: Am întrebat și eu!

Jullan: Știi că deschide frigiderul la toate vizionările de apartamente? Ți se pare normal?

Jack: Sincer să fiu chiar nu-mi pasă.

Ro: Dar VOR să deschizi frigiderul! Face parte din strategia agenților imobiliari, știe toată lumea. Odată am găsit tacos în frigider. Și încă sunt printre cei mai buni trei tacos din viața mea.

Jullan: Stai un pic, tu chiar ai mâncat?

Ro: Dar asta vor!

Jullan: Ai mâncat ce ai găsit în frigiderul unor străini? Glumești?

Ro: Dar ce-are? Era pui. Sau cel puțin așa cred. Totul are gust de pui după ce stă în frigider o vreme. Mai puțin carnea de broască țestoasă. Ți-am povestit când am mâncat broască țestoasă?

Jullan: Ce? Nu! Nu mai povesti, că vomit aici! Serios!

Ro: Cum adică nu mai povesti? Tu zici mereu că vrei să știm totul una despre cealaltă!

Jullan: Îhm, m-am răzgândit. Simt că știm fix suficient una despre alta.

Ro: Ție ți se pare ciudat că am mâncat tacos la vizionare?

Jack: O să vă rog să nu mă amestecați în chestia asta.

Jullan: I se pare o chestie bolnavă!

Ro: Ba n-a zis asta! Vrei să-ți zic eu o chestie bolnavă? Jullan ascunde dulciuri. Asta ți se pare comportament de adult?

Jullan: Ascund ciocolată SCUMPĂ, da, fiindcă sunt căsătorită cu o rozătoare.

Ro: Minte! Odată am descoperit că a cumpărat ciocolată fără zahăr! Fără zahăr! Și a ascuns-o și pe-aia, de parcă nu m-aș fi putut abține să mănânc ciocolată fără zahăr! De parcă aș fi vreo sociopată dementă!

Jullan: Și după aia ai mâncat-o!

Ro: Da, ca să te învăț minte. Nu pentru că mi-ar fi plăcut!

Jullan: Auzi, eu una sunt gata să-ți răspund la întrebări!

Jack: Uau, ce noroc pe capul meu!

Jullan: Pui întrebările alea sau nu?

Jack: OK. Când făptașul v-a dat drumul și ați ieșit din apartament, vă mai amintiți cine a coborât cu voi?

Jullan: Toți ostaticii, normal.

Jack: Poți să-i numeri pe cei care au coborât cu voi?

Jullan: Sigur! Eu și Ro, Estelle, Lennart, Zara, Anna-Lena și Roger.

Jack: Și agenta imobiliară, nu?

Jullan: Da, și agenta.

Jack: Mă gândesc că agenta a fost cu voi tot timpul în apartament, nu?

Jullan: Mai avem mult?

Ro: Mi-e foame!

CAPITOLUL 47

Orice profesie are tehnicitatea ei pe care nimeni din afara branșei nu o poate înțelege – unelte, mijloace auxiliare și termeni complicați. Meseria de polițist are, poate, mai multe laturi tehnice decât multe altele. Limbajul ei se schimbă constant, iar polițiștii mai în vârstă rămân în urmă cu jargonul profesiei în același ritm în care polițiștii tineri îl îmbogățesc. Și de-asta Jim nu știa cum se numește exact „drăcia aia de telefon special”. Tot ce știa era că aparatul avea ceva tehnologie aparte, pentru că puteai să suni cu el chiar și din locuri aproape fără acoperire de rețea și că Jack a fost de-a dreptul exaltat când au primit unul la secție. Bine, telefoanele îl puteau entuziasma pe Jack un pic mai mult decât considera Jim că e normal. În orice caz, telefonul acela l-au trimis în apartament, spre sfârșitul luării de ostatici, așa că, până la urmă, s-a dovedit că nu era rău să ai unul la secție. De fapt, chiar lui Jim i-a venit ideea cum să facă și nu era deloc puțin mândru de asta. Imediat după ce ostaticii au fost eliberați, stockholmezul a sunat pe telefon ca să negocieze cu făptașul să se predea de bunăvoie. Și atunci au auzit împușcătura.

Bineînțeles, Jack i-a explicat lui Jim toate funcționalitățile telefonului, în detaliu, dar Jim îi zice tot „drăcia aia de telefon special care are acoperire și când nu-i acoperire”. Și, înainte să trimită telefonul în apartament, Jack i-a spus lui Jim să se asigure că telefonul nu era pe „ silențios”. Dar bineînțeles că Jim n-a verificat.

•

Iar acum, în apartament, Jack se uită de jur-împrejur.

— Tată, ai verificat dacă era pe silențios înainte să-l trimitem?

— Da, da, da, normal! răspunse Jim.

— Deci... nu?

— Oi fi uitat, na, oi fi uitat.

Jack își masează frustrat fața cu palmele.

— Adică e posibil să fi fost doar pe vibrații?

— O fi fost, na, o fi fost.

Jack pipăie măsuta pe care au găsit telefonul când au intrat în apartament. Abia se ține pe cele trei picioare șubrede, pură sfidare la adresa gravitației. Se uită la locul marcat pe podea unde au găsit pistolul. Urmărește cu privirea ceva invizibil și se apropie de perdeaua verde. Glonțul e înfipt în perete.

— Făptașul nu s-a împușcat, constată Jack încet.

Nici măcar nu era în apartament când s-a descărcat arma, va descoperi Jack mai târziu.

— Nu-nțeleg! exclamă Jim în spatele lui, dar nu nervos, cum vorbesc unii tați, ci mândru, cum doar puțini tați vorbesc.

Lui Jim îi place să-l audă pe fiu-său explicându-i lucruri care sunt dincolo de puterea lui de înțelegere, dar de data asta, Jack nu pare deloc mulțumit de deducțiile sale:

— Telefonul era pe măsuta asta instabilă, tată. Pistolul era, probabil, pus lângă telefon. Când am sunat noi, după ce au fost eliberați ostaticii, telefonul a început să vibreze, măsuta s-a clătinat, pistolul a căzut și s-a descărcat din greșeală. Noi am crezut că spărgătorul s-a împușcat, dar el nici măcar nu era aici. Plecase deja. Sângele... sângele de recuzită sau ce naiba e... a fost vărsat pe jos înainte.

Jim își privește lung fiul. Se scarpină în firele scurte de barbă.

— Știi ceva? Pe de-o parte, pare cea mai isteață infracțiune din lume, pe de alta...

Jack încuviințează tăcut, scărpinându-și cucuiul care încă îi împodobește fruntea și continuă propoziția tatălui:

— ... pe de alta, pare că făptașul e complet idiot.

Unul dintre ei are, bineînțeles, dreptate.

•

Jack se așază pe canapea, Jim se prăbușește de parcă i-a făcut cineva brânci. Jack își ia geanta, scoate însemnările de la toate audierile de martori și le împrăstie în jur, fără să spună ce gândește. Le citește încă o dată. Când termină și ultima foaie, începe să-și muște metodic limba, tot mai adânc, căci acolo simte Jack stresul.

— Sunt un idiot! zice el.

— De ce? întreabă Jim.

— La dracu'! Fir-ar a dra... sunt un IDIOT! Câți oameni erau în apartament, tată?

— Vrei să zici câți cumpărători?

— Nu, vreau să zic în total. Câți oameni erau în *total* în apartament?

Jim începe să trăncănească, sperând că aduce cu unul care pricepe ceva din toată tărașenia:

— Păi hai să vedem... șapte cumpărători. Sau stai oleacă... mda... de fapt, doar Ro și Jullan, Roger și Anna-Lena și Estelle erau interesați să cumpere apartamentul...

— Cinci, încuviințează Jack nerăbdător.

— Cinci, da, cinci erau. Și mai era Zara, care nu prea știm de ce era acolo. Și Lennart, care venise fiindcă îl angajase Anna-Lena. Deci avem... unul, doi, trei, patru, ci...

— În total șapte persoane! spune Jack.

— Plus făptașul, adaugă Jim.

— Exact. Plus... agenta imobiliară.

— Plus agenta, da, adică nouă, da! zice Jim, brusc entuziasmat de propriile-i abilități matematice.

— Ești sigur, tată? oftează Jack.

Se uită fix la taică-su, așteptând să-i cadă fisa, dar Jim nu se prinde. Absolut deloc. Îl privește pe Jack ca acum mulți, mulți ani, când s-au uitat împreună la un film și, la sfârșit, Jack a trebuit să-i explice lui Jim: „Haide, măi tată, ăla chel era MORT! De-aia îl vedea doar băiețelul!” La care Jim a exclamat: „Adică era stafie? Stai oleacă, cum să fie stafie? Că se vedea, nu?”

A răs atunci, soția lui Jim și mama lui Jack, Doamne, ce a mai răs! Doamne, ce dor le e de ea! Datorită ei încă sunt atât de înțeleghători unul cu altul, chiar dacă ea s-a dus.

•

Jim a îmbătrânit repede după moartea ei. S-a împutinat, n-a mai putut trage în piept aerul pe care l-a pierdut deodată cu ea. În noaptea aceea, la spital, s-a simțit ca într-o copcă, în ape înghețate. Când nu s-a mai putut ține și a alunecat în hăul negru din suflet, i-a șoptit furios lui Jack:

— Am încercat să vorbesc cu Dumnezeu, chiar am încercat, dar ce fel de zeu e ăsta care lasă un preot să se îmbolnăvească atât de rău? N-a făcut decât bine pe lume, ce zeu e ăsta care i-a dat așa o boală tocmai El?

Jack nu i-a putut răspunde atunci. Încă nu poate. A stat tăcut în sala de așteptare, ținându-și strâns tatăl în brațe, până când n-a mai știut ale cui lacrimi îi curg pe gât. S-au mâniat pe soare

a doua zi, doar pentru că a răsărit nepăsător, și n-au iertat lumea care și-a văzut de trai mai departe fără ea.

Când a venit vremea, Jack s-a ridicat ca un bărbat matur și, cu spatele drept, a străbătut coridorul, a deschis câteva uși și s-a oprit în fața ușii ei. Un tânăr mândru, cu convingeri puternice. Nu era religios, dar maică-sa nu-l muștrulise niciodată pentru asta, fiindcă ea era genul acela de preot pe care toată lumea îl critică – cei religioși îi imputau că nu era suficient de religioasă și toți ceilalți o certau că *era* religioasă. Fusesse pe vase cu marinari, în deșert cu soldați, în închisoare cu criminali și la spital cu păcătoși și atei. Se pricepea să petreacă și să facă glume porcoase, indiferent cine erai. Dacă întreba cineva ce ar spune Dumnezeu despre asta, răspunsul ei era mereu același:

— Nu suntem noi mereu de acord, dar cred că Dumnezeu știe că fac tot ce-mi stă în putință. Și cred că știe că lucrez pentru El, dar în slujba oamenilor.

Dacă o ruga cineva să-i spună cum vede ea lumea, îl cita pe Martin Luther: „Chiar dacă aș ști că lumea se va sfârși mâine, eu tot aș planta un măr azi”. Fiu-său iubea plăcinta ei cu mere, dar n-a reușit niciodată să-l facă să creadă în Dumnezeu, căci religia i-o poți băga cuiva în cap cu forța, dar *credința* nu se învață. Dar, în noaptea aceea, complet singur la capătul unui coridor prost luminat, într-un spital unde ea fusese de atâtea ori la căpătâiul muribunzilor, Jack a îngenunchat și l-a rugat pe Dumnezeu să nu-i ia mama.

Iar când Dumnezeu a luat-o, Jack s-a apropiat de patul ei și i-a strâns mâna într-a lui, puțin prea tare, parcă sperând că astfel avea să se trezească și să-l certe că o doare mâna. Apoi i-a șoptit îndurerat:

— Nu-ți face griji, mamă, o să am grijă de tata!

Și-a sunat sora, iar ea i-a promis, ca întotdeauna. Doar că avea nevoie de bani de avion. Bineînțeles. Jack i-a trimis bani, dar sora n-a venit la înmormântare. Jim n-a zis niciodată că e „narcomană” sau „dependentă de droguri”, căci tații nu pot spune așa ceva. El zice mereu că fiică-sa e „bolnavă”, îi e mai ușor așa. Dar Jack spune lucrurilor pe nume: „drogată”. E cu șapte ani mai mare decât el și, la diferența asta de vârstă, când ești mic nu ai o soră, ai un idol. Când s-a mutat de acasă, Jack n-a putut merge cu ea. Când a pornit în căutarea de sine, Jack n-a

putut s-o ajute. Când a căzut pradă drogurilor, Jack n-a putut s-o salveze.

•

De-atunci sunt doar ei doi, Jack și Jim. Îi trimit bani de fiecare dată când sună și, de fiecare dată, ea minte că o să vină acasă, doar să-i trimită bani de avion. Poate și un pic în plus, pentru ceva datorii, nu multe, le rezolvă ea, numai să-i trimită... Iar ei știu că n-ar trebui, firește, întotdeauna știi lucrurile astea. Dependenții fac abuz de droguri, iar rudele fac abuz de speranță. Se țin cu dinții de ultima speranță. De fiecare dată când vede un număr necunoscut pe ecranul telefonului, tatăl speră că e ea, în timp ce fratele se sperie că de data asta cineva îi va anunța că a murit. Aceleași întrebări nerostite le trec amândurora prin minte: Ce fel de polițist e cel care nu e în stare să aibă grijă de propria-i fiică? Ce fel de dumnezeu lasă un preot să moară de o asemenea boală? Ce fel de fiică nu vine nici măcar la înmormântarea propriei mame?

Când el și sora lui încă locuiau acasă, când încă erau cât de cât fericiți, Jack și-a întrebat mama într-o seară cum de suporta să stea la căpătâiul oamenilor aflați pe moarte, în ultimele lor ore, știind că nu-i poate salva. Mama l-a sărutat pe creștet și i-a zis:

— Cum se mănâncă un elefant, dragul meu?

Iar el a răspuns bosumflat, cum răspund copiii la glume pe care le-au auzit de zeci de ori:

— Bucată cu bucată, mamă!

Ea a râs și a adăugat:

— Nu putem schimba nimic, nici măcar oamenii, decât puțin câte puțin. Așa că ajutam când avem posibilitatea, dragul meu. Îi salvăm pe cei pe care putem să-i salvăm. Facem ce putem. Apoi găsim o cale să ne convingem că e... de-ajuns, astfel încât să putem trăi cu propriile eșecuri fără să ne înecăm.

•

Jack nu și-a putut ajuta sora. Nu l-a putut ajuta pe bărbatul de pe pod. Cei care sar în gol... sar și duși sunt. Noi, ceilalți, trebuie să ne ridicăm din pat și în ziua următoare. Preoții ies pe ușă să-și facă datoria. Polițiștii, la fel.

Jack se uită la sângele de recuzită de pe podea, la gaura de glonț din perete, la măsuta pe care fusese telefonul și la masa

mai mare unde erau cutiile de pizza. Se uită la Jim. Tatăl ridică brațele cu veselă resemnare și zâmbeste ușor:

— Mă dau bătut! Tu ești geniul, băiete! Care-i concluzia?

Jack face semn spre cutiile de pizza. Își dă la o parte o șuviță de păr de pe cucui. Numără din nou:

— Roger, Anna-Lena, Ro, Julia, Estelle, Zara, Lennart, spărgătorul și agenta imobiliară. Sunt nouă persoane.

— Nouă, da.

— Dar când mi-au aruncat lămâia în cap, scria doar opt pizza pe bilet.

Jim se gândește atât de intens, că îi vibrează nările.

— Poate că spărgătorului nu-i place pizza?

— Se prea poate.

— Nu crezi?

— Nu.

— De ce?

Jack se ridică și pune la loc în geantă depozițiile martorilor. Își muscă limba.

— Mai e la secție agenta imobiliară?

— Mai e, da.

— Sună și zi-le să n-o lase să plece!

Cutele de pe fruntea lui Jim sunt atât de adânci, că ai putea rățăci lucruri în ele.

— Bine, dar... de ce, băiete? Ce-i a...

Atunci Jack își întrerupe tatăl:

— Nu cred că au fost nouă persoane în apartament. Cred că au fost opt. Noi am luat-o ca de la sine înțeles că una dintre ele a fost tot timpul acolo! Fir-ar să fie, tată, acum pricepi? *Spărgătoarea* nu s-a ascuns și n-a fugit, a fost tot timpul sub nasul nostru!

•

E prima oară când Jack îi spune așa făptașului.

CAPITOLUL 48

Spărgătoarea era singură în hol. Auzea vocile celor pe care îi luase ostatici, dar puteau la fel de bine veni dintr-un alt timp. Parcă trecuseră eternități între ea și ceilalți, secole întregi între ea, cea de acum, și ea, cea de dimineață. Apartamentul era plin de oameni, dar nimeni nu împărțea cu ea consecințele celor întâmplate, iar asta e cea mai rea singurătate din lume: când nimeni nu te însoțește acolo unde mergi. Peste o clipă urmau să iasă toți din apartament, dar ceilalți aveau să fie victime, de îndată ce păseau pe trotuar. Iar ea... făptașul. Dacă poliția n-o împușca pe loc, o băga la închisoare... nici nu știa pentru cât timp... decenii, poate? Avea să îmbătrânească într-o celulă. Nu-și va putea vedea fetițele învățând să înoate.

Fetele. Of, fetele! maimuța și broasca aveau să crească nevoite să fie niște mincinoase. Spera ca măcar tatăl lor să fie suficient de deștept să le învețe să mintă bine. Să mintă că mama lor era moartă și nu să spună adevărul. Își scoase încet cagula. Nu mai avea niciun sens să o poarte, știa și ea, totul fusese doar o iluzie copilărească. N-avea cum să scape de poliție. Șuvițele de păr îi căzură pe gât, umede și încălcite. Când pistolul în palmă, apoi îl strânse între degete – puțin câte puțin. Doar cutele tot mai adânci ale pielii și încheieturile albite ale degetelor albite trădau strânsoarea. Deodată arătătorul începu să pipăie trăgaciul. Se gândi calmă: „Dacă ar fi pistol adevărat, m-aș împușca?”

N-apucă să termine bine gândul, că degetele cuiva îi prinseră mâna. Nu îi smulseră pistolul din mână, ci doar îl coborâră spre podea. Zara o privi pe spărgătoare în ochi, fără empatie sau urmă de îngrijorare, dar și fără să ridice mâna de pe pistol.

•

Încă din prima clipă a luării de ostatici, Zara a încercat să nu se gândească la ceva anume. De fapt, a făcut tot ce a putut să nu gândească deloc, căci, atunci când suferi cât suferise ea preț de zece ani, e aproape vital să poți să faci asta. Însă ceva se strecură pe sub platoșa ei când o văzu pe spărgătoare cu

pistolul în mână - o scurtă amintire din orele petrecute în cabinetul cu tabloul înfățișând o femeie pe un pod.

•

Odată, într-una dintre ședințe, psihologa s-a uitat la Zara și i-a zis:

— Știi, Zara? Lucrul ciudat când vine vorba despre anxietate este că încercăm să vindecăm haosul cu haos. O persoană care se bagă într-o situație catastrofală arareori dă înapoi. De cele mai multe ori continuăm, ba chiar accelerăm. Ne-am creat o existență în care îi vedem pe alții izbindu-se de un zid, dar ne așteptăm ca noi să reușim să trecem *prin* zid. Cu cât ne apropiem mai mult, cu atât suntem mai convinși că soluții din ce în ce mai improbabile ne vor salva miraculos, în timp ce toți cei care se uită la noi așteaptă să vadă... izbitura.

Zara s-a uitat în jur - pe pereții cabinetului, nicio diplomă. Dintr-un motiv sau altul, întotdeauna persoanele cu cele mai impresionante diplome le țin în sertar. A întrebat, fără sarcasm:

— Ai învățat vreo teorie despre cum funcționează oamenii?

— Sute! a răspuns psihologa zâmbind.

— Și în care crezi?

— În cea care spune că, dacă exersezi suficient de mult timp, poți ajunge să nu mai simți diferența dintre a zbura și a cădea.

•

Deși gândurile nu-i dădeau pace, amintirea asta trezi ceva în Zara. Punând ferm mâna pe pistol, spuse, pe cât de binevoitor îi putea vorbi o femeie de calibrul Zarei unei spărgătoare aflate în situația spărgătoarei. Patru cuvinte:

— Nu face vreo prostie!

*

Spărgătoarea se uită în ochii Zarei, cu privirea golită de expresie și pieptul golit de aer. Dar nu făcu nicio prostie. Ba chiar zâmbi vag. Un moment neașteptat pentru amândouă. Zara se întoarse pe călcâie și o luă repede spre balcon, aproape speriată. Scoase o pereche de căști din geantă, și le puse la urechi și închise ochii.

Un pic mai târziu, măncă pizza pentru prima oară în viața ei. Neașteptată experiență și asta - o Capricciosa, pe care o găsi dezgustătoare.

CAPITOLUL 49

Jack sare din mers din mașina de poliție. Intră ca o furtună în secție și, apropiindu-se în fugă de camera de interogatoriu unde e agenta imobiliară, dă cu capul de ușă înainte să apuce să o deschidă. Jim vine gâfâind după el. Încearcă să-și liniștească fiul, dar în zadar.

— La bună ved... începe agenta.

Dar Jack urlă cât îl țin bojocii:

— ȘTIU CINE EȘTI!

— Nu înțeleg... spune agenta uluită.

— Jack, te rog, liniștește-te! gâfâie Jim din pragul ușii.

— TU EȘTI! zbiară Jack, fără să dea vreun semn că s-ar putea liniști.

— Eu? se miră agenta.

Îl privește pe Jack în ochi, părând foarte mulțumită că nu există cărți de telefon prin preajmă.

Ochii lui Jack sclipesc triumfători când se apleacă peste masă cu pumnii ridicați și spune printre dinți:

— Trebuia să mă prind de la început! N-a fost nicio agentă imobiliară în apartament. TU ești spărgătorul!

CAPITOLUL 50

Ce idiotețenie! Cum să nu priceapă de la bun început? Lui Jack i se părea mai mult decât evident acum, firește. Poate că din vina maică-sii. Ea i-a făcut să rămână uniți, pe el și pe taică-su, dar tot ea îi distrage uneori atenția, iar astăzi, dintr-un motiv sau altul, mama i se cuibărise în minte, fir-ar să fie! La fel de bătaioasă de dincolo de moarte cum era și în viață, femeia asta! Și de-o fi existat pe lume preot mai gălăgios decât ea, doi sigur n-au fost! Mereu în conflict cu cineva, cel mai mult cu fiu-său. Și n-au încetat să se certe nici după ce a murit ea. Căci cel mai mult ne certăm nu cu cei care sunt atât de diferiți de noi, ci cu cei care ne seamănă.

Uneori călătorea, când se întâmplau catastrofe prin lume și organizațiile pentru ajutor umanitar căutau voluntari, încontinuu criticată și de biserică, și de cei din afara ei. Ba era prea religioasă, ba prea puțin. Ba era mai bine să nu ajute deloc, ba să o facă în alt loc decât unde mergea ea. Nimic nu le vine mai ușor oamenilor care nu ridică un deget decât să-i critice pe cei care chiar încearcă să înceapă de undeva. Odată, când era la capătul lumii, a nimerit într-o revoltă de stradă. Sărind în ajutorul unei femei care sângera, a fost ea însăși rănită la o mână cu un cuțit. A fost dusă la spital și a reușit să împrumute un telefon să sune acasă. Jim aștepta în fața televizorului, uitându-se la știri. A ascultat-o răbdător, ca de obicei, ușurat și fericit să audă că era în viață, dar, când Jack a înțeles ce s-a întâmplat, i-a smuls telefonul din mână și a țipat până și-a auzit propria voce cu ecou în receptor:

— Ce căutai acolo? De ce trebuie să-ți riști viața? NU TE GÂNDEȘTI LA FAMILIA TA?

Mama a înțeles, firește, că fiul țipa de frică și grijă, așa că i-a răspuns ca de obicei:

— Corăbiile sunt mai în siguranță în port, dragul meu, dar nu pentru asta sunt făcute corăbiile.

Atunci Jack i-a spus ceva ce a regretat pe loc:

— Crezi că Dumnezeu o să te apere de cuțite doar pentru că ești preot?

Mama era într-un spital, la celălalt capăt al lumii, dar a simțit frica fără margini a fiului. În șoapte pe jumătate înecate în lacrimi, i-a răspuns:

— Dumnezeu nu ne apără de cuțite, copile! De asta ne-a dat semeni pe lume, ca să ne apărăm unii pe alții.

Afurisita aia de femeie căpoasă te lăsa fără replică! Jack ura faptul că o admira atât de mult. Jim, la rândul-i, o iubea de i se tăia răsufarea. După aceea n-a mai călătorit la fel de des și niciodată la fel de mult timp. Apoi s-a îmbolnăvit, au pierdut-o și lumea a rămas fără încă o pavăză.

•

În ziua de dinainte de Revelion, când se întâmpla toată povestea asta cu luarea de ostatici, când erau jos, în fața blocului și șefii le-au zis să-i aștepte pe stockholmezi, Jim și Jack s-au gândit amândoi mult la ea, la ce ar fi făcut dacă ar fi fost acolo.

•

Când lămâia aia verde îl pocni în cap pe Jack și constatară că hârtia în care era înfășurată era o comandă de pizza, pricepură amândoi că o șansă mai bună de a încerca să ia legătura cu spărgătorul nu aveau.

Așa că Jack îl sună pe negociator. Omul le dădu dreptate, cu toate că era stockholmez.

— Da, da, am putea deschide un canal de comunicare dacă le livrăm pizza. Dar bomba de pe scară? Întrebă el.

— Nu e nicio bombă! răspunse Jack sigur de el.

— Te juri că așa e?

— Mă jur! Dacă vrei și înjur, că m-a învățat maică-mea destule. Făptașul ăsta nu e periculos, doar speriat.

— De unde știi?

— Dacă era periculos și știa ce face, nu comanda pizza pentru ostatici aruncând cu LĂMÂI, ce dracu'! Lasă-mă să vorbesc cu el, pot să...

Jack se opri brusc. Era gata să spună: „Pot să-i salvez pe toți!”, dar înghiți în sec și continuă:

— ... rezolv. Pot să rezolv situația.

— Ați vorbit cu vecinii? mai vru să știe negociatorul.

— Blocul e gol, îl asigură Jack.

Negociatorul era încă blocat în trafic din cauza accidentului de pe autostradă. Nici măcar mașinile de poliție nu puteau ieși din

blocaj, așa că negociatorul fu de acord cu planul lui Jack până la urmă. Dar, în același timp, le ceru să introducă un telefon în apartament, astfel încât să îl poată suna el însuși pe spărgător pentru a negocia eliberarea ostaticilor. „Ca să culeagă el toți laurii când se rezolvă situația!” își zise Jack posac.

— Bine, am un telefon bun, spuse Jack.

Și chiar avea, „drăcia aia de telefon special care are acoperire și când nu-i acoperire”, cum îi zicea Jim.

— Sun după ce termină de mâncat pizza, e mai ușor să negociezi când oamenii sunt sătui, spuse negociatorul, de parcă recita ceva învățat la cursurile pentru negociatori.

— Ce facem dacă nu deschide? întrebă Jack.

— Lăsați pizza și telefonul la ușă.

— Și cum putem să fim siguri că ia telefonul în apartament? întrebă Jack.

— De ce să nu-l ia?

— Ți se pare că spărgătorul ăsta a luat decizii raționale și logice până acum? Poate se stresează și crede că e o capcană.

Atunci lui Jim îi veni brusc o idee, ceea ce îl luă prin surprindere chiar și pe el:

— Îl punem într-o cutie cu pizza!

Jack se uită șocat la taică-su câteva clipe bune. Apoi încuviință încet și îi spuse negociatorului:

— Îl punem într-o cutie cu pizza.

— Da, da, e o idee bună! încuviință negociatorul.

— Ideea lui tata! spuse Jack mândru.

Jim se întoarse ca să nu vadă fiu-său cât de jenat se simțea. Căută pe Google ce pizzerii erau prin apropiere. Sună la una dintre ele și transmise comanda cât se poate de simplă și normală: opt pizze și „o uniformă din aia cum au băieții de la livrare”. Doar că Jim făcu greșeala să spună că era polițist, iar proprietarul pizzeriei era perfect capabil să citească știrile locale pe rețelele de socializare. Așa că îi făcu reducere lui Jim fiindcă luase atâtea pizze, dar îi ceru dublu ca să-i închirieze hainele. Jim îl întrebă furios pe proprietar dacă era cumva un anumit personaj dintr-o poveste englezească de Crăciun, de la mijlocul secolului nouăsprezece, la care omul îl întrebă calm dacă știa ce înseamnă „cerere și ofertă”. Când Jim veni cu pizzele și hainele, Jack încercă să le ia, dar Jim nu le dădu drumul.

— Ce faci? Am zis că intru eu! spuse Jack hotărât.

Jim dădu din cap că nu.

— Nu. Încă nu știm dacă e o bombă sau nu pe scară. Intru eu!

— De ce să te duci *tu* dacă e o bombă? Mă duc *eu*, ce dr... se împotrivi Jack.

Dar Jim nu se lăsă:

— Ești sigur că nu-i o bombă, băiete, da?

— Da!

— Bun așa. Atunci ce contează dacă mă duc eu?

— Auzi, câți ani ai, unșpe?

— Da' TU câți ai?

Jack căută disperat un contraargument:

— Nu pot să te las...

Jim își pusese deja hainele de la pizzerie, în mijlocul străzii, deși era ger. Nu se uitară unul la celălalt.

— Maică-ta nu m-ar ierta dacă te trimit pe tine, spuse Jim, cu capul în pământ.

— Și pe mine m-ar ierta dacă te trimit pe tine? Ai fost bărbatul ei! spuse Jack cu fața spre stradă.

Jim se uită spre cer.

— Dar a fost mama ta.

Și el te lăsa uneori fără replică, moș afurisit!

CAPITOLUL 51

Secția de poliție. Camera de interogatoriu. Agentă imobiliară s-a albit la față. Se bâlbâie înfricoșată:

— Spă-spărgătorul? E-eu? C-cum ssă f-fi-iu...

Jack mărșăluiește prin încăpere, dirijând cu brațele o orchestră invizibilă, foarte satisfăcut.

— Cum de nu m-am prins din prima? Nu știi *nimic*. Tot ce-ai îndrugat despre apartament n-avea nici cap, nici coadă. Niciun agent imobiliar *adevărat* nu e chiar atât de nepriceput!

Agentă pare gata să izbucnească în plâns.

— Fac și eu ce pot, să știi! Tu știi cât de greu e să fii agent imobiliar în ziua de azi?

Jack face ochii mari.

— Dar NU ești! Ești o SPĂRGĂTOARE!

Agentă se uită distrusă la Jim, care ascultă din pragul ușii, și caută un pic de susținere. Dar Jim o privește trist, fără să zică nimic. Jack bate cu pumnii în masă și o țintuiește furios cu privirea:

— Ar fi trebuit să mă prind din prima! Când ceilalți martori au povestit cum a fost cu luarea de ostatici, n-au spus nimic despre tine. Fiindcă nu erai acolo! Recunoaște! Ne-ai distras atenția când ai cerut artificii, apoi ai ieșit din apartament pe sub nasul nostru. Spune adevărul!

CAPITOLUL 52

Adevărul? Adevărul nu e aproape niciodată pe cât de complicat credem noi că este. Dar sperăm să fie complicat, pentru că astfel ne simțim mai deștepți când înțelegem cum stau lucrurile. Aceasta este o poveste despre un pod, despre idioți, despre o luare de ostatici și o vizionare de apartament. Dar și o poveste de dragoste. De fapt, mai multe.

•

Ultima oară când a fost la psihologă, înainte de toată tevatura cu luarea de ostatici, Zara a ajuns mai devreme. Bine, ea nu întârzia niciodată, evident, dar era neobișnuit să intre în cabinet înainte de ora stabilită.

— S-a întâmplat ceva? s-a mirat Nadia.

— Adică? a întrebat Zara sfidător.

— De obicei, nu ajungi mai devreme. Ce-i cu tine?

— Păi nu-i treaba ta să-ți dai seama dacă e ceva cu mine?

Nadia a oftat:

— Am întrebat și eu.

— Ce e aia, varză neagră?

Nadia s-a uitat fugar spre recipientul din plastic de pe birou și a încuviințat:

— Da, îmi luam prânzul.

Alți pacienți ar fi luat replica drept o insinuare. Nu Zara, evident.

— Ești vegană, a zis ea, fără semn de întrebare.

Psihologa a tușit, așa cum tușești când te enervezi că ești previzibil.

— Asta nu-nseamnă neapărat că sunt vegană. Adică *sunt*, dar cineva poate mânca varză și dacă nu e vegan, nu?

Zara s-a strâmbat.

— Dar salata aia e cumpărată de la restaurant, adică puteai să alegi altă mâncare, dar ai luat varză.

— Și asta fac doar veganii?

— Da, dacă nu cumva vreo lipsă de vitamine îți afectează deciziile economice.

Atunci Nadia a zâmbit:

— Ce desconsideri, faptul că sunt vegană sau faptul că am plătit pentru o salată?

— Se poate foarte bine să te desconsider din mai multe motive deodată.

Nadia a înghițit ultima îmbucătură de salată, deodată cu ultimele fărâme de încredere de sine, a închis cutia din plastic și a întrebat:

— Cum te-ai simțit de când nu ne-am mai văzut, Zara?

În loc să răspundă, Zara a scos o sticlută cu dezinfectant de mâini, și-a frecat atentă degetele și, cu spatele la biroul Nadiei, a constatat:

— Pentru o psihologă, ai multe cărți care nu sunt despre psihologie.

— Tu despre ce crezi că sunt?

— Identitate. De-aia ești vegană.

— Nu poți fi vegan din alte motive?

— Cum ar fi?

— E bine pentru mediul înconjurător.

— Posibil, dar eu cred că ăștia ca tine sunt vegani fiindcă asta vă face să vă simțiți mai buni decât alții. Cred că de-asta ai și postura asta proastă – lipsă de calciu.

Nadia s-a îndreptat discret de spate, încercând din răspuțeri să nu arate ca una care se îndreaptă de spate.

— Tu plătești ședința asta, Zara. Pentru una gata să critice alegerile economice ale altora, pari destul de dispusă să cheltuiești mulți bani discutând despre... mine. Vrei să vorbim despre asta?

Zara a cântărit întrebarea o clipă, fără să-și ia privirea de pe raftul cu cărți.

— Poate data viitoare.

— Îmi pare bine.

— De ce?

— Că o să fie o „data viitoare”.

Atunci Zara s-a întors, a studiat-o atent pe Nadia, să vadă dacă glumea. N-a reușit să-și dea seama, așa că s-a așezat la loc pe scaun, și-a frecat din nou mâinile cu dezinfectant, s-a uitat pe fereastra din spatele Nadiei și a numărat ferestrele clădirii de peste drum. Apoi a zis:

— Nu mi-ai recomandat pastile antidepresive. Cei mai mulți psihologi asta ar fi făcut.

— Ai întâlnit mulți psihologi?

— Nu.

— Deci ți-ai pus singură diagnosticul?

Zara s-a uitat la tabloul de pe perete.

— Înțeleg că nu vrei să-mi dai pastile de somn, ți-e frică să nu mă sinucid. Dar n-ar trebui să-mi dai antidepresive?

Nadia a împăturit două șervețele nefolosite și le-a pus în sertarul biroului, apoi i-a răspuns:

— Ai dreptate. Nu ți-am sugerat medicație. Antidepresivele sunt făcute să niveleze extremele trăirilor tale. Dacă doza e corectă, pacientul nu se mai întristează la fel de mult ca înainte, dar adesea nici la fel de fericit nu se mai simte.

Apoi a ridicat palma orizontal în aer și a continuat:

— Devii... plat. S-ar putea crede că pacienților care iau antidepresive cel mai mult le lipsește senzația de fericire deplină, dar, de fapt, cei mai mulți spun că ar vrea să poată plânge din nou. Văd un film trist cu persoana iubită și ar vrea să... simtă același lucru.

— Mie nu-mi plac filmele, a zis Zara categoric.

Nadia a izbucnit în râs.

— Nu, nu, normal că nu-ți plac. Dar nu cred că trebuie să ai mai puține sentimente, Zara. Tu cred că trebuie să simți mai mult. Nu cred că ești deprimată, cred că ești singură.

— Sună a analiză de-a dreptul neprofesionistă.

— Se prea poate.

— Și dacă plec de-aici și mă sinucid?

— Nu cred.

— Adică?

— Tocmai mi-ai spus că o să fie o „data viitoare”.

Zara și-a fixat privirea pe bărbia Nadiei.

— Și ai încredere în ce zic?

— Da.

— De ce?

— Am înțeles că nu vrei să lași oamenii să se apropie de tine fiindcă asta te face să te simți slabă. Dar nu cred că ți-e teamă să fii rănită, cred că ți-e teamă să nu-i rănești pe alții. Ești o persoană mai empatică și cu o moralitate mai solidă decât vrei să admiți.

Zara s-a simțit profund jignită, dar nu se putea hotărî dacă era din cauză că Nadia o făcuse „slabă” sau din cauză că o numise „morală”.

— Poate că, pur și simplu, nu cred că merită să-mi pierd timpul vorbind cu oameni de care oricum o să mă plictisesc.

— Cum poți ști dacă nu încerci niciodată?

— Păi sunt *aici*, nu? Și n-a durat mult până m-am plictisit de tine.

— Încearcă, te rog, să iei întrebarea în serios.

Dar în zadar. Zara a schimbat subiectul, ca de obicei:

— Deci, de ce EȘTI vegană?

Nadia a oftat obosită.

— Chiar trebuie să vorbim despre *asta* iar? OK, sunt vegană pentru că îmi pasă de criza climatică. Dacă toată lumea ar deveni vegană, am putea...

Zara a întrerupt-o, plină de dispreț:

— Să împiedicăm topirea ghețarilor?

Nadia i-a răspuns atunci cu răbdarea îndelung exersată a veganilor care petrec Crăciunul cu rude mai în vârstă:

— Nu direct, nu. Dar a fi vegan e parte din soluția globală. Iar faptul că ghețarii se topesc este...

— Dar pinguinii la ce ne trebuie? a întrerupt-o Zara candid.

— Voiam să spun că topirea calotei glaciale e un simptom, nu problema în sine. Ca și dificultățile tale cu somnul.

Zara a continuat să numere ferestre.

— Există broaște pe cale de dispariție despre care cercetătorii spun că mănâncă atât de multe insecte, încât am muri sufocați din cauza țânțarilor dacă ar dispărea. Dar pinguinii? Pe cine ar afecta dispariția pinguinilor, în afară de producătorii de geci cu puf?

Atunci Nadia și-a pierdut șirul ideilor, ceea ce, probabil, era și intenția Zarei.

— Dar nu se fac... Ce?! Tu crezi că gecile cu pui se fac din pinguini? Se fac din *gâște*!

— Deci gâștele nu sunt la fel de importante ca pinguinii? Asta nu prea sună vegan.

— N-am spus asta.

— Așa s-a înțeles.

— Să știi că ai dezvoltat un obicei!

— Care?

— Să schimbi subiectul de îndată ce discuția se apropie de vreun sentiment adevărat.

Zara a cugetat o clipă la spusele Nadiei, apoi a întrebat:

— Dar urșii?

— Poftim?

— Dacă te atacă un urs, l-ai omorî?

— De ce să mă atace?

— Poate te răpește cineva, te droghează și te trezești cu un urs, într-o cușcă, și trebuie să te lupți pe viață și pe moarte.

— Acum chiar ai întrecut măsura. Și vreau să subliniez faptul că am o pregătire temeinică în psihologie și un prag de toleranță destul de ridicat la așa ceva.

— Nu mai fi așa sensibilă! Răspunde la întrebare: ai omorî ursul, dacă n-ar fi nevoie să-l mănânci? Și nu întreb dacă l-ai omorî cu furculița. Dacă ai avea un cuțit, l-ai omorî?

Nadia a oftat din greu:

— Iar începi?

— Ce?

Nadia s-a uitat la ceas. Zarei nu i-a scăpat asta. A numărat din nou toate ferestrele de două ori. Nadiei nu i-a scăpat asta. O vreme și-au evitat privirile. Apoi Nadia a continuat:

— Permite-mi să te întreb altfel: ridiculizezi mișcarea pentru mediul înconjurător pentru că e opusul pieței financiare, domeniul în care lucrezi tu?

Zara i-a retezat-o mai repede decât se aștepta chiar și ea. Uneori nu știm nici noi cât de puternice ne sunt părerile, până când nu ni se oferă ocazia:

— Auzi? Mișcarea pentru mediu n-are nevoie de ajutor ca să fie ridicolă! Și nu apăr piața financiară, ci sistemul economic.

— Care e diferența?

— Piața e simptomul, sistemul e problema.

Nadia a încuviințat, de parcă ar fi priceput ce însemna asta.

— Noi, oamenii, am inventat sistemul economic, nu? Adică e ceva artificial.

Răspunsul Zarei a sunat surprinzător de lipsit de aroganță, ba chiar cu urme de compasiune:

— Asta e problema. L-am făcut prea puternic. Am uitat cât suntem de lacomi. Ai un apartament al tău?

— Da.

— Ai credit?

— N-are toată lumea?

— Nu. Creditul era, înainte, ceva ce trebuia plătit înapoi în cu totul alte condiții. Dar acum orice familie cu copii mici și venituri medii poate lua credit pe sume pe care nu le-ar putea economisi nici într-o viață întreagă. Atunci nu se mai poate spune că banca dă *credit*, de fapt, oferă *finanțare*. Și atunci locuințele nu mai sunt locuințe. Sunt investiții.

— Nu înțeleg ce înseamnă asta exact.

— Înseamnă că săracii ajung și mai săraci, bogații și mai bogați, iar adevărata diferență de clasă socială este cea dintre cei care primesc credit și cei care nu. Căci, oricât ar câștiga cineva, la sfârșitul lunii tot stă treaz noaptea și își face griji pentru bani. Toată lumea se uită în curtea vecinului și se întreabă: „Cum naiba își permit *atâtea*?” Fiindcă toată lumea consumă peste nivelul propriilor venituri. Așa că nici cei cu adevărat bogați nu se simt cu adevărat bogați, pentru că singurul lucru scump pe care îl pot cumpăra este o versiune mai scumpă a ceva ce au deja. Pe credit.

Nadia arăta ca o mătă care vede un om pe patine pentru prima oară.

— Am să... Stai să mă gândesc... Am auzit odată un om care lucra la un cazinou spunând că nimeni nu se ruinează pierzând, ci toată lumea se ruinează încercând să recâștige banii pierduți. Asta vrei să spui? De asta se prăbușesc bursa și piața imobiliară?

Zara a ridicat din umeri.

— Sigur, dacă asta te face să te simți mai bine.

Atunci psihologa a pus brusc, fără să înțeleagă nici ea de ce, o întrebare care i-a tăiat răsuflarea pacientei:

— Dar tu? Ai mai multe muștrări de conștiință față de clienții cărora *nu* le-ai aprobat creditul sau față de cei cărora le-ai dat un credit mult *prea mare*?

Pe chipul Zarei nu se citea nimic, dar se ținea atât de strâns de brațele scaunului, încât, când le-a dat drumul, tot sângele îi fugise din palme. Și-a frecat din nou degetele cu dezinfectant, ca să le ascundă paloarea și a evitat privirea Nadiei numărând ferestre.

— Știi ceva? Dacă „prietenii animalelor” chiar ar fi prietenii animalelor, nu m-ar îndemna să mănânc porci fericiți! a pufnit ea disprețuitor.

Nadia și-a dat exasperată ochii peste cap.

— Nu înțeleg ce are asta de-a face cu întrebarea mea?

Zara a ridicat din umeri.

— Toată vorbăria asta despre agricultură ecologică și toate reclamele despre găini crescute în aer liber și porci fericiți... Nu e mai lipsit de etică din partea mea să mănânc un porc fericit? Nu e mai bine să împart cu familia și prietenii mei un porc care a avut o viață mizerabilă decât un porc *carpe diem*? Țăranii zic că porcii fericiți au carnea mai bună. Bănuiesc că așteaptă până când porcul e îndrăgostit sau tocmai a făcut porcei. Când e cel mai FERICIT, îl împușcă în cap și îl împachetează în vid. Asta se cheamă tratament etic?

Psihologa a oftat.

— Să înțeleg că nu vrei să vorbești despre clienții tăi și creditele lor.

Zara și-a înfipt unghiile în palmă.

— Te-ai gândit vreodată că veganii vorbesc mereu despre salvarea planetei, de parcă de noi are nevoie planeta? Planeta va supraviețui miliarde de ani și fără oameni. Nu ne ucidem decât pe noi înșine.

Ca de obicei, Zara nu i-a răspuns la întrebare. Nadia s-a uitat din nou la ceas, dar s-a căit imediat, pentru că Zara a văzut și s-a pregătit să plece. Ca de obicei. Zara nu voia să ajungă în situația de a fi rugată să plece. Din cauza asta, învățase să nu scape din ochi ceasurile oamenilor. Dacă persoana din fața ta se uită a doua oară la ceas, te ridici și pleci. Nadia s-a rușinat și a bălmăjit:

— Avem timp... dacă vrei... nu mai am niciun pacient după tine.

— Dar eu am treabă, drăguță! răspunse Zara.

Nadia și-a regăsit stăpânirea de sine și i-a pus o altă întrebare:

— Poți să-mi spui măcar un lucru despre tine, ceva personal?

— Pardon?

Nadia s-a ridicat și, înclinându-și capul ușor într-o parte, a încercat să-i prindă privirea Zarei.

— În tot timpul petrecut împreună, n-am simțit niciodată că mi-ai spus nimic cu adevărat personal. Orice... Care e culoarea ta preferată? Ți place arta? Ai fost îndrăgostită vreodată?

Zara a ridicat mirată din sprâncene până la rădăcina părului.

— Crezi că aş dormi mai bine dacă aş fi îndrăgostită?

Nadia a izbucnit în râs.

— Nu! Era doar o întrebare. Ştii foarte puţin despre tine.

Dintre toate clipele bizare dintre ele, aceasta a fost cea mai ciudată. Zara a rămas câteva minute în picioare, în spatele scaunului pe care stătuse. Apoi a tras adânc aer în piept şi i-a povestit Nadiei ceva ce nu îi mai spusese niciunui alt om:

— Îmi place muzica. Ascult... muzică foarte, foarte tare, de cum ajung acasă. Mă ajută să mă concentrez.

— Doar când ajungi acasă?

— Nu pot să dau muzica tare la birou. Şi nu merge decât dacă dau volumul foarte, foarte tare.

Zara s-a ciocănit demonstrativ pe frunte, de parcă ar fi vrut să-i arate Nadiei ce anume nu mergea.

— Ce fel de muzică? a întrebat Nadia cu multă precauţie.

— Rock. Death metal mai exact.

— Aoleu!

— Asta-i o evaluare profesionistă?

Jenată, Nadia a chicotit foarte neprofesionist. Dar la facultatea de psihologie nu înveţi să chicoteşti.

— A fost doar *foarte* neaşteptat! De ce death metal?

— E atât de zgomotos, încât se face linişte în cap.

Încheieturile degetelor Zarei s-au albit pe mânerul genţii. Nadia a văzut. A scos un blocnotes din sertarul biroului, a scris ceva şi i-a întins foaia de hârtie.

— Reţetă pentru pastile de somn? a întrebat Zara.

Nadia a dat din cap că nu.

— Numele modelului unor căşti foarte bune. Le găseşti aici, la magazinul de electronice de la parterul blocului. Cumpără-le, ca să-ţi poţi asculta muzica indiferent unde eşti, când simţi că ţi-e greu! Poate te-ajută să ieşi mai mult în oraş. Să întâlneşti lume... Poate chiar să te... îndrăgosteşti?

Psihologa s-a căit, bineînţeles, imediat că i-a scăpat asta. Zara n-a zis nimic. A pus foaia de hârtie în geantă, s-a uitat în treacăt la scrisoarea aflată pe fundul genţii, apoi a închis-o repede. A ieşit, iar Nadia a strigat după ea, neliniştită că mersese prea departe:

— Nu-i nevoie să te îndrăgosteşti, Zara, n-am vrut să spun asta! Am vrut doar să te încurajez să încerci ceva nou. Cred că trebuie să-ţi dai... să-ţi dai şansa... de a te plictisi de cineva!

•

Zara era deja în lift. Când s-au închis ușile, s-a gândit iar la creditele oamenilor. La cele pe care le aprobăm și la cele pe care le refuzăm. Apoi a apăsător pe butonul roșu.

CAPITOLUL 53

Jos, în fața blocului, Jack încerca să găsească un alt mod de a intra în contact cu spărgătorul, astfel încât să nu-l lase pe Jim să urce cu pizzele. Se gândi, se gândi și se tot gândi, căci or fi tinerii din ziua de azi foarte siguri de orice, dar până și Jack credea că era mai bine să fie sută la sută sigur că bomba nu era bombă, înainte să-și trimită tatăl pe scara blocului.

— Așteaptă, tată, am... începu el, apoi continuă în telefon, către negociator: înainte să intrăm cu pizzele, aș vrea să înțeleg mai bine situația. O să urc în blocul de peste drum. Poate reușesc să văd de-acolo ce se întâmplă pe scară.

Negociatorul se arată sceptic:

— La ce să ajute asta?

— Poate că la nimic, recunosc Jack, dar poate că reușesc să văd prin ferestrele scării blocului dacă e o bombă. Înainte să-mi trimit colegul acolo, aș vrea să știu că am făcut tot ce se putea.

Negociatorul acoperi receptorul cu mâna, vorbi cu altcineva, pesemne cu vreun împlișat de șef. Apoi reveni la telefon și spuse:

— Da, da, bine.

Nu-i spuse că aprecia faptul că Jack își numea tatăl „coleg” când situația era critică, dar chiar îl admira pentru asta.

Așa că Jack traversă și urcă în blocul de peste drum. Negociatorul, rămas la telefon, îl întreabă după vreun etaj și jumătate:

— Ce faci?

— Urc scările! răspunse Jack.

— Nu e lift?

— Nu-mi plac lifturile.

Negociatorul păru atunci că își lovește exasperat fruntea cu telefonul.

— Deci ești gata să intri într-un bloc unde se pare că avem o bombă și un spărgător înarmat, dar ți-e frică de lifturi?

Jack răspunse tăios:

— Nu mi-e FRICĂ de lifturi! Mi-e frică de șerpi și de cancer, am spus că nu-mi PLAC lifturile!

Negociatorul păru să rânjească în receptor:

— Nu poți să ceri întăriri?

— Personalul disponibil e deja la locul faptei. Se ocupă de îngrădirea zonei și de evacuarea clădirilor din apropiere. Am cerut întăriri, dar își așteaptă nevestele. Amândoi.

— Adică?

— Au băut. Trebuie să-i aducă soțiile cu mașina.

— Au băut? La ora asta? În ziua de *dinainte* de Revelion? se miră negociatorul.

— Nu știu cum e la Stockholm, dar noi pe-aici luăm Anul Nou foarte în serios, răspunse Jack.

Negociatorul începu să râdă:

— Stockholmezii nu iau nimic în serios, știi și tu. Jack râse și el. Șovăi preț de câteva trepte, apoi îi puse negociatorului întrebarea care îl rodea de mult:

— Ai mai avut vreodată un caz cu luare de ostatici?

Negociatorul ezită și el:

— Da, da, am mai avut.

— Și cum s-a terminat?

— Le-a dat drumul ostaticilor după ce am vorbit patru ore.

Jack încuviință tăcut și se opri la penultimul etaj. Se uită pe fereastră printr-un mic binoclu. Văzu firele electrice împrăștiate pe podea, ieșind din lada de carton pe care era scris ceva cu cariocă neagră. Nu putea băga mâna în foc ce scria exact, de la distanța aceea, dar arăta al naibii de asemănător cu „CRĂCIUN”.

— Nu-i nicio bombă, spuse el în telefon.

— Dar ce e?

— Luminițe de Crăciun, din alea de împodobit balconul.

— Bine.

Jack urcă mai departe, la ultimul etaj. Dacă spărgătorul nu trăsese jaluzelele, poate că reușea să vadă ceva în apartament.

— Cum l-ai făcut să se predea? întrebă el în telefon.

— Pe cine?

— Pe cel care a luat ostatici. Data trecută.

— Ei, chestiile obișnuite, o combinație din tot ce am învățat. Nu folosi negații, nu spune niciodată „nu merge”, „nu se poate” sau „nu vreau”. Încearcă să găsești ceva comun cu infractorul. Încearcă să-i înțelegi motivele.

— Pe bune, așa l-ai făcut să se predea?

— Nu, am glumit.

— Serios?

— Da, serios. Am vorbit patru ore și apoi a tăcut brusc. Ăsta e, de fapt, primul lucru pe care-l învățăm...

— Să-l ținem de vorbă? Să nu-l lăsăm să tacă în receptor?

— Da, exact. Nu mai știam ce să-i zic, așa că am riscat și l-am întrebat dacă vrea să audă un banc bun. A tăcut vreun minut, apoi a zis: „Da, zici sau nu?” Așa că i-am zis-o pe aia cu doi irlandezi într-o barcă. O știi?

— Nu, răspunse Jack.

Negociatorul trase adânc aer în piept și spuse:

— Păi zice așa: doi frați irlandezi ies pe mare la pescuit. Vine o furtună și își pierde ambele vâsle. Plutesc în derivă, pe întuneric, valurile lovesc barca din toate părțile și sunt convinși că le-a sunat ceasul. Dar, deodată, unul dintre frați vede ceva lucind în întuneric și reușește să pescuiască o sticlă. Scot dopul și PUFFF! Din sticlă iese un duh magic, care le spune că le poate îndeplini o dorință, oricare ar fi ea. Așa că frații se uită de jur-împrejur la marea învolburată și unul dintre ei tocmai se pregătea să spună dorința evidentă, când celălalt izbucnește vesel: „Știu! Fă toată marea să fie bere Guinness!” Celălalt frate se holbează la el ca la un idiot, dar în fine, se învoiește, bere să fie! Și-atunci PUFFF! Valuri de Guinness. Duhul dispare. Primul frate se uită la celălalt și izbucnește: „Fir-ai al dracului de idiot! O dorință aveam și noi și tu ai cerut Guinness! Îți dai seama ce-nseamnă asta?” Celălalt frate dă rușinat din cap că nu. Atunci primul frate își aruncă enervat brațele în aer și spune...

Negociatorul tăcu câteva clipe pentru efect dramatic, dar nu apucă să termine poanta, că Jack completă, de la celălalt capăt al firului:

— Acum trebuie să ne pișăm în barcă!

Negociatorul râse de făcu telefonul să hârâie.

— Deci îl știai!

— Maică-mii îi plăceau bancurile. Auzi, chiar l-ai făcut să se predea povestindu-i asta?

Negociatorul tăcu, puțin prea mult.

— Poate i-a fost teamă să nu-i zic încă unul.

Jack băgă de seamă că negociatorul încerca să glumească, dar nu prea reușea. Ajunse la ultimul etaj și se uită spre balconul de peste drum. Se opri mirat.

— Ce naiba... ce ciudat!

- Ce anume?
- Văd apartamentul cu ostaticii. E o femeie pe balcon.
- O femeie?
- Da, cu căști.
- Cu căști?
- Da.
- Ce fel de căști?
- Câte feluri de căști sunt? Ce contează?

Negociatorul oftă.

- OK, da, o întrebare prostească. Ce vârstă are femeia?
- Peste cincizeci. Cincizeci și ceva, poate.
- Mult peste cincizeci sau cincizeci și un pic?
- La dra... nu știu! O babă. O babă obișnuită.
- Bine, bine, calm! Pare înfricoșată?
- Pare... plictisită. Nu, nu pare deloc în vreun pericol, asta-i

clar.

- E o luare de ostatici foarte bizară.

— Exact. Iar pe scară nu-i nicio bombă. Și spărgătorul a încercat să jefuiască o agenție bancară fără numerar. Am zis de la început – n-avem de-a face cu un profesionist.

Negociatorul cugetă o clipă, apoi încuviință:

- Da, ai dreptate.

Încercă să pară sigur de el, dar Jack îi simți ezitarea. Tăcură amândoi îndelung. Apoi Jack îl rugă:

— Spune-mi adevărul, cum s-a terminat luarea de ostatici atunci?

Negociatorul spuse oftând:

— A eliberat ostaticii, dar s-a împușcat înainte să reușim să intrăm.

Cuvintele acelea aveau să-l urmărească pe Jack toată ziua, ca lipite direct pe timpane.

Începu să coboare. Negociatorul își dresă glasul și spuse:

— Auzi, Jack, pot să te întreb ceva? De ce ai refuzat slujba de la Stockholm?

Lui Jack îi dădu prin cap să mintă, dar nu avu energie.

- De unde știi?

— Am vorbit cu șefa mea înainte să plec spre voi. Am întrebat despre echipa locală, știi. Mi-a zis să iau legătura cu Jack, că e „al naibii de bun”. Și că ți-a oferit un post de mai multe ori, dar ai refuzat.

— Am un post.

— Nu ca ăla pe care ți-l oferă ea.

Jack izbucni defensiv:

— Eh, voi, stockholmezii gândiți că toată lumea se învâрте în jurul rahatului vostru de oraș.

Negociatorul râse:

— Auzi, eu am crescut într-un sat de unde trebuia să mergi patruzeci de minute cu mașina ca să cumperi lapte. Orașele ca al tău erau orașe mari pentru noi la vremea aia. Iar ăștia ca tine erau *stockholmezii* noștri.

Jack râse și el scurt:

— Bănuiesc că oricine e stockholmezul cuiva la un moment dat.

— Care-i problema? Ți-e teamă că n-ai face față la Stockholm?

Jack își șterse palmele pe pantaloni.

— Acum faci pe psihologul sau ce?

— Pare că ai nevoie de unul!

— Ce-ar fi să ne vedem fiecare de treabă?

Negociatorul șovăi preț de-o răsuflare, apoi îl întrebă:

— Taică-tu știe că ți s-a oferit postul?

Jack se pregătea să răspundă, dar nu apucă. În secunda următoare, uitându-se pe fereastră, văzu că taică-su nu mai era în stradă, așteptând așa cum îi ordonase el.

— Ce *dracu'!*? urlă Jack.

Apoi închise telefonul și o luă la goană în jos pe scări.

CAPITOLUL 54

Zara tocmai ieșise pe balcon când a văzut-o Jack, aflat în momentul acela în blocul de peste drum. După ce i-a spus spărgătoarei să nu facă „vreo prostie”, simți nevoia, mai mult decât oricând, de puțin aer proaspăt. Dacă vedeai doar spatele Zarei, în timp ce se îndrepta spre balcon, ai fi zis că și-a pierdut răbdarea. Dacă îi vedeai chipul însă, pricepeai cât de fragilă era. S-a surprins pe ea însăși acolo în hol. A pierdut controlul. A *simțit* ceva. Poate că altora toată treaba asta le-ar fi provocat doar o ușoară neplăcere – ca atunci când descoperi că ai aceleași gusturi muzicale ca părinții tăi sau când muști din ceva care arată a ciocolată și descoperi că e pateu de ficat –, dar Zarei sentimentul acesta îi produse panică. Oare era pe cale să cadă pradă empatiei?

Își frecă destoinic degetele cu dezinfectant, numără ferestrele blocului de vizavi încă o dată, și încă o dată, încercând să tragă adânc aer în piept. Era deja de prea mult timp în apartamentul ăsta, oamenii îi invadau spațiul personal și nu era deloc obișnuită cu asta. Se lipi cu spatele de zidul apartamentului, ca să n-o vadă cei adunați jos, în stradă. Își apăsă căștile pe urechi, dădu volumul mai tare, până când zgomotul asurzitor și trepidațiile muzicii acoperiră zgomotul și trepidațiile din capul ei. Până când basul bătea mai tare decât inima.

Acolo găsi ce căuta, preț de o fragilă secundă – acordul de încetare a focului cu sine însăși.

•

Privi îndelung iarna care se așeza peste oraș. Îi plăcea tăcerea anotimpului, dar nu și fățarnicia lui. Când vine iarna, toamna a făcut deja cea mai mare parte a muncii, s-a ocupat de frunze și a șters vara din mintea oamenilor. Tot ce trebuie să facă iarna e să sosească mărșăluind cu cizme grele și câteva grade sub zero și să culeagă laurii – ca unul lăudat că a pus carnea pe grătar douăzeci de minute, deși n-a pregătit o cină în viața lui.

Nu auzi ușa deschizându-se, dar simți o ureche de pluș atingându-i părul. Lennart ieși pe balcon, se opri lângă ea și ciocăni discret pe una dintre căști.

— Ce-i? îl repezi ea.

— Fumezi? o întrebă Lennart.

Nu reușise încă să-și scoată capul de iepure, dar masca avea o gaură prin care Lennart știa că putea trage un fum, două.

— Cu siguranță nu! spuse Zara și își puse la loc casca pe ureche.

Lennart se miră, deși nu se vedea prin indiferența constantă a capului de iepure. Zara arăta ca una care fuma, dacă nu fiindcă îi plăcea, măcar doar ca să facă aerul irespirabil pentru cei din jur. Iepurele ciocăni din nou pe o cască, Zara o ridică, fără niciun chef.

— Ce faci pe balcon atunci? întrebă el.

Zara îl studie pe îndelete – de la șosetele albe, trei sferturi, picioarele dezgolite și chiloții cu elasticul slăbit, până la pieptul gol, cu păr care începuse să-i albească.

— Ți se pare cumva că ești în situația de a pune sub semnul întrebării alegerile personale ale altora? întrebă ea, dar nu reuși să-și verbalizeze pe deplin iritarea, ceea ce o irită la culme.

Lennart se scărpină pe ochii de iepure mari și morți și răspunse:

— A, nici eu, doar așa, pe la petreceri și când sunt luat ostatic!

Râse. Zara – nu. Iepurele amuți. Zara își puse casca la loc pe ureche, dar el ciocăni din nou în ea, bineînțeles.

— Pot să mai stau un pic cu tine? Mi-e frică să nu mă pocnească iar Roger dacă mă-ntorc înăuntru.

Zara nu răspunse, ci își trase la loc casca pe ureche. Iepurele ciocăni iar.

— Ai venit la safari sau ce? întrebă el.

Zara îl fulgeră mirată cu privirea.

— Asta ce mai înseamnă?

— E doar o observație. La vizionările de apartamente e întotdeauna cineva ca tine. Cineva care nu vrea apartamentul, ci e doar curios, se uită. Ca la safari. Încearcă un alt stil de viață. În meseria mea întâlnesc mulți dintr-ăștia.

Privirea Zarei era plină de otravă, dar gura rămase mută. E neplăcut să fii studiat de alții, îți vine să-ți strângi mai bine hainele pe trup, mai ales când ești obișnuit să fii tu cel care îi studiază pe ceilalți. Instinctul o zgândărea să-i zică vreo două lui

Lennart, să pună ceva distanță între ei, dar, spre propria-surprindere, îl întrebă:

— Nu ți-e frig?

Iepurele dădu din cap că nu și Zara trebui să se ferească, să n-o pocnească vreo ureche. Apoi Lennart își pipăi chipul flaușat și râse pe înfundate:

— He, he, se zice că pierdem șaptezeci la sută din căldura corpului prin cap și, cum ăsta s-a înțepenit, pierde doar treizeci la sută în momentul ăsta!

„Ce idiot!” își zise Zara, dar se abținu.

Iepurele se fâstâci și zise jenat:

— Aș, era doar o glumă! Bănuiesc că nu sunt prea sensibil la diferențele de temperatură.

Nu era tocmai ceva cu care un bărbat îmbrăcat doar cu chiloți lăbărțați s-ar lăuda când temperatura e sub zero grade, constată Zara. Își puse din nou căștile, sperând că asta era de ajuns ca să scape de el, dar simți, înainte ca Lennart să-i ciocănească din nou în căști, că bărbatul avea de gând să înceapă o propoziție cu cuvântul „eu”.

— Eu, de fapt, sunt actor. Asta cu distrugerile de vizionări e doar așa... ocupație secundară.

— Ce interesant! zise Zara, pe un ton pe care doar copiii sau vânzătorii de abonamente de telefonie l-ar putea considera drept o invitație de a continua dialogul.

— Sunt vremuri grele pentru lucrătorii din cultură, continuă iepurele, dând grav din cap.

Zara își lăasă resemnată căștile pe gât și pufni:

— Și asta-i scuza ta ca să profiți de faptul că sunt vremuri grele și pentru agenții imobiliari? Cum se face că voi, „lucrătorii din cultură” nu ziceți niciodată că ar fi bun capitalismul decât atunci când aveți *voi* de câștigat?

Vorbele îi scăpară fără să vrea, nu știa de ce. Printre urechile iepurelui vedea încă podul în depărtare. Urechile flutură gânditoare în vântul de decembrie.

— Scuze, dar nu prea pari genul căruia îi pasă de vânzătorii de apartamente, zise el.

Zara pufni iar, și mai arțăgoasă:

— Nu-mi pasă nici de vânzători, nici de cumpărători. Dar îmi pasă de faptul că nu pari a pricepe că ocupația ta secundară manipulează sistemul economic.

Capul de iepure zâmbea tâmp și imobil, în timp ce, înăuntru, Lennart cugeta, cât se poate de concentrat. Apoi zise cele mai idioate vorbe care îi pot ieși pe gură unui om sau unui iepure:

— Ce treabă am *eu* cu sistemul economic?

Zara își frecă mâinile cu dezinfectant. Numără ferestrele.

— Piața ar trebui să se regleze singură, dar ăștia ca tine distrug echilibrul cererii și ofertei, spuse ea, mai degrabă resemnată decât nervoasă.

Iepurele ripostă atunci cât se poate de previzibil:

— Nu-i adevărat! Dacă nu fac eu asta, o face altul. Nu încalc legea! Un apartament e cea mai mare investiție pe care o face lumea și atunci vor cel mai bun preț, eu doar ofer un serviciu care...

— Locuințele n-ar trebui să fie investiții, spuse Zara înnegurată.

— Dar ce?

— Locuințe.

— Ești comunistă sau ce? întrebă iepurele râzând.

Zarei îi veni atunci să-i tragă una peste bot, dar se abținu și spuse:

— Când a fost criza financiară acum zece ani, un om a sărit de pe podul ăla din cauza prăbușirii pieței imobiliare, care a început la celălalt capăt al lumii. Nevinovații au fost concediați, iar vinovații au primit bonusuri. Știi de ce?

— Hai că acum exagerezi un pic...

— Din cauză că ăștora ca tine nu le-a mai păsat de echilibrul sistemului.

Din capul de iepure, Lennart pufni ușor disprețuitor, deoarece încă nu pricepuse cu cine se băgase în discuție:

— Eu zic să te calmezi, criza financiară a fost din vina băncilor, nu fac eu...

— Regulile? Asta vrei să zici? Că nu faci tu regulile, tu doar joci jocul? îl întrerupse Zara obosită, căci ar fi preferat să bea nitroglicerina și apoi să sară pe o trambulină decât să asculte al nu știu câtelea bărbat care încerca să-i explice responsabilitatea economică.

— Da! Adică nu! Dar...

Zara petrecuse suficient timp în comitete de conducere, printre bărbați din grupul-țintă pentru purtători de butoniere, și

știa exact care era restul monologului lui Lennart, așa că hotărî să-i economisească timpul și să-i cruțe corzile vocale:

— Permite-mi să ghicesc unde bați cu discursul ăsta! Nu-ți pasă de vânzătorul apartamentului ăstuia, nu-ți pasă nici de Roger și Anna-Lena, ci doar de tine însuși. Și o să te aperi susținând că nu se poate trișa pe piața imobiliară, pentru că *pieța* nu există cu adevărat, e ceva *artificial*, inventat de oameni. Doar cifre într-un computer. Așa că TU n-ai nicio responsabilitate, nu?

— Nu... începu Lennart.

Dar nici n-apucă să-și tragă răsuflarea, că Zara se răsti mai departe:

— Și pe urmă o să-mi mai spui nu știu ce nerozii din cărțile de psihologie pe înțelesul tuturor, cum că banii n-au valoare, fiindcă sunt și ei doar o convenție. Și, pe urmă, o să-mi ții *lecția de istorie*, bineînțeles. Tu, marele deștept, te vei gândi că o înveți pe mititica și nepriceputa de mine nițică teorie economică și istoria înființării bursei. Și poate o să-mi povestești și despre Hanoi 1902, când orașul a încercat să combată o invazie de șobolani oferindu-le locuitorilor recompense pentru fiecare șobolan omorât a cărui coadă o duceau la poliție. Și la ce a dus asta? Oamenii au început să hrănească șobolanii! Știi câți bărbați mi-au povestit asta ca să-mi demonstreze că oamenii obișnuiți sunt egoiști și nedemni de încredere? Știi câți ca tine întâlnește fiecare femeie din lume zi de zi, câți care cred că fiecare gând care le dă prin creierile lor reduse, de bărbați, e un adevărat cadou pentru noi dacă ni-l împărtășesc?

În apărarea lui Lennart trebuie spus că, la momentul acela, făcuse deja trei pași înapoi, spre balustradă. Dar Zara era de neoprit, ca să zicem așa. El apucă să zică doar „Eu...”, înainte ca ea să i-o reteze:

— Tu? Tu, ce? TU nu ești lacom, ci toți CEILALȚI? Asta voiai să spui?

Iepurele dădu din urechi că nu.

— Nu! Nu! Îmi cer scuze! N-am știut că a sărit cineva de pe pod... Îl cunoșc...

Obrajii Zarei pulsau, grumazul îi lucea, roșu ca sângele, sub căști. Nu mai vorbea cu Lennart – cu cine vorbea exact nici ea nu știa –, dar se simțea de parcă așteptase zece ani să-i strige

toate astea cuiva. Oricui. Mai mult ei înseși. Așa că urlă mai departe:

— Țștia ca tine și ca mine sunt PROBLEMA, nu pricepi? Ne apărăm mereu că noi doar oferim un serviciu. Că suntem doar parte din mersul pieței. Că e vina oamenilor. Că sunt lacomi și că nu trebuia să ne dea banii. Și pe urmă *noi* ne întrebăm de ce bursele se prăbușesc și orașul e plin de șobolani...

Privirea Zarei era sălbăticită de ură. Mici rotocoale de aburi îi ieșeau din nările umflate. Iepurele nu spuse nimic, ochii care nu clipeau niciodată o priviră pe Zara, care încerca să-și calmeze bătăile inimii.

•

Din capul de iepure se auzi deodată un zgomot sacadat, iar Zara crezu mai întâi că prostălăul făcuse un atac cerebral sau ceva, apoi își dădu seama că Lennart râdea în hohote, din tot sufletul. Aruncându-și brațele în aer, bărbatul zise:

— Nici nu mai știi despre ce vorbești, serios! Mă dau bătut! Ai câștigat! Ai câștigat!

Ochii Zarei se îngustară de frică, dar și de furie. Îi fusese mai ușor să se descarce în fața iepurelui decât a altor oameni, pentru că nu fusese nevoită să-l privească în ochi pe Lennart. Și nu era pregătită să facă față sentimentului. Își îndoi și îndreptă repetat degetele pe coapse. Apoi spuse încet:

— Am câștigat, zău? Dar Roger și Anna-Lena? Au câștigat și ei? El încearcă să se îmbogățească, iar ea încearcă să-l facă fericit și amândoi amână un divorț inevitabil. Dar asta te bucură doar pe tine, că atunci trebuie să cumpere *două* apartamente...

Atunci se întâmplă ceva. Lennart ridică vocea, pentru întâia oară:

— GATA, AJUNGE! Asta chiar... chiar... chiar NU cred!

— Și-atunci tu în ce *crezi*? se stropși Zara la rândul ei.

Și, indiferent ce anume a dus la momentul acela, important e că vocea Zarei sună frânt. Închise ochii, își încleștă pumnii pe căști. Așteptase zece ani să o întrebe cineva și pe ea același lucru. Așa că aproape căzu pe spate când Lennart îi răspunse:

•

— În iubire.

•

Lennart rosti cuvântul cu atâta ușurință, de parcă nu era deloc un cuvânt mare. Zara nu se așteptase la asta. Lennart continuă cu o voce mai joasă, pe un ton de om rănit:

— Vorbești de parcă m-aș bucura să divorțeze oamenii. Dimpotrivă. Nimeni nu poate merge la o mie de vizionări de apartamente dacă nu crede că există mai multă iubire pe lume decât ură.

Nici măcar Zara nu mai avu replică. În plus, tot nu părea să-i fie frig „dobitocului cu cap de iepure”, ceea ce o enerva la culme. „Mai taci cu iubirea aia și degeră naibii odată, ca un dobitoc obișnuit!” se gândi ea și se pregăti să-l concedieze cu câteva vorbe nimicitoare. Dar tot ce reuși să zică fu:

— Pe ce te bazezi când zici asta?

Urechile de iepure se clătinară ușor.

— Pe toate apartamentele care nu sunt de vânzare.

•

Zara își pipăi gânditoare grumazul cu degetele. Nu era un răspuns complet idiot, ceea ce o înfurie, bineînțeles – faptul că Lennart n-avea decența să fie un dobitoc tipic. Un dobitoc care mai era și romantic, pe deasupra, era aproape insuportabil și acel „aproape” poate înnebuni o femeie cu căști.

Așa că tăcu, cu privirea ațintită spre pod. Apoi oftă resemnată și scoase două țigări din geantă. Pe una i-o băgă iepurelui în gaura din mască, pe cealaltă și-o înfipse în colțul gurii. Măcar iepurele se dovedi suficient de isteț să nu comenteze că nu-i *zisesse* ea acum câteva minute că *nu* fumează? Ceea ce Zara aprecie. Când îi întinse bricheta, reuși să-și dea foc la nas și fu nevoit să se pocnească singur cu palmele ca să stingă flacăra. Zara aprecie și asta.

Fumară fără grabă. Apoi Lennart spuse apăsător, dar nu acuzător, uitându-se peste acoperișurile blocurilor:

— Poți să crezi ce vrei despre mine, dar Anna-Lena e unul dintre puținii clienți cu care... țin. Nu vrea să-și îmbogățească bărbatul, vrea doar să-l facă să se simtă util. Toată lumea o ia ca de la sine înțeles că ea e aia supusă și oprimată, că s-a ținut în umbră și s-a sacrificat de dragul carierei lui, dar știi ce slujbă avea înainte să se pensioneze?

— Nu, recunosc Zara.

— Era analist-șef la o mare întreprindere de producție. Una americană. N-am crezut la început, fiindcă femeia e mai

zăpăcită decât o pungă plină cu teluri, dar... persoană mai educată și mai inteligentă n-ai să găsești în apartamentul ăsta, ți-o jur! Când copiii lor erau mici, cariera lui Roger începuse să meargă bine. Doar că a ei mergea și mai bine și-atunci Roger a refuzat un post de șef, ca să stea acasă cu copiii, în timp ce ea mergea în călătorii de afaceri. Urma să stea doar câțiva ani, dar cariera i-a mers din bine în mai bine, în timp ce a lui a rămas pe loc. Și, cu cât diferența de salariu dintre ei era mai mare, cu atât mai greu le venea să facă schimb de roluri. După ce copiii au crescut și Anna-Lena și-a împlinit toate visurile, i-a zis lui Roger: „Acum e rândul tău!” Dar nimeni nu i-a mai oferit poziții de conducere. Era prea bătrân. Și ei nu știu cum să vorbească despre asta, că nu-și găsesc cuvintele, n-au exersat niciodată discuția asta. Așa că ea încearcă să-l răsplătească acum, tot mutându-se din apartament în apartament, renovând și având... proiecte comune. Roger nu mai are copii de care să se îngrijească toată ziua, așa că se simte inutil. Iar Anna-Lena vrea... acasă. Și n-ai decât să crezi ce vrei despre mine, dar nu poți să zici că nu-i susțin pe ăștia doi.

Zara își aprinse încă o țigară, mai mult ca să-și țină privirea ocupată urmărind tutunul incandescent.

— Ți-a povestit Anna-Lena toate astea?

— Ai fi surprinsă să știi câte îmi povestește lumea.

— Ba n-aș fi deloc, șopti Zara.

Ar fi vrut să-i spună că are nevoie de distanță. Că nu se poate abține să-și frece mâinile cu dezinfectant. Că numără toate obiectele din orice încăpere fiindcă asta o calmează. Că îi place foaia de calcul și prognoza economică pentru că ea crede în ordine. Dar ar fi vrut și să-i spună că sistemul economic, căruia își dedicase toată viața și cariera, era problema, pentru că oamenii au făcut sistemul prea puternic. Pentru că am uitat cât suntem de lacomi, dar, mai ales, am uitat cât suntem de slabi. Și asta ne distruge.

Toate astea ar fi vrut să i le zică, dar, ajunsă la vârsta ei, se obișnuise cu faptul că oamenii oricum nu înțelegeau sau nu voiau să înțeleagă ce spunea ea. Așa că tăcu, dorindu-și să nu fi spus nimic nici înainte.

Își fumară și a doua țigară. Zarei îi dis plăcea compania lui mai puțin decât se așteptase, iar ziua aceea îi adusese mai multe trăiri decât era pregătită să absoarbă, așa că degetele căutară

instinctiv căștile când urechile de iepure se apleacă iar spre ea. Vedea că Lennart voia să o mai întrebe ceva, ca să continue discuția. Iar Zara ura asta, căci bărbatii nu știau decât două întrebări: „Cu ce te ocupi?” și „Ești măritată?”

•

Dar afurisitul de Lennart își luă avânt și o întreabă:
— Ce ascuți?

•

„Fir-ar să fie!” își zise Zara. „N-ai putea naibii să degeri și să nu mai fi interesat de mine?” Deschise gura, avea atâtea de spus, dar nu reuși să zică decât:

— Spărgătoarea aia o să se dea bătută în curând. Poliția poate sparge ușa din clipă în clipă. Ar trebui să-ți pui niște pantaloni!

Iepurele încuviință dezamăgit. O lăsă cu căștile puse, muzica dată la maximum, numărând ferestre la nesfârșit. N-o fi o poveste de dragoste din aia despre care să scrii poezii, n-o fi, nu. Dar s-au făcut knockout unul pe altul, atunci și acolo.

CAPITOLUL 55

Estelle bătu timid la ușa garderobei. Julia deschise.

— Voiam doar să vă spun că pizzele sunt pe drum, dar mă gândeam că tu, care trebuie să mănânci pentru doi, poate ești înfometată, biata de tine. Vrei o gustare până vine pizza? E ceva mâncare în congelator. Adică sigur trebuie să fie, lumea ține mâncare în congelator, de obicei, zise Estelle.

— Mulțumesc frumos, nu-i nevoie, spuse Julia zâmbind.

Îi plăcea că Estelle o întrebase asta și se gândi că mai mulți oameni ar trebui să întrebe „Ți-e foame?” în loc de „Cum te simți?”

— Bine, bine, nu vă mai deranjez, spuse Estelle și dădu să închidă ușa garderobei.

— Vrei să intri? întrebă Julia, pe un ton pe care, sincer vorbind, îl folosești doar dacă speri ca răspunsul să fie „Nu”.

— Cu mare plăcere! ciripi Estelle.

Intră, închise ușa după ea, se strecură pe lângă scara pe care stătea Julia și se așeză pe ultimul loc unde se mai putea sta, pe cufărul aflat în fundul garderobei. Își împreună mâinile pe genunchi, zâmbi blând și spuse:

— Eh, până la urmă a ieșit bine, nu? N-am mâncat pizza de ani de zile. Neîndoielnic, toată treaba asta cu ostatici și jaf armat nu e tocmai plăcută pentru nimeni, dar eu zic că totuși e încurajator că e o spărgătoare și nu un spărgător. Nu? E bine că femeile își intră și ele în drepturi, nu?

Julia își puse degetul mare pe un anume punct între ochi, apăsă tare și reuși să se stăpânească suficient cât să răspundă:

— Îhm... Ne amenință cu pistolul, dar... sigur... *Girl power!* Fetele la putere!

— Nu cred că-i adevărat pistolul ăla! spuse repede Anna-Lena.

Julia închise ochii ca să nu se vadă cât e de iritată. Estelle zâmbi curioasă și spuse:

— Așa, așa, v-am întrerupt, firește, babă nebună ce sunt! Despre ce vorbești?

— Despre căsătorie, suspină Anna-Lena.

— O! exclamă Estelle, de parcă tocmai începuse categoria ei preferată la un concurs de cunoștințe generale la televizor.

Julia se mai înmuie văzându-i entuziasmul și o întrebă:

— Knut îl cheamă pe soțul tău, nu? De cât timp sunteți căsătoriți?

Estelle numără în tăcere până când nu mai avu cifre.

— De-o veșnicie! Așa e când îmbătrânești. Nu mai există vreun alt timp înainte de Knut.

Juliei îi plăcu mult răspunsul Estellei, trebui să recunoască în sinea ei.

— Cum ții în viață o căsnicie atâta vreme? întrebă ea.

— Te lupți, răspunse sincer Estelle.

Răspunsul ăsta nu-i plăcu la fel de mult Juliei.

— Nu sună prea romantic.

Estelle zise mustăcînd:

— Trebuie să-l asculți pe celălalt tot timpul. Dar nu chiar *tot* timpul. Că dacă îl asculți *tot* timpul există riscul să nu-l mai poți ierta după aia.

Julia își scărpină ursuză pleoapele și zise:

— Eu și Ro eram destul de bune la a ne împăca. Atât de bune, că uneori ne certam intenționat, doar ca să ne împăcăm. Dar acum sunt... hm, nu știu. Nu mai sunt așa de sigură de... noi, uneori.

Estelle își învârti gânditoare verigheta și își umezi buzele.

— Când ne-am îndrăgostit, eu și Knut am făcut un pact despre cum să ne certăm. Knut zicea că nimeni nu rămâne îndrăgostit ca la început și atunci începi să te cerți, fie că vrei, fie că nu vrei. Așa că am făcut un contract, ca o convenție din aia de la Geneva, în care țările se pun de acord cu regulile în caz de război. Și ne-am promis unul altuia ca, indiferent cât de supărați am fi, să nu zicem dinadins lucruri doar ca să ne rănim unul pe altul. Și am zis că n-avem voie să ne certăm doar de dragul de a câștiga conflictul. Pentru că, până la urmă, unul singur ar câștiga și nicio căsnicie nu supraviețuiește după așa ceva.

— Și a funcționat? întrebă Julia.

— Nu știu, recunosc Estelle.

— Nu știi?

— Nu, am rămas mereu îndrăgostiți ca la început.

Era pur și simplu imposibil să nu-ți placă de ea. Estelle se uită de jur-împrejurul garderobei o vreme, ca și cum încerca să-și

amintească ceva, apoi se ridică și se uită cu grijă sub capacul cufărului.

— Ce faci? întrebă Julia.

— Mă uitam și eu, se scuză Estelle.

Annei-Lena nu-i pică deloc bine gestul Estellei, căci Anna-Lena considera că există reguli nescrise pentru cât de discret sau indiscret poți fi la vizionările de apartamente.

— Nu se face așa ceva! Nu se poate să te uiți în cuferele oamenilor, chiar dacă sunt deschise! Doar în sertarele de la bucătărie. În alea e voie să te uiți, dar numai câteva secunde, doar ca să vezi cât de mari sunt. N-ai voie să numeri tacâmurile sau să judeci oamenii pentru stilul lor de viață sau alte cele. Există... reguli! E voie să deschizi mașina de spălat vase, dar nu pe cea de spălat rufe.

— Eu zic că ai fost la prea multe vizionări de apartamente... zise Julia.

— Știu, oftă Anna-Lena.

— Uite, au vin! strigă Estelle bucuroasă și scoase două sticle din cufăr.

— Vin? repetă Anna-Lena, brusc însuflețită.

Se pare că era voie să cauți prin cuferele oamenilor după vin.

— Vreți? le îmbie Estelle.

— Sunt gravidă, îi aminti Julia.

— Și nu-i voie să bei vin dacă ești gravidă?

— Nu-i voie să bei niciun fel de alcool.

— Nici... vin?

Ochii rotunzi ai Estellei erau plini de bunăvoință. Doar vinul e făcut din struguri. Copiilor le plac strugurii.

— Nici vin! confirmă Julia răbdătoare.

Se gândi cum a răspuns Ro odată: „Tot timpul! Beau pentru trei acum!”, când doctorița le-a întrebat, la un control de rutină, dacă obișnuiesc să consume mult alcool. Doctorița n-a priceput că Ro glumea și atmosfera a devenit brusc tensionată. Julia izbucni în râs amintindu-și.

— Am făcut ceva? întrebă Estelle îngrijorată.

Bău direct din sticlă, apoi i-o întinse Annei-Lena, care luă și ea două înghițituri, ceea ce păru un gest complet nefiresc pentru ea. Dar na, era o zi ciudată pentru toată lumea.

— Nu, nu, mi-am adus aminte de o chestie pe care a făcut-o nevastă-mea, spuse Julia, încercând, fără succes, să se oprească din râs.

— Nevasta Juliei e o idioată! Exact ca Roger! o lămuri Anna-Lena binevoitoare pe Estelle, luând încă o dușcă de vin mai mare decât gura, ceea ce duse la un atac de tuse usturătoare.

Julia se aplecă și o bătu pe Anna-Lena pe spate. Estelle îi veni și ea în ajutor, luându-i sticla din mână și golind-o încet-încet. Apoi spuse:

— Knut nu-i deloc idiot! Chiar nu e! Dar îi ia o grămadă să parcheze mașina. Aș fi vrut să fie aici, ca să... Nu m-așteptam să fiu luată ostatică de una singură...

Julia zâmbi.

— Nu ești singură, ești cu noi! Și spărgătoarea asta nu pare să vrea să facă rău nimănui, sunt sigură că se rezolvă până la urmă. Pot să te-ntreb ceva?

— Firește, copilă dragă, firește!

— Știi că e vin în cufăr? De ce ai căutat fix acolo?

Estelle roși. După o lungă ezitare, răspunse:

— Și eu așcund vin în garderobă la mine acasă. Knut zicea că e o prostie. Aăă, zice că e o prostie. Dar te gândești că alții fac și ei la fel și mi-am zis că, dacă aici locuiește cineva care își face griji că vin oamenii în vizită și găsesc sticle cu vin și se gândesc „Aha, aici sigur locuiește vreun alcoolic”, atunci în garderobă ar ascunde vinul.

Anna-Lena mai luă două înghițituri, sughiță tare și spuse:

— Alcoolicii n-au sticle cu vin nedesfăcute acasă. Au sticle goale.

Estelle îi zâmbi recunoscătoare și răspunse fără să se mai gândească:

— Drăguț din partea ta să zici asta. Knut ar fi fost de acord cu tine, cu siguranță!

Ochii bătrânei luciră, nu doar de la vin. Fruntea Juliei se încreți atât de adânc când văzu privirea Estellei, încât ziceai că are o nouă frizură. Se întinse și, atingând blând brațul Estellei, șopti:

— Estelle, Knut nu parchează mașina, nu-i așa?

Buzele ei subțiri se strânseseră triste și Estelle recunoscuse în cele din urmă, abia auzit:

— Nu.

CAPITOLUL 56

Audiere de martor

Data: 30 decembrie

Numele martorului: Lennart

Jack: Permiteți-mi să repet, să mă asigur că am înțeles! Nu erați prezent la vizionarea de apartament în calitate de potențial cumpărător, ci erați plătit de Anna-Lena ca să distrugeți vizionarea?

Lennart: Exact! *Lennart Fără Frontiere*, eu sunt! Vrei cartea mea de vizită? Distrug și petreceri de burlaci, să știi, de exemplu dacă ăla care se însoară ți-a furat gagica.

Jack: Așadar, asta e profesia dumneavoastră? Distrugător de vizionări?

Lennart: Nu, de meserie sunt actor. Doar că e cam subțire treaba cu actoria acum. Dar am jucat în *Neguțătorul la Veneția* aici, la teatrul local, să știi.

Jack: Adică „din Veneția”.

Lennart: Nu, nu, de-aici, teatrul local!

Jack: Vreau să spun că așa se numește piesa, *Neguțătorul* din Veneția, nu *Neguțătorul la Veneția*. În fine, îmi mai puteți spune altceva despre făptaș?

Lennart: Nu cred. Ți-am zis tot ce mi-am adus aminte.

Jack: Bine. O să vă rog însă să așteptați aici, în caz că mai avem alte întrebări.

Lennart: Nicio problemă!

Jack: A, o ultimă întrebare. Știți cumva care a fost treaba cu jocurile de artificii?

Lennart: Adică?

Jack: Artificiile pe care le-a cerut spărgătorul.

Lennart: Ce-i cu ele?

Jack: De regulă, cei care iau ostatici nu cer jocuri de artificii ca să-i elibereze. Normal e să ceară bani.

Lennart: Cu tot respectul cuvenit, *normal* e să nu iei ostatici deloc, nu?

Jack: E o observație pertinentă, dar nu considerați că jocurile de artificii reprezintă o condiție ciudată? Asta a cerut făptașul ca să vă elibereze.

Lennart: Nu știu. E Anul Nou. Nu le plac tuturor jocurile de artificii?

Jack: Nu și proprietarilor de câini.

Lennart: Aha.

Jack: Adică?

Lennart: M-am mirat și eu. Credeam că toți polițiștii iubesc câinii.

Jack: N-am zis că nu-mi plac câinii!

Lennart: Cei mai mulți ar fi zis că artificiile nu le plac *câinilor*. Dar tu ai zis „proprietarilor de câini”.

Jack: Nu îmi plac animalele prea mult.

Lennart: Scuze! Deformație profesională. În meseria mea înveți să citești oamenii.

Jack: Actor?

Lennart: Nu. Cealaltă meserie. Auzi, toată lumea a rămas la secție?

Jack: Care toată lumea?

Lennart: Păi ceilalți care erau în apartament, știi.

Jack: Vă gândiți la cineva anume?

Lennart: Zara, de exemplu.

Jack: De exemplu?

Lennart: Nu-i nevoie să faci mutra aia de parcă am întrebat ceva necuviincios. Ce, n-am voie să-ntreb?

Jack: Da, Zara a rămas. De ce?

Lennart: Așa, mă gândeam și eu. Oamenii te fac curios, uneori. Și ea e singura persoană, de mult timp, pe care n-am putut-o descifra. Am încercat, dar zău dacă o pricep. De ce râzi?

Jack: Nu râd.

Lennart: Ba da!

Jack: Îmi cer scuze, n-am vrut! Are tata o vorbă, de asta râdeam.

Lennart: Care?

Jack: Zice că pe cea pe care n-o înțelegi, o iei de nevastă, apoi îți petreci viața încercând să o înțelegi.

CAPITOLUL 57

„Moartea, moartea, moartea”, se gândi Estelle. Odată, acum mulți ani, a citit undeva că scriitoarea ei preferată avea obiceiul să înceapă orice conversație la telefon cu: „Moartea, moartea, moartea”. Astfel, subiectul era încheiat din start și atunci se putea vorbi despre altceva. Pentru că altfel, după o anumită vârstă, toate discuțiile au tendința să nu mai fie despre viață, ci doar despre cealaltă. Estelle înțelegea și ea, de la o vreme. Aceeași scriitoare mai zicea că „trebuie să-ți trăiești viața împrietenindu-te cu moartea”, dar Estellei îi venea greu. Își aminti, de pe vremea când le citea copiilor ei povești la culcare, spusele lui Peter Pan: „A muri va fi o foarte mare aventură!” „Poate pentru cel care pornește în aventura aia, nu și pentru noi,ăștia rămași în urmă”, și-a zis Estelle. Pe ea nu o mai așteptau decât o mie de răsărituri, în viața ca o închisoare frumoasă.

Obrajii îi tremurau la orice mișcare, amintindu-i constant că a îmbătrânit, pielea i se subțiasse atât de tare, încât se mișca tot timpul ca sub adierea unui vânt pe care doar ea îl simțea. N-avea nimic împotriva bătrâneții, de fapt, doar împotriva singurătății. Când îl cunoscuse pe Knut, nu fusese o dragoste așa cum citise prin cărți, ci, mai degrabă, o poveste despre cum un copil și-a găsit prietenul de joacă perfect. Când Knut o atingea pe Estelle, chiar și atunci, în ultimele clipe, se simțea de parcă se cățara în copaci sau sărea de pe pontoane la scăldat. Cel mai mult îi lipsea să-l facă să râdă dimineața, până când improșca în jur cu ou de atâta râs. Cu vârsta, era tot mai distractiv, mai ales după ce îi căzuseră dinții.

— Knut a murit, spuse ea cu voce tare pentru întâia oară, înghițind cu greu vorbele.

Julia se uita în podea, într-o tăcere nehotărâtă. Anna-Lena se gândi o vreme să spună ceva, dar se aplecă spre Estelle și o bătu ușor cu sticla de vin pe umăr. Estelle luă sticla și dădu pe gât două înghițituri, înainte să i-o înapoieze, apoi continuă, mai mult ca pentru sine:

— Dar se pricepea să parcheze Knut! Putea să facă o parcare laterală și cu ochii închiși. Așa că, uneori, când mă doare cel mai tare, dacă văd ceva amuzant, mă gândesc: „La asta ar fi răs Knut de-ar fi sărit ou pe tapet”. Și-atunci... fantalez că e aici și chiar râde. Nu era perfect, nu există bărbat perfect, o știe și Dumnezeu, dar, de fiecare dată când mergeam undeva și ploua, oprea galant mașina chiar în fața intrării. Ca să intru la căldură până... parca.

Între cele trei femei se strecură tăcerea, le smulse neauzită cuvintele și niciuna nu mai știu ce să zică. „Moartea, moartea, moartea”, se gândi Estelle.

•

Când Knut era pe patul de moarte, într-una dintre ultimele nopți, Estelle l-a întrebat:

— Ți-e frică?

Iar el i-a răspuns:

— Da.

Apoi a întins degetele spre părul ei și a adăugat:

— Dar o să fie bine la oleacă de liniște și tihnă. Poți să-mi scrii asta pe piatra de căpătâi.

Atunci Estelle a pufnit în răs de i-au sărit mucii pe perna lui. Și când Knut s-a dus, a plâns Estelle până n-a mai putut respira. Trupul ei n-a mai fost la fel după aceea, s-a cocârjat și nu s-a mai putut îndrepta niciodată.

•

— El era ecoul meu. Tot ce fac acum e mai tăcut, le spuse ea.

Annei-Lena îi luă ceva să deschidă gura, căci, deși mai avea puțin și se îmbăta, nu-și pierduse încă tactul și bunul-gust de a nu se arăta lacomă. Secunde irosite, de bună seamă, căci, atunci când în sfârșit deschise gura, nimic nu-i mai putu ascunde speranța din glas:

— Deci... dacă bărbat-tu nu parchează mașina, pot să te întreb... chiar voiai să vezi apartamentul pentru fiică-ta sau?

— Nu, nu, fiica mea are casă, locuiește cu soțul ei și doi copii, răspunse Estelle rușinată.

Chiar într-o suburbie a Stockholmului, de fapt, dar asta nu le mai spuse Estelle, căci simțea că nu era nevoie să complice discuția asta și mai mult.

— Deci ai venit doar să... te uiți? întrebă Anna-Lena.

— Serios, Anna-Lena, nu se bate cu tine și cu Roger pe apartamentul ăsta! Nu mai fi așa insensibilă! i-o retează Julia.

Anna-Lena se uită lung în sticlă și mormăi:

— Ce, nu poate omu' să-ntrebe?

Estelle le bătui pe rând recunoscătoare pe mână și șopti:

— Nu vă certați din cauza mea, copilelor! Sunt prea bătrână ca să merite.

Julia dădu bosumflată din cap că a înțeles și se ținu de burtă. Anna-Lena făcu aproximativ același lucru cu sticla de vin.

— Câți ani au nepoții tăi? întrebă ea.

— Sunt adolescenți, răspunse Estelle.

— Îmi pare rău, spuse Anna-Lena cu compătimire.

Estelle zâmbi vag. Lucrurile astea le știi doar dacă ai trăit cu adolescenți în aceeași casă. Știi că nu există nimic pe lume pentru ei decât propria persoană și că părinții lor sunt ocupați cu toate crizele existențiale posibile – și ale lor, și ale adolescenților. Nu mai era loc și pentru Estelle acolo, mai mult încurca. Voiau să le răspundă la telefon când o sunau de ziua ei, dar, în rest, considerau că timpul ei stă pe loc, că era ca o decorație drăguță, pe care o scoți doar de Crăciun și Paște. Vocea Estellei căută cuvintele potrivite, căci se dezobișnuise să i se mai dea șansa să-și spună povestea:

— Nu... n-am venit să cumpăr apartamentul. Doar că n-am nimic de făcut. Uneori merg la vizionări de apartamente ca să ascult ce mai zice lumea, ce mai visează. Când își caută casă, oamenii visează cel mai mult. Știți, a durat mult până a murit Knut. A fost la azil mulți ani, iar eu... nu puteam să mă apuc să trăiesc ca și cum el era mort, dar... nici viu nu mai era. Nu cu adevărat. Așa că... am trăit cu viața pe pauză, ca să zic așa. Luam autobuzul până la azil în fiecare zi și stăteam cu el. Îi citeam cărți. La început tare, spre sfârșit încet. La asta se ajunge. Dar aveam ceva de făcut. Orice om are nevoie să facă una, alta.

Anna-Lena își zise că, într-adevăr, Estelle avea dreptate, orice om are nevoie de un proiect.

— Viața trece așa de repede. Mai ales când ai serviciu, gândi Anna-Lena cu voce tare. Dar păru profund jignită când își dădu seama că Julia o auzise.

— Ce lucrezi? întrebă tânăra.

Anna-Lena trase adânc aer în piept, șovăitoare și mândră în același timp:

— Am fost analist la o întreprindere de producție. Mă rog, analist-șef, deși n-am vrut să fiu șefa.

— Șefă? repetă Julia, rușinându-se pe loc de propriul ton.

Annei-Lena nu-i scăpă mirarea din vocea Juliei, dar era obișnuită cu reacția asta, nu i-o luă în nume de rău. În altă situație ar fi schimbat subiectul, de data asta poate că vinul vorbi în locul ei, căci se trezi gândind iar cu voce tare:

— Da, am fost. Dar n-am vrut să fiu. Șefă, adică. Dar directorul executiv a zis că tocmai de aia mă pune șefă. Zicea că nu trebuie să conduci echipe spunându-le oamenilor ce să facă, ci lăsându-i să facă doar ce pot. Așa că am încercat să fiu mai mult un trainer decât un șef. Și știu că oamenii nu cred, dar chiar sunt un trainer bun. Când m-am pensionat, cel puțin doi dintre angajații mei mi-au spus că au înțeles abia la discursul de adio că le-am fost șefă timp de mai mulți ani. Unii poate ar fi luat-o drept o jignire, dar mie mi s-a părut... frumos. Dacă poți face pe cineva să creadă că se descurcă singur în ceva, atunci ai făcut treabă bună!

Julia zâmbi:

— Ești plină de surprize, Anna-Lena!

Anna-Lena se luminează la față de parcă era cel mai frumos compliment pe care îl auzise în viața ei. Apoi tristețea și rușinea îi umbriră din nou privirea. Închise ochii repede și îi deschise încet.

— Toată lumea crede... când ne vede prima oară lumea crede că eu sunt aia care trăiește în umbra lui Roger. Dar nu-i deloc așa! Roger ar fi trebuit să aibă șansa să ajungă șef. Dar eu... mi-a mers atât de bine la serviciu, din bine în mai bine, așa că el a refuzat postul de conducere, ca să-i poată duce și aduce pe copii de la grădiniță și toate cele. Pe când eu am călătorit și mi-am văzut de carieră, gândindu-mă mereu că la anul e rândul lui. Nu i-a mai venit rândul niciodată.

Anna-Lena amuți. Pentru prima oară Julia nu mai știu ce să zică. Estelle părea să caute ceva de făcut cu mâinile. În cele din urmă deschise cufărul și cotrobăi iar. Scoase chibrituri și un pachet de țigări.

— Tiii, ia uite! izbucni ea veselă.

— *Cine* locuiește aici, de fapt? întrebă Julia.

— Vrea cineva? le oferi Estelle.

— Nu fumez! răspunse Anna-Lena repede.

— Nici eu. Adică m-am lăsat. Doar uneori... Tu fumezi? întrebă Estelle întorcându-se spre Julia, dar adăugă imediat: A, nu, că nu e voie dacă ești gravidă. Pe vremea mea se putea. Fumai mai puțin, firește, dar se fuma. Dar tu nu fumezi deloc, nu?

— Nu, deloc, răspunse Julia răbdătoare.

— Tinerii din ziua de azi! Sunteți atât de conștienți de cum vă creșteți copiii. Am auzit un medic pediatru la televizor care zicea că, acum o generație, părinții veneau la el și-i spuneau: „Copilul nostru face pipi pe el. Ce are?” Acum părinții vin și-l întreabă: „Copilul nostru face pipi pe el. Unde am greșit?” Vă învinuiți pentru orice.

Julia își sprijini capul de peretele garderobei și zise:

— Sigur facem și noi aceleași greșeli ca și voi. Doar că alte versiuni ale aceluiași greșeli.

Estelle învărti gânditoare pachetul de țigări în mână.

— Fumam pe balcon, fiindcă Knut nu suporta fumul de țigară în casă. Și fiindcă îmi plăcea priveliștea. De la noi se vedea până departe, la pod. Da, exact ca din apartamentul ăsta. Îmi plăcea foarte mult vederea, da. Dar... poate vă amintiți, acum zece ani, a sărit un om de pe podul ăla. A scris în toate ziarele. Și eu... când am citit la ce oră s-a aruncat, mi-am dat seama că s-a întâmplat chiar când ieșisem eu pe balcon la fumat. Knut m-a strigat să vin să văd ceva la televizor. Am lăsat țigara afară, a ars singură în scrumieră, și am intrat în fugă în casă. În timpul ăsta, omul s-a suit pe balustrada podului și a sărit. După asta n-am mai fumat pe balcon.

— Estelle, dragă, dar nu e vina ta că a sărit cineva de pe pod, încercă Julia să o consoleze.

— Și nici a podului, adăugă Anna-Lena.

— Poftim?

— Nu-i nici vina podului dacă sare careva de pe el. Îmi amintesc foarte bine, să știți, fiindcă Roger a luat-o foarte rău.

— Îl cunoștea pe bărbatul acela? întrebă Estelle.

— Nu, nu, nu. Dar știe multe despre pod. Știți, Roger a fost inginer, a construit poduri. Nu și podul ăla, dar, dacă îți pasă atât de mult de poduri cum îi pasă lui Roger, până la urmă îți pasă de toate podurile. La televizor au vorbit despre bărbatul ăla de parcă ar fi fost vina podului. Roger s-a întristat foarte tare

din cauza asta. A zis că menirea podurilor e să aducă oamenii mai aproape unii de alții.

Julia se gândi că era un lucru pe cât de ciudat, pe atât de romantic de zis despre poduri. Cuvintele Annei-Lena sau faptul că îi era foame și era vlăguită o făcură să se confeseze brusc:

— Eu și logodnica mea am fost în Australia acum câțiva ani. Voia să facă bungee jumping de pe un pod.

— Logodnica? Adică Ro? întrebă Estelle.

— Nu, fosta logodnică.

•

Era o poveste lungă. De fapt, toate poveștile sunt lungi, dacă le spui de la începutul începutului. Povestea noastră, de pildă, ar fi putut fi mult mai scurtă, dacă era despre trei femei într-o garderobă. Dar este și despre doi polițiști, iar unul dintre ei tocmai urca scările spre apartament.

CAPITOLUL 58

Așadar, ce s-a întâmplat jos, în stradă, a fost că Jack, înainte să intre în blocul de peste drum, i-a zis lui taică-su să-l aștepte acolo. Să nu cumva să plece, sub nicio formă. Și, mai ales, să nu intre în blocul în care luarea de ostatici era în toi. Doar să-l aștepte, așa i-a zis fiul.

•

Dar Jim numai asta n-a făcut, bineînțeles.

•

A luat pizzele și a urcat spre apartament, iar când s-a întors jos, vorbise deja cu spărgătoarea.

CAPITOLUL 59

În garderobă, Julia se căia deja, evident, că a deschis gura despre fosta ei logodnică și încercă s-o dreagă:

— Ei, eram logodită când am cunoscut-o pe Ro. Lăsați, e o poveste lungă, n-are a face...

— Păi avem timp berechet pentru povești lungi! spuse Estelle, care găsisese încă o sticlă cu vin în cufăr.

— Logodnica ta voia să sară de pe un pod? repetă Anna-Lena șocată.

— Da. Bungee jumping, știi, chestia aia când sari de la înălțime cu o coardă elastică în jurul picioarelor.

— Sună nebunesc!

Julia își masă tâmpilele cu vârfurile degetelor.

— Așa zic și eu. Dar ea voia să facă lucruri tot timpul. Să încerce tot. În călătoria aia mi-am dat seama că nu pot să trăiesc cu ea, fiindcă cu un vreau să încerc chestii tot timpul. Începuse să-mi fie dor de viața de zi cu zi, de banal. Iar ea nu voia să se plictisească. Așa că am plecat din Australia cu o săptămână mai devreme decât ea, spunându-i că trebuie să măntorc la lucru. Atunci am sărutat-o pe Ro prima oară.

Julia chicoti. În parte de rușine și, în parte, fiindcă era prima oară după multă vreme când se gândea la începuturile poveștii lor de dragoste. Când ești ocupat cu viața care vine după primii fiori, uiți clipele acelea de început. Când urmează să devii părinte împreună cu persoana iubită simți brusc că e imposibil să-ți mai amintești un alt timp, când iubeai pe altcineva.

— Cum v-ați întâlnit, tu și Ro? întrebă Estelle, cu urme de vin în colțurile gurii.

— Prima oară? A intrat în magazinul meu. Am un magazin de flori, știi? Voia să cumpere lalele. Asta cu câteva luni înainte să plec în Australia. Atunci nu m-am gândit prea mult la ea, am băgat de seamă doar că e... frumoasă, normal, asta vede oricine...

Estelle încuviință cu convingere:

— Da, asta mi-am zis și eu când am văzut-o! Frumoasă foc! Și atât de exotică!

Julia oftă.

— Exotică? Fiindcă are altă culoare de păr decât mine și tine?
Estelle se posomorî.

— Nu mai e voie să zicem așa?

Julia nu știa de unde să înceapă să-i explice că nevastă-sa nu era un fruct, așa că răsuflă scurt și continuă:

— În fine, era frumoasă. Foarte frumoasă. Chiar mai frumoasă decât e acum. Nu că... să nu-i ziceți cumva... La naiba, e încă frumoasă! M-am gândit atunci că n-aș zice nu să mă... mda, știți, cu ea... Dar na, eram într-o relație. Doar că a continuat să vină să cumpere lalele. Chiar și de mai multe ori pe săptămână. Și mă făcea să râd, în hohote, din toată inima. Nu întâlnești des oameni ca ea. Și, când i-am povestit maică-mii, a zis: „De ăia care sunt doar frumoși te poți lipsi, Jullan. Dar ăștia care te fac să râzi, ehe, cu ăștia stai și-o veșnicie!”

— Înțeleaptă mamă! zise Estelle.

— Da.

— E pensionară?

— Da.

— Ce meserie avea?

— Făcea curat în birouri.

— Și taică-tu ce făcea?

— Bătea femeii.

Estelle încremeni, Anna-Lena se încordă. Julia se uită la amândouă și se gândi la maică-sa, la cea mai frumoasă latură a ei - întotdeauna privea viața în ochi și, indiferent ce îi arunca soarta în spate, rămăsese o romantică incurabilă. Iar pentru asta e nevoie de o inimă cum puțini au pe lume.

— Biată copilă! șopti Estelle.

— Porcu' dracu'! murmură Anna-Lena.

Julia ridică indiferentă din umeri, așa cum fac copiii nevoiți să se maturizeze prea devreme, alungând sentimentele.

— L-am lăsat. N-a venit după noi, nu ne-a căutat. Nici măcar nu l-am urât, că nu m-a lăsat mama. Câte i-a făcut, iar ea tot nu m-a lăsat nici măcar să-l urăsc. Mi-am dorit să întâlnescă pe altcineva, un om bun, care să o facă să râdă, dar zicea mereu că eu îi sunt de ajuns. Dar... când i-am povestit despre Ro, atunci mama a văzut ceva în mine, ceea ce m-a făcut, la rându-mi, să văd ceva în ea. Poate că sună... nu știu cum să explic. Ceva ce a trăit și ea cândva și la care a renunțat, înțelegeți? Și m-am

gândit... oare așa se simte? Chestia aia despre care vorbesc toți? Aia adevărată?

Anna-Lena își șterse câteva picături de vin de pe bărbie.

— Și dup-aia?

Julia clipi de câteva ori, mai întâi repede, apoi încet și continuă:

— Logodnica mea era încă în Australia. Ro a venit la florărie într-o zi. Vorbisem cu mama la telefon de dimineață și a râs când i-am zis că nu știam ce simțea Ro sau dacă simțea ceva pentru mine. Mama a zis: „Auzi, Jullan, nimănui nu-i plac lalelele chiar atât de mult!” Am încercat eu să zic că nu e nimic, dar mama mi-a zis că deja îmi înșelam logodnica, fiindcă mă gândeam prea mult la Ro. A zis că Ro era „aventura mea cu flori”. Și m-a bușit plânsul. Pe urmă a intrat Ro și am... am izbucnit în râs când mi-a zis ceva, de-am scuipat-o pe față din greșeală. A râs și ea. Pe urmă a prins curaj, că eu n-aveam deloc și m-a întrebat dacă vreau să ies cu ea în oraș, să bem ceva. Am zis da. Când am ieșit, eram atât de emoționată, încât m-am îmbătat criță. Am ieșit să fumez și m-am luat la ceartă cu un paznic care nu m-a mai lăsat să intru. Așa că i-am arătat-o prin fereastră pe Ro, care era înăuntru la bar și i-am zis că nu plec fără iubita mea. Paznicul s-a dus și i-a zis. Ro a ieșit și a devenit... iubita mea. Mi-am sunat logodnica și am rupt logodna. Sunt sigură că se distrează non-stop și acum. Iar eu... ce naiba să zic, îmi place să mă plictisesc cu Ro. Sună aiurea? Îmi place să mă cert cu ea pe canapele și animale de companie. Ea e viața mea de zi cu zi. E... toată lumea mea.

— Și mie îmi place viața de zi cu zi, recunosc Anna-Lena.

— Mama ta avea dreptate. Cei care ne fac să râdem ne-ajung o viață întreagă, spuse Estelle.

Se gândi la un scriitor britanic care a spus că nimic în lume nu e irezistibil de contagios precum buna dispoziție. Apoi își aduse aminte spusele unei scriitoare americane, care a zis că singurătatea e precum foamea – nu bagi de seamă cât de înfometat ești până nu începi să mănânci.

*

Julia își aminti cum maică-sa, când i-a spus că o să aibă un copil, s-a uitat la burta ei, apoi la burta lui Ro și a întrebat-o:

— Și cum ați hotărât care să rămână gravidă?

Julia s-a enervat, bineînțeles, și i-a răspuns ironic:

— Am tras la sorți, mamă!

Mama s-a uitat cât se poate de serioasă ba la una, ba la cealaltă și a întrebat:

— Și cine a câștigat?

Julia râse amintindu-și. Le spuse femeilor din garderobă:

— Ro o să fie o mamă fantastică! Poate face orice copil să râdă, la fel ca mama, că umorul lor a rămas la fel de fin ca la nouă ani.

— Și tu o să fii o mamă fantastică! o asigură Estelle. Pungile moi de sub ochii Juliei se mișcă ușor când clipi.

— Nu știu. Totul mi se pare atât de... enorm. Totul. Și toți părinții par să fie atât de... *haiosi* tot timpul. Glumesc și se prostesc și toți zic că trebuie să te joci cu copiii, iar mie nu-mi place să mă joc. Nu mi-a plăcut să mă joc nici când eram copil. Și mi-e teamă că o să-mi dezamăgesc copilul. Toată lumea mi-a zis că o să fie altfel când o să fiu gravidă, dar mie nici nu-mi plac *toți* copiii. Credeam că asta o să se schimbe, dar mă întâlnesc cu prieteni care au copii și mi se par la fel ca înainte să fiu însărcinată, nesuferiți și lipsiți de umor.

Atunci Anna-Lena spuse, scurt și la obiect:

— Nu trebuie să-ți placă toți copiii. Doar unul. Iar copiii n-au nevoie de cei mai buni părinți din lume, copiii au nevoie de părinții *lor* și atât. Sinceră să fiu, de multe ori au nevoie doar de un șofer.

— Mulțumesc că mi-ai zis toate astea, șopti Julia sinceră. Mi-e doar frică să nu fie nefericit. Să nu-mi moștenească anxietatea și nesiguranța.

Estelle o mângâie pe creștet. Încet, atât de dragul Juliei, cât și al ei înseși.

— Lasă că se fac oameni și copiii tăi. Deși... oamenii mari nu-s zdraveni la cap, să știi!

— Ce încurajator! zâmbi Julia.

Estelle continuă să o mângâie blând pe cap.

— O să faci tot ce-o să poți, Julia? O să-ți aperi copilul cu prețul vieții? O să-i cânti și o să-i citești povești și o să-i promiți că până mâine îi trece ce-l doare?

— Da.

— O să-l educi să nu fie un idiot dintr-ăia care nu-și scot rucsacul când merg cu transportul în comun?

— O să fac tot ce pot! promise Julia.

Estelle se gândi atunci la un alt scriitor care, acum aproape o sută de ani a spus: „Copiii voștri nu sunt copiii voștri, ci fiii și fiicele dorului vieții de ea însăși”.

— O să te descurci de minune! Nu e musai să-ți placă să fii mamă, nu tot timpul.

Anna-Lena întări și ea:

— Mie caca nu mi-a plăcut, nu, nu mi-a plăcut deloc! La început a mai fost cum a mai fost, dar, când ajung pe la un an așa, zici că e de labrador. Nu de pui de labrador, da, de labra...

— OK! exclamă Julia, doar ca să o facă să tacă.

— E ceva cu consistența la o anumită vârstă, zici că e lipici, îți rămâne pe sub unghii și pe urmă când te scarpini pe față, în drum spre serviciu...

— Gata! Mersi, ajunge! protestă Julia.

Dar Anna-Lena nu reuși să frâneze:

— Cel mai rău e când încep să-și aducă prietenii de joacă acasă și, pe nepusă masă, te strigă din toaletă un mic necunoscut de cinci ani că vrea să fie șters la fund. Și hai, rahatul copiilor tăi îl mai suportă, dar pe-al plozilor altora...

— MERSI! insistă Julia.

Anna-Lena își strânse buzele. Estelle chicoti.

— O să fii o mamă bună! Și ești o soție bună! adăugă ea, deși Julia nu apucase să mărturisească și teama că nu era o soție bună.

Julia își ținea burta în palme, cu privirea ațintită pe unghii.

— Crezi? Uneori mi se pare că prea o cicălesc pe Ro, deși o iubesc!

Estelle zâmbi și spuse:

— Știe, crede-mă! Încă te mai face să râzi?

— Da! Doamne, da!

— Atunci știe c-o iubești!

— Nespus de mult! Uau, ce mă mai face să râd! Tot timpul! Prima dată când eu și Ro am făcut... știți... începu Julia zâmbind.

Dar se opri brusc, căutând un cuvânt care să nu le îngrozească pe niciuna dintre cele două femei mai în vârstă.

— Ce? întrebă Anna-Lena, neînțelegând.

Estelle o înghionti, clipind cu subînțeles:

— Ei, știi tu, prima dată când *s-au dus la Stockholm*.

— A A A! izbucni Anna-Lena, roșind din cap până-n picioare.

Julia nu păru să o fi auzit. Privirea îi era ațintită în gol. Undeva acolo, în minte, era o glumă pe care o făcuse Ro în taxi, atunci, prima dată, și voia să le-o spună. Dar, deodată, își aminti cu totul altceva și începu să povestească poticnit:

— Eu... ce varză sunt, am uitat! Spălasem și atârnasem cearșafuri albe la uscat pe ușa dormitorului... Ro a deschis ușa și i-au căzut în cap. A tresărit speriată. A încercat să ascundă, dar m-am prins. Am întrebat-o ce are. Mai întâi n-a vrut să-mi spună... Nu voia să mă încarce atât de devreme cu chestiile ei. Îi era frică să n-o părăsesc înainte să fim împreună. Dar am bătut-o la cap, că sunt superbună la cicălit și, până la urmă, am vorbit toată noaptea. Mi-a povestit cum a ajuns în Suedia cu familia ei. Au trecut munții, în miezul iernii, iar copiii aveau câte un cearșaf alb, cu care să se acopere și să se arunce în zăpadă când azeau elicoptere. Ca să nu fie văzuți. Iar părinții fugeau fiecare în altă direcție, astfel încât cei din elicopter să tragă spre ținte mobile și nu spre... Eu una nu știu cum aș fi...

Stăpânirea de sine a Juliei se sparse ca o pojghiță de gheață pe o băltoacă. Dăre de lacrimi, fine ca firul de păr, i se prelingeau pe obraji. Apoi clacă cu totul. Gulerul bluzei se udă leoarcă. Se gândi la tot ce îi povestise Ro în noaptea aceea, la cruzimile inimaginabile de care oamenii sunt în stare contra oamenilor, la demența bolnavă a războiului. Se gândi apoi la cum Ro, după toate astea, reușise totuși să devină o persoană care are darul să-i facă pe alții să râdă. Pentru că părinții ei au învățat-o, în drumul peste munți, că umorul e ultima linie de apărare a sufletului. Atâta vreme cât râdem, suntem încă vii. Jocurile de cuvinte și glumele fără perdea le-au fost revolta contra deznădejzii. I-a povestit toate astea în prima lor seară și, de-atunci, Ro e viața de zi cu zi și toată lumea Juliei.

•

Și uite-așa ajungi să înveți să trăiești cu păsări în casă.

•

— Aventură cu flori, încuviință Estelle încet. Îmi place.

Tăcu preț de câteva minute. Apoi spuse repede:

— Am avut și eu o aventură odată! Knut n-a aflat niciodată!

— Vai de mine! gemu Anna-Lena, simțind că lucrurile începeau s-o ia razna.

— Eh, știți, n-a fost deloc acum multă vreme. Eram deja bătrână. Dar poți să cazi pradă tentației și târziu în viață, râse Estelle.

— Cu cine? Întrebă Julia.

— Un vecin de bloc. Citea mult, ca și mine. Knut nu citea niciodată. Zicea că scriitorii sunt precum muzicienii care nu trec niciodată la subiect. Dar bărbatul ăsta, vecinul, avea întotdeauna o carte la subraț când ne întâlneam în lift. Eu, la fel. Într-o zi mi-a întins cartea pe care o avea cu el și mi-a zis: „Am terminat-o, ar trebui s-o citești și tu”. Așa am început să ne împrumutăm cărți. Citea opere fantastice. A fost ca și cum... n-am cuvinte să descriu, mă tem... A fost ca și cum călătoream cu cineva. Oriunde în lume. În spațiul cosmic. A durat ceva vreme. Am început să îndoi colțul paginilor unde găseam ceva care îmi plăcea foarte mult, iar el a început să scrie mici comentarii pe margine. Doar câte un cuvânt, așa: „frumos” sau „adevărat”. Asta-i forța literaturii, știți, să fie ca mici scrisori de dragoste între oameni care nu pot vorbi despre sentimentele proprii decât prin cuvintele altora. Într-o vară, am deschis o carte și a căzut nisip din ea și-atunci am știut că i-a plăcut atât de mult, încât n-a putut s-o mai lase din mână. Când și când, primeam câte o carte cu paginile umflate și știam că a plâns citind-o. Într-o zi i-am spus asta în lift și mi-a răspuns că eu eram singura care știa lucrurile astea despre el.

— Atunci ați... zise Julia, zâmbind cu subînțeles.

— Nu, nu, nu, vai... chițâi Estelle, părând că voia să adauge că poate, că eventual ar fi vrut să se fi întâmplat, dar uite că nu s-a întâmplat. Noi n-am... niciodată, nu s-a întâmplat niciodată, n-am fi... niciodată.

— De ce nu? Întrebă Julia.

Estelle zâmbi, mândră și nostalgică în același timp, cum doar la o anumită vârstă, după o anumită viață, poți fi.

— Pentru că dansezi cu cel cu care te-ai dus la petrecere. Iar eu m-am dus cu Knut.

— Deci... ce s-a întâmplat? Întrebă Anna-Lena.

Răsuflarea Estellei nu se grăbea nicăieri. Nu mai avea mari secrete de mărturisit. Era, poate, chiar ultimul.

— Într-o zi, în lift, mi-a dat o carte și, în ea, cheia de la apartamentul lui. A zis că n-avea rude apropiate și că voia ca un vecin să aibă cheia „în caz că se-ntâmplă ceva”. Și eu n-am zis

nimic, n-am făcut nimic, dar mi s-a părut că... ar fi vrut... să se întâmple ceva.

Estelle zâmbi. Și Julia.

— Adică în tot timpul ăla n-ați făcut...

— Nu, nu, nu! Am făcut schimb de cărți. Până când a murit, câțiva ani mai târziu. Ceva cu inima. Frații lui au scos apartamentul la vânzare, dar mobilele erau încă în casă cât au fost vizionările. Așa că m-am dus și m-am prefăcut că sunt interesată să cumpăr. M-am plimbat un pic prin casa lui, am atins masa din bucătărie, umerășele din dulap... Și m-am trezit, în cele din urmă, în fața bibliotecii. Ce lucru de mirare, să cunoști pe cineva atât de bine prin cărțile pe care le-a citit! Mi-am permis să stau câteva minute și să mă gândesc cum ar fi fost cu noi doi dacă totul ar fi fost altfel, altundeva în viață.

— Și, pe urmă? șopti Julia.

Estelle zâmbi. Aproape sfidătoare. Fericită.

— Pe urmă m-am dus acasă. Dar am păstrat cheia de la apartamentul lui. Nu i-am spus niciodată lui Knut. A fost aventura *mea*.

•

Se lăsă tăcerea în garderobă. Într-un târziu, Anna-Lena își luă inima în dinți și spuse:

— Eu n-am avut niciodată o aventură. Da' odată m-am aventurat să schimb coaforul și n-am mai avut curaj să trec pe lângă ăla vechi ani de zile.

Nu era cine știe ce anecdotă, nu era, nu, dar voia și ea să participe cu ceva. N-avusese timp de vreo relație amoroasă. „Cum, Doamne iartă-mă, are lumea timp de așa ceva? Ce stres! Încă un bărbat?!” își zise Anna-Lena. Ea nu făcuse decât să lucreze și să fugă spre casă, să lucreze și să fugă acasă, simțindu-se tot timpul vinovată că nu era de ajuns nici acasă, nici la serviciu. Și-atunci e ușor să ai compasiune pentru alții care nu sunt nici ei de ajuns. Și, de aceea, dintre toate persoanele prezente la vizionare, Anna-Lena fu prima care spuse cu voce tare:

— Eu zic că trebuie s-o ajutăm pe spărgătoare.

Julia ridică fruntea și privirile li se întâlniră cu un respect regăsit.

— Da! Și eu! Exact așa mă gândeam! Nu cred că a făcut-o intenționat, încuviință Julia.

— Doar că nu știu cum s-o ajutăm, recunosc Anna-Lena.

— Nici eu. Poliția a înconjurat clădirea, probabil, nu știu pe unde ar putea fugi, din păcate, oftă Julia.

Estelle continuă să bea vin, învârtind pachetul de țigări în mână, că n-ai voie să fumezi lângă femei gravide. Cel puțin nu înainte să te îmbeți suficient de tare cât să poți spune cu conștiința împăcată că erai prea beat ca să bagi de seamă că era o femeie gravidă prin preajmă.

— Ar putea să se deghizeze, spuse ea brusc, stâlcindu-l un pic pe ze din *deghizeze*.

Julia dădu nedumerită din cap.

— Ce? Cine să se deghizeze?

— Spărgătoarea, zise Estelle și mai trase o dușcă.

— În ce să se deghizeze?

Estelle ridică din umeri și zise:

— Agentă imobiliară.

— Agentă imobiliară?

Estelle dădu din cap că da.

— Ați văzut voi vreo agentă imobiliară în apartament la vizionarea asta?

— Nu... Acum că zici, nu...

Estelle mai luă o înghițitură. Dădu din nou din cap.

— Dar sunt aproape sigură că toți polițiștii care așteaptă jos o iau ca de la sine înțeles că e un agent imobiliar într-un apartament unde are loc o vizionare. Așa că...

Julia se holbă la ea, apoi începu să râdă:

— Dacă spărgătoarea zice că se lasă păgubașă și eliberează ostaticii, poate să pretindă că e agenta imobiliară și să iasă deodată cu noi toți! Estelle, ești un GENIU!

— Mulțumesc, mulțumesc! spuse Estelle, uitându-se în sticlă cu un ochi, de parcă voia să-și dea seama cât mai are până când să poată fuma.

Julia se ridică anevoios, dar grăbită, de pe scara de metal, se apropie de ușa garderobei să o strige pe Ro, dar, când să deschidă, se auzi un ciocănit. Nu tare, dar suficient ca cele trei femei să tresară, de parcă aruncase cineva artificii înăuntru. Julia crăpă ușa și dădu cu ochii de iepure, care părea rușinat. Mă rog, cât se putea deduce după mutra inertă a capului de iepure.

— Scuzați deranjul, dar am fost trimis să-mi pun pantaloni.

— Și, ce, sunt aici pantalonii? întrebă Julia suspicioasă.

Iepurele se scărpină încurcat pe gât.

— Nu, nu, nu, îi aveam în baie, înainte să înceapă vizionarea. Da' m-am spălat pe mâini și am vărsat apă pe pantaloni. Și, văzând lumânarea aia mirositoare de pe chiuvetă, m-am gândit să-mi usuc pantalonii cu ea. Numai că, din greșeală, mi-am... am... am dat foc la pantaloni. A trebuit să vărs apă peste TOT, ca să sting focul. Și s-au udat rău pantalonii. Pe urmă a început vizionarea și v-am auzit acolo, în sufragerie. Apoi am auzit-o pe spărgătoare strigând și n-a mai fost timp să... da, pe scurt, pantalonii mei sunt încă uzi. Și m-am gândit că...

Capul de iepure arată spre costumele de pe umerase, ca și cum voia să spună că ar împrumuta o pereche de pantaloni de acolo. Din greșeală, urechile iepurelui o atinseră pe Julia pe frunte. Julia făcu un pas înapoi și iepurele crezu că asta era o invitație să intre în garderobă, așa că făcu un pas înainte.

— Ha! Păi intră, sigur, poștește! mormăi Julia.

Iepurele se uită curios în jur.

— Ce plăcut! zise el.

Anna-Lena dispăru în spatele costumelor și își șterse ochii. Estelle își aprinse o țigară, căci de-acum simțea că tot aia era, iar când Anna-Lena îi aruncă o privire muștrătoare, Estelle se apără:

— Aș! Se duce prin aerisire!

Capul iepurelui se lăsă nedumerit într-o parte.

— Care aerisire? întrebă el.

Estelle tuși, din cauza fumului sau a întrebării.

— Adică vreau să zic... pare c-ar fi o gură de aerisire, că vine curent din tavan! Am dedus și eu...

— Despre ce vorbești? întrebă Julia.

Estelle tuși din nou. Apoi se opri. Dar tusea se auzi în continuare, doar că venea din tavan.

*

Se holbară unii la alții, iepurele și cele trei femei – un grup de indivizi pestriț, ca să nu zicem mai multe, într-o garderobă, la o vizionare de apartament întreruptă de un jaf armat. S-au întâmplat, cu siguranță, și lucruri mai ciudate în orașul ăsta, dar nu cu mult mai ciudate. Estelle apucă să-și spună că, dacă Knut ar fi deschis ușa garderobei atunci, ar fi răs în hohote, de-ar fi sărit ou peste tot. Ce i-ar mai fi plăcut Estellei! Tușea din tavan

continuă, ca atunci când cineva încearcă să-și înăbușe tușea, dar e și mai rău. Ca atunci când te-apucă tușea la cinema.

Julia împinse scara până în fundul garderobei, Estelle se dădu la o parte de pe cufăr, Anna-Lena îl ajută pe iepure să se urce. Iepurele împinse tavanul cu mâinile, până când cedă într-un loc. Era un chepeng care închidea un canal de ventilație.

•

Și înăuntru era agenta imobiliară.

CAPITOLUL 60

La secția de poliție, Jack e pe cale să-și piardă vocea de furie:

— Spune adevărul! De ce ai cerut jocuri de artificii? Unde e adevărata agentă imobiliară? EXISTĂ vreo agentă imobiliară în toată povestea asta?

Agentă imobiliară, cu sacoul mototolit ca un bot de bulldog după orele petrecute pitită în canalul de ventilație de deasupra garderobei, tot încearcă să-i explice. Dar, dacă e ceva ce internetul și prezentul ne-au învățat, este că nu te poți aștepta să câștigi într-o discuție în contradictoriu doar pentru că ai dreptate. Agentă nu poate dovedi că nu e făptașul, pentru că singurul mod în care ar putea ar fi să-i spună lui Jack unde anume se află acum adevărata spărgătoare, iar agenta n-are nici cea mai vagă idee unde s-a ascuns spărgătorea. Jack, la rândul-i, refuză să o creadă pe agentă că este cu adevărat agentă imobiliară, pentru că asta ar presupune că îi scapă ceva evident, ceea ce ar însemna că, de fapt, Jack nu e prea deștept, iar Jack pur și simplu nu e pregătit să recunoască așa ceva.

*

Jim a tăcut pe aproape toată durata audierii, dacă se poate numi „audiere” când, de fapt, a constatat în întregime din zbieretele lui Jack către agentă. Pune cu grijă o mână pe umărul fiului și îi spune:

— Ce-ar fi să luăm o pauză, băiete?

Jack face ochii cât cepele de nervi și urlă:

— Te-a păcălit, tată, nu pricepi? Tu te-ai dus sus cu pizzele și ai lăsat-o să te PĂCĂLEASCĂ!

Rănit și pus la punct, Jim se prăbușește înapoi pe scaun.

— Haide, măi, băiete, o mică pauză? O cafea... un pahar cu apă...

— Nu! Până nu-nțeleg ce dracu' se-ntâmplă, nicio pauză! spune Jack printre dinți.

•

N-o să reușească să înțeleagă.

CAPITOLUL 61

Ceea ce s-a întâmplat, de fapt, a fost că, atunci când Jack a închis brusc telefonul, în timp ce vorbea cu negociatorul și a ieșit în goană din blocul de peste drum, Jim tocmai ieșea din blocul cu luarea de ostatici. Jack se înfurie, bineînțeles, pe Jim că s-a dus în bloc, deși el i-a zis să-l aștepte pe stradă.

Jim încercă să-l ia cu binișorul:

— Calm, băiete, calm! Nu era nicio bombă pe scară. Doar luminițe de Crăciun!

— ȘTIU FOARTE BINE! DE CE-AI INTRAT ÎN BLOC ÎNAINTE SĂ MĂ-NTORC?

— Pentru că știam că altfel n-ai să mă lași. Am vorbit cu spărgătorul.

— NORMAL că nu te-aș fi lăsat să... Stai, CE?

— Am zis că am vorbit cu spărgătorul.

•

Apoi Jim îi povesti exact ce s-a întâmplat. Mă rog, cât de exact putu. Căci treaba e că darul povestirii nu e tocmai unul dintre talentele lui Jim. Nevastă-sa zicea mereu că Jim e genul care spune orice glumă începând cu poanta de la sfârșit, apoi se oprește, își dă seama și zice: „A, nu, stai că mai era ceva înainte! Iubito, ce se-ntâmpla înainte de faza aia haioasă?”, apoi o ia de la capăt, doar ca s-o spună tot anapoda. Jim nu-și amintește niciodată finalul filmelor, așa că le poate vedea de nu știu câte ori și tot se miră când se dovedește cine e criminalul. Nu e as la jocuri de societate sau concursuri de cultură generală de la televizor – era, la un moment dat, un concurs care le plăcea nevastă-sii și lui fiu-său, cu niște vedete care călătoresc virtual cu trenul și trebuie să ghicească, pe baza unor indicii, în ce loc au ajuns. Ea obișnuia să-l imite pe Jim care, plin de entuziasm, ghicea la întâmplare, de pe canapea, de la mari orașe spaniole la țări africane și sătuce norvegiene de pescari, în timp ce se arăta traseul trenului pe ecran. „Am avut dreptate!” jubila el la sfârșit, la care Jack comenta: „Păi da, că dacă ghicești TOT timpul, până la urmă ai dreptate!” Iar ea

râdea. Cât de dor îi era lui Jim! Cu el sau de el, nu conta, ea râdea mereu.

•

Jim îi povesti că și-a încercat norocul și a intrat în bloc când Jack a plecat spre clădirea de peste drum, fiindcă Jim știa că asta ar fi făcut și ea. S-a simțit foarte, foarte idiot când a ajuns la etajul cu „bomba* și și-a dat seama că luminițele de Crăciun erau luminițe de Crăciun. Da, de-a dreptul idiot. Dar ea ar fi râs dacă ar fi văzut faza. Așa că a urcat mai departe.

La ultimul etaj erau două apartamente. În cel din stânga se petrecea luarea de ostatici, iar cel din dreapta era apartamentul tinerei perechi care se certa ba pe coriandru, ba pe storcătoare de fructe – cei la care Jim sunase acum ceva timp (și despre divorțul cărora știa mai multe detalii decât e normal să știe un om obișnuit). Ca să fie sigur că apartamentul era gol, a ridicat ușor clapa orificiului pentru scrisori de pe ușă. Înăuntru era întuneric, iar grămada de plicuri de pe podea dovedea că nu fusese nimeni în apartament de multă vreme. Abia pe urmă Jim a sunat la ușa apartamentului cu ostaticii. Nu i-a deschis nimeni, deși a sunat insistent. Până când și-a dat seama că soneria nu funcționa și a bătut la ușă. A bătut de mai multe ori și, în cele din urmă, ușa s-a crăpat și un bărbat îmbrăcat în costum și cu cagulă de spărgător a scos capul.

•

Se uită mai întâi la pizze, apoi la Jim.

— N-am bani gheață, spuse bărbatul cu cagulă.

— N-are nimic, zise Jim și îi întinse pizzele.

Bărbatul cu cagulă îl privi suspicios.

— Ești copoi?

— Nu.

— Ba ești!

Jim observă că omul tot schimba dialectul, ca și cum nu se putea hotărî. Nu-și putu da seama prea multe despre înfățișarea lui, dacă era înalt sau scund, fiindcă bărbatul nu deschisese ușa larg.

— De ce crezi că sunt polițist? întrebă Jim, făcând pe nevinovatul.

— Fiindcă niciun curier nu-ți dă pizzele fără să aștepte bacșiș.

În punctul acela al discuției, Jim nu mai găsi cu cale să nege:

— Ai dreptate. Sunt polițist, dar am venit singur și neînarmat. E cineva rănit?

— Nu. Sau în orice caz nu mai mult decât erau când au venit, spuse bărbatul.

Jim încuviință prietenos:

— Colegii mei, jos în stradă, au început să se îngrijoreze, știi, fiindcă n-ai venit cu nicio cerere.

Bărbatul cu cagulă de spărgător clipi derutat.

— Păi am cerut pizza!

— Nu, voiam să zic ce ceri ca să eliberezi ostaticii? Nu vrem să fie nimeni rănit.

Bărbatul cu cagulă luă pizzele, ridică un deget (unul respectuos, nu ăla indecent) și zise:

— Un minuțel!

Apoi îi închise ușa în nas lui Jim. Trecu un minut, trecură două și, chiar când Jim se pregătea să bată din nou, ușa se deschise cam doi centimetri. Bărbatul cu cagulă scoase din nou capul și zise:

— Jocuri de artificii.

— Nu înțeleg, zise Jim.

— Vreau jocuri de artificii, să se vadă de pe balcon. Apoi le dau drumul!

— Vorbești serios?

— Da' să nu fie prostii din alea ieftine de pocnitori, să nu cumva să mă păcălești! Artificii adevărate! Din alea în culori diferite și din alea care arată ca o ploaie, și tot fasonul, da?

— Și dup-aia le dai drumul?

— Și dup-aia le dau drumul.

— Asta e singura ta cerere?

— Da.

•

Apoi Jim a coborât înapoi în stradă, Jack s-a întors și el din blocul de vizavi și Jim i-a povestit lui fiu-său toate acestea.

Dar trebuie subliniat încă o dată că darul povestirii nu e tocmai unul dintre talentele lui Jim. De fapt, în mare, nu se pricepe deloc. Deci poate că n-a spus totul *exact* așa cum s-a întâmplat.

CAPITOLUL 62

Roger a avut dreptate când, uitându-se pe planul apartamentului, a constatat că ultimul etaj a blocului fusese, probabil, un singur apartament mare cândva. După ce s-a pus liftul, etajul a fost împărțit în două apartamente, vândute separat, ceea ce a dus la câteva chestii curioase – peretele dublu din sufragerie, dar, mai ales, canalul de aerisire nefolosit de ani de zile, de deasupra garderobei. Uitat de atâta amar de vreme, canalul găsisese brusc, întocmai ca oamenii despre care crezi că devin inutili odată cu vârsta, o cale să le amintească tuturor că există. Blocul era vechi, cu pereți prost izolați și din pod sufla aer rece iarna. Aerul se strecura în garderobă, dar curentul nu se simțea decât dacă stăteai în fundul încăperii, pe cufărul cu vin. Nu era deloc un loc rău unde să fumezi pe furiș, dacă ai asemenea obiceiuri, dar, altfel, aerisirea nu mai avea nicio întrebuințare de mulți ani. Până când unei agente imobiliare i-a dat prin cap că acolo era un spațiu suficient de mare ca o persoană mărunțică să se urce și să se ascundă, ca să nu fie împușcată de o spărgătoare înarmată.

Canalul de ventilație era atât de îngust, încât agenta abia reușise cu chiu, cu vai să intre. Adică era mult prea îngust ca Lennart să nu rămână înțepenit când băgă capul să vadă cine se ascundea acolo. Ceea ce avu ca efect că, *în sfârșit*, reuși să-și scoată capul de iepure. Căzu de pe scară, pe spate, aterizând greoi pe podea. Însăpăimântată, agenta imobiliară se aplecă peste capul de iepure și se iți prin chepengul gurii de aerisire, să vadă dacă Lennart mai sufla. Drept urmare își pierdu echilibrul, căzu din canal și ateriză pe Lennart. Anna-Lena, cu piciorul prins sub ei, se împiedică și căzu și ea, zgâlțâind scara, care căzu la rândul-i, lovind chepengul și făcându-l să se închidă cu o bufnitură. Capul de iepure rămase înăuntru.

•

Roger, Ro și spărgătoarea auziră, bineînțeles, hărmălaia și veniră îngrijorați degrabă să vadă ce s-a întâmplat. Toți cei din garderobă încercau să se târască afară, iar toți cei care erau afară încercau să-și dea seama de care părți anatomice să tragă

- o încercare la fel de dificilă ca descurcatul firelor luminițelor de Crăciun după ce le-ai dat jos de pe balcon și te-ai certat cu nevasta pe bordeluri, de până la urmă le-ai aruncat pe toate într-o ladă, gândindu-te: „Lasă că le descurc eu la anu’!”

Când reușiră, în sfârșit, să se ridice cu toții în picioare, se holbară îngroziți la chiloții lui Lennart, căci era greu să nu. Lennart nu pricepu nimic până când Anna-Lena urlă:

— SÂNGEREZI!

Lennart, proaspăt eliberat din capul de iepure, se aplecă cât putu, încercând să vadă ce se petrecea mai jos de propriul buric. Într-adevăr, din chiloți picura sânge.

— Of, nuuu! țipă el și, scotocind sub elasticul chiloților, scoase o punguță care picura și arăta a ceva ce speri să nu vadă copiii tăi când mergi cu mașina pe autostradă.

O luă la fugă spre toaletă, dar reuși să se împiedice de marginea covorului din sufragerie și căzu lat. Punguța cu sânge îi zbură din mâini și conținutul se împrăstie pe podea.

— Ce dra... strigă Roger.

Lennart gemu:

— Nu vă speriați! E sânge de recuzită! Aveam o punguță în chiloți, că uneori e nevoie de o șmecherie în plus în pachetul „Iepurele-care-face-caca”, dacă trebuie speriați oamenii de tot.

— Da’ eu n-am comandat ASTA! nu întârzie Anna-Lena să-i asigure.

— Nu, nu, e doar o extraopțiune! Întări Lennart, reușind cu greu să se ridice în picioare.

— Du-te și pune-ți niște pantaloni! îi ordonă Julia cu asprime.

— Da, chiar așa! îl rugă și Anna-Lena.

Ascultător, Lennart se duse în garderobă. Când se întoarse în sufragerie, Zara tocmai se întorcea de pe balcon. Era prima dată când îl vedea cu haine pe el și fără capul de iepure. Trebui să admită că arăta mult mai bine. Și că nu îl ura.

•

Restul grupului se holba la sângele de pe podea, nesiguri ce să facă mai departe.

— Frumoasă culoare! Încercă Ro.

— Modern, așa! încuviință Estelle, care auzise de curând la radio că era *la modă* crima în cultura populară.

Între timp, Roger, cu o nevoie crescândă de a se simți corect informat, se întoarse spre agenta imobiliară și o întrebă:

— Tu unde naiba ai fost până acum?

Agenta își netezi jenată sacoul prea mare și cam șifonat.

— A, păi începuse vizionarea și eram în garderobă, zise ea.

— De ce? o interogă Roger.

— Aveam trac. Așa pătesc înainte de o vizionare cu multă lume și, de obicei, mă bag în toaletă și încerc să mă încurajez singură, știți, cu chestii de genul: „Hai că poți! Ești o agentă imobiliară puternică, independentă și apartamentul ăsta VREA să fie vândut de TINE!” Da toaleta era ocupată, de-aia m-am băgat în garderobă. Și, când am auzit...

Făcu un gest politicos, dar speriat, spre femeia din mijlocul încăperii, cu cagula într-o mână și pistolul în cealaltă. Bine intenționată, Estelle o întrerupse imediat și o asigură:

— Da, da, dumneaei e spărgătoarea, dar nu e periculoasă! Ne-a ținut un pic ostatici, dar s-a purtat frumos cu noi. Și o să primim și pizza!

Spărgătoarea dădu din cap rușinată spre agenta imobiliară și spuse:

— Scuze! Nu te speria de pistol, nu-i adevărat!

Agenta zâmbi ușurată și continuă:

— Deci, eram în garderobă și am auzit pe cineva țipând „AOLEU, HOȚU’!” și am reacționat, ca să zic așa, instinctiv.

— Cum adică *instinctiv*? vru Roger să știe.

Agenta își scutură hainele de praf.

— Am câteva vizionări importante săptămâna viitoare. Agenția imobiliară *La bună vedere* e responsabilă în fața clienților săi. Așa că m-am gândit că n-am voie să mor. Ar fi fost o dovadă de iresponsabilitate. Și-atunci am văzut aerisirea aia din tavan, m-am urcat și m-am ascuns acolo.

— Tot timpul ăsta? întrebă Roger.

Agentă încuviință cu atâta hotărâre, că îi pârai spatele:

— Am sperat să pot să ies pe cealaltă parte a canalului, dar n-a mers.

Apoi, părând să-și aducă aminte ceva foarte important, bătu brusc din palme și strigă jovială:

— Uf, stau și vă bat la cap cu prostii! mai întâi de toate, bine ați venit la vizionarea agenției imobiliare LA BUNĂ VEDERE! Ce plăcere să văd atâta lume! Dorește cineva să facă o ofertă direct?

Cei de față nu părură deloc impresionați de întrebare, așa că agenta își deschise larg brațele:

— Doriți să vă mai uitați un pic? Nicio problemă! Astăzi nu mai am alte vizionări programate!

Sprâncenele lui Roger coborâră încruntate.

— Și de ce, mă rog, ții vizionare cu o zi înainte de Revelion? Așa ceva n-am mai pomenit!

Dar agenta răspunse voioasă, cum numai un agent imobiliar care tocmai a scăpat dintr-un spațiu foarte, foarte strâmt poate răspunde:

— A fost dorința vânzătorului, iar pentru mine nu contează, la agenția imobiliară *La bună vedere* toate zilele sunt lucrătoare!

Reacția fu un dat ochii peste cap colectiv. În afară de Estelle care, se cutremură ca de un frison și zise:

— Ce frig s-a făcut, nu?

— Ba da, chiar că! mai rece decât în bugetul lui Roger! izbucni Ro, ca să mai destindă atmosfera, dar regretă pe loc, căci Roger nu părea deloc destins.

Julia, pe care o dureau toate și își pierduse răbdarea, își făcu loc printre ei cu coatele și închise ușa de la balcon. Apoi se apropie de șemineu și începu să pregătească lemne.

— Am putea să facem focul cât așteptăm pizza, zise ea.

Spărgătoarea rămăsese în mijlocul sufrageriei, cu pistolul în mână, incapabilă să se miște. Se uită la grupul de ostatici, acum mai mare cu o persoană, ceea ce, spărgătoarea bănuia, avea să-i crească exponențial și pedeapsa cu închisoarea. Oftă:

— Nu trebuie să așteptați până vine pizza. Puteți să plecați acum. Toți. Mă predau și las poliția să facă... mda, ce trebuie să facă. Mergeți voi și rămân eu aici, ca să nu mai fac niciun rău nimănui. N-am vrut să... iau pe nimeni ostatic. Am nevoie de bani pentru chirie, ca să nu-mi ia fetițele avocatul fostului meu soț. A fost... lertați-mă! Sunt o idioată, nu meritați să pățiți asta. lertați-mă!

Lacrimile începură să i se prelingă pe obraji și femeia nu mai făcu niciun efort să le oprească. Poate faptul că arăta atât de mică în clipele acelea îi impresionează pe ostatici sau, pur și simplu, fiecare cugetă la cele întâmplare și la ce însemna asta pentru ei, căci, deodată, izbucniră toți, vorbind unii peste alții:

— Dar nu se poate să... începu Estelle.

— N-ai făcut niciun rău nimănui! continuă Anna-Lena.

— Trebuie să existe o soluție, întări și Julia.
— Poate găsim o cale de scăpare, sugeră Lennart.
— În orice caz, avem nevoie de oleacă de timp să adunăm toate informațiile înainte să ne dai drumul! Își dădu și Roger cu părerea.

— Licitația nici n-a început! spuse agenta imobiliară.
— Am putea să stăm *măcar* până vine pizza, zise Ro.
— Da, nu mai bine ne lași să mâncăm înainte? Că a fost totuși foarte plăcut să ne cunoaștem, nu? Și asta datorită ție! spuse Estelle.

— Sunt sigură că poliția n-o să te împuște sau, în orice caz, nu prea mult, o consolă Anna-Lena.

— Sau lasă-ne să ieșim deodată cu tine! N-o să tragă dacă ieșim toți deodată! insistă Julia.

— Trebuie să existe o ieșire. Dacă poți să te strecuri la o vizionare, trebuie să se poată și să te furișezi afară, le aminti Lennart.

— Hai să ne așezăm și să facem un plan! le propuse Roger.

— Și licitația! spuse agenta imobiliară plină de speranță.

— Și să mâncăm pizza! adăugă Ro.

•

Spărgătoarea îi privi pe rând, îndelung, îndelung de tot. Apoi șopti recunoscătoare:

— Cei mai răi ostatici!

— Ajută-mă să pun masa! o rugă Estelle, luând-o de braț.

Spărgătoarea o urmă pe Estelle fără împotrivire și aduse farfurii și pahare. Julia continuă să-și facă de lucru cu lemnele de foc lângă șemineu. Zara se luptă o vreme cu propria-i personalitate, apoi îi întinse Juliei bricheta, fără ca aceasta să i-o fi cerut.

Roger stătea lângă șemineu și, neștiind cum să fie de folos, o întrebă pe Julia:

— Știi cum se face?

Julia se uită urât la el, gata să-i spună că maică-sa o învățase cum se face focul. Se gândi să o zică într-un fel din care Roger să nu-și poată da seama dacă ea și maică-sa îi dăduseră foc lui taică-su. Dar fusese o zi lungă, fiecare auzise povestea celuilalt și-atunci nu prea mai poți să urăști pe cineva, așa că Julia spuse, în schimb, cu o generozitate debordantă:

— Nuuu. Îmi arăți tu cum se face?

Roger încuviință tăcut, se puse pe vine și făcu semn spre lemne:

— Putem... cred că putem, adică... dacă nu cumva vrei să faci singură... putem să facem împreună, mormăi el.

Julia dădu din cap că da, înghițind în sec:

— Cu mare plăcere.

— Mulțumesc, spuse el încet.

Apoi îi arătă cum obișnuia el să facă focul.

— E normal să scoată atâta fum? întrebă Julia.

— E ceva în neregulă cu lemnele, mormăi Roger.

— Serios?

— E ceva în neregulă cu afurisitele astea de lemnele, ce dracu'! Serios, da!

— Ai deschis clapeta de la coș? Pentru fum, știi...

— Normal c-am deschis, ce dracu'!

Julia deschise clapeta de fum. Roger mormăi iar încet, Julia începu să râdă. Nu se uitau unul la celălalt, dar fumul le intra în ochi și lacrimile le curgeau pe obraji. Julia trase cu ochiul spre Roger.

— Nevastă-ta e de gașcă, zise ea.

— Și a ta e OK, zise el.

Scormoniră gânditori în foc, fiecare cu vârful unei surcele.

— Dacă tu și Anna-Lena chiar vreți să luați apartamentul... începu Julia.

Dar Roger o întrerupse:

— Nu, nu. E un apartament bun pentru copii. Tu și Ro ar trebui să-l cumpărați.

— Nu cred că vrea Ro, le găsește cusururi la toate, oftă Julia.

Roger scormoni mai apăsător în jăratic și zise:

— Îi e teamă și ei, ce dracu'! Îi e teamă că nu-i de ajuns pentru tine și pentru copil. Trebuie să-i spui că astea sunt doar prostii în capul ei. Își face griji că nu știe să repare plintele parchetului. Trebuie să-i spui că nimeni nu știe cum se repară o plintă până n-a reparat o plintă pentru prima oară, ce dracu'! Se învață!

Julia cugetă la spusele lui, uitându-se fix în șemineu. Roger la fel. Fiecare cu surcica lui. Puțin jăratic, mult fum.

— Pot să-ți zic ceva personal, Roger? șopti ea după o vreme.

— Mmm.

— Nu trebuie să-i demonstrezi nimic Annei-Lena. Nu trebuie să demonstrezi nimic nimănui. *Ești* de-ajuns!

Scormoniră mai departe în jărat. Le intră o grămadă de fum în ochi amândurora. Nu mai ziseră nimic.

•

Atunci se auzi o bătaie la ușă, căci polițistul de afară își dăduse seama, în sfârșit, că soneria nu funcționa.

CAPITOLUL 63

— Deschid eu, se oferi spărgătoarea.

— Nu! Dacă e poliția? izbucni Ro.

— Trebuie să fie livrarea de pizza, ghici spărgătoarea.

— Ai înnebunit? Nu trimite poliția pe nimeni să livreze pizza când e vorba de o luare de ostatici! Ești înarmată și periculoasă! zise Ro.

— Nu sunt periculoasă! șopti spărgătoarea rănită.

— Hai că n-am vrut să zic *așa!* se scuză Ro.

Roger se ridică de lângă șemineu, care scotea mult mai puțin fum, și arată spre spărgătoare cu o surcică.

— Ro are dreptate. Dacă deschizi ușa, te poate împușca poliția. E mai bine să deschid eu!

Julia încuviință, un pic cu prea multă însuflețire ca Roger să se simtă tocmai confortabil:

— Da! Lasă-l pe Roger să deschidă! Cine știe, poate ne vine vreo idee cum să te ajutăm să scapi și-atunci poliția n-o să știe că ești femeie. O s-o ia ca de la sine înțeleș că ești bărbat!

— De ce? întrebă Roger.

— Pentru că, în mod normal, femeile nu sunt atât de bătute în cap! se băgă în discuție și Zara, întotdeauna gata să fie de ajutor.

Spărgătoarea oftă confuză. Dar Anna-Lena făcu un mic, mic pas în față și șopti:

— Roger, te rog, nu deschide! Dacă trag?

Lui Roger îi intră fum în ochi, deși șemineul nu mai fumega deloc. Nu zise nimic. Atunci Lennart făcu și el un pas înainte:

— Aș! Lasă-mă pe mine să deschid! Dă-mi cagula și fac eu pe spărgătorul. Că eu chiar sunt actor, am jucat și în *Neguțătorul la Veneția*, aici, la teatrul local!

— Nu se cheamă *Neguțătorul din Veneția?*, întrebă Anna-Lena.

— Zici? întrebă Lennart.

— Ooo, ce-mi place piesa aceea, știu și un citat atât de frumos, despre o lumânare! spuse Estelle cu însuflețire, dar nu-și putu aminti citatul nici în ruptul capului.

— Doamneeee, lăsați vorbăria odată și CONCENTRAȚI-VĂ un pic! urlă Julia la toți, căci se auzeau din nou bătăi în ușă.

Lennart dădu din cap că a priceput și întinse mâna spre spărgătoare:

— Dă-mi cagula și pistolul!

— Nu, dă-le încoace! sări Roger, regăsindu-și nevoia de afirmare.

Cei doi bărbați se împieptoșară, gata de hartă. Mă rog, cât se putură împieptoșa... Roger abia aștepta să-l mai pocnească o dată pe Lennart, cu atât mai mult acum, că nu mai avea capul de iepure. Dar poate că Lennart intui cât de mult suferea adversarul, așa că, înainte ca Roger să apuce să ridice pumnii, îi spuse:

— Nu te supăra pe nevastă-ta, Roger! Supără-te pe mine!

Roger arăta în continuare foarte supărat, dar vorbele lui Lennart loviră bine în platoșa lui, făcând o mică fisură prin care aerul furiei începu să iasă.

— Am... mormăi el, evitând să se uite spre Anna-Lena.

— Lasă-mă să deschid eu! îl rugă Lennart.

— Te rog, iubitule! șopti Anna-Lena.

Roger ridică privirea doar până la bărbia ei și văzu că îi tremura. Atunci dădu înapoi. Ar fi putut fi un moment frumos, de fapt, dacă Roger n-ar fi zis:

— Nu c-ar mai conta, dar sper să te-mpuște doar în picior, Lennart!

Doar că a sunat mai puțin amabil decât intenționa el.

Chiar atunci Estelle reuși să-și amintească în sfârșit citatul din piesă, așa că turui:

— „Lumina ceea arde-n sala mea. O flăcăruie ce departe luminează! Întocmai ca o faptă bună într-o lume rea!”

Își mai aminti și un alt citat, acela despre cum „întristarea rațiunea-mi întunecă”, dar nu zise nimic cu voce tare, căci nu voia să strice atmosfera. Spărgătoarea o privi pe femeia mărunță și bătrână și spuse:

— Iartă-mă, acum mi-am dat seama că îți așteptai soțul! Knut, nu? Parca mașina când am intrat eu... pesemne că-i foarte îngrijorat! spuse ea, cocoșată de povara vinei.

Estelle o bătu ușurel pe braț.

— A, nu, nu, nu-ți face griji din cauza asta. Knut a murit deja.

Spărgătoarea se albi la față.

— În timp ce erai aici? A MURIT în timp ce... Doamne Dumnezeule!

Estelle dădu din cap că nu.

— Nu, nu, nu! A murit de ceva vreme. Nu se-nvârte totul în jurul tău, copila mea!

— Eu n-am... îngăimă spărgătoarea.

Estelle o bătu iar blând pe mână.

— Am zis că Knut parca mașina doar pentru că uneori mă simt singură. Și-atunci îmi face bine să pretind că e în drum spre mine. Mai ales în preajma Anului Nou, când obișnuiam să ne uităm împreună la jocurile de artificii de la fereastra bucătăriei. La început ieșeam pe balcon, desigur, dar... n-am mai putut să ies după ce s-a întâmplat ce s-a întâmplat pe pod acum zece ani. O poveste lungă... După aceea, eu și Knut ne uitam la artificii de la fereastra din bucătărie și era... Uneori ți-e dor de lucruri ciudate. Aproape că asta îmi lipsește cel mai mult. Knut iubea artificiile, iar eu sunt mai singură decât oricând de Anul Nou. Ei, sunt doar o babă fără minte.

Toată lumea asculta în tăcere. Și ar fi putut fi un moment frumos, dacă Zara, aflată în celălalt capăt al încăperii, nu și-ar fi dres glasul și ar fi comentat:

— Toată lumea crede că de Crăciun sunt cele mai multe sinucideri. Dar e un mit! De Anul Nou sunt cele mai multe!

•

Asta a stricat oleacă atmosfera. A stricat-o, da.

•

Lennart se uită la Roger, Roger se uită la spărgătoare, spărgătoarea se uită la toți, apoi încuviință hotărâtă. Când ușa apartamentului se deschise, în prag apăru Jim, polițistul mai în vârstă. Câteva minute mai târziu, Jim coborî înapoi în stradă și îi povesti lui fiu-său că a vorbit cu spărgătorul.

CAPITOLUL 64

Jack mărșăluiește afară din camera de interogatoriu, epuizat de furie. Agentă imobiliară, speriată de moarte, rămâne în încăpere, uitându-se lung după polițistul cel tânăr care măsoară coridorul cu pasul, înainte și înapoi. Se întoarce apoi plină de speranță spre polițistul mai în vârstă, care a rămas cu ea. Pare trist. Mâinile, de fapt toate părțile corpului, parcă îl încurcă. Neștiind ce să facă, îi întinde agentei paharul cu apă. Deși femeia îl ia cu ambele mâini, paharul tremură.

— Trebuie să mă crezi, jur că nu sunt eu spărgă... zice ea.

Jim trage cu ochiul spre coridor, unde fiu-său se plimbă de colo colo, izbind pereții cu pumnii. Apoi încuviințează scurt, șovăie, încuviințează din nou, se oprește și, în cele din urmă, pune o mână pe umărul ei și recunoaște:

— Știu.

•

Agentă e surprinsă. Jim – rușinat.

*

Polițistul cel bătrân, care nu s-a simțit în viața lui mai bătrân decât acum, ridică mâna și își răsucesce verigheta pe deget. Obicei vechi, un pic de consolare. Întotdeauna i s-a părut că, atunci când vine vorba despre moarte, gramatica e cel mai greu lucru. Încă folosește timpurile greșit adesea, iar Jack nu-l corectează aproape niciodată, căci fiii n-au inimă să le facă asta taților. Poate o dată, de două ori pe an, Jack îi spune: „Tată, n-ar fi timpul să scoți verigheta?”, iar tatăl dă din cap mereu ca și cum are de gând, doar că a uitat, trage un pic de verighetă ca și cum e mai înțepenită decât pare și mormăie: „Da, da, o să o să...” Dar n-o scoate.

Când vine vorba despre moarte, cel mai greu lucru e gramatica. Timpul. Faptul că ea nu se va supăra când ei vor cumpăra o canapea nouă fără să o întrebe. Nu *se va*. Ea *nu este* în drum spre casă. *A fost*. Și chiar *s-a supărat* de-a binelea atunci când Jim și Jack au cumpărat o canapea nouă fără să o întrebe, tiii, ce s-a mai supărat! Călătorea pe jumătate de glob, în haosul planetei, dar, când venea acasă, totul trebuia să fie

exact ca înainte, altfel se supăra. Era, bineînțeles, doar una dintre micile ei ciudățenii și obiceiuri: folosea ceapă prăjită pe post de fulgi pentru micul dejun, mânca floricele de porumb cu sos béarnaise și, dacă se întâmpla să caști prin preajma ei, îți băga repede un deget în gură, ca să vadă dacă apucă să-l scoată până să închizi gura. Uneori îi punea lui Jim fulgi de porumb în pantofi, alteori ouă fierte și sardine lui Jack în buzunare, doar pentru că mutrele lor la farsele ei o distrau la culme, de fiecare dată parcă tot mai mult. De asta le e dor. De lucrurile pe care ea le făcea așa sau altminteri. *A fost, este.* A fost soția lui Jim. Mama lui Jack este moartă.

Gramatica. Da, gramatica e dată naibii, simte Jim. A vrut atât de mult ca fiu-său să reușească să dezlege misterul ăsta, să rezolve situația, să-i salveze pe toți. Doar că nu s-a putut.

•

Iese pe coridor. Se uită la Jack. Sunt singuri, nu-i aude nimeni. Fiul se întoarce spre tată, deznădăjduit.

— TREBUIE să fie agenta, tată! TREBUIE să fie... începe Jack, dar cuvintele, tot mai slabe, nu vor să termine propoziția.

Jim dă încet din cap, dureros de încet și spune:

— Nu. Nu e ea. Când ai intrat în apartament, spărgătoarea nu mai era acolo, băiete, ai dreptate. Dar nici cu ostaticii n-a ieșit.

Ochii lui Jack rătăcesc înnebuniți pe coridor. Strânge pumnii și caută din nou ceva în care să lovească.

— De unde știi, tată? De unde dracu' știi tu asta, tată? urlă el, de parcă urlă spre largul mării.

Jim clipește ca și cum încearcă să țină piept unui val.

— Pentru că nu ți-am spus adevărul, băiete.

•

Apoi i-l spune.

CAPITOLUL 65

Toți martorii luării de ostatici sunt lăsați să plece acasă deodată. Cumva, pentru ei, povestea asta se termină la fel de brusc cum a început. Își iau obiectele personale și sunt conduși politicos spre ieșirea din spate a secției de poliție. După ce ușa se închide în urma lor, se uită uluiți unii la alții: agenta imobiliară, Zara, Lennart, Anna-Lena, Roger, Ro, Julia și Estelle.

— Vouă ce v-au zis? întreabă Roger repede.

— Ne-au pus o grămadă de întrebări, dar am făcut pe proastele! declară Ro satisfăcută.

— Bravo! le laudă Zara.

— Deci niciunul dintre polițiști nu v-a zis *nimic* deosebit înainte să vă dea drumul? îi interoghează Roger.

Toți dau din cap că nu. Polițistul cel tânăr, Jack, a intrat din cameră în cameră, le-a spus că pot pleca și le-a cerut scuze că audierea a durat atât de mult. Le-a atras atenția să nu iasă pe ușa din față a secției, că acolo așteptau toți reporterii. Nimic mai mult.

Așa că acum stau toți descumpăniți pe treptele intrării din spate. Se uită neliniștiți unul la celălalt. În cele din urmă, Anna-Lena pune întrebarea care e pe buzele tuturor:

— Ea... o fi OK? Când am ieșit din apartament, am văzut polițistul pe scară, ăla mai bătrân și m-am gândit: Cum, Doamne iartă-mă, să se poată strecura în celălalt apartament?

— Exact! Când mi-au zis că pistolul e adevărat și că au auzit o împușcătură din apartament m-am gândit... Uf... spune agenta imobiliară, fără să vrea să termine gândul.

— Cine o fi ajutat-o, dacă noi nu? se întreabă Roger cu voce tare.

Nimeni nu știe răspunsul, dar Estelle se uită la telefon, citește un mesaj și dă din cap liniștită. Zâmbește ușurată:

— Scrie că e OK!

Anna-Lena zâmbește și ea:

— Să-i transmiți, te rog, salutări din partea tuturor!

Estelle promite că așa va face.

•

În spatele lor, din clădirea poliției iese o tânără de douăzeci și ceva de ani. Încearcă să pară sigură de sine, dar privirea caută disperată în jur un loc spre care să se îndrepte și pe cineva care să meargă cu ea.

— Te simți bine, puiule? o întreabă Estelle.

— Ce? Ce treabă ai tu? sare London ca arsă.

Julia se uită la ecusonul fetei – n-a apucat să și-l scoată când a plecat de la serviciu spre audiere.

— Tu erai la casă în banca unde a fost jaful? întreabă ea.

Șovăind, London dă din cap că da.

— Vai de mine, puiule, și ți-a fost frică rău? întreabă Estelle.

London dă din cap că da, ca și cum trupul răspunde în locul creierului, care nu mai are curaj.

— Nu atunci. Nu când... s-a întâmplat. După. Când... știți, gen când mi-am dat seama că pistolul era adevărat.

Toată lumea de pe trepte dă din cap înțeleghătoare. Ro își bagă mâinile în buzunarele rochiei, pe sub haină, face semn cu capul spre o cafenea mică aflată peste drum și zice:

— Vii la o cafea?

London ar vrea să mintă și să zică: „Tanti, am planuri și tre’ să merg undeva, că mâine e Revelionul, gen!”, dar nu reușește să spună decât:

— Nu-mi place cafeaua.

— Lasă că găsim ceva și pentru tine, îi promite Ro. Promisiunea îi place lui London, așa că încuviințează încet. Ro devine prima prietenă pe care London și-o face după multă vreme. Poate chiar prima prietenă din viața ei.

— Așteptați-mă! le roagă Julia.

— Ce, ți-e frică să nu fiu JEFUITĂ dacă mă duc singură? chicotește Ro.

Julia nu râde deloc. Ro își drege glasul și mormăie:

— OK, OK, încă nu glumim despre asta, gata, am priceput!

În timp ce traversează, London îi șoptește:

— Hai c-a fost megatare poanta!

— Tu ce-ai, ești de la Controlul Tehnic și Calitativ al Poantelor? mormăie Ro.

— Iubito! Dacă te-mpușcă vreunul, dau păsările spre adopție! strigă Julia după ele.

— Chiar A FOST tare! rânjește London.

N-a mai râs cu cineva de multă vreme. Poate chiar niciodată.

Câteva zile mai târziu London primește o scrisoare de la o spărgătoare care îi cere iertare. Pentru tânăra de douăzeci de ani asta va însemna mai mult decât va fi dispusă să recunoască mulți ani de acum înainte. Până când se va îndrăgosti, de fapt. Dar asta e o altă poveste.

•

Julia îi îmbrățișează pe toți cei de pe trepte care o lasă să-i îmbrățișeze. Când ajunge la Estelle, tânăra femeie o privește în ochi îndelung pe cea bătrână. Estelle spune:

— Vreau să-ți dau o carte, de poeta mea preferată.

Julia zâmbește.

— Mă gândeam să ne mai întâlnim noi două. Des. Am putea schimba cărți în lift.

— Cum adică? întreabă Estelle.

Julia se întoarce spre agenta imobiliară.

— Te ocupi tu de hârtii, da?

Agentă dă din cap atât de bucuroasă, că începe să țină. Roger zâmbește și el larg, dintr-odată foarte bine dispus.

— Deci ai cumpărat apartamentul până la urmă? Preț bun?

Julia dă din cap că nu și îl lămurește:

— Nu, pe ăla. Pe celălalt.

Roger izbucnește în râs. N-a mai râs de mult. Anna-Lena e atât de fericită, încât trebuie să se așeze pe trepte, în miezul iernii.

CAPITOLUL 66

Adevărul, adevărul, adevărul.

•

Așadar, Jim a coborât înapoi în stradă și i-a povestit lui Jack exact ce s-a întâmplat când a dus pizzele la apartament. Doar că nu chiar exact, *exact* ce s-a întâmplat. De fapt, deloc exact. Asta, în parte, din cauză că Jim nu se pricepea deloc să povestească, dar mai mult din cauză că Jim era as la a minți.

•

Nu Lennart i-a deschis ușa lui Jim, când acesta a urcat cu pizzele. Ci spărgătoarea, adevăratul făptaș. Înainte de asta, și Roger, și Lennart au tot insistat să ia ei cagula, dar după o lungă ezitare, spărgătoarea a refuzat. I-a privit pe toți și le-a spus, cu recunoștință, dar și hotărâre în glas:

— După cum se vede treaba, nu sunt în stare să fiu un model pentru fiicele mele și să le învăț să nu facă chestii idioate. Dar pot măcar să le arăt cum îți asumi responsabilitatea pentru faptele tale.

Așa că ea i-a deschis ușa lui Jim când acesta a bătut la ușă.

•

Capul îi era descoperit, fără cagulă. Părul lung până la umeri avea aceeași culoare ca a părului fiicei lui Jim. Uneori doi străini au nevoie de un singur lucru în comun ca să simtă empatie unul pentru celălalt. Privirea i se opri pe verigheta de argint de pe degetul lui Jim – veche și patinată de vreme. El se uită la verigheta ei, subțire și discretă, din aur neted, fără pietre prețioase. Niciunul, nici celălalt nu și-o scosese încă.

— Ești polițist? întrebă ea, atât de brusc încât Jim își pierdu siguranța de sine.

— De unde știi...

— Nu cred că poliția ar trimite pe cineva să livreze pizza dacă bănuiește că sunt înarmată și periculoasă, zâmbi ea, mai mult forțat decât senin.

— Nu, nu., adică da, da... sunt polițist, încuviință Jim și îi întinse pizzele.

— Mulțumesc, spuse ea, și luă cutiile cu pizza cu o mână, ținând precar pistolul cu cealaltă.

Jim nu scăpă pistolul din ochi.

— Cum te simți? o întrebă el, ceea ce poate n-ar fi făcut dacă spărgătoarea ar fi avut cagula pe față.

— N-aș zice că am o zi tocmai bună, recunosc ea.

— E cineva rănit înăuntru?

Spărgătoarea negă indignată:

— N-aș face nimă...

Jim o cercetă îndeaproape, băgă de seamă degetele tremurânde și urmele de mușcăături pe buza de jos. Aruncă o privire în apartament, dar nimeni nu plângea, nu țipa. Nici măcar speriați nu păreau să fie.

— O să te rog să pui un pic pistolul deoparte, zise Jim.

Spărgătoarea încuviință, aproape cerându-și scuze. Se uită peste umăr, la toți cei din apartament și apoi îl întrebă pe Jim:

— Pot să le dau pizzele mai întâi? Sunt lihniți. A fost o zi lungă pentru ei și... eu...

Jim îi făcu semn că da. Spărgătoarea dispăru în apartament o clipă, se întoarse fără cutii și fără pistol. Din sufragerie cineva strigă: „Asta NU-i Hawaii!”, la care altcineva replică râzând: „RAHAT, parcă știi tu ce-i aia Hawaii!” Râzând. Apoi se auzi un pălăvrăgit liniștit, ca între străini care, încet-încet nu mai sunt străini unul pentru altul. Și poate că e greu de zis cum arată o luare de ostatici normală, dar asta sigur nu era. Jim se uită întrebător la spărgătoare.

— Îmi permiți să-ntreb cum ai nimerit în situația asta?

Spărgătoarea neînarmată trase adânc aer în piept, de se făcu dublă față de cât era, apoi răsuflă din rărunchi, de se făcu mai mică decât oricând, și zise:

— Nici nu știu de unde să încep.

Atunci Jim făcu un gest complet neprofesionist. Întinse mâna și îi șterse lacrimile de pe obraji.

— Nevastă-mea avea o vorbă: Cum se mănâncă un elefant?

— Nu știu.

— Bucată cu bucată.

Spărgătoarea zâmbi.

— Le-ar fi plăcut copiilor mei. Au un simț al umorului dubios.

Jim își băgă mâinile în buzunare și se așează greoi pe trepte, lângă ușă. Spărgătoarea șovăi, apoi se așează și ea direct pe jos, cu picioarele încrucișate. Jim zâmbi.

— Și nevastă-mea avea un simț al umorului dubios, îi plăcea să râdă și să se certe. Pe măsură ce îmbătrânea, era tot mai certăreață. Îmi zicea mereu că sunt prea de treabă. Ceea ce-i dubios s-auzi din partea unui preot, nu?

Spărgătoarea râse încet. Încuviință.

— Cu cine se certa?

— Cu toți. Cu biserica, cu enoriașii, cu politicienii, cu oamenii care cred în Dumnezeu, cu cei care nu cred în Dumnezeu... Era misiunea ei de credință să-i apere pe cei fără apărare: pe cei lipsiți de adăpost, pe refugiați, până și pe infractori. Cică, în Biblie, Iisus zice ceva de genul: „Căci am fost flămând și mi-ați dat să mănânc, am fost străin și m-ați primit, am fost bolnav și ați venit să mă vedeți, am fost în temniță și m-ați vizitat”. Și pe urmă zice că tot ce facem pentru cei mai năpăstuiți dintre noi, facem pentru El. Iar nevastă-mea lua totul ATÂT de ad litteram. De-aia se certa mereu.

— A murit?

— Da.

— Îmi pare rău.

Jim dădu din cap recunoscător. Ce ciudat, se gândi el, că după atâta amar de vreme, tot i se părea neverosimil că ea nu mai era. Că inima tot nu se obișnuise că o nebunatică nu-i mai băga chicotind degetul în gură când căsca sau nu-i mai turna faină în fața de pernă fix înainte să se culce seara. Că nu mai avea cu cine să se certe. Cu cine să facă dragoste. Gramatica asta nenorocită cu care nu se putea obișnui odată!

Zâmbi trist și zise:

— E rândul tău.

— Să ce? Întrebă spărgătoarea.

— Să-mi spui povestea ta. Despre cum ai ajuns aici.

— Cât de lungă să fie povestea?

— Cât de lungă vrei tu. Doar să mi-o zici bucată cu bucată.

Frumos spus. Așa că spărgătoarea se apucă să-i povestească:

— Bărbatul meu m-a părăsit. Sau, mai degrabă, s-ar putea spune că m-a dat afară din casă. Are o relație cu șefa mea. Sunt împreună. S-au mutat în apartamentul nostru, că era doar pe

numele lui. Totul s-a întâmplat atât de repede și n-am vrut să fac scandal, să fie... haos. De dragul copiilor.

Jim dădu înțelegător din cap. Se uită la verigheta ei, învârtind-o gânditor pe-a sa. Puține lucruri sunt mai greu de scos decât verigheta.

— Fete sau băieți? întrebă el.

— Fete.

— La mine unul din fiecare.

— Eu... cineva trebuie să... nu vreau să le...

— Unde sunt acum?

— Sunt cu tatăl lor. Trebuia să le iau în seara asta, să petrecem Anul Nou împreună. Dar acum... eu...

Tăcu. Jim dădu din cap gânditor.

— La ce-ți trebuiau banii de-ai vrut să jefuiești banca aia?

Disperarea de pe chipul ei trădă haosul din suflet.

— Să plătesc chiria, mărturisi ea. Îmi trebuie șase mii cinci sute. Avocatul bărbatului meu m-a amenințat că-mi ia copiii dacă nu mai am locuință.

Jim se ținu strâns de balustrada scării să nu-i cedeze inima. Empatia asta, o trădătoare! Femeia voia să fure șase mii cinci sute de coroane pentru că se temea să nu-și piardă copiii. Copiii ei.

— Există legi, reguli, nimeni nu poate, din punct de vedere juridic, să-ți ia copiii doar pentru că... începui el, dar regretă imediat și spuse: Dar ACUM o să poată... că e vorba de JAF armat și...

Corzile vocale aproape că i se rupseră când șopti:

— Măi, fetițo, măi, în CE te-ai băgat, măi?

Femeia își forță limba să se miște, buzele să se deschidă. Cei mai mici mușchi se încordară gata să plesnească.

— Sunt... sunt o idioată! Știu, știu, știu. Nu voiam să fac scandal, nu voiam să îndure copiii mei așa ceva. Am crezut că pot să rezolv singură tot. Dar totul e un haos. E vina mea, doar a mea. Sunt gata, mă predau, le dau drumul, promit, pistolul e înăuntru, nici măcar nu-i adevă...

Jim își zise că era un motiv al naibii de solid să jefuiești o bancă - teama de conflicte. Încercă să vadă în ea un infractor. Încercă să n-o mai vadă pe fie-sa. Nu reuși niciuna, nici alta.

— Chiar dacă le dai drumul ostaticilor și te predai, tot la închisoare ajungi. Chiar dacă pistolul nu-i adevărat, spuse el cu

părere de rău, deși era polițist de prea multă vreme ca să nu știe că *era* un pistol adevărat.

Nu era nicio altă cale, oricât de multă înțelegere ar avea orice om decent pentru situația ei. Nu-i voie să jefuiești bănci, nu-i voie să umbli de colo colo cu arme de foc. Nu poți să-i dai drumul unui infractor, dacă l-ai prins în flagrant. Așa că Jim constată că singura soluție ca spărgătoarea să n-ajungă la pușcărie era ca el să... n-o aresteze.

Jim se uită în jur. Pe ușa apartamentului cu ostaticii era un afiș pe care scria: „De vânzare! Agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE! LA BUNĂ VEDERE!” Jim se uită lung la afiș, încercând să priceapă.

— Curios, zise el într-un târziu.

— Ce? Întrebă spărgătoarea.

— Agenția imobiliară *La bună vedere*. Un nume cam... tont.

— Se poate, zise spărgătoarea, fără să dea prea multă atenție.

Jim se scărpină pe nas.

— Poate-i doar o coincidență, dar mai devreme am vorbit cu proprietarii apartamentului de vizavi. Se despart, fiindcă unuia îi place coriandrul; și celuilalt îi place, dar nu chiar atât de mult și pare-se că ăsta-i un motiv întemeiat să te desparți, dacă ești tânăr și ai internet.

Colțurile gurii spărgătoarei se ridicară într-un zâmbet.

— Nimeni nu mai vrea să se plictisească, zise ea.

Simțea că, de fapt, cel mai rău, incomparabil de rău, era faptul că încă își iubea soțul. Fiecare venă parcă îi exploda de fiecare dată când se gândea la asta, la faptul că nu se putea abține să-l iubească, nici măcar după tot ce-i făcuse. Nici măcar acum nu putea să nu se învinuiască doar pe ea. Poate că nu fusese suficient de amuzantă. Cum să-i ceri cuiva să stea cu tine când n-ai niciun haz.

— Păi da, exact! Totul trebuie să fie o mare îndrăgostire pentru tineri, nimic să nu cadă în banalul de zi cu zi. Toți au capacitatea de concentrare a unei pisici care vede o minge cu sclipici! zise Jim cu bruscă însuflețire. Deci, cum ziceam, se despart și vând apartamentul. Nu-și aminteau numele agenției imobiliare, ci doar că era un nume cam... tont. Și știi ce? Agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE e un nume tont!

Arătă spre afișul de pe ușa apartamentului în care era agenta. Apoi arătă spre apartamentul de vizavi. Orașul ăsta era prea mic să aibă o grămadă de agenții imobiliare. Nu era nici măcar suficient de mare să aibă mai mult de o frizerie pe nume *Ciufulici*.

— Scuze, dar nu-nțeleg ce-mi arăți, spuse spărgătoarea.

Jim își scărpină barba scurtă.

— Mă gândeam... agenta e înăuntru, cu ceilalți ostatici?

Spărgătoarea dădu din cap:

— Da, îi înnebunește pe toți. Când am intrat cu pizza, tocmai îl pusese pe Roger să stea lângă ușa de la balcon, apoi ea s-a proțăpit în celălalt capăt al apartamentului și i-a aruncat cheile, ca să vadă Roger, după traiectoria cheilor în aer, cât de mare e sufrageria cu bucătărie deschisă.

— Aha! Și cum a mers demonstrația?

— Roger și-a ferit capul și cheile mai-mai să spargă fereastra, zâmbi spărgătoarea.

„Un zâmbet prietenos”, se gândi Jim. Nu era zâmbetul cuiva care avea de gând să facă vreun rău. Se uită din nou la afișul agenției imobiliare.

— Nu știi... poate că e... dar dacă e aceeași agentă care vinde și apartamentul de vizavi, poate are cheile la ea și-atunci...

Nu reuși să termine gândul.

— Ce vrei să spui? Întrebă spărgătoarea.

Jim se ridică, își dresе glasul, apoi continuă:

— Vreau să spun că dacă agenta are la vânzare și apartamentul de vizavi și are cheile la ea, te-ai putea ascunde acolo. Când urcă ceilalți polițiști, n-or să deschidă toate ușile deodată să te caute.

— De ce?

Jim ridică din umeri.

— Eh, nu suntem noi polițiști chiar atât de buni. Toată lumea se va concentra să scoată ostaticii în siguranță. Dacă le zici ostaticilor să închidă ușa după ei, polițiștii o vor lua ca de la sine înțeles că spărgătorul... tu, adică, a rămas în apartament. În apartamentul ăsta. După ce spargem ușa și constatăm că nu ești acolo, n-o să luăm la rând ușile celorlalte apartamente așa, alandala, că-i apucă dracii pe șefi. Birocrație, na. Trebuie să ducem întâi ostaticii la secție și să-i audiem ca martori. Nu știu...

Și-atunci poate prinzi ocazia și te furișezi afară. Și știi ceva? ȘTI DACĂ dai nas în nas cu cineva, poți să pretinzi că LOCUIEȘTI aici! Toată lumea la secție crede că făptașul e un bărbat!

Ochii spărgătoarei se măriră de uluire.

— De ce? repetă ea.

— Fiindcă femeile, în mod normal nu fac... chestii dintr-astea, spuse Jim cât de diplomatic putu.

Spărgătoarea își clătină ușor capul.

— Nu, vreau să zic, *de ce?* De ce faci asta pentru *mine*? Ești polițist! Nu-i normal să... știi și tu... Nu-i normal să faci asta pentru mine!

Jim încuviință stânjenit. Își șterse palmele asudate pe pantaloni, apoi fruntea cu încheieturile mâinilor.

— Nevesti-mii îi plăcea să citeze dintr-unul care a zis că... stai, cum era... a zis că chiar dacă ar ști că lumea s-ar duce naibii mâine, el tot ar planta un măr azi.

— Frumos, șopti spărgătoarea.

Jim dădu și el din cap că da. Își șterse ochii cu dosul palmei.

— Nu vreau să... te arestez. Am înțeles că ai făcut o greșală, dar... se mai întâmplă.

— Mulțumesc.

— Dar acum trebuie să te-ntorci înăuntru și s-o întrebi pe agenta imobiliară dacă are cheia de vizavi. Căci peste puțin timp fiu-miu o să-și piardă răbdarea și o să dărâme ușa și-atunci...

Spărgătoarea clipi des.

— Poftim? Fiul tău?

— E polițist și el. O să fie primul care intră pe ușa aia.

Spărgătoarea se bâlbâi:

— Pare... curajos.

— A avut o mamă curajoasă. Și ea ar fi jefuit bănci de dragul lui, dacă ar fi fost nevoită. Eu nici măcar nu credeam în Dumnezeu când am cunoscut-o. Ea era frumoasă, eu - nu. Știa să danseze, eu abia mă țineam pe picioare. La începutul relației noastre, tot ce aveam în comun era aceeași credință în munca noastră. Credința că trebuie să-i salvăm pe cei pe care-i putem salva.

— Nu știu dacă merit să fiu salvată, șopti spărgătoarea.

Jim încuviință scurt privind-o în ochi - un om cinstit, onorabil, care urma să facă un lucru ce încălca toate principiile meseriei căreia își dedicase toată viața - și îi spuse:

— Caută-mă peste zece ani și spune-mi dacă am greșit.
Dădu să plece. Spărgătoarea șovăi, înghiți cu greu și, în cele din urmă, strigă:

— Stai!

— Da?

— Pot să... e prea târziu să pun condiții ca să-i las liberi pe ostatici?

— Ce dra...

Jim simți cum i se ridică părul în cap, mai întâi de uimire, apoi de furie. Spărgătoarea șovăia.

— Jocuri de artificii, spuse ea într-un târziu. E o doamnă în vârstă înăuntru și obișnuia să se uite la artificii cu soțul ei. A murit soțul. Am ținut-o ostatică toată ziua și aş vrea să-i ofer... artificii.

*

Jim zâmbi cu gura până la urechi. Dădu din că da.

•

Apoi coborî înapoi în stradă și își minți fiul.

CAPITOLUL 67

Spărgătoarea intră înapoi în apartament. Era sânge pe podea, dar focul ardea vesel în șemineu. Pe canapea, Ro mânca pizza și o făcea pe Julia să râdă. Roger și agenta imobiliară se certau pe metri pătrați trecuți în cadastru – nu că Roger ar fi vrut să cumpere apartamentul, dar „E important, ce dracu’, să fii informat corect!”. Zara și Lennart erau lângă fereastră. Zara mesteca o bucată de pizza, iar Lennart se distra de minune de cât de dezgustată era. Nu părea să-i placă de el, chiar deloc, dar nici să-l urască. El, în schimb, părea să o considere de-a dreptul fantastică.

Anna-Lena stătea singură, cu o farfurie în mână, pe care pizza se răcea neatinsă. Julia o văzu, bineînțeles. Se ridică de pe canapea și se așeză lângă ea.

— Ești OK, Anna-Lena? o întrebă ea.

Anna-Lena se uită spre Roger. Încă nu vorbiseră de când ieșise iepurele din toaletă.

— Da, minți ea.

Julia o luă de braț, nu ca să o consoleze, ci cu hotărâre.

— Nu știi ce mari greșeli crezi tu că ai făcut, dar faptul că l-ai plătit pe Lennart de atâtea ori, doar ca să-l faci pe Roger să se simtă un învingător, e unul dintre cele mai ținute, bizare și mai romantice chestii pe care le-am auzit vreodată!

Anna-Lena împinse gânditoare pizza cu degetul.

— Roger ar fi trebuit să ajungă șef. Ar fi trebuit să-i dau șansa. M-am gândit tot timpul că la anul e rândul lui. Dar totul merge mai repede decât crezi, anii parcă trec mai mulți deodată. Uneori mi-am zis că, dacă trăiești suficient de mult timp cu cineva, cu care ai copii, atunci viața e ca și cum te-ai cățara în copaci. Sus, jos, sus, jos! Încerci să faci față la orice, să faci totul cum trebuie, te cațări, te cațări și abia dacă îl mai vezi pe celălalt în timpul ăsta. Și poate că nu-nțelegi asta când ești tânăr, dar totul se schimbă când ai copii. Uneori simți că abia dacă-l mai întâlnești pe bărbatul cu care ești căsătorită. Ajungem să fim părinți și coechipieri, în primul rând, și căsătoriți

în al doilea rând. Dar... ne cățărăm mai departe, ne mai întâlnim uneori pe drum. M-am gândit că așa e dat să fie, că așa trebuie să fie, că așa e viața. Că trebuie să terminăm tot mai întâi, așa mi-am zis. Și ceea ce conta, m-am gândit eu, era că ne suim în același copac, nu? Și că, mai devreme sau mai târziu, ajungem... sună așa de prețios... dar da, mi-am zis că, mai devreme sau mai târziu, ajungem pe aceeași creangă. Și că atunci o s-avem timp să stăm și să ne ținem de mână, uitându-se în zare și admirând priveliștea. Asta credeam eu c-o să facem când îmbătrânim. Dar totul a trecut așa de repede. Și n-a mai fost niciodată rândul lui Roger.

Julia încă o ținea de braț. Mai puțin ferm, mai alinător.

— Mama zice mereu că nu trebuie să-mi cer scuze pentru cine sunt. Că nu trebuie să-mi cer scuze pentru că sunt bună în ceea ce fac.

Anna-Lena luă șovăind o bucățică de pizza și spuse cu gura plină:

— Înțeleaptă mamă!

•

Tăcură amândouă.

•

Apoi începură pocniturele.

O dată. De două ori. După câteva clipe urmară pârâiturile și exploziile – atât de multe și de dese, încât le pierdură șirul. Lennart, care era cel mai aproape de fereastră, exclamă:

— Uite! Artificii!

Jim trimisese un polițist tânăr să le cumpere. Pe urmă le-a aprins lângă pod. Lennart, Zara, Julia, Ro, Anna-Lena, Roger și agenta imobiliară ieșiră pe balcon și se uitară surprinși. Într-adevăr, nu erau „prostii din alea ieftine de pocnitori”, ci artificii în toată puterea cuvântului, în culori diferite. Și din alea care arată ca o ploaie, și tot fasonul, căci întâmplarea face că și lui Jim îi plăceau artificiiile.

Estelle și spărgătoarea se uitau de la fereastra bucătăriei, braț la braț.

— I-ar fi plăcut lui Knut, zise Estelle.

— Sper că și ție îți plac, spuse spărgătoarea.

— Foarte mult, copilă dragă, foarte mult! Mulțumesc!

— Îmi pare rău pentru tot ce v-am făcut! suspină spărgătoarea.

Estelle se îmbufnă ca un copil și spuse:

— Poate am putea să le explicăm polițiștilor că a fost o greșeală?

— Nu, nu cred.

— Dar ai putea să scapi? Să te-ascunzi undeva?

Estelle mirosea a vin și pupilele îi alunecau ușor.

Spărgătoarea tocmai se pregătea să-i răspundă, dar, cu cât Estelle știa mai puține, cu atât mai bine, așa că tăcu. Astfel bătrâna nu trebuia să mintă de dragul ei la audieri.

— Nu, nu se poate, spuse spărgătoarea.

Estelle o luă de mână, neștiind cum altfel să o ajute. Artificiile erau frumoase. Chiar i-ar fi plăcut lui Knut.

•

Când jocurile de artificii se terminară, spărgătoarea se duse în sufragerie și ceilalți se întoarseră de pe balcon. Spărgătoarea încercă discret să-i facă semn agentei imobiliare că voia să-i spună ceva, dar agenta nu se prinse, din păcate, căci era ocupată să se certe cu Roger în legătură cu prețul rezonabil al apartamentului, în caz că Julia și Ro se hotărau să-l cumpere.

— Bine, fie! BINE! se rățoi agenta, în cele din urmă. Pot să scad un pic, dar numai pentru că peste două săptămâni trebuie să scot la vânzare celălalt apartament și nu vreau să fie la concurență cu ăsta!

Roger, Julia și Ro își aplecară mirați capetele într-o parte până și le ciocniră.

— Care... celălalt apartament?

Iritată că s-a dat de gol, agenta izbucni:

— Apartamentul de vizavi, pe partea cealaltă a liftului. Nici măcar n-am pus anunțul pe pagina noastră de internet încă, fiindcă orice agent bun știe că, dacă scoți la vânzare două apartamente deodată, ieși mai puțin pe amândouă. Celălalt apartament arată exact ca ăsta, doar că garderoba e mai mică, dar, dintr-un motiv sau altul, are acoperire mai bună și asta e foarte important pentru oameni în ziua de azi. Cuplul care locuia acolo se desparte, s-au certat ca chiorii la mine la birou. Au luat toată mobila, a rămas doar un storcător de fructe. Cică nu l-a vrut niciunul, fiindcă are o culoare oribilă...

Agenta continuă să bată câmpii. Roger și Julia se uitară unul la celălalt, apoi la spărgătoare, apoi la agentă.

— Stai un pic, vrei să zici că scoți la vânzare apartamentul de vizavi, ăla de după lift? Și că... nu locuiește nimeni acolo? Întrebă Julia, nesigură dacă a înțeles bine.

Agentă se opri din turuială și dădu din cap că da. Julia se uită la spărgătoare și se gândiră amândouă la același lucru, aceeași soluție.

— Ai cheile de la apartament? Întrebă Julia cu un zâmbet plin de speranță, convinsă că toată istoria asta avea să se termine cu bine.

Din nefericire, agenta o privi pe Julia de parcă întrebarea era complet absurdă și zise:

— De ce să am cheia? Îl scot la vânzare peste două săptămâni, ai impresia că umblu cu cheile oamenilor la mine? Ce fel de agentă mă crezi?

Roger oftă. Julia oftă și mai din rărunchi. Spărgătoarei i se tăie răsuflarea cu totul și o cuprinse deznădejdea.

— Am avut și eu o *aventură* o dată, spuse Estelle veselă, din celălalt capăt al apartamentului.

Mai găsisse o sticlă cu vin în bucătărie.

— Nu acum, Estelle! Încercă Julia să o oprească.

Dar bătrâna insistă. Era un pic amețită, fără îndoială, căci băuse deja prea mult vin pentru o femeie bătrână, încă de când stătuseră de vorbă în garderobă. Gesticulând cu sticla, Estelle continuă:

— Îi plăceau cărțile și mie la fel. Nu lui Knut, bărbată-miu, lui îi plăcea muzica. E frumoasă și muzica, poate, dar nu-i *același* lucru, nu? Sau o fi?

Spărgătoarea clătină din cap politicoasă:

— Nu, nu e. Și mie îmi plac cărțile.

— Da, așa și pare, da, că îți plac! Tu înțelegi că oamenii au nevoie și de povești, nu doar de istorii! De tine mi-a plăcut din prima, să știi! Te-ai cam băgat tu în încurcătură cu pistolul și toată tevatura asta, dar, na, cine n-a greșit vreodată în viață? Toți oamenii interesanți au făcut vreo prostie mare cândva! Eu, de pildă, am avut o aventură, pe la spatele lui Knut, cu un bărbat care iubea cărțile, ca și mine. Și acum, de fiecare dată când citesc, mă gândesc la amândoi, pentru că bărbatul acela

mi-a dat o cheie, iar lui Knut nu i-am zis niciodată că am păstrat-o.

— Estelle, dragă, trebuie să... încercă Julia din nou să o întrerupă.

Însă Estellei nu-i păsa. Își trecu degetele peste rafturile cu cărți. În una dintre ultimele dăți când se întâlnise cu vecinul în lift, acesta îi dăduse o carte foarte groasă, scrisă de un bărbat. Și subliniasse o propoziție, pe la pagina o sută și ceva: „Până ne îndrăgostim, suntem adormiți”. Estelle îi dăduse în schimb o carte scrisă de o femeie, așa că nu avusese nevoie de o sută și ceva de pagini ca să spună ceva relevant: „Dragostea este faptul că eu vreau ca tu să exiști”.

Degetele Estellei se plimbară peste cotoarele cărților – ca și cum visau, nu căutau. O carte căzu de pe un raft, ca din întâmplare, nu ca atinsă de unghiile Estellei cu intenție. Ateriză pe podea, se deschise, o cheie se rostogoli ușor dintre pagini și se opri cu un clinchet pe parchet.

Amețită, cu răsuflarea tăiată, cu vocea poate ușor nedeslușită, dar privirea limpede, Estelle spuse:

— Când s-a îmbolnăvit Knut, am trecut apartamentul pe numele fiicei noastre. M-am gândit că poate vrea să se mute aici cu copiii. O idee prostescă, firește. Nu vor să se mute aici. Au viața lor, casa lor. Am rămas doar eu aici de când... Și vedeți și voi... e prea mare pentru mine. Nu-i un apartament pentru o persoană singură. Așa că, în cele din urmă, fiică-mea a zis să-l vindem și să cumpărăm ceva mai mic pentru mine, ca să fie mai ușor de întreținut. Cred că a vrut să spună ca să fiu *eu* mai ușor de întreținut. Așa că a sunat pe la ceva agenții imobiliare, care i-au zis că, în mod normal, nu organizează vizionări așa de aproape de Anul Nou, firește. Dar eu am insistat... da, m-am gândit că ar fi plăcut să am un pic de companie... acum. Așa că am plecat de-acasă înainte să vină agenta, m-am întors când a început vizionarea și m-am prefăcut că sunt un cumpărător oarecare. Fiindcă nu vreau să vând apartamentul ăsta fără să știu cine îl cumpără. Că nu-i doar un apartament, e casa mea și nu vreau să i-l dau cuiva care să-l țină un pic și apoi să-l vândă ca să facă bani. Vreau ca oricine s-ar muta aici să iubească apartamentul așa cum l-am iubit și eu. Poate că pentru un tânăr e greu de înțeles...

Nu era adevărat. Toți cei de față înțelesesă perfect ce voia să zică. Dar agenta imobiliară își dresă glasul și spuse:

— Adică... fiica ta n-a sunat la agenția mea din prima, nu?

— A, nu, nu, nu, a sunat la TOATE celelalte înainte să sune la tine. Dar uite ce bine a ieșit până la urmă! zâmbi Estelle.

Agentă își scutură de pe sacou fire invizibile de praf, deodată cu siguranța de sine.

— Deci cheia asta e de la... zise agenta, holbându-se la cheie și nevenindu-i să-și creadă ochilor.

Estelle dădu din cap că da.

— De la aventura mea. Locuia în apartamentul de vizavi, cel de după lift. Acolo a și murit. Am stat în fața bibliotecii lui cu cărți când a avut loc vizionarea pentru vânzare și m-am gândit ce s-ar fi întâmplat dacă l-aș fi cunoscut pe el înainte de Knut. Când îmbătrânești, îți permiți plimbări dintr-astea prin fantezie. L-a cumpărat o pereche tânără. Dar n-au schimbat broasca.

Julia tuși cu subînțeles.

— De unde... Iartă-mă, Estelle, dar de unde știi că n-au schimbat broasca?

Estelle zâmbi stânjenită.

— Când și când am... n-am descuiat niciodată, firește, nu sunt infractoare, dar am... încercat cheia, să văd dacă mai merge. Merge. Apropo, nu mă mir că se despart, cuplul acela tânăr care locuia acolo, că îi auzeam mereu certându-se când fumam în garderobă. Se aude tot din garderobă și na, mai tragi cu urechea la una, la alta. Unele lucruri i-ar șoca și pe stockholmizi, pot să spun.

Spărgătoarea așază cartea înapoi în raft. Strânse cheia în palmă. Se întoarse spre toți și șopti:

— Nu știu ce să zic.

— Nu zice nimic! Ascunde-te acolo până se termină tot. Apoi du-te acasă la fetițele tale, spuse Estelle.

Cheia dansă în palma spărgătoarei când deschise pumnul. Nu-și putea stăpâni tremuratul.

— N-am nicio casă la care să mă-ntorc. N-am cu ce plăti chiria și nici nu pot să vă cer să mințiți de dragul meu. Poliția o să vă întrebe cine sunt și unde m-am ascuns și nu vreau să vă pun să mințiți!

— Normal că vrem să mințim pentru tine! izbucni Ro.

— Lasă, nu-ți face tu griji pentru noi! o rugă Julia.

— Nici nu trebuie să mințim, zise Roger. Trebuie doar să facem toți pe proștii.

— Aha, păi în cazul ăsta, nicio problemă, ASTA chiar n-o să vă vină greu! spuse Zara.

De data asta Zara n-a vrut să jignească pe nimeni, doar că așa a sunat.

Anna-Lena dădu gânditoare din cap spre spărgătoare.

— Roger are dreptate. Trebuie doar să facem pe proștii! Putem să spunem că nu ți-ai scos cagula, așa că nu le putem da semnalmente tale.

•

Spărgătoarea încercă să protesteze. Nu o lăsară. Apoi bătu iar cineva la ușă. Roger se duse și se uită pe vizor, îl văzu pe Jim. Abia atunci Roger păru să priceapă adevărata problemă.

— Fir-ar să fie! S-a întors polițistul! E pe scară! Cum o să te duci în apartamentul celălalt? La asta nu ne-am gândit! exclamă el.

— Poate i-am putea distra atenția? sugeră Julia.

— Aș putea să-i dau cu suc de lămâie în ochi, se oferă Ro.

— Nu putem să vorbim cu el? spuse Estelle, plină de speranță.

— Sau am putea să FUGIM toți deodată, ca să-l derutăm! gândi Anna-Lena cu voce tare.

— Dezbrăcați! Asta derutează bine de tot, de obicei! zise Lennart, în calitate de expert.

Se aștepta ca Zara, care era lângă el, să-l facă idiot, dar ea zise:

— L-am putea mitui. Pe polițist, adică. Cei mai mulți bărbați pot fi cumpărați.

Lui Lennart nu-i scăpă faptul că Zara ar fi putut spune „cei mai mulți *oameni*” și nu „bărbați”, dar simți că, până la urmă, era frumos din partea ei că măcar încerca să fie parte din grup.

•

Spărgătoarea stătu multă vreme cu cheia în mână, gata, gata să le mărturisească adevărata discuție cu Jim de mai devreme, dar, într-un târziu, spuse gânditoare:

— Nu. Dacă vă spun cum am de gând să scap, trebuie să mințiți poliția. Dar dacă ieșiți acum și coborâți, le puteți spune adevărul: când ați închis ușa în urma voastră, eu am rămas înăuntru, iar voi nu știți unde am fugit pe urmă.

Mai întâi părură a vrea să protesteze, apoi încuviințară docili (până și Zara). Estelle acoperi cu folie de plastic restul de salată de la pizza și o puse în frigider. Își scrisese numărul de telefon pe o bucuțică de hârtie și i-o băgă spărgătoarei în buzunar șoptindu-i:

— Dă-mi și mie un mesaj să știu că ești bine, altfel o să-mi fac griji.

Spărgătoarea îi promise că o să-i trimită. Apoi toți ostaticii ieșiră din apartament – ultimul, Roger, trase cu grijă după el ușa, care se încuie. Apoi coborâră și ieșiră în stradă, se urcară în mașinile de poliție și fură duși la secție, ca să fie audiați.

•

Jim rămase singur câteva secunde până ajunse și Jack, care o luase pe scări.

— A rămas înăuntru? Ești SIGUR, tată? întrebă Jack.

— Sută la sută! spuse Jim.

— Bine! Negociatorul o să sune imediat pe telefonul din apartament, să încerce să-l facă să se predea de bunăvoie. Altfel, spargem ușa!

Jim încuviință. Jack se uită în jur, se apropie de lift, se lăsă pe vine și ridică o foaie de hârtie.

— Ce-i asta?

— Pare a fi un desen, zise Jim.

Jack puse desenul în buzunar. Se uită la ceas. Era ora la care trebuia să sune negociatorul.

•

Îl pusese ră într-o cutie cu pizza, „drăcia aia de telefon special”. Ro l-a găsit. Cum îi era foarte foame, și-a zis că era ciudat să găsească un telefon acolo, apoi l-a lăsat deoparte și s-a apucat să mănânce, înainte să-și pună problema ce era cu el. După ce a terminat de mâncat, a uitat, pur și simplu, de telefon. Se întâmplau multe chestii – artificii și câte altele – și poate că trebuie s-o cunoști pe Ro ca să știi cât e de ușor de distras. Sau poate e de ajuns să știi că, după ce și-a terminat pizza, s-a apucat să mănânce și marginile de aluat lăsate de alții în celelalte cutii. Atunci Roger s-a întors spre ea și i-a zis să nu-și facă griji, că el unul era sigur că avea să fie o mamă bună, că numai părinții buni mănâncă resturile de pizza ale altora. Iar cuvintele lui au emoționat-o pe Ro în așa hal, încât a clacat nervos.

Telefonul a rămas pe măsuta cu trei picioare de lângă canapea, instabilă ca un păianjen pe o bucată de gheață. După ce toți ostacii au ieșit din apartament, spărgătoarea a pus pistolul fix lângă telefon, după ce mai întâi l-a șters frumos, fiindcă Roger văzuse un documentar despre cum iau polițiștii amprente la locul faptei. Ba chiar și-a aruncat și cagula de spărgător în foc, că altfel, a zis Roger, „polițiștii găsesc fire de păr și ADN și alte rahaturi”.

•

Spărgătoarea ieși din apartament. Jim era singur pe hol. Se uita în treacăt unul la celălalt – ea, recunoscătoare, el, stresat. Îi arătă cheia. Jim răsuflă ușurat.

— Repede! o îndemnă el.

— Voiam doar să-ți spun... n-am spus nimănui că mă ajuți. Nu vreau să fie nimeni nevoit să mintă pentru mine la interogatoriu, zise ea.

— Bine! încuviință Jim.

Spărgătoarea încercă în zadar să-și ascundă lacrimile, căci știa prea bine că, de fapt, îi cerea unui om să mintă pentru ea, poate mai mult decât mințise vreodată în viață pentru cineva. Dar Jim n-o lăsă să-și ceară iertare, ci o împinse spre celălalt apartament șoptindu-i:

— Baftă!

Intră în apartament și încuie ușa după ea. Rămas singur pe hol câteva clipe, Jim se gândi la soția lui, sperând că era mândru de el. Sau că măcar nu era foarte supărată pe el. Îl auzi pe Jack urcând scările în goană. Apoi negociatorul sună. Pistolul alunecă de pe mäsută pe podea.

CAPITOLUL 68

La secția de poliție, Jim tocmai i-a spus adevărul, adevărul gol-goluț, lui Jack. Fiul ar vrea să fie mânios, chiar ar vrea să aibă timp să fie furios, dar, întrucât e un fiu bun, se gândește deja la un nou plan. Le dă drumul ostaticilor pe ușa din dos a secției și se duce spre intrarea principală în clădire.

— Nu-i nevoie să faci tu asta, băiete, mă duc eu, zice Jim distrus.

Se abține să spună: „Iartă-mă că te-am mințit, dar în sufletul tău știi și tu că am făcut ce e bine”.

Jack dă hotărât din cap că nu.

— Nu, tată. Rămâi aici!

Se abține să adauge: „Că ai făcut destule probleme!” Apoi Jack iese în fața secției, e întâmpinat de reporteri și le spune tot ce trebuie să audă – că el a fost însărcinat cu toată operațiunea, că făptașul a scăpat și nimeni nu știe unde se află.

Câțiva dintre reporteri încep deja să arunce acuzații despre „incompetența poliției”, alții rânjesc disprețuitor, gata să-l facă harcea-parcea în rubrici și postări pe bloguri peste câteva ore. Rușinea și eșecul sunt doar ale lui, le duce singur, astfel încât nimeni altcineva să nu poarte vina. În secție, taică-su și-a ascuns chipul în mâini.

•

Mâine-dimineață va sosi și comisia de investigație de la Stockholm. Vor citi depozițiile martorilor, vor discuta cu Jack și Jim, vor controla toate probele. Apoi stockholmezii, pe un ton mai arogant decât promisiunile din reclamele la detergenți, vor zice agasați că ei n-au resurse de personal să continue investigația asta. Nimeni n-a fost rănit în luarea de ostatici, n-a dispărut niciun obiect în timpul spargerii, nu există, practic, nicio victimă în toată istoria asta. Stockholmezii trebuie să dea prioritate situațiilor unde este cu adevărat nevoie de resursele poliției. Și mai e și Revelionul, cine naiba vrea să stea să sărbătorească în orașelul ăsta?

Se vor grăbi spre casă, iar Jack și Jim îi vor lăsa să plece. Reporterii vor fi deja în drum spre următoarea poveste cu

potențial incendiar – vreo vedetă sau alta mereu gata să se despartă.

•

— Ești un polițist bun, băiete, îi zice Jim, cu privirea în pământ.

Ar vrea să adauge: „Dar un om încă și mai bun!”, dar nu îndrăznește.

— Tu nu prea ești mereu un polițist chiar așa de bun, tată! zâmbește Jack, cu privirea spre nori.

Ar vrea să adauge: „Dar tot ce știu, de la tine am învățat!”, dar nu i-o spune niciodată.

•

Se duc acasă. Se uită la televizor. Beau o bere împreună.

•

E de-ajuns.

CAPITOLUL 69

Pe treptele ieșirii din spate a secției de poliție, Estelle îi îmbrățișează pe toți, pe rând. (Mai puțin pe Zara, evident, care îi parează efuziunea sentimentală cu geanta și sare într-o parte când Estelle încearcă să se apropie.)

— Pot să zic că, dacă e să fii ținut ostatic, companie mai plăcută decât voi nici că există! spune Estelle, zâmbindu-le tuturor, chiar și Zarei.

— Mergi cu noi la cafea? o întreabă Julia.

— Nu, nu, trebuie să merg acasă, răspunde Estelle zâmbind în continuare.

Apoi, dintr-odată serioasă, se întoarce spre agenta imobiliară și spune:

— Iartă-mă, îmi pare rău că m-am răzgândit și nu te-am lăsat să vinzi apartamentul. Dar e... acasă.

Agentă ridică din umeri.

— Nicio problemă, mi se pare frumos, de fapt! Oamenii cred că noi, agenții imobiliari, nu vrem decât să vindem, să vindem și să vindem, dar e ceva... cum să zic...

Lennart o ajută să-și termine gândul:

— Ceva romantic în imaginea tuturor apartamentelor care nu sunt de vânzare.

Agentă încuviințează. Estelle trage adânc aer în piept, bucuroasă. Julia și Ro o să-i fie vecine, în apartamentul de după lift. Ea și Julia vor face schimb de cărți în lift. Prima carte pe care i-o va da Estelle va fi una de poeta ei preferată. Una dintre pagini are un colț îndoit și Estelle a subliniat câteva versuri, cele mai frumoase pe care le-a citit vreodată:

Nimic să nu ți se-ntâmple!

Nu, ce-ți spun eu ție?

Totul să ți se-ntâmple

Și minunat să fie!

Julia o să-i împrumute Estellei cu totul altfel de literatură – un ghid al Stockholmului.

•

Ro își va pierde tatăl. Îl va vizita în fiecare săptămână, dar, deși e încă pe pământ, tatăl și-a găsit deja locul în cer. Mama lui Ro va face față pierderii doar pentru că un alt bărbat îi va arăta că viața merge înainte – cel pe care Julia îl va naște ținându-și degetele atât de încleștate pe ale lui Ro, încât asistentele medicale vor fi nevoite să le dea analgezice ambelor mame. Uneia înainte de naștere, celeilalte după.

Ro va dormi lângă copilul lor complet liniștită, pe cearșafuri albe. Fără teamă. Ar trece munți de dragul lui, ar face orice. Ar jefui bănci, dacă ar fi nevoie. Vor fi părinți buni, ea și Julia. Sau cel puțin decenti.

Julia o să continue să ascundă dulciuri, dar Ro o să aibă voie să-și păstreze păsările. Maimuța și broasca vor iubi păsările, le vor vizita în fiecare zi și nu vor lăsa ușa coliviei deschisă. Nici măcar când Julia le va oferi sume mari de bani. Julia și Ro vor continua să se certe, să se împace. Tot ce trebuie să faci e să te pricepi mai bine la a doua chestie, și nu la prima. Așa că vor țipa tare și vor râde încă și mai tare și se vor împăca de se vor cutremura pereții, iar Estelle se va jena în garderoba ei. Iubirea lor va rămâne o aventură cu flori.

•

În fața stației de poliție, Zara coboară sprintenă treptele, de frică să nu mai încerce careva să o îmbrățișeze. Lennart vine repede după ea.

— Vrei să împărțim un taxi? o întreabă el, de parcă e cel mai firesc lucru din lume.

Zara nu pare să fi împărțit în viața ei un taxi sau orice altceva, de multă, multă vreme. Dar, după o lungă ezitare, mormăie:

— Bine, dar stai pe locul de lângă șofer. Și nu luăm unul care ține bazaconii atârinate de oglinda retrovizoare. Aia sunt doar o greșeală a evoluției.

•

Anna-Lena rămâne pe trepte. Roger se așază greoi lângă ea, cât aproape să se atingă. Anna-Lena își întinde degetele spre mâna lui. Vrea să-și ceară iertare. Și el. Dar sunt cuvinte mai complicate decât ar părea, după ce te-ai tot urcat în copac atâta vreme, fără să vorbești unul cu altul.

Anna-Lena se uită spre cer. S-a întunecat, decembrie e necruțător. Dar știe că la IKEA e încă deschis. O lumină acolo, undeva.

— Vrei să mergem să ne uităm la blatul ăla de bucătărie despre care vorbeai? șoptește ea.

Inima i se frânge când el dă din cap că nu. Roger tace îndelung. Se gândește și se răzgândește.

— Mă gândeam c-am putea face altceva, murmură el într-un târziu.

— Ce vrei să spui?

— Să mergem la film. Poate... Dacă vrei...

Noroc că Anna-Lena e deja așezată pe trepte, altfel, ar fi avut nevoie să stea jos.

•

Se uită la o scorneală. Fiindcă oamenii au nevoie și de povești uneori. Se țin de mână în sala de cinema. Anna-Lena se simte de parcă a ajuns acasă. Roger simte că e de-ajuns.

•

Estelle se grăbește spre casă. Pe drum își sună fiica și îi spune să nu-și facă griji, nici despre luarea de ostatici, nici despre faptul că mama ei locuiește singură într-un apartament atât de mare. Pentru că nu mai e singură. Estelle va trebui, de bună seamă, să se lase de fumat, pentru că tânăra femeie căreia îi închiriază o cameră nu o lasă să fumeze nici măcar în garderobă.

Dacă e să intrăm în amănunte, tânăra închiriază tot apartamentul de la fiica Estellei, apoi Estelle subînchiriază de la ea o cameră din apartament, pentru exact aceeași sumă: șase mii cinci sute. În bucătărie, pe frigider, e un desen mototolit, înfățișând o maimuță, o broască și un elan. Estelle l-a furat din camera de interogatoriu, în timp ce Jim s-a dus să-și ia o cană de cafea. Dimineața, o dată la două săptămâni, maimuța și broasca vin și mănâncă micul dejun cu mama lor, în bucătăria Estellei. Preț de câțiva ani, în ultima noapte a anului, se uită împreună la artificii de la fereastră. Și, în cele din urmă, vine o noapte, ultima noapte a Estellei fără Knut și ultima noapte a tuturor cu Estelle.

La înmormântare, Ro propune să-i scrie pe piatra de căpătâi: „Aici se odihnește Estelle. Te băga sub masă tanti!” Julia îi trage una în fluierul piciorului, dar nu foarte tare. Fiul lor le ține pe

fiecare de câte o mână când pleacă de la cimitir. Julia păstrează cărțile de la bătrâna doamnă toată viața. Și sticlele de vin. Când maimuța și broasca ajung adolescente fumează pe ascuns în garderobă.

Undeva în ceruri, Estelle ascultă muzică împreună cu un bărbat și vorbește despre literatură cu altul. Pentru că își permite.

*

A, apropo: într-o boxă la subsolul unui bloc aflat ceva mai încolo, unde a dormit cândva, înfricoșată și singură, mama a doi copii mici, care a ajuns apoi spărgătoare de bănci, lada plină cu pături e tot acolo în ziua de după luarea de ostatici. În cu totul altă parte a orașului nu mai are loc un jaf la o bancă după Anul Nou, pentru că persoana care ascunsese pistolul sub pături întoarce boxa cu susul în jos, țipând și înjurând, dar nu-l găsește. Ce nemernic fără pic de bun-simț fură *pistolul* altcuiva?

•

Idioți.

CAPITOLUL 70

Glaful ferestrei e plin de zăpadă. Psihologa vorbește la telefon cu tatăl ei.

— Nadia, te iubesc, pasăre măiastră! îi spune el în limba lui maternă, în care „pasăre” e un cuvânt mult mai frumos.

— Și eu te iubesc, tată! spune Nadia răbdătoare.

Nu obișnuia să-i vorbească așa, dar, la bătrânețe, până și programatorii ajung poeți. Nadia îi promite, a nu știu câta oară, că o să conducă atent mâine dimineață, când se va duce să-l viziteze. El ar vrea mai degrabă să vină să o ia. Tații sunt tați, iar fiicele sunt fiice, dar nici măcar psihologii nu pot să se împace ușor cu gândul.

— Bună! Scuze, credeam... Avem cumva ședință? întreabă Nadia, căutându-și mai întâi agenda, apoi telefonul, să vadă cât e ceasul.

— Nu, eram doar... răspunde Zara încet.

Un tremur în spițele subțiri ale umbrelei o dau de gol. Nadia bagă de seamă.

— Intră, intră! o îndeamnă ea neliniștită.

Pielea de sub ochii Zarei, epuizați de atâta luptă să se abțină, are mici crăpături. Se uită la tabloul cu femeia de pe pod preț de câteva minute, apoi o întreabă pe Nadia:

— Îți place ce faci?

— Da, răspunde Nadia tulburată.

— Ești fericită?

Nadia ar vrea să o atingă pe Zara, dar se abține.

— Da, Zara, sunt fericită! Nu tot timpul, am învățat că nu-musai să fii fericit tot timpul. Dar da, sunt destul de fericită. De-asta ai venit, să-mi pui întrebarea asta?

Zara se uită în gol.

— M-ai întrebat odată de ce îmi place ce fac și ți-am spus doar de ce sunt bună în ceea ce fac. Dar în ultima vreme am avut neașteptat de mult timp să mă gândesc și cred că îmi place ce fac deoarece cred în ceea ce fac.

— Adică? întreabă psihologa, pe un ton profesionist.

Dar, strict neprofesionist, Nadia ar vrea să-i spună doar că e foarte bucuroasă să o vadă, pentru că s-a gândit mult la ea și i-a fost teamă că Zara va face vreun gest nesăbuit.

Zara întinde mâna spre tablou, cât de aproape poate fără să o atingă pe femeia de pe pod.

— Cred în rolul băncilor într-o societate. Cred în ordine. N-am avut niciodată nimic împotriva faptului că politicienii și clienții deopotrivă ne urăsc. E misiunea noastră. Banca este contragreutatea în sistem. Îl face mai lent, mai birocratic, mai puțin mobil. Astfel încât lumea să nu vireze cu prea mare viteză. Oamenii au nevoie de birocrație, pentru că asta le dă timp de gândire înainte să facă vreo prostie.

Zara tace. Psihologa se așază fără zgomot pe scaunul ei.

— Să mă ierți că-mi permit să speculez, Zara, dar... pare că s-a schimbat ceva. Cu tine, vreau să zic.

Zara o privește în ochi, pentru întâia oară.

— Piața imobiliară se va prăbuși din nou. Poate că nu mâine, dar se va întâmpla din nou. O știm deja. Cu toate astea, dăm împrumuturi. Când oamenii pierd tot, le spunem că a fost pe răspunderea lor, că astea sunt regulile jocului, că e vina lor că au fost lacomi. Dar nu e adevărat. Cei mai mulți nu sunt lacomi, cei mai mulți... cum ai zis și tu, când am vorbit despre tablou – cei mai mulți caută doar ceva de care să se țină. Ceva pentru care să se lupte. Vor să aibă o locuință, să-și crească în liniște copiii, să-și trăiască viețile.

— Zara, s-a întâmplat ceva de când nu ne-am văzut? Întreabă psihologa.

Zara zâmbește forțat. Cum să răspunzi la întrebarea asta? Așa că răspunde, în schimb, la o întrebare pe care psihologa nu i-a pus-o:

— Totul a devenit mai ușor, Nadia. Băncile nu mai sunt contragreutatea. Acum o sută de ani aproape oricine lucra la o bancă înțelegea cum face instituția bani. Acum există maximum trei persoane în fiecare bancă în stare să explice corect mersul lucrurilor.

— Și tu pui sub semnul întrebării locul tău în sistem pentru că simți că nu-l mai înțelegi? ghicește psihologa.

Bărbia Zarei se clatină cu tristețe dintr-o parte în alta.

— Nu. Mi-am dat demisia, pentru că am constatat că sunt una dintre cele trei persoane care îl înțeleg.

— Și ce-o să faci acum?

— Nu știu.

Psihologa simte că, în sfârșit, are ceva relevant de zis. Ceva ce n-a învățat la școală, ceva ce știe că toată lumea are nevoie să audă, din când în când:

— Să nu știi de unde să începi e un punct bun de pornire.

•

Zara nu mai spune nimic. Își freacă mâinile cu dezinfectant, numără ferestre. Biroul e îngust și cele două femei nu s-ar simți niciodată în largul lor atât de aproape una de alta dacă n-ar fi masa asta între ele. Uneori nu avem nevoie de distanță, ci doar de bariere. Mișcările Zarei sunt vigilente, mișcările Nadiei sunt precaute. După o lungă tăcere, psihologa spune:

— Îți mai aduci aminte când mi-ai cerut, la una dintre primele sedințe, să-ți explic ce este atacul de panică? Nu cred că ți-am dat un răspuns bun atunci.

— Ai unul mai bun acum? întreabă Zara.

Psihologa dă din cap că nu. Zara nu se poate abține să surâdă. Apoi Nadia spune, vorbind nu cu pregătirea psihologului sau cuvinte din cărți, ci din inimă:

— Dar știi ceva, Zara? Eu una am învățat că ajută să vorbești despre asta. Din păcate, cred că oamenii primesc mai multă empatie la serviciu dacă arată pleoștiți și zic: „Sunt mahmur!” decât dacă zic: „Sufăr de anxietate”. Dar zilnic trecem pe lângă oameni care simt ce simți și tu, și eu, doar că mulți dintre ei nu știu ce este. Bărbați și femei trec prin asta luni de zile. Simt că nu pot respira și se duc la doctor după doctor pentru că se tem că au ceva la plămâni. Doar pentru că e atât de greu să recunoști că altceva e... stricat. Că sufletul te doare, că te apasă greutăți ca de plumb, invizibile și simți o presiune indescritibilă în piept. Dar plămânii sunt în regulă, Zara. N-o să murim, nici tu, nici eu.

Cuvintele plutesc între ele, dansează nevăzute pe timpane înaintea tăcerii să le amuțească. *N-o să murim. N-o să murim. N-o să murim, nici tu, nici eu.*

— Nu încă, spune Zara.

Psihologa izbucnește în râs:

— Știi ceva, Zara? Poate următoarea ta slujbă ar putea fi să scrii răvașe cu noroc pentru fursecurile alea chinezești?

— Singurul răvaș de care au nevoie ăia care mănâncă așa ceva e „Asta-i motivul pentru care ești gras!” răspunde Zara.

Apoi râde și ea în hohote, dar tremurul nasului o dă de gol. Privirea fuge mai întâi spre fereastră, apoi, pe furiș, spre mâinile, gâtul și bărbia Nadiei, aproape de ochi și se oprește, ca întotdeauna, înainte să-i întâlnească privirea. Dar aproape. Tăcerea care urmează e cea mai lungă pe care au împărțit-o vreodată. Zara închide ochii, strânge din buze, iar pielea de sub ochi cedează în sfârșit. Panica începe să se prelingă, în picături delicate, pe marginea mesei de scris.

Încet, lasă plicul să-i alunece din mână. Psihologa îl ia șovăind. Zara ar vrea să-i spună în șoaptă că plicul e motivul pentru care a venit de la bun început la terapie, când s-au împlinit zece ani de când bărbatul a sărit de pe pod. Să-i spună că are nevoie ca altcineva să-i citească acum cu voce tare ce i-a scris el, și pe urmă, când pieptul o să-i ia foc, să o împiedice să sară și ea. Ar vrea să-i șoptească tot Nadiei – despre pod și despre faptul că l-a văzut pe băiatul care a venit în goană să o salveze pe adolescenta de pe balustradă. Despre faptul că și-a dedicat fiecare zi din viață, de-atunci înainte, ca să cugete la diferența dintre oameni. Dar tot ce reușește să îngaime este:

— Nadia... tu, eu...

•

Nadia ar vrea să o îmbrățișeze pe femeia mai în vârstă, aflată de cealaltă parte a biroului, dar nu îndrăznește. Așa că, în timp ce Zara plânge cu ochii închiși, psihologa își strecoară degetul mic în deschizătura plicului și îi rupe marginea. Un bilet scris de mână, vechi de zece ani. Doar cinci cuvinte.

CAPITOLUL 71

Podul e acoperit de o pojghiță de gheață ce strălucește în lumina câtorva stele curajoase, în timp ce răsăritul se arată la orizont. Întregul oraș respiră adânc, încă adormit, printre plăpumi de puf, vise și mici piciorușe fără de care inimile noastre nu pot bate.

Zara e lângă balustrada podului. Se apleacă și se uită în gol. Preț de-o secundă pare gata să sară. Dar, dacă îi știi povestea și tot ce s-a întâmplat în ultimele zile... da, atunci e de la sine înțeles pentru oricine că nu are de gând să sară. Nimeni nu trece prin toate astea doar ca să încheie povestea așa. Zara nu e una dintre cei care sar.

•
Și, pe urmă?

•
Pe urmă cade.

•
Căderea în gol e mai lungă decât pare de acolo, de sus. Durează mult mai mult decât ai crede până la impactul cu apa. Un hârșăit ușor, vântul înhață hârtia, literele zboară peste apă fâșâind și fâlfâind. Vârfurile degetelor care au ținut plicul de zece mii de ori de când l-au ridicat de pe preșul de la intrare s-au dat bătute și au lăsat scrisoarea să cadă spre eternitate. Bărbatul care i-a trimis scrisoarea acum zece ani, i-a spus tot ce a simțit că ea trebuie să știe. Au fost ultimele lui cuvinte către un alt om. O scrisoare de doar cinci cuvinte, n-a fost nevoie de mai multe. Cele mai nobile cinci mici cuvinte pe care un om, oricare om, i le poate spune altuia:

Nu a fost vina ta.

Când scrisoarea atinge apa, Zara a plecat deja, spre celălalt capăt al podului. Acolo o așteaptă o mașină și Lennart e în ea. Privirile li se întâlnesc când Zara deschide portiera. O lasă să dea muzica la maximum. Iar ea are de gând să facă tot, absolut tot ce îi stă în putință să se plictisească de el.

CAPITOLUL 72

Se spune că personalitatea unui om este suma experiențelor sale de viață. Dar nu e într-utotul adevărat, căci, dacă trecutul nostru ar fi tot ce ne definește, nu ne-am putea suporta pe noi înșine. Trebuie să ne convingem că suntem mai mult decât greșelile noastre de ieri. Că suntem și cele mai bune alegeri pe care le vom face, că suntem și toate zilele noastre de mâine încolo.

•

Și-a spus mereu că cel mai ciudat era faptul că nu putea fi supărată pe maică-sa. Sticla din jurul aceluia sentiment era imposibil de spart. După înmormântare a făcut curat, a adunat sticlele goale de gin din toate ascunzătorile despre care nu avusese inimă să-i spună mamei că le descoperise. Poate că e ultima speranță de care se agață părinții alcoolici: iluzia că n-au aflat copiii. Că nu văd. De parcă haosul poate fi ascuns. „Nu, haosul nu poate fi nici măcar îngropat, ci doar se lasă moștenire”, și-a zis fiica.

Odată mama i-a bolborosit la ureche: „Personalitatea e doar suma experiențelor noastre de viață. Restul sunt baliverne. Așa că nu-ți face griji, prințesica mea, ție n-o să-ți frângă nimeni inima, fiindcă părinții tăi au divorțat. Tu n-o să crești cu rahaturi romantice în cap, fiindcă niciun copil cu părinții divorțați nu crede în iubire veșnică”. Apoi a adormit cu capul pe umărul ei. Fiica i-a făcut patul și a șters ginul vărsat pe podea. „Te-nșeli, mamă!” a șoptit ea în întuneric și a avut dreptate. Niciun om nu jefuiește o bancă de dragul copiilor săi decât dacă e un romantic.

Fiica a crescut și a avut, la rândul ei, două fete. O maimuță și o broască. A încercat să fie o mamă bună, deși nu are niciun manual cu instrucțiuni pentru părinți. A încercat să fie o soție bună, o angajată bună, un om bun. Zi de zi, secundă de secundă, s-a temut îngrozitor să nu eșueze. O vreme a crezut că totul e bine. Sau măcar decent. S-a relaxat, a lăsat garda jos, așa că infidelitatea și divorțul au lovit-o drept în moalele capului.

Viața a trântit-o la pământ. Ni se întâmplă aproape tuturor, vreodată în viață. Poate chiar și ție.

Acum câteva săptămâni, în drum spre casă de la școala fetițelor, elanul, maimuța și broasca s-au dat jos din autobuz, ca de obicei, și au luat-o pe pod. La jumătatea drumului, fetițele s-au oprit. Mai întâi, mama n-a băgat de seamă. Când s-a întors, maimuța și broasca erau la zece metri în spatele ei. Fetițele cumpăraseră un lacăt, pentru că văzuseră pe internet că oamenii din alte orașe atârnă lacăte de balustrade, pe poduri.

— Dacă faci așa, încui dragostea pentru totdeauna și atunci ne iubim o veșnicie! au zis ele.

Inima mamei s-a frânt auzindu-le, pentru că s-a gândit că fetițelor le era teamă că nu le va mai iubi după divorț. Că totul se va schimba și că mama nu va mai fi a lor. După zece minute de plâns neconsolat al mamei și explicații derutate din partea fetițelor, maimuța și broasca i-au luat liniștite fața în mânuțele lor și i-au zis:

— Nu ne e teamă că te pierdem, mami! Vrem doar să știi că tu n-o să ne pierzi niciodată!

Lacătul a făcut clic când l-au închis. Maimuța a aruncat cheia peste balustradă. S-au uitat cum cade spre apă și au plâns împreună.

— Pentru totdeauna! le-a șoptit mama.

— Pentru totdeauna! au răspuns fetițele.

Când au plecat de-acolo, fetița cea mică a recunoscut că, atunci când a văzut pentru prima oară pe internet povestea cu lacătele pe poduri s-a gândit că, poate, oamenii puneau lacăte ca să nu fure nimeni podul. Apoi s-a gândit că, poate, închideau lacătele ca să nu le fure nimeni. Sora cea mare i-a explicat cum stătea treaba, de fapt, reușind să o lămurească fără să o facă să se simtă prostuță. Și mama și-a zis atunci: „Ceva treabă bună trebuie să fi făcut eu și tatăl vostru, dacă sunteți în stare să recunoașteri când greșiți și să-i iertați pe alții când greșesc”.

Seara au mâncat pizza, mâncarea favorită a fetițelor. După ce au adormit pe saltele așezate direct pe podea, în micuțul apartament de șase mii cinci sute de coroane pe lună, chirie pe care, la vremea respectivă, încă nu știa cum avea să o plătească luna următoare, mama a stat o vreme trează, singură în întuneric. Nu mai era mult până la Crăciun, apoi venea Anul Nou și știa cât de mult le plăceau fetițelor artificiile. Se simțea

sfâșiată de vină că încă se bazau pe ea, neștiind cât de mult eșuase.

La răsărit, când le pregătea rucsacurile, din cel al fetei mai mari a căzut un caiet. Mama a vrut să-l pună înapoi, dar privirea i-a căzut pe foaia la care se deschisese și care începea cu cuvintele: „Prințesa cu două regate”. Mai întâi s-a enervat, căci toată viața încercase să le convingă să nu fie prințese. Își dorea ca fiicele ei să fie războinici. Pentru că își iubeau mama, fetele au ascultat-o sau cel puțin s-au prefăcut. Dar în secret au făcut exact invers, pentru că asta e meseria de copil – să nu-ți ascuți părinții. Fiica cea mare primise temă la școală să compună o poveste, așa că scrisese „Prințesa cu două regate”. Era vorba despre o prințesă care locuia într-un palat mare și frumos. Într-o noapte a găsit o gaură în podea, sub pat și, coborând în ea, a dat peste o lume ascunsă, magică, plină de ființe fantastice și ciudate, dragoni, trolci și alte făpturi inventate de ea. Rânduri atât de pline de imaginație, încât fuga de realitate a copilei a doborât-o sufletește pe mamă. S-a întrebat: „Cât de deznădăjduită să fie realitatea ta, ca să încerci să scapi din ea cu atâta... îndârjire?” În poveste, toate făpturile fantasmagorice erau fericite, trăiau în pace, nimeni nu suferea în mica lor lume secretă. Dar prințesa a descoperit un adevăr îngrozitor: locul magic pe care îl găsisese, în care locuiau noii ei prieteni, era, de fapt, între două palate, aflate în două regate diferite, într-unul dintre regate domnea un rege, în celălalt o regină și duceau amândoi un război crunt unul contra celuilalt. Își trimiteau armatele să se lupte, cu arme înfiorătoare, dar ambele regate aveau ziduri prea înalte și groase ca să cedeze și, în cele din urmă, prințesa și-a dat seama că războiul avea să distrugă doar ce era între cele două regate. Atunci a înțeles adevărul: regele, regina și tot războiul aveau legătură cu ea. Ea era prințesa lor și războiul se iscase din cauza ei, căci regele și regina încercau să se învingă unul pe celălalt, ca să o cucerească pe ea. Când mama citea ultimele cuvinte din poveste, se făcuse ziuă și fetele începuseră să se miște somnoroase pe saltele. Totul era pulbere în sufletul mamei. Finalul poveștii spunea cum prințesa își lua adio de la noii ei prieteni și pleca singură. Dispărea în întuneric într-o noapte, fără să se mai întoarcă niciodată. Pentru că prințesa știa că, dacă ea dispărea, se termina și războiul,

fiindcă nu mai aveau pe ce să se lupte. Și-atunci putea salva și cele două regate, și lumea dintre ele.

•

Au mâncat micul dejun împreună, iar mama a încercat să pretindă că nu s-a întâmplat nimic. Le-a dus la școală. S-a întors acasă. Pe pod a strâns în pumn lacătul cât de tare a putut.

Nu s-a luptat cu fostul soț pentru apartament, nu s-a luptat cu fosta șefa să-și ia slujba înapoi, nu s-a luptat cu avocatul, n-a folosit nicio armă, n-a făcut scandal, n-a dat naștere la haos. De dragul copiilor. A făcut tot ce a putut ca eșecul părinților să nu le atingă. Țsta nu e un motiv să jefuiești o bancă. Nu e o scuză. Dar știi ceva? Poate ai avut și tu vreodată o idee al dracului de proastă. Poate că ai meritat și tu o a doua șansă. Și poate nu ești singurul.

•

În dimineața de dinainte de Revelion a plecat de acasă cu un pistol. În aceeași zi, chiar acum, se întoarce acasă. La câteva ore după luarea de ostatici despre care orașul va vorbi mulți, mulți ani de-acum înainte, mama își ia fiicele și le întreabă:

— Cum a fost la tata?

— Bine, mami! Tu ce-ai făcut azi? întreabă fetița cea mică.

Mama zâmbeste, se gândește un pic și ridică din umeri:

— Ei, știi și tu... nimic special. Treburi obișnuite...

Dar, când traversează podul, mama o ia pe fetița cea mare de mână și îi șoptește blând la ureche:

— Tu ești prințesa și războinica mea! Poți fi și una, și alta deodată. Promite-mi că n-o să uiți niciodată! Știu că nu sunt o mamă bună întotdeauna, dar divorțul nu e... să nu crezi nicio clipă că e... *din vina ta...*

Fetița încuviințează și clipește des să-și alunge lacrimile. Fetița cea mică le strigă să se grăbească și-atunci aleargă după ea. Mama își șterge fața și le întreabă dacă vor pizza și fetița cea mică strigă:

— FACE URSUL CACA ÎN PĂDURE?!

În seara aceea, chiar înainte să adoarmă, în noua casă a mamei, în apartamentul unei tanti bătrâne foarte drăguțe și ușor nebune, pe nume Estelle, fetița cea mare o ia pe mama de mână și îi șoptește:

— Ești o mamă bună, mami! Nu-ți mai face griji, o să fie bine!

•

Atunci și acolo o găsesc, în cele din urmă: pacea dintre cele două regate. Tărâmul magic, minunat, cu ființe imaginare care dorm liniștite, în siguranță. Maimuțe, broaște, elani, tanti, toată lumea.

CAPITOLUL 73

Și vine și Anul Nou, ceea ce nu înseamnă niciodată mare lucru cum speră mereu lumea. Asta dacă nu ești vânzător de almanahuri. O zi lasă loc alteia, *acum* devine *atunci*. Iarna se întinde peste oraș, ca o rudă cu prea multă încredere în sine. Blocul de peste drum de bancă își schimbă culoarea în ritm cu temperatura. Nu arată cu nimic special, un bloc cenușiu sub o haină albă de ocazie, într-un loc unde nimeni n-ar vrea neapărat să locuiască, ci doar să stea o vreme. Peste câțiva ani, vreun localnic va arăta spre bloc și va spune: „Acolo a fost odată o luare de ostatici!” Iar vreun străin de părțile locului se va uita neîncrezător și va pufni ironic: „Acolo? Ha, sigur, sigur!” Nu se întâmplă așa ceva într-un oraș ca ăsta, e la mintea cocoșului!

•

La câteva zile după Anul Nou, o femeie iese pe ușa blocului râzând. Cele două fetițe ale ei o însoțesc și tocmai au zis ceva care le-a făcut pe toate trei să râdă de le-au sărit mucii printre fulgii de nea. Se duc la pubelă să arunce o cutie de pizza. Deodată, femeia ridică privirea și încremenește. Una dintre fetițe se urcă pe ea, cealaltă țopăie.

S-a făcut târziu și cerul de ianuarie e negru, iar ninsoarea îngreunează vizibilitatea, dar femeia vede mașina de poliție parcată peste drum. În mașină – un polițist bătrân și unul mai tânăr. Se uită țintă la ei. Fetițele nu i-au văzut spaima încă. Tot ce gândește mama este: „Nu în fața copiilor!” Totul durează doar câteva secunde, dar femeia apucă să trăiască două vieți întregi. Ale fetițelor.

•

Apoi mașina de poliție pornește.

•

Trece pe lângă ele.

•

Merge mai departe, semnalizează, virează la dreapta și dispare.

•

— Dacă vrei s-o arestezi, înțeleg... spune Jim încet, de pe locul de lângă șofer, temându-se că fiul s-a răzgândit.

— Nu, voiam doar să văd cine e, ca să fim doi, spune fiul, de la volan.

— Doi care ce?

— Doi care o lasă să scape.

Nu mai vorbesc despre ea. Nici despre femeia din fața blocului, nici despre cea de care le e dor. Jim a salvat un spărgător și și-a mințit fiul, iar Jack poate că n-o să-l ierte niciodată cu adevărat. Dar merg amândoi înainte împreună.

După câteva minute, tatăl spune, fără să se uite la fiu:

— Știu că ți s-a oferit o slujbă la Stockholm.

Jack se întoarce spre el uimit.

— De unde naiba știi?

— N-oi fi nici eu prost, băiete, n-oi fi, nu! Nu tot timpul, în orice caz. Uneori doar par prost.

Jack zâmbeste rușinat.

— Știu, tată.

— Ar trebui să accepți. Slujba, adică.

Jack clipește, virează, cugetă îndelung la un răspuns.

— Să-mi iau slujbă la Stockholm? Tu știi cât costă un apartament acolo, ce naiba?

Tatăl lovește trist cu verigheta în plasticul torpedoului.

— Nu sta aici de dragul meu, măi băiete!

— Nu de-aia stau, minte Jack.

Minte pentru că știe că, dacă maică-sa ar fi fost acolo, i-ar fi zis: „Știi, ceva, dragule? Există și motive mai rele pentru a rămâne într-un loc”.

— Ni s-a terminat tura, observă Jim.

— Vrei cafea? Întreabă Jack.

— Acum? E cam târziu, zice tatăl căscând obosit.

— Ne oprim și cumpărăm cafea, insistă Jack.

— De ce?

— Mă gândeam să luăm mașina mea de la secție și să facem un drum.

— Unde?

Jack face răspunsul să sune firesc:

— La soră-mea.

Privirea lui Jim se îndreaptă atunci derutată spre șosea.

— Ce? Acum?

— Da.

— De ce... fix acum?

— E ziua ei în curând. Și a ta. Și mai sunt doar unsprezece luni până la Crăciun. La naiba, chiar contează de ce? M-am gândit doar că poate vrea să vină acasă.

Jim e nevoit să se uite țintă în față, să urmărească linia de demarcaj de pe șosea, ca să-și poată stăpâni vocea:

— O să ne ia cel puțin o zi să ajungem acolo...

Jack își dă iritat ochii peste cap.

— Hai, mă tată, ce naiba! Ne oprim și cumpărăm cafea, am zis doar!

•

Așa fac. Conduc toată noaptea și aproape toată ziua următoare. Bat la ușa ei. Poate că merge cu ei acasă, poate că nu. Poate că e pregătită să găsească o altă cale să ajungă la ei. Poate că acum știe diferența dintre a zbura și a cădea. Sau poate că nu. Lucrurile astea pot fi controlate la fel de puțin ca și iubirea. Poate că e adevărat ce se spune - că până la o anumită vârstă, copiii te iubesc necondiționat și nețărmut dintr-un singur motiv: ești al lor. Părinții și frații tăi te pot iubi tot restul vieții din exact același motiv.

Adevărul? Nu există adevăr. Tot ce am înțeles despre limitele universului este că nu există. Tot ce știm despre Dumnezeu este că nu știm nimic. Și tot ce i-a cerut o mamă, care era și preot, familiei sale e simplu: Să facem tot ce putem. Să plantăm azi un măr, chiar dacă știm că mâine e sfârșitul lumii.

•

Să-i salvăm pe cei pe care îi putem salva.

CAPITOLUL 74

Sosește și primăvară. Ne găsește întotdeauna până la urmă. Vântul alungă iarna, copacii foșnesc și păsările fac zarvă. Natura e dintr-odată asurzitoare, după ce zăpada a înghițit orice ecou preț de luni întregi.

Jack iese din lift, nedumerit. Caută cu privirea. În mână are o scrisoare. A aterizat pe preșul de la ușa lui într-o dimineață. Fără timbru. În plic a găsit un bilet cu o adresă – o clădire de birouri. Sub bilet era o fotografie cu un pod și un plic mai mic, sigilat, pe care e scris un alt nume.

Zara l-a văzut pe Jack la secția de poliție. L-a recunoscut, deși a trecut atâta timp. Pentru că ea re trăiește încontinuu acele secunde de pe pod și a înțeles pe loc că și el.

•

Jack găsește cabinetul și bate la ușă. Sunt puțin peste zece ani de când un bărbat s-a aruncat de pe un pod și aproape la fel de mulți de când o tânără nu a făcut-o. Ea deschide ușa fără să știe cine e, iar inima lui se preschimbă în confetti când o vede, căci n-a uitat-o niciodată. N-a mai văzut-o de când era sus, pe balustrada podului, dar ar fi recunoscut-o și pe întuneric.

— Eu... eu, se bâlbâie Jack.

— Bună! Cauți pe cineva? întreabă Nadia binevoitoare, dar nedumerită.

Jack e nevoit să se țină de cantul ușii. Vârful degetelor ei le ating din greșeală pe-ale lui. Încă nu știu în ce fel își pot influența viața unul altuia. Îi întinde plicul mare, pe care e scris neglijent numele lui și în care sunt fotografia cu podul, adresa cabinetului ei și plicul mai mic pe care scrie: „Pentru Nadia”. În plic e un bilet unde Zara a scris, mult mai îngrijit, opt cuvinte simple:

Te-ai salvat singură. El doar era acolo.

Când Nadia își pierde echilibrul, Jack o prinde de braț. Privirile lor dansează. Nadia se ține strâns, strâns, strâns de tot de cele opt cuvinte, abia reușind să articuleze:

— Tu ai fost... pe pod... când am... tu ai fost?

Jack încuviințează tăcut. Nadia își caută cuvintele:

— Nu știu ce să... dă-mi voie să... Trebuie să mă adun...

Se duce spre masa de scris și se prăbușește pe scaun. Preț de zece ani s-a întrebat cine e el și acum nu știe ce să zică. De unde să înceapă. Jack intră șovăind în cabinet, vede fotografia de pe raftul cu cărți, aceeași pe care Zara o îndrepta la fiecare ședință. În fotografie e Nadia, cu un grup de copii, în tabără la țară, în urmă cu jumătate de an. Nadia și copiii râd și se gâdilă. Sunt îmbrăcați toți la fel, în tricourile organizației umanitare care a sponsorizat tabăra. Organizația strânge fonduri pentru copii asemenea celor din fotografie – cu toții au avut în familie pe cineva care s-a sinucis. Când ai rămas singur, te ajută să știi că nu ești singur. Când nu poți duce vina, rușinea și tăcerea de neînțeles. Nimeni nu trebuie să îndure asta. De aceea Nadia merge în tabăra aceea an de an. Ca să asculte mult, să vorbească puțin, să se joace cu copiii și să râdă cât de mult se poate.

Încă nu știe, dar organizația tocmai a primit o donație în contul bancar. De la o femeie cu căști, care și-a dat demisia de la serviciu, și-a donat averea și a traversat un pod. Le va ajunge să organizeze tabăra mulți ani de acum înainte.

Jack și Nadia stau de o parte și de cealaltă a biroului și se privesc. El zâmbeste ușor, în cele din urmă și ea, înspăimântați de moarte și gata să izbucnească în râs în același timp. Într-o zi, peste zece ani, poate că îi vor povesti cuiva, chiar în cuvintele astea, cum s-au simțit atunci. Prima oară.

•

Poate că le vor povesti copiilor lor.

CAPITOLUL 75

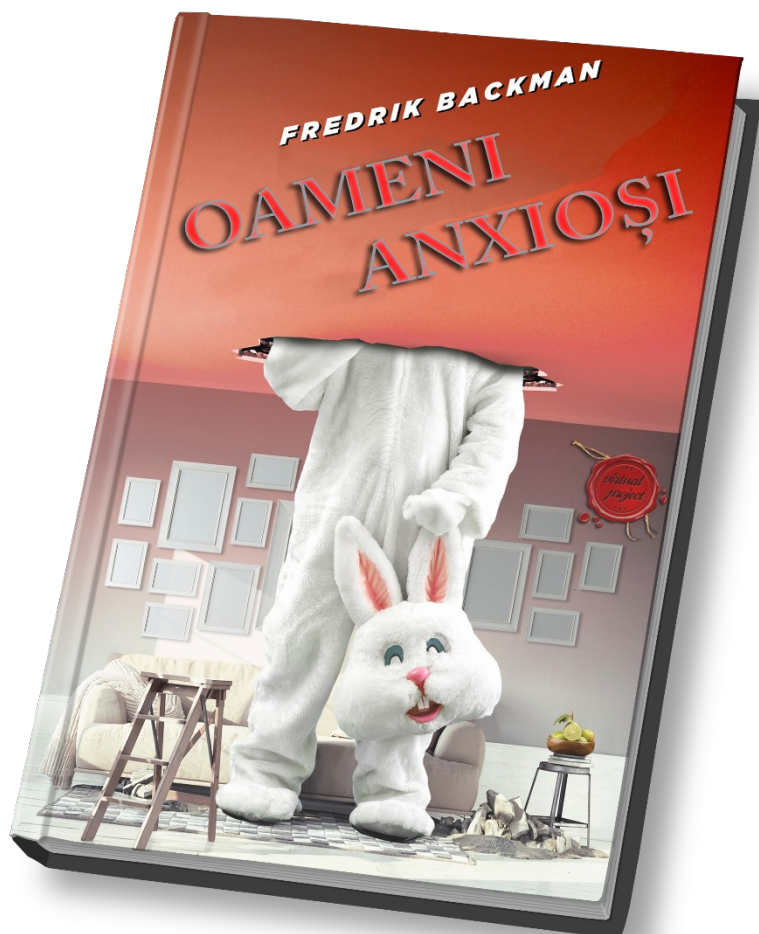
Adevărul? Adevărul despre toate astea? Adevărul este că a fost o poveste despre multe lucruri, dar mai ales despre idiști. Facem și noi ce putem. Încercăm să fim maturi și să ne iubim unul pe altul și să înțelegem cum naiba se conectează cablurile USB. Căutăm ceva de care să ne ținem, ceva pentru care să ne luptăm și ceva la care să visăm. Facem tot ce putem să ne ajutăm copiii să învețe să înoate. Avem în comun aceste lucruri, deși majoritatea rămânem străini unul pentru celălalt. Nu știm ce ne facem unul altuia, cum ne influențăm viețile.

Astăzi am trecut, poate, grăbiți unul pe lângă celălalt și niciunul n-a observat. Fibrele hainelor noastre s-au încurcat și s-au descurcat preț de-o clipă, apoi ne-am îndepărtat. Nu știu cine ești.

Dar, când ajungi seara acasă, când ziua s-a încheiat și noaptea ne ia în stăpânire, trage adânc aer în piept! Căci am făcut față încă unei zile.

•

Iar mâine vine alta.

virtual-project.eu

violin